GretagMacbeth™ ColorChecker Color Rendition Chart
inches
centimeters
D50 Illuminant, 2 degree observer
Density
Golden Thread
Colors by Munsell Color Services Lab
Dan Williams

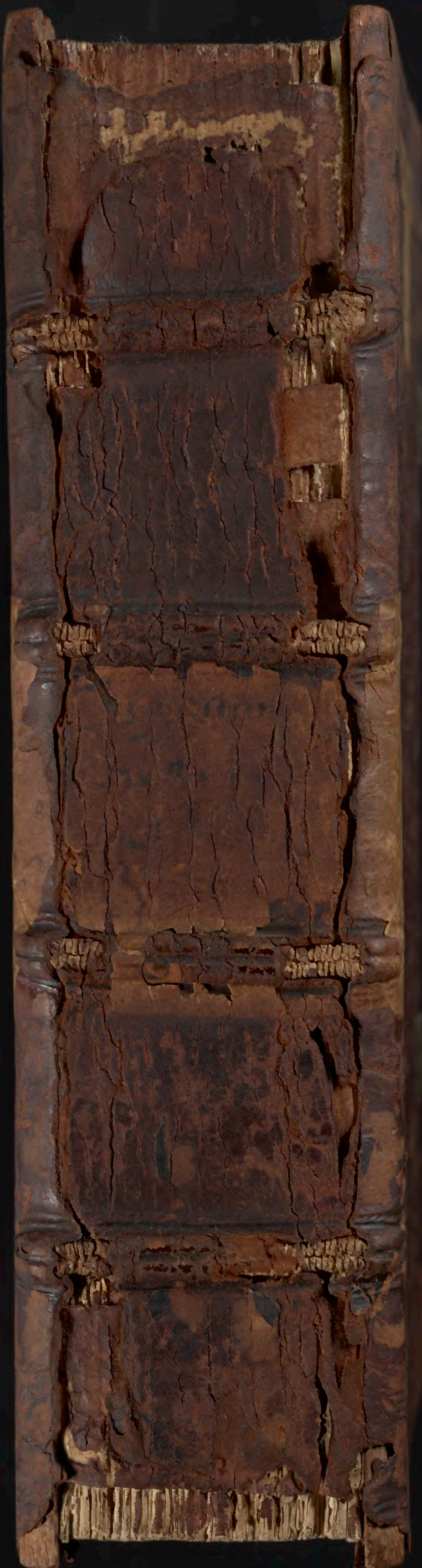

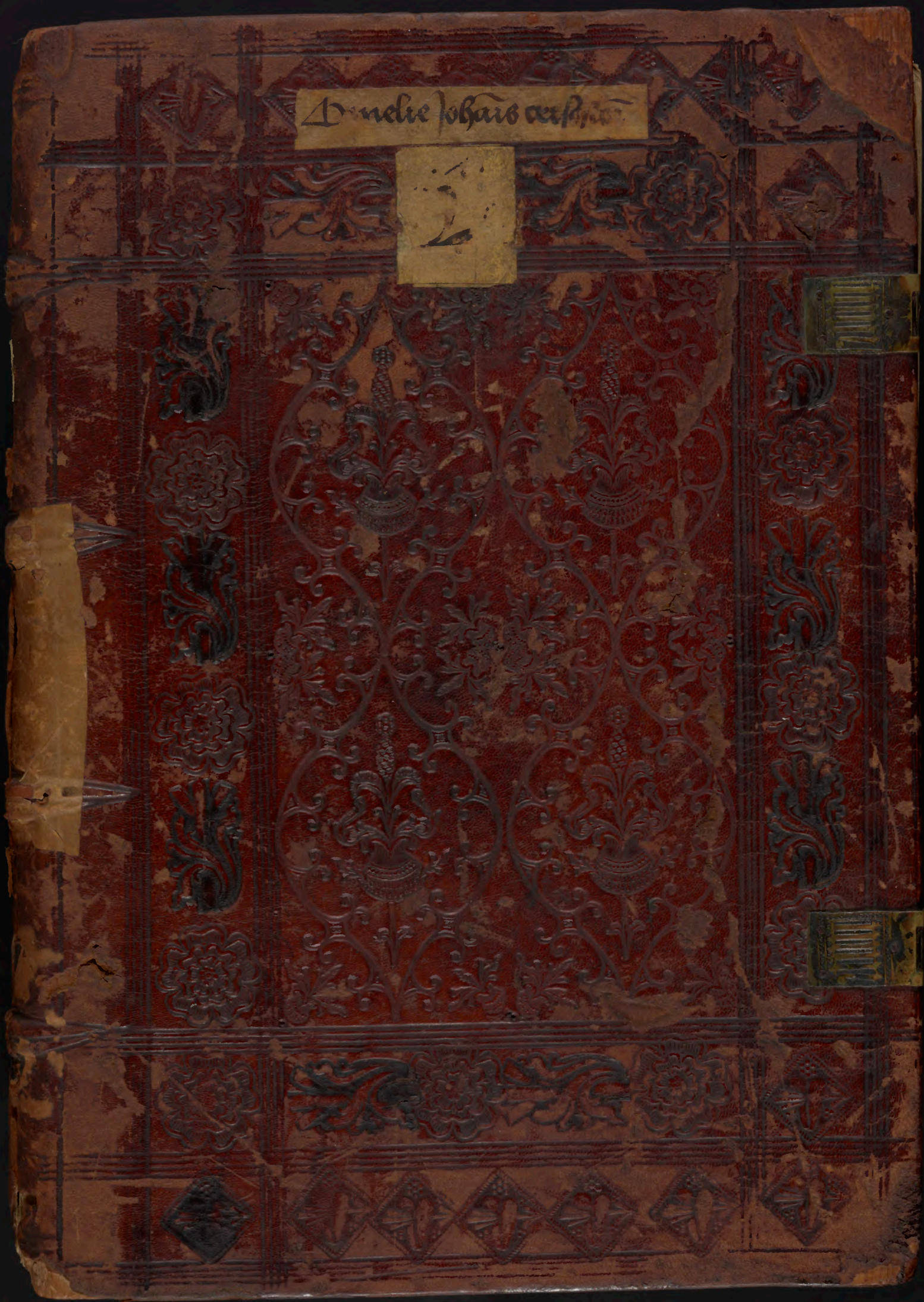

174
175
176
177
178

1/4 30a

600

sine loco vel anno
This editio princeps of Chrysostom, is supposed to be printed
(Zel) by Zarotus about the year 1465 as the style and
of printing is in his manner.

A copy of this work sold at Dr. Askew's Sale
for 16£ 16s.

From the Library at
Alocithorpe
Montgomery County
Pennsylvania

This editio princeps of Chrysostom
(sine loco vel

R103 R106
R104 R111
R105

THE GIFT OF
LESSING J. ROSENWALD
TO THE LIBRARY OF CONGRESS

BIB: NOR:

Capitula sequentis libri.

i Omelia sancti iohannis epi de supscriptõe psalmi dñq̃gesimi.
ii Omel.s.iohã.iipz.l.psalmũ
iii Omelia ei⁹dẽ de psal.c.xxii.
iiii Omelia ei⁹dẽ de psal⁹.c.l.
v Omelia ei⁹dẽ de btõ iob.
vi Omelia eiusdem de ascensi one helie.
vii Omelia eiusdem de nat.vii. machabeorum.
viii Omel ei⁹dẽ de trib⁹ pueris
viiii Omelia ei⁹dẽ de susanna.
x Sermo ei⁹dẽ de penitentia
xi Szmo ei⁹dẽ ꝺ diuite ꝛ pau.
xii Omelia eiusdem de Lazaro resuscitato.
xiii Omel. ei⁹dẽ de muliere cha nanea sub figura psecutionis.
xiiii Omel.ei⁹dẽi euãgeliũ scdm Math.ve mũdo ab scandalis.
xv Omelia ei⁹dẽ de principys euangelij scdm Marcum.
xvi Omelia eiusdem in euangeli lium luce de diuite
xvii Omel.ei⁹dẽi euãg. Johan.
xviii Omelia eiusdem de recipiẽ do seueriano.
xviiii Sermo ipsius seueriani cum susceptus esset ab epo iohanne.
xx Sermo iohãnis epi de ieiu nij s ꝛ geneseos lectio.
xxi Omelia eiusdem de eruditõ ne disciplíne.
xxii. Omelia ei⁹dẽ de eutropiũ.
xxiii Omelia ei⁹dem cũ de repul sione ipsis ageret. monachum.
xxiiii Omel. ei⁹dẽ ad theodorũz
xxv Omel ei⁹dẽ ꝺ milicia spũali
xxvi Om.ei⁹dẽ ꝺ milicia xpiana
xxvii Omelia eiusdem de patre ꝛ ꝺ iobns filijs.
xxviii Omel ei⁹dẽ ad neophitos.
xxviiii Omel.ei⁹dẽ de turture.
xxx Omel.qñ ipse sanct⁹ iohan nes ꝺ asia regressus ẽ ꝺstãtinopoli
xxxi Omelia ei⁹dem post reditũ prioris exily.
xxxii Omel.ei⁹dẽ ꝺ fide in xpo.
xxxiii Omel.ei⁹dem ꝙ nemo ledi tur nisi a seipso.
xxxiiii Ome. ei⁹dẽ de ꝓditõe iude
xxxv Sermo ei⁹dem de cruce ꝛ la trone.
xxxvi Item sermo eiusdem de cru ce et latrone.
xxxvii Omel.ei⁹dẽ de dñica cruce
xxxviii Omel.ei⁹dẽ ꝺ ascẽsiõe dñi.
xxxviiii Sermo ei⁹dẽ de pẽthecoste
xl Omel.ei⁹dẽ de nati.dñi.
xli Sermo alius eiusdẽ de nati dñi ꝛ iohãnis baptiste ꝛ ꝺceptõnis
xlii Liber sancti iohannis epi ꝺ compunctione.
xliii Liber eiusdem de reparatõ ne lapsi.
xliiii Omelia de herodiade

Incipit Omelia sancti iohãnis episcopi cognomẽto crisostomi de superscriptõe psalmi quinquagesimi

Pictores imitant̃ arte naturã. et colores coloribus permiscẽtes. visibiles corporum depingunt imagines. et fatiunt homines. et aialia. et arbores. et reges. et rusticos. ⁊ barbaros. et pugnas. ⁊ rixas. torrentes sanguinum. ⁊ lanceas. et loricas. et scuta. et sedẽ regalem. ⁊ imꝑatorẽ sedentem et barbarũ subditũ. ⁊ gladium acutũ. et fluuios decurrẽtes. ⁊ cãpos varijs floribus adornatos. et oĩa que videntur ꝑ artẽ imitantes mirabilẽ historiã videntib⁹ p̃stant. Sic et ꝓphẽ velut q̃dam pictores sunt virtutis ac militie Describũt eñ et illi peccatorẽ. iustũ. penitentem. stantẽ. cadentem. surgentẽ. titubantẽ. Et sicut faciũt pictores occidentes et occisos. sic ⁊ ꝓphẽ faciunt. aliqñ q̃dem insurgentia peccata. aliqñ eciã et allisa. eodem mõ et demones ĩpugnãtes. ⁊ homines flentes et expugnãtes. sic et diabolum insidiãtem et victũ Q̃m ergo talis ẽ eorũ descriptio. vt et cercius hec eadem addiscam⁹. et istas q̃dẽ deforis ꝯsiderãtes imagines nichil acq̃rim⁹ lucri Quid eñ michi prodest reg⁹ et ꝯsulis imaginẽ intueri. cũ neq̃ rex fieri possum. nec q̃dẽ cupio. Que erit michi utilis visionis c⁹ desideriũ nõ habeo Q̃d et si desiderauero punior. q̃d michi ꝓderit hominem videre locupletẽ. et inopem. Si eñ pauper fuero liuore tabesco: et si diues fuero. similit̃ alijs in inuidiã ero. Dimitte illas imagines. ⁊ ꝯsidera hanc historiã. Si videro ꝯsulem q̃d ad me. Q̃d si videro peccatorem cecidisse et surrexisse erit michi visio ad doctrinã. Si videro iustũ stantem. visio me ad sollertiam et philosophiã deducit Ex hac nãq̃ visiõe addisco certamẽ. ⁊ erudior ad victoriã Q̃d si videro iustum supplãtatũ. contristor q̃dẽ sed cautior de facto inuenior. Hec autẽ omnia non trãsitorie neq̃ sine causa sunt dicta. sꝫ q̃r psalmi qui hodie lectus ẽ imago ad hanc nos discipline doctrinam adducit. Sic eñ ait ꝓpheta.

Miserere mei deus secundũ magnã misericordiã tuã Et secũd̃ mltitudinẽ miserationũ tuarũ d̃le iniq̃tatem meã Hec est imago psalmũ eñ imaginẽ voco. Video eñ diuersas in psalmo personas. peccatum insurgens. et occiosum d̃ditum. penitẽtẽ astãtẽ et ꝯcertantẽ

dei misericordiā desuper adducē-
tem. et philosophiā p̄stantem peni
tenciā. multos lacrimarum et con
fessionis fontes habentē. Iste sunt
p̄sone imaginis. Sz priusq̄z ad psal
mū veniā. iustum est eius sup̄scrip-
cionem vobis enarrare. Sicut eni
habēt imagines subscripciones de
orsum fixas minij colore. inquibus
scriptum est. qui rex et qd̄ prelium
euicerit. in psalmis vero desuper ti
tulus fixus est. que causa sit. que ve
doctrina. et qua propter psalmus
sit dictus. Prebete itaq̄z vestras at
tencius aures. non enim de paruo
imminet narracio nobis. Psalm⁹
dauid cum venisset ad eum nathā
propheta quādo intrauit ad beth-
sabee vxorē vrie. Hec est superscrip
cio. Discam⁹ ergo quis est nathan.
discamus et que sit bethsabee vxor
vrie. et quando ad eum intrauit ꝓ
pheta. ⁊ qua propter psalmum istū
scripserit. Nō enim omnes psalmi
in dauid scripti sunt. nec omnes ab
ipso conscripti sunt. neque enim ꝓ
prias tantummodo passiones edi-
xit. sed et aliorum cecinit causas.
Quādo dicit sup̄ flumina babilo-
nis illic sedim⁹ et fleuimus dum re
cordaremur syon. manifestū est q̄z
non de ipso dicit psalmus. Nec eni
perrexit in babilonem. neq̄z vidit
barbarā regionē. neq̄z sedit in alie-
na terra ⁊ fleuit. sz que iudeis ven-
tura essent narrauit. Quando iterꝫ
dicit foderūt manus meas ⁊ pedes
meos dinumerauerūt oīa ossa mea
nō vtiq̄z passiones suas annunciat
sz crucē domini. sacrificiū orbis ter
re. salutem generi humano predixit

Imago eni ē psalm⁹. variā i se ꝯti
nēs disciplinā. aliqñ q̄dē sua. aliqñ
aūt aliēa denūciās. Quia ergo psal
mus iste nō alienas passiōes enūci-
at. sz ꝓp̄as indicat. dicēs qñ venit
ad eū nathan ꝓpheta. sup̄scripcio
psalmi cōstrigit nos. ⁊ nō sinit lōgi⁹
euagari ⁊ ad alia transferre mentē.
sz statim ea demōstrās ⁊ docēs que
text⁹ cōtinet psalmi Cōsiderate igit̄
diligēcius siue iusti siue peccatores
Vtriq̄z enim parti vtilis psalm⁹ est.
iusto q̄dē ne ꝑnegligēciā ac desidiā
obtorpescat. peccatori aūt ne semet
ip̄m despiciat. Vtrisq̄z eni ꝑiculosa
cōtēpcio est. cū ⁊ iust⁹ ꝑ negligēciā
cadit. ⁊ peccator cū se desperauerit
ꝑit. vt ergo neq̄z iste i ruina ꝑmane
at. neq̄z ille i lapsibz decidat. vtriq̄z
parti est vtilis decātacō psalmi. In
cipio eni dicere ꝓphete peccatū grā
de ⁊ pessimum. sz nemo deroget de
nob̄. Dei eni misericordia humano
generi ꝓuidēciā faciēs. ⁊ bene gesta
sanctoꝝ ⁊ peccāciū negligēciā i me
li⁹ ꝯmutauit. vt alioꝝ vulnera alijs
ꝓuideāt sanitatē. ⁊ iusti naufragiū
fiat peccatori stabilior port⁹. Quā
do enim iustum peccasse legero et
penituisse. non iam desperabo de
mea salute. Et cum audio diabo-
lum de celo cadentem. illius ruina
michi fit occasio resurgendi. Prop
ter hoc em̄ et gracia spiritus non
solum bene gesta sanctorum sed et
negligencias memorauit. non au
tem propter illos tantum conscri
bi voluit. sed propter eos qui for
te simili passioni obnoxij erunt.
Volo ergo ostendere hunc fortissi
mum virum vulneratum. lapsum

victum. surgentem. pugnantē. vincentem. et coronatum. Nec enim ostendo eum lapsum solūmodo et iacentem. sed et surgentem. ut ex utraq; parte tuum lucrum sit. Et si forte peccaueris. non desperes. sz curras ilico adsurgendum. nec dicas apud temetipsum. Ve michi. ve michi. perij. mechatus sum. fornicatꝰ sum. homicidium perpetraui. Ne desperes. Habes enim salutē repositam. remedium delictorum. Cum ergo videro iustum talia vulnera suscepisse. et sauciū factum. et iterū per penitenciam adsanitatem redisse. confestim ad exomologesim curro. et audacter adconfessionem fontes lacrimarum perfundo. Et ergo per illius confessionem tuam melius salutem cognoscas. audi que dicam. Multi sepius viri et mulieres infirmitatem pessimam cōtraxerūt. et gemitus et lacrimas perfuderunt et multa medicamēta expensa sunt. et nichil ꝓualuit medicina. sed pulchritudo emarcuit. et corpus distabuit. anxia fit post hoc mulier. hesitans et dicens. Vbi vadam. Quid faciam. peccunias largita sum. medicos vocaui. medicamīta expendi manet infirmitas. non sanat vulnꝰ Inhijs gō cogitacōnibus cōstituta euenit quedā de hijs que aduisitādum uenerit dicere. Et ego aliqñ similē sustinui ifirmitatē. sz ille et illa posuere michi medicamīta. et liberata sū adoloze. Hec cū audisset ifirmus. rogat sibi mulierē demōstrari q̄ illi cōtulerit sanitatē. et illa dicet. Vade ad angustū locū qui est iuxta illā et illam domū. et ibi invenies Sic et nunc. Quo mechatus es. et homicidiū ꝓpetrasti. hoc aūt ē pessimū vulnus. ostendam tibi quomodo ē ille curatus. ⁊ qualē iposuit medicinam. Et non dico vade ad angustum locum et interoga. illū. ⁊ illū non est opus ut labores et anxius queras. et huc illucq; discurras. sz hic testantem facio suscipere medicinam. tantum diligencius que dicuntur attende. Necesse est enim adcepta verba reducere. et tempꝰ edicere quando peccauerit. et quā obcausam. et personam. et penitenciā et correptionē. et medicinam. ut omnia diligencius addiscentes. instructi recedatis. Iste ergo dauid adolescens ciuitates quidē actur bas aufugiens. perheremum vero philosophatur. nichil commune secularium habēs. nō negociaciones non feneraciones. non aliquid difficile mundi istius. sz et parua etate indeserta silencij habitabat. et sicut inportu tranquillo in heremo sedens. et omnium curam habens regnum celeste meditabatur Iste ergo adolescens erat valde punul? quidem. etate. senior aūt mente. et etas parua nichil impediebat tante virtuti. Et cum esset adolescens aduersantes sibi fortiter superabat. non roboze corporis sz virtute fidei. Attende diligencius que dicuntur. Contigit aliquando displicere deo regē indeorum Mittit samuelem ilico deus. ad huius paruuli patrem. Et cum venisset samuel ad iesse patrem dauid. adolescens inheremo oues pascebat Non cessabo sepius adolescentulū

nomiare. ut nullus neq; iuuenē cul
pet. neq; senem collaudet. Non eni
canicies laudabilis. neq; iuuētus
culpabilis. Multi quippe ⁊ in iuuē-
tute phiam demōstrauerūt. ⁊ i se-
nectute lapsi sunt. Nā tres pueri
in ignem sunt regis impio missi. et
quia virtute celesti p̄diti erāt. quā
sibi bene viuēdo acq̄sierāt. flāmas
in rorem cōuerterūt. Sz ⁊ daniel cū
esset xij. annorū. leonum rabiem in
ouium māsuetudinē conmutauit. ⁊
ferociā illorum fide fregit. Neq; eni
iuuenem culpes. nec collaudes senē
Non eni indifferentia etatis virt⁹
ac milicia cognoscitur. sz indifferē-
cia mentis. Quod si fueris sobri⁹
nichil te in matura nocebit etas. et
si fueris negligēs. senectus tibi nich
il ꝓdesse potest. Canicies aūt sapiē-
cie. nō capilli cādidi requirūt. Iste
ergo paruulus cum esset. maturum
virtutis possidebat animū. Venit
ergo sanctus samuel ad iesse ꝯstitu
ere regē. non multitudine vallatus
militū. nec ambicione superba ad-
ueniens. sed cornu inquo erat sāc
tum oleum habens in manu. et di-
cit ei. Misit me deus ad te. ut ex filijs
tuis constituam regē. Et estimās il
le primogenito aptam filio dignita
tē. adducit eum in mediū. Cui di-
cit samuel. Trāseat. non enim con-
placet deo. Venit et secundus nec
ipse placuit similiter ⁊ tercius. et q̄r
tus. ⁊ quint⁹. et reliqui. Iamq; con
plebat̄ numerus filiorū. et qui que-
rebat̄ non inueniebatur. Dicit ei sa
muel. Nūquid defecerūt filij. Eru-
buit pater Habeo inquit vnū par-
uulum. et cōtemptibilem. et pascit
oues. tu autem regem requris. O-
pater. paruulum et pastorem da-
uid dicis. Homo despicit. sz deus
coronat. Non enim sicut videt ho
mo. videt deus. Homo in facie. de
us autem in corde. Numquid mag
nitudinem corporis querimus. In
genuitatem anime desideramus.
Considerate diligencius. Non dix
it ei deus. vade et vnge michi da-
uid. sz vade et vnge michi vnum
de filiis yesse. Et cur dubie. non
specialiter dauid nomiauit. Ne sci
licet pateretur dauid. quod pass⁹
est ioseph. Sicut enim illi addiscen
tes futurum sibi regē insidiati sūt
et post multas iniurias vendide-
runt. sic formidinis erat. ne et isti hc
eadem perpetrarent. Vna ignorā
cia. cautele effecta est mater. Sta-
bat igitur propheta hesitans. et
querebat vnum de filijs eius. Cui
ille. Non habeo inquit nisi infan-
tem paruulum pascentem oues.
Vbi sunt qui semetipsos adornāt
extrinsecus et depingunt Nolo pul
chritudinem corporis. honestatem
mentis requiro. Quid enim est spe
ciosa mulier. Sepulchrum dealba-
tum. nisi fuerit sobria: casta. pudica
Pulchritudo autē est sine hijs vir-
tutibus p̄cipicium patens. venenū
insipientibus compositum. Decus
eni corporis. infirmitate marcessit.
et pulchritudo egritudie tabescit.
Aie aūt pulchritudo. imortalis ē ⁊
eterna. ⁊ tūc maxie oñdit ꝓpriū de-
c⁹. cū cessauerit passiones. tunc enī
mēs trāquillitate potit̄ Si ḡ videris
virū aut mulierē specōsam. ne amire
ris. nā ⁊ robore arbores cū dēse sunt

folijs. et altitudine excelse. attamen non habent fructum hominib⁹ aptũ. sz porcis afferũt cibũ. Vinea aũt per terram repens · maturũ vuarũ affert fructum. Quid ergo vis vinearam habere an arborẽ. Puto te vinea eligere magis. que leticia est ad hominũ vsus. quã arborẽ animalium escam. Quid ape vilius est qđ pauone pulchrius. Quid formica sapiencius. Et apis qđẽ dulcedinẽ ise habet z aculeũ. Pauo vero solũ modo i pẽnis est. non in fructu decoris. Formica vero cõtẽptibilis hominibus: sz magistra virtutũ ẽ. venit ergo dauid depascuis. z vnguit inssiõe domini. oleo benedictionis Ministerio qđ hõis. sz dei nutu qđ sup posuit capiti ei⁹ cornu crisma tis oñi diademate z purpura pocius. et prexit habens regnum. nõ lorica indut⁹. nõ ptect⁹ clipeo. nõ telis munit⁹. sz habens benedictionẽ dei oñib⁹ potẽciorẽ. Post hoc ergo peccatis faciẽtib⁹ insurrexerũt allophili. z vastauerũt regionẽ iudeam. Et cũ hec gererẽt. missus a patre prexit ad castra hebreorũ videre euẽtũ rei. Venit ergo dauid vbi erat vlq; exercit⁹. z vidit castra barbaro⁹ valde munita. z arma splẽdẽcia. z de suis vulneratos plũmos. z nutu dĩ ꝓfecit pastor ad pugnã. Et q bello fuerãt assueti pauore tremebãt. z ie q arborib⁹ z vmbra frõdib⁹ delectabãt cũ vidissz aliẽigenã ꝓuocãtẽ ad singulare certamẽ. irruit ineũ spirit⁹ domini. z dixit adbarbarũ. Quis est iste in circũcisus qui plasphemat castra domini. Respõdit alienigẽa. Vnde tibi supbia ista z audacia vt · audeas congredi mecũ. Et maledixit philiste⁹ dauid z dixt veni ad me. z dabo carnes tuas volatilib⁹ celi z bestijs terre. Dixit autem dauid ad philistheum. Tu venis ad me cum gladio et clipeo et hasta. ego autem venio ad te in nomine domini exercituum dei agminum israhel quibus exprobrasti hodie. et dabit te dominus in manu mea. et percuciam te. et auferã caput tuum a te. Nec pertimescam corporis proceritatem. cum insipientẽ tuã nouerim mentẽ tuam. nec pauebo magnitudinem nauis. sed contemnam. quia gubernatorem non habes intus. quippe quem sciam esse aduersarium dei. Dic michi. quibus armis confidis o dauid. Non carnalibus inquit sz spiritalib⁹. Arma eni nostra nõ carnalia sz spiritalia sunt. sz vo mõ i hys cũ sis exiguus cõfidis · Cõfide ait qz magn⁹ ẽ domin⁹. ꝓtẽptibilis qđ armis ego. sz q misit me fortis ẽ Ipsius eni maiestas mare ouertit inaridã. petrã disrupit. z flumina cinauerunt · Et qui elementa mutauit. multo magis vnum superbissimum, pternere poterit. Et hec qđẽ preueniens sermo narrauit. sed redeamus ad ordinem hystorie. Interea venit ad fratres dauid. z dicit eis. Quid dabit viro q abstulerit caput ei⁹. De mercedib⁹ disputat nõ vt mercedẽ accipiat. sz vt illos firmiores reddat. Quid g⁹ faciũt frs. Iterũ inuidia. iterum liuor. Dicit ad eũ maior frater suus. Quare venisti. Et quare dereliquisti paucas oues indeserto. Ego noui

supbiā tuā. ⁊ neq̄ciā cordis tui. Qr aūt nō possis pugnare manifestū ē. O zelus. o inuidia omni malicia cumulata. Inuidia. ignis iextiguibil' ē Eteni sic tinea cōedit vestimētū. sic et inidia eū q̄dē q̄ zelat cōsumit. eū aūt cui iuidet clariorē reddit. Nā ⁊ ioseph hoc est a fratrib⁹ passus. Et illi q̄dē qui iuidie facibus vrebātur de libertate iseruitutē adducti sunt cui aūt inuissum est. rex cōstitut⁹ ē. Iterꝫ emuli. iterū frs. nos iq̄ūt scimus supbiā. ⁊ maliciam cordis tui. Que eni erat necessitas. aut qd̄ desiderium tuū. nisi vt videres p̄lium aduenisti. Sed q̄d iste sapiētissim⁹ iuuenis. vidēdi inq̄t tāti p̄lij causa. ad uos. a patre huc miss⁹ sum. Nū q̄d nō verbū est de quo sciscitat⁹ sū Et cū hec dixisset. ad aliū transiuit locū. ⁊ similit̄ iterrogat dicēs. Quid dabit̄ viro qui hunc interfecerit gigantē. fratres zelāt̄. ⁊ extranei itroducūt̄ ad regē qui sedebat mestus. et formidine plen⁹. Et dicit ad eū. Nō cōcidat cor cui⁹q̄ ineo. ego seruus tu⁹ vadā ⁊ pugnabo aduersus philisteū hunc. Non metuat dominus meus rex. Videte honestā ⁊ ingenuā mētē. In die leticie seruitutē cōfitetur. Quid ergo rex. Non vales iq̄t resitere philisteo isti. nec pugnare aduersus eū. qr pueres. h̄ aūt vir bellator ab adolescēcia sua. Noli cōsiderare inq̄t o rex visibilia sꝫ inuisibilia. ne dixeris qr paruul⁹ sum inetate. sꝫ cōsidera qr grandis isensu sum. Quid ergo facto op⁹ ē. Nō ei credebat rex. cogit̄ iam virtutes exponere suas. Dixit qꝫ dauid ad regem. Pascebat seru⁹ tu⁹ patris sui gregē. ⁊ veniebat leo vel vrsus tollebatqꝫ arietē de medio gregis. ⁊ seq̄bar eos. ⁊ p̄cuciebā eruebāqꝫ d̄ ore eoꝝ ⁊ illi cōsurgebāt ad v̄sum me ⁊ app̄hendebā mentū eoꝝ ⁊ suffocabā. interficiebāqꝫ eos. Erit ergo et philisteus hic icircūcisus. quasi vn⁹ ex eis. Credidit rex signi magnitudinē. et dixit ad dauid. Induere armatura mea. ⁊ sic egredere. Qd̄ cū fecisset. iuxta morē p̄gredi non valebat. qr non p̄mittebat hoc fieri d⁹. scilicet vt nudus vinceret. ⁊ non arma saulis virtutē victorie partirēt̄. ne dicceret rex. qm̄ arma vicere mea Proicit arma ⁊ iduit fiduciā. Egredit̄ nud⁹. ⁊ loricat⁹ fid̄. Eg̃dit̄ pastor ⁊ miles iactat lapidē. n̄ nat̄a corpis fis⁹. sꝫ v̄tute fid̄i ex vno rotu fūd̄ infronte p̄cussit blasphemum. Quo corruēte cucurrit. ⁊ accepto gladio ei⁹ amputauit caput illi⁹. vt cōpleretur illud qd̄ scriptū est. In opibus manuū suaꝝ corruit impius sonitu sempiterno. Et nunc in nomine domini reportauit ex hoste victoriam. ⁊ abstulit intempore illo obp̄briū ex filijs israhel. Iterū post victoriā zel⁹ iterum inuidia. Persingula quippe effodio fontem inuidie. vt ipsa possit vena oculis apparere. Iste ergo talis ac tātus vir etate doctior. vsu tricior. processu temporis fit sapiencior. de quo dixit deus. Inueni dauid filium iesse. virum secundū cor meū. O p̄clara preconia. o laudes excelse. o virtututum magnitudo. Dominator ei dicit. inueni dauid filium iesse. virum secūdum cor meum. Iste inquam qui bestias superauit. qui goliam iterfecit. qui leonē

suffocauit. qui vrsum strangulauit qui in iuuentute senior. adolescens corpore mente grandeuus. qui in regali culmine vitam munachi imitabatur. dicebat enim. nõ margaritis ornabo lectum meum. sed lacrimis persingulas noctes lauabo stratum meum. Nunc autem homines non solum in nocte sz et in die dormiunt. ille autem in die procurabat palacium. et nocte dõ vacabat vt si forte aliquid contrariasset peccati. per noctes lacrimis expiaret. et tamquam in portu quieto degẽs familiarius colloqueretur deo. Iste ergo talis ac tantus vir. spiritꝰ graciam habens. in iuuenili etate senior. qui vsque ad etbera celi peruenit. vt desuper mereretur laudari. qui deuicit bella. qui mille aduersum se machinas superauit. post sobrietatem. post modestiam. post castitatem cum obtinuisset regnum et gentes subiugasset. et pax vniuersa teneret. tunc negligencior et segnior factus est. vt addiscatis quantum bona sit tribulacio. que tam quam virtutum omnium mater est Interea dum hec securitas esset. contigit vt meridie ꝺ ambularet in solario domus regie. Qui curioso oculo eminus vidit mulierem lauãtem se exaduerso super solario suo. Erat autem mulier pulchra valde Sed pulchritudo non est inculpa. quia pulchritudo dei est donum. Elidit inquam mulierem lauantem se. vxorem militis. Aperuit itaqz in vano oculos. et suscepit sagitte ictũ Audiant curiosi qui puchritudines considerant alienas. audiant qui

exspectaculis insaniunt theatrali bus. qui adexcusandas excusaciones in peccatis dicunt. Expectamꝰ quidem. sz nl' nocemur. O a nid tal' ac tantus Iesus est. et tu te putas non posseledi. Ille nocitus est qui tantã habebat spiritus graciam. et tibi quomodo credere potero sine vulnere euasisse. Et ille quidem nõ vidit meretricem sed insolario domus sue. tu autem intheatro vbi t locus condemnat animam sapientis. Ibi enim non solum vides res infaustas. sed eciam audis spurciloquia. et ex ipso incessu meretricis habituqz molliris. vbi et auditu et cantu diabolico leduntur aures. et vndiqz percutitur mens tua. visus de eo quod vides. auditus de eo quod audis. et reliqui leduntur sensus. dicente prophera. Mors intrauit perfenestras nostras. quia oculi nostri tamquam fenestre sunt anime. Et cum tante sint corruptele. tanta precipicia. quomodo possum tibi credere. quod a talibus bestijs vulneratus non sis. Numquid lapideus es. aut ferreus. Homo communis nature subditus infirmitati. igni collocaris. et non arderis. Pone lucernam in fenum. si poteris dicere. quoinam non exuritur fenum. Quod ergo fenum est. hoc et nostra natura. Elidit inquit eam lauantem se. et pulchram nimis. suscepit sagitte ictum. diffusum est venenum. Misit ad eã rex cui illa resistere non valebat. At vbi venit ad eum operatus est iniquitatem. implenit concupiscenciam malã. Iubet eũ redire ad ꝓpriã domũ.

Hec dico ⁊ in medio ꝓfero vulne
ratũ.vt oĩs astãtes videat⁹ q⁹mõ
curak. Nã ⁊ medic⁹ cũ putrefacta
vulnera secat. habet astãtes sibi vt
videãt quomõ sanat egretudines ar
te. Multomagis cũ ꝓpheta ⁊ rex se
cak cunctos oportet astare.vt videa
m⁹ q⁹mõ putredinẽ malã euadere
possim⁹.et ab intollerabilib⁹ vermi
bus liberari. Pessima ⁊ iiqua iple
ta est cõcupiscencia.peccatũ ꝑsum
matũ est. ⁊ nõ erat qui curaret. Cõ
cepit itaqꝫ mulier.et rex putabat vi
rum ei⁹ posse latere. Nã ⁊ si ꝓphe
ta erat tamẽ ocupiscencia obcecaue
rat eũ. Pregnans ergo facta muli
er.vadit ad regẽ ⁊ dicit ei. O rex pe
rij. Et ille ait. Quid habes. Pgnãs
iqt sum peccati mei. Pullulat fruc
tus. accusatorẽ intrinsec⁹ habeo.
iventre ꝓfero ꝓditorem. Si venerit
⁊ viderit vir meus.qd dicã. Quid
loquar. Quam excusacionem pre
tendam. Elidete et admiramini fra
tres. quantũ mali sit delictis ⁊ pec
catis obnoxiũ fieri. Rex militem ti
met.et formidat subditum. Impa
tor choronam capiti gestabat. ⁊ cõ
fusionis obprobria metuebat Non
ne tu imperator. nonne gladij pote
statem habes. Habeo inquit. Sed
ociencia peccati mei. timeo formi
dinis matrẽ. O ignominia accusa
trix. Peccatum quod putabam la
tere.manifestum est. Timeo.formi
do qm confudisti me.et reum fecisti
Si venerit inquit vir meus.quid di
cam. Quid loquar. Inueniet me
grauidam ⁊ occidet me.accusatore
clamante. Naufragium perpetra
tum perspicis iam kĩe quale sit et
quantũ mali peccatũ. Quid ergo
rex pudoris ex cogitato consilio.
peccatis adicit peccatũ. ⁊ iniqtatẽ
scelere vult celare. Oportet eni di
latare sermonẽ. Intẽpore nãqꝫ illo
ioab dux exercitus dauid in pcinctu
plij aduersus ppl'm amonitaꝝ a
rege fuerat direct⁹. Cũquo eciã vri
as prexerat. Scripsit itaqꝫ rex vt ad
se veniret vrias. ⁊ diceret ordinacio
nẽ belli. vt sub hac occasione crimi
nis celaret ad missum. Elenit vrias
de castris. ⁊ itrauit ad regẽ. interro
gakqꝫ de apparacioẽ belli. Respõ
dit oia ꝓsperat victoriã esse paratã
Audiuit rex qd miles vicerit. ⁊ dolꝫ
qd ipe sit vict⁹. Miles aduersarios
ꝑbdidit. ⁊ rex a libidinis ocupiscẽcia
supak. Miles inimicũ ꝓstrauit. ⁊ rex
a peccato supak. Miles victoriã an
nũciat. ⁊ rex pcõfusiõe sua. peccatũ
timet cõfiteri. Elicim⁹ inquit. ⁊ supa
uim⁹. Stupebat rex. ⁊ pcõfusione
peccati pugne victoriam non sen
tiebat. eo quod ipe sit victus. vidit
itaqꝫ clemẽciã dei. quomõ imutat
ꝓsilia hõim. q̃ i malis suis celare cu
piũt qd admittũt. Dicit militi vade
idomũ tuã ⁊ laua pedes tuos. et re
fume paulisper quia de via venisti
Propter qꝫ ob causam o dauid sol
licit⁹ es dic michi. Ille eni nesciebat
ad domũ suã pgere aut lauare d iti
nere nõ osuenerat pedes. Ob hoc i
quit plenum pietatis do osilium. si
potero quo pacto obumbrare sce
leris magnitudinem. et vulneri sup
ducere cicatricem. vt illius esse du
catur quod meum est. Sed inertiu
guibilis oculus nõ ocessit. parcens
ei q̃ fuerat vulnerat⁹. quid g⁹ miles

ad ista. Quomodo inquit possum cum archa testamēti et vniuersus exercitus super faciem terre manent. ut ego ingrediar domū meā. et comedā et bibā. et dormiā cum vxore mea. Per salutē tuam q̄ non faciā rem hanc. ut ego indelicijs. et alij impugna Hec nesciens dicebat miles obp̄briū afferēs regi. q̄ volnerat eū sub dola illicere ut possit sunū ob tegere vulnus. Qm̄ igit celare nō potuit adulteriū. copulat homicidiū. et excogitato cōsilio. facit epl'am. et remittit eū adducere exercit⁹. cōtinētem hunc sensum. Pone inq̄t vriā ex aduerso belli. vbi fortissimū prelium est. Dic michi obq̄ causam Scz ut interficiatur. Et signatam epistolā. tradidit militi. O infelicitas peccati. gladium aduersum se nesciēs portabat. qui iniusticiam fuerat passus. et epistolā ferebat sanguine plenā. sicque pertexit. Oportet eni succidere ea. q̄ sunt peccati. Stetit igitur inpugna. occisus est. cecidit. Ecce duo peccata. homicidium et adulteriū: Homicidium. adulterij fructus efficitur. et mala cogitacio sceleris crimen est. Hec dico ꝓpter peccatores. qui sibi multū sunt malorū conscij. ut audientes de sua nō desperēt salute. Scriptum est enim Non mechaberis. non homicidiū feceris. Duo igit hec prima māda ta. transgressus ē. homicidiū. adulterio copulauit. Grande vulnus pessima plaga. Qm̄ g⁹ vrias i bello occubuit. statim exultauit pcēm. Tunc iā prexit ad eū nathan ꝓpheta. Cōsumatū ē peccatū. cōpleta est iniquitas. ablatus ē emedio. qui in iusticiā fuerat pass⁹. Venit igit ad eū nathā ꝓpheta. Prophet ad ꝓphetā venit. Q̄ ob causam venit. certe et dauid ꝓpheta erat Quo mō g⁹ se ipm̄ curare nō potuit. Sic eni medici qui egrotāt alioꝝ medicorū auxilio indigēt. et infirmitas oblitiōi dat artē. sic et i hoc ꝓpheta. Ille ꝓpheta. et iste. sz ille san⁹. iste aūt graue vulnere sauciat⁹. Dicūt ei. Adest nathan ꝓpheta Jubet ut ingredia tur. Ingredit ergo ꝓpheta cōspicit regē sedentē i solio suo amictū purpura. et caput lapide pretioso ornatū. hinc inde vallatū p̄sidio militū. cū magna gloria exultantē. Dic ad regē. Sermo michi adte o rex. Sapiencia medici Intrauit portans gladium. ut secaret vulnus. sz i firmāti non ostendit. ne abhorreret medicinā. Abscondit deinc⁹ ferrū non sub vestimēto. sz sub velamine narracionis. Statim eni ut introiuit. nō dixit o inique. o i mūde. o adultere. o homicida. nō vsus ē nuda coargucōe. nō cāe iactauit fiduciā. sed erat ferrum absconditū. Quid igit dicit. Causā habeo. Cui ait rex. Edicito causam tuam. Duo inquit viri erant in ciuitate vna. vnus dines. et alter paup Dines habebat oues et bones plurimos valde. pauper autem nichil habebat omnino. p̄ter ouem vnam parnulam. quam emerat et nutrierat. et que creuerat apud eum cum filijs eius. simul de pane illius comedens. et de calice eius bibens. et in sinu illius dormiens. eratq̄ illi sicut filia. Cum autem peregrinus quidā venisset ad diuitē. pcēs ille sumere de ouib⁹ et

debobus suis ut exhiberet conuiui
um . pauperis ouē tulit. et p̄ para//
uit cibū illi pegrino. Duo homes
vriam et dauid addisce psonas. In
veritate paupculi ouē. mulierē di//
cit. hoc ē vxorē eius. que adultata ē
que demensa ei⁹ vescebat. ⁊ decali//
ce ei⁹ potabat. ⁊ igremio ei⁹ cuba/
bat Consydera paupem. incentiua
pietatis habere fulcimina. Indiui
tibus aūt multā supbiā. apud pau
pes vxor et ancilla. et ministra ē. et
p̄creat filios. ⁊ ipsa mater et nutrix
est. apud divites aūt nō ē ita. sed cū
generauerit filiū. statī eū tradit foris
et pietatis insignia abscidit super//
bia. Erubescit fieri nutrix. que fac//
ta est mater. Xp̄us autem non ita
Ipse nutritor est nr̄. ideo ⁊ p̄cibo p
p̄ria nos carne pascit. et p̄potu suū
sanguinē nobis p̄pinauit. Quis er//
go ingremio ei⁹ cubabat. Aurit p//
abolā narracōe pietatis. Venit er//
go pegrinus hō adregē illū. Quis
itaq; ē pegrinus. Concupiscēcia vi
delicet. Vt ergo illius ostēderet ca
stitatē. pegrinum cōcupiscēciā noia
uit. Nunq; alienas nupcias dissi//
pauit. neq; iniquis cōspexit oculis.
sz̄ p̄cussus inilla muliere perdidit ca
stitatem. quia paululū remissiorē
reddiderat. securitate pacis. Venit
peregrinus. iniqua et agrestis con
cupia. adillum divitem venit Et
ille non accepit degregibus aut ar
mentis suis. ut peregrino pararet
epulas. sed misit et rapuit ouē pau
peris que insinu eius cubitabat. et
demensa eius edebat. Cum hec er/
go audisset rex dauid. iratus est val
de aduersus hominem illum. Et
dixit ad nathan Viuit dñs. quoiaz
filius mortis est vir qui fecit hoc.
Quem reddet in quadruplum. et
ipse gladio punietur. O iudicis su/
per effluentem iusticiam. Nō enim
erat illa amoris et vmbra suspicio//
nis ut iuste nō diceret. Jubet qui //
dē inq̄druplū secundum legē restu//
tui Lex enim precepit furantem q̄
druplici restitucione vinciri. iste au
tē et legem est preter gressus. iubet
quippe et ipsum interimi. et in qua/
druplum obnoxiū detineri promi//
sit itaq; sententiam et indicium eli//
matum. Cum hoc audisset prophe
ta iactat omnem vmbram imagi//
nis. et in medium profert gladium
et cum fiducia dicit. Tu es rex qui
hoc opus fecisti O sectura non gla
dio secans sensum doloris. sz̄ in cō
pendio accusacionis. Cum enim op
ortuit occultauit narracionem. cum
vero tempus inuenit. statim per //
cussit et abscidit sine grandi plaga
vulnus. Sed hoc solūmodo dicens
tu es rex. at ille velociter rediens ad
consciencian. tanquā fidelis ⁊ ydo
neus seruus. culpam simpliciter cō//
fitet ⁊ dicit. Peccaui dño. Vides ⁊
i dolore ingenuitatē animi. Nec dixit
adeū o ie⁹ tu cur ñ cōsideras fragilita
tē humanā. cur ñ temetipsū carnalē
itelligis. aut nescis me i culmine cō
stitutū esse regali. cur michi audac
ter impegisti crimen. sed quid dicit
Peccaui domino. Statimq; p̄pbe
ta. Dominus quoq; trānstulit pecca
tum tuū. non morieris. O arguta pe
nitencia. o velocior indulgēcia. Dic
tu inquit prior iniquitates tuas.
ut iustificeris. Per opera. quidem

exacerbasti. sz fideli confessiõe peni//
tuisti. Hec dico vt audiãt pecca//
tores. et qui in multis deliquerũt
ne desperent medicinã domini. tan
tum fideliter ꝛ non subdole penite//
ant. Peccaui inqt domino. Et ille
ait. Domi⁹ quoqz transtulit pecca
tum tuũ. non morieris. Tu qdẽ dix
isti. reũ gladio interimi. ego aũt di//
co. nõ morieris. Vidisti quomodo
deus ꝓphete causam exsolvit. Dic
tu inqt prior iniqtates tuas. vt in//
stificeris. Psalmus ergo david qn
do venit ad eum nathan ꝓpheta.
Hic ostenditur cõfessio fidelissimi
famuli ei⁹. bonitas. ꝛ indulgencia
clementissimi dei. didicimus igi/
tur quomõ sit curatus. et qualem
susceperit medicinã. Quando aũt
dominus institicat. quis est qui con
demnet. Non enim dixit nathan
qz ego cõcedo sz dominus inqt trã
stulit peccatũ tuũ Secuit vuln⁹. sa//
nies egressa est. curata ẽ plaga. Et
post hec verba abijt ꝓpheta in do//
mũ suã. Hec aũt omnia egit nathã
vt ostenderet hui⁹ viri benignitatẽ
et mentis ei⁹ correpcionẽ. qualem
accepat indulgẽciã peccatorꝝ. qua//
lem cõsecutus sit veniã delictorꝝ ꝛ
erga dei fidelem famulum largam
clemẽciã. Non solũ aũt post penitẽ
ciã palã edicit vulnera sua. sz et in
posterũ vniuerse nacioni eadẽ ma//
nifestat. Et psalmũ scripsit vt non
remissiores post penitẽciã efficiant
homines. et vt sciant quantã fabu
lam cõcupiscencie habeat tragedia
Sub intrante eni penitencia. venit
et fiducia. Quia ego saluatus sum
inqt. quare nõ ꝛ alij me narrante sal
nẽtur. Deus michi cõcessit ꝓpterea
scribo vt ꝛ wln⁹ ꝛ medicamẽta vni
uersi cognoscãt. Non timeo cõfusi
onẽ. qz meã salutẽ desidero. Sic et
paul⁹ fecit. cõcessa sibi peccata pub
licat dicẽs. gr̃as ago deo q̃ me ꝓfor
tunit i xp̃o. qz fidelẽ me existimauit.
Qui prius fui blasphemus ꝛ psecu
tor. ꝛ cõtumeliosus. sz nũc fidelẽ me
fecit Propterea inqt me metipsum
publico. vt si quis ẽ blasphemus et
i iniriosus ꝛ multis obnoxius malis
non desperet salutẽ. tantũ est vt rece//
dat a malis ꝛ faciat bona ꝛ habebit
spem salutis. qz nolo mortẽ pecca//
toris dicit domin⁹. tantũ vt cõver//
tat ꝛ viuat. et tu o david qñ mech⁹
at⁹ es. ꝛ homicidiũ ꝓ petrasti ideo
penituisti. ꝛ remissionẽ a deo meruĩ
sti. Propterea temet ipm publicas.
vt si qs est mech⁹ ꝛ homicida. discat
qñ si cõuersus penituerit. põt ad
salutẽ venire. Ido vtraqz ante ocu
los posuit. ꝛ peccatũ. ꝛ penitẽciã. et
salutẽ. vt eligam⁹ salutẽ. Hoc est.
Ergo putas solũmõ qđ q̃rit ut oñi
b⁹ notũ faceret peccatũ. ꝛ curacõz
suã. Nõ. Sed. qđ aliud. Ego dicã
Sic̃ eni audistis. qz penitencia mul
tã ꝛ magnã habet remissionẽ. ꝛ grã
dem nobis, puidet apud deũ fidnci
am. sic ꝛ illud necesse est nos audire
quia non solum penitenciam putat
sibi sufficere. sed formidat et tremit
ne in talibus de inceps incidat ma
lis. Volo ergo ostendere quia psal
mus non tantum peccatorem de//
monstrat. sed et penitentem. Et
hoc caritati vestre dico. vt nemo si
bi post penitenciam applaudat. et
q̃si secur⁹ remissius viuat. sz magis

cautius agat. vt salutem suã i por-
tu trãquillitat⁹ cõstituat. Nolo g⁹
ostendere eũ qñ sanatus ẽ/et meli-
or sui factus. et potẽtior et fortior.
Sed forsitã dicis Quomõ denuo
desiderans inuenitur Et iterũ pug
na iterũ peccatũ Sed quẽadmodũ
emendauerit. et desideriũ suũ deo
optulerit exponã. Contigit quodã
in tẽpore ab allophil' obsideri beth
lehem. cũ castra posuissent in valle
gigãtum Qđ cum audisset david
cõtraxit exercitum suum. et venie-
bat cõtra eos in diebus messis. De
siderauit autẽ david et ait. Quis
michi daret potũ aque de cisterna
que est in bethlehem. iuxta portam
Irruperũt g⁹ tres viri fortes de co
mitibus ei⁹ cõtra philisteos q̃ valla
uerant vrbem. et hauserũt aquã de
cisterna bethlehem, que erat iuxta
portam. et attulerũt ad david. Et
ille noluit bibere. sz libauit illã do-
mino dicens. ppicius michi sit do-
minus. ne fatiã hoc. Num sangui
nem istorũ hominũ qui pfecti sunt
et aiarum piculum bibam. Noluit
g⁹ bibere. iterum pugna cogitatio
num. iterum disceptatio Sed illa q̃
dem cõcupiscẽtia lege phibebat.
hec vero in tẽpore estus sicienti ne
cessaria et debita erat Et cũ fortissi
mi viri cõciti prexissent et in piculo
animarũ suarũ exhibuissent aquã
cupitam Quomõ trãseũtes aduer
sariorum multitudinem. Allata g⁹
a qua intellexit rex qđ fecerit. qz in-
pugna validissima sitim suam non
valuit cõtinere. Ideoq; vicit desi-
derium snũ. qđ sciuit eum alieno pi
culo adimpletum. Allatã accipies
aquam bibere noluit. sz semetipm
reprehendit et dño eam libauit. non
eim aqua erat sz sanguis. Non na-
tura sanguinis in causa erat. sz desi
derium t volũtas sua. Vides iam
quomõ castigat⁹ de pori cõcupiscẽ
tia. postmodũ cautior est factus. et
qui corpus ad amauerat et ruerat
aquam desideratam et necessariã t
siciẽs bibere noluit. t victor sui fac
tus est Hec loquor ppt eos q̃ for-
nicati sunt. Concupisti forsitan me
retricem et peccasti. facere q̃dẽ non
debueras. Sed si cupis agere peni
tentiam qđ maxime debes. quia t
dãnum seculi sentis. et anime de-
trimẽtũ. ne adicias peccatũ super
peccatum. Et forsitan dicis. Quo-
mõ me abstinere possum. Dabo ti
bi cõsilium. Vxorem habes licitã.
vtere voluptate. Si non habes. ex
pedit nubere q̃m fornicari. Sed si
possum inquis me continere. Hoc
pusillanimitas est et neglegẽtie tue
qui dei pcepta contemnere malles
q̃m facere Qđ si ostendero tibi aliũ
nec vxorem habentẽ. nec fornican-
tem sed sobriũ et pudicum. q̃m ha
bebis excusationem. Et ille q̃dẽ in
pelago h⁹ seculi nullo quassat nau
fragio. et tu in portu cõstitut⁹ ad
naufragiũ deuergeris. Habes vx-
orem. fornicaris. magis aũt mech-
aris. Et quomõ inquit possum in-
centiuas vincere passiones. Fruere
vxore. qz pcepit beatissim⁹ paulus
dicẽs. ppt fornicatiõs aũt vn⁹q̃sq;
vxorẽ suã habeat. t vnaquaq; virũ
suum habeat. Mulier sui corporis
potestatem non habet. sz vir simi
liter et vir sui corporis potestatem

non habet sed mulier. Si ergo illi-
cuerit te meretricis aspect⁹ ⁊ sermo
reuolue intra temetip̄m huius pre
cepti sententiā ⁊ dicito Qm̄ vir sui
corpis potestatē nō habet. Verbū
hoc scribe in facie tua. ⁊ dicito me-
retrici. Quid me vocas. Nō est me
um corpus sed vxoris mee. nec au-
deo ꝓdere Alienū dotis eius nō po
teris mutare. neq; facultates ei⁹ im
pendere. ⁊ quomō audebis corp⁹
ei⁹ feda polluere macula. Dicito ei
debitū hoc vxoris nō tuū. dicito ei.
timeo christū. qm̄ mēbra hec de cor
pore sunt christi. Audiāt ergo ⁊ mu
lieres ⁊ timeāt ⁊ intelligant vbi ho
eleuauerit christus. ⁊ dicant. Qm̄
mulier sui corporis nō habet pote
statē sed marit⁹. Scio multas mu-
lieres ꝑ bonā cōuersationē lucras-
se viros suos ⁊ castitatis exēplo ꝓ-
uocasse ad pudiciciā. ⁊ prudenti ꝯ
sensu ñ reliquisse viros suos Quid
si tu abstines sine illius volūtate tri
bues illi fornicandi licentiā. ⁊ pec-
catū illius tue imputabit̄ abstinen
tie. Quid melius ē vt tu illi debitū
reddas. aut illa qd̄ tibi debet alibi
ꝑdat. Cōcessio tua ñ ē inhibita. illi-
us vero ꝓhibita. Si te cognouerit
non ē eximē. cū aliena aūt si dormi
erit ꝑdidit mēbra tua. Cōsiderate
fratres beatissimi pauli pietatem.
Qui tanq̄ clementissimus medic⁹
ingressus cubiculū ⁊ quasi residens
dat salubre cōsiliū. sciens fragilita-
tem humanā dicit. Nolite frauda-
re inuicē nisi forte ex consensu ad tē-
pus. Propterea inq̄t accepisti vxo
rem. ⁊ tu accepisti maritū. vt inui-
cem ꝯsentiatis. ⁊ pari cōsilio quod
melius est eligatis. Vis abstinere.
Summum est quod cogitas. Noli
inuidere viro tuo. ꝑsuade illi vt ha
beas duas coronas. vt non incon
tinentia et castitas virginū habeāt
sobrietas ⁊ luxuria cōtentionē. Si
em̄ tu abstines. ille vero inflamma
tur libidīe corporis. recordare pau
li sententiam. dicentis. Ne fornica
beris. Statim turbatur. et tanq̄
inter duos scopulos posit⁹ naufra
giū sustinet nauis. cui portus clau-
ditur. Nolite ergo fraudare inuicē
nisi forte ex consensu ad tēpus. Ete
nim vbi pax est ibi omnia ꝓspera-
bunt̄. Vbi sobrietas lucet ibi vna
nimitatis abstinentia coronatur.
Vbi autem intemperātia domina
tur. ibi pugne et contentiones non
deerunt. Nolite ergo frudare inui
cem nisi ex consensu. Beatissimus
paulus tanq̄ bonus dispensator.
quippe qui vniuersum orbē cupit
despondere christo. castitatis insi-
gnia prebens. ꝓpterea non erube-
scit dicere honorabiles nuptie ⁊ cu
bile immaculatum. quibus etiam
ipse domin⁹ interfuit ⁊ pietatis sue
largitus est munera. aquam cōmu
tans in vinum figuraliter ostende-
bat. vt intercessu virginitatis nu-
ptie que q̄si generales et licite sunt.
nutu dei palmam abstinentie me-
rerentur. Curre ergo quantum po
tes. si lassaueris ad portum reuoca
pedem. dicente paulo. Et iterum
ad idip̄m reuertimini. ne temptet
vos sathanas ꝓpter incontinētiaꝫ
vr̄am. Castitas em̄ sine comitib⁹ su
is ieiunio videlicet ⁊ temperantia

cito laſeſcit quod ſi his quaſi admi
niculis roborata fuerit. p facile co
rõabit tria ei ſũt he virgis nuptie.
fornicatõ. nuptie medie fornicatõ ꝺ
orſum. virginitas ſurſum Virgini
tas nãq; coronã hz nuptie laudem
mediocrẽ. fornicatõ penã atq; iudi
ciũ Vid ꝙ ſi abſtinere vis cum con
ſilio facito. ⁊ ſic arripe iter. conſide
rans corpus tuum. quia ſummam
rem deſideras tamq; bonum peda
gogum adhibe tibi ieiunium ⁊ tem
perantiã ⁊ ꝓges fiducialiꝫ quo de
ſideraſti. Nam et cum quis natare
diſponit prius conſiderat et delibe
rat vt exſuperare poſſit natãdo qꝺ
cepit. Sic et tu. Bonum eſt quod
habes. hz ſi meliorẽ partem habere
cupis ſapienter. et conſulte arripe
conſiliatorem habens paulum di
centem ⁊ qui habent vxores ſic ſint
tamq; non habentes vt per abſtinẽ
tiam et bonam conuerſationem in
hoc ſeculo conſcientiam puram ha
bentes coronari in fuko merea mur
Per chriſtum dñm noſtrum. cũ qo
ẽ do pri cũ ſpũ ſcõ honor. gloria et
ptãs pimortalia ſecla ſeclorꝫ amen

**Explicit Omelia de ſuper
ſcriptione pſalmi l.**

**Item omelia Sancti Jo
hannis in ipſum quinqua
geſimum pſalmum**

Reliquias heſterne mẽ
ſe hodie vobis redde
re volo. Sed reliqui
as et menſam cum au
dis cariſſime. nichil
palpabile arbitreris aut craſſum.
Non enim carnem ꝺcidimus. ſed
verbum ꝺei veſtre inſinuamus mẽ
ti. Ex menſa enim corporali ſi vna
vel ſecunda die caro cocta manſerit
caro deperit. et corrumpitur. In ꝓ
loquenda autem ſapientia aliter ẽ
Si integrum permanſerit annum.
ſuauitatem ſuam longe lateq; diſ
fũdit. Remanſit caro. et poſt pau
lulum perputreſcit. Remanſit ſapi
entia. et ſuauior redditur. Come
dit quis carnem ſentiet corruptelã
Comedit ſapientiam. eructuat ver
bum bonum. et ꝓmum ſuum re
plet dulcedine. Ideo propheta qa
tales eſcas edebat. fiducialiter dice
bat. Eructauit cor meum verbum
bonum Commouentur iterum vi
de. ſed mens conſtantior fit. Agitã
tur corpora ſed auris dura et in tre
pida fit. Et cum omni intentione
audiamus que dicuntur. Vidiſtis
heſterna die kariſſimi prophetam
loquentem. et dauid regem caden
tem. ſurgentem vincentem. corona
tum. et publicatum Vidiſtis pecca
tum inſurrexiſſe. et perpenſentiam
corruiſſe. et tamq; fera quedam pec
catũ inſiliens et allidens. ſed ingreſ
ſa penitentia relenans et exultans
medicamentum vulneri ſpe ſalutis
Vidiſtis prophetam arguentẽ. Vi
diſtis et regem philoſophie portan
tem. Vidiſtis ſecantem medicum.
ſaniem vulneri defluentem. Vidi
ſtis penitentem. et mortuum viuiſ
cantem. Audiſtis dicentem regem.
peccaui dño. ⁊ ꝓphetã rñdẽtẽ dñs
traſtulit peccatum tuum. Velox.

confessio. velocior medicina. Facto peccauit. verbo penituit. Annuit d̄us. et correctio facta ē. vulnꝰ aparuit. ⁊ sanitas redit. sed nō fuit his ꝓpheta cōtentus. Nā post correptionem. post penitenciam. post emēdacionem. post peccatorū ablucionem psalmū obcausam cōscripsit. ita vt eciam postere generacioni fiat illius passio medicina. et illiꝰ naufragium sit alijs portꝰ. ⁊ quibus ille vulneratus est et emendauit alijs inhisdem incidentibꝰ ip̄a possint vti medicina. ⁊ emēdacione sanari. Sed nunc videamꝰ q̄d dicit psalmus. et cū sincero affectu audiamus. Miserere mei deus scd̄m magnā misericordiā tuā. Et secūdum mltitudinē misericordiā tuaꝝ dele iniq̄tatē meā. Quid ampliꝰ queris. O dauid ꝑseuera gracias agens. indesinent̄ glorifica. qꝛ ablatū est peccatū tuū. Sed volo inq̄t ⁊ cicatricē extenuare. Ablatū est vulnus. volo et pulchritudinē recipe. Ideo dicit miserere mei deus. Ad misericordiā inq̄t cōfugio. ad ꝯmūē peccāciū portū. Nec eni cōfido opibus meis. si q̄d forte boni feci. Miserere mei deus. quia misericordia tua in estimabilis est. omnē excedēs sermonē. interp̄tari nequiens. peccatoꝝ cōsolatio. iustoꝝ cautela. Non eni solūmodo peccatores saluāt̄. sꝫ ⁊ iusti misericordia circūdant̄. Audi deniq̄ quid petro dixerit xp̄c. colūne ⁊ fundamento fidei. qui obrobur confessionis vocatus est petrus dicente domino. Tu es petrus et sup hāc petrā edificabo ecclesiā meā. Et iteꝝ. Simō inq̄t quotiēs voluit satanas cribrare vos sicut triticū. ⁊ ego rogaui prote ne deficeret fides tua. Vides qm̄ et iusti misericordia indigēt. vt ex peccatoribꝰ iusti fiāt: ⁊ iustificati iusti maneāt. Nam ⁊ beatus paulꝰ ꝑ misericordiā talis est factus. gracias inq̄t ago qui me cōfortauit xp̄o. q̄a fidelem me habuit. constituens in ministerio. qui prius fui blasphemꝰ et ꝑsecutor ⁊ cōtumeliosus. Qūo ergo saluatꝰ es. o beatissime paule. Sed ꝓpter hoc inq̄t misericordiam consecutus sum. Vides ⁊ iustū ꝑ misericordiā saluatum Prius quippe ecclesiā domini ꝑseq̄bat̄. ⁊ cristianos i carcerē d̄trudbat et tāq̄ singularꝰ ferꝰ vineā domini deuastabat Prophetas legerat. ⁊ ꝓphetatū ignorabat. Paterna lege doctꝰ. datorē legis nesciebat. Qūo ergo misericordiā cōsecutꝰ est. Saule saule. q̄d me ꝑseq̄ris. O ineffabilis misericordia dei. quousq̄ descēdit. Quid me ꝑsequeris. Patrē inquit suū imitat̄. Nam ⁊ ille ꝓp̄lo hebreorū dicebat. Popule meus. q̄d feci tibi. Aut q̄d molestꝰ fui. Aut in quo ꝯtristaui te. Respōde michi. Et filius eiꝰ saulo dicit. Saule saule q̄d me ꝑsequeris. Quid ḡ ille. Quis es dn̄e. Ilico dominacōnē ꝯfitet̄. Vidisti anime generositatē. vidisti humilitatē famuli dicētis. quis es domine. Ego sum inquit ihesus nazarenus. quem tu ꝑsequeris. O ineffabilis sapiencia domini. Quare nō dixit ego sum filiꝰ dei. Ego sum in principio verbum. ego sum qui in dextera patris sedeo. Ego sum qui informa d̄i consisto. ego sum qui celum extendi. ego sum qui terrā sup aquas fundaui. ego sum qui mare

diffudi. ego sum qui vbiq; presens sum. ⁊ omnia repleo. ego sum qui semp sum et natus sum. Quare nō dixit magna illa et admiranda p̄ conia. Sed quid ait illa benigna pietas. ⁊ ieffabil' clemēcia. Ego sū iheſus nazarenꝰ de iferiori loco. de parua ciuitacula. Cur aūt semetip̄m de humiliori nominauit loco. Nesciebat enim eū p̄secutor. Si eni scisset. non vtiq; p̄sequeretur. Ignorabat q̄m de spiritu sancto natus est. Nā qđ de nazaret erat non ignorabat. Si ergo dixisset ei q̄m filius dei sum ego. et in p̄ncipio verbum. qui celū feci et astra ornaui haberet dicere. Alē est ille. ⁊ alē is quē ego p̄sequor. Intelleristis carissimi que diximus Si dixisset illi magna illa et excelsa misteria. habuit dicere. non est iste qui crucifixꝰ est. Et ideo dixit vt sciret q̄ ip̄e eēt quē p̄sequebat. q̄ carnē induit. q̄ figurā serui suscepit. q̄ cū eo dē conuersatꝰ ē. Qui passus ē. q̄ mortuꝰ et sepultꝰ. De iferiori loco semet ip̄m nōiat dicēs. Ego sū iehſ nazarenus quē tu p̄sequeris. quem nosti quē scis q̄ tecū est conuersatꝰ. Propterea statim dominū est confessus. q̄a de celis vocātē audiuit. Tantū q̄ppe descendit dominꝰ q̄ntū seruꝰ ascendere poterat. Propē hoc ⁊ misericordiā consecutꝰ sum iq̄t. Ideo et dauid. Miserere mei deus scd̄m magnā miſicordiā tuā. Et secūdū multitudinē miſacionū tuaꝝ dele iniq̄tatem meā. Nam et chananea illa ad istum confugit portū. miserere ait mei filia mea male a demōio vexat. Vbi miſicordia flagitat. interrogacio cessat. Vbi misericordia postulat. iudiciū nō seuit. Vbi miſicordia petit. pene locꝰ nō ē. Vbi miſicordia. q̄stio nulla. Vbi miſicordia donata rōsio ē. miſere michi. solū modo volo. Et quid a me expetis questionē. Dixi semel. qđ miſicordiā existimabilē q̄ro. Miſere mei dꝰ scd̄m magnā miſicordiā tuā. Dixisti magnā. edicito q̄ntā. Quāta sit nescio. qđ grandis est nouit. Quātū aūt nō valeo app̄hēdere nescio magnitudinis q̄ntitatē. nō p̄p̄hēditur verbo. Videō nāq; fructū miſicordie grādē. Nisi eni i immensum extē dēt. ad modū pauci saluarēt. Hāc miſicordiā filiꝰ ei⁹ oñdit. Veniēs eni. miſicordia sua saluauit cūctos Miſere mei deꝰ. O portꝰ. omni tēpestate carens. o portꝰ. omni trāq; litate plenꝰ. Grande baratrū peccatoꝝ meoꝝ. ⁊ multa domini mei humanitatis cautela. factꝰ ē homo. ecce miſicordia magna. Inutero virginali cepit est qđ eras tu. vt tu qđ nō eras. eē posses. Hoc miſicordie i effabil' magnitudo. Dū esset puerꝰ. ab extremis finib⁹ vocauit magos. Post illos publicanū. post būc meretricem. post illam latronem. post istum vocauit blasphemum. O noua vocacionis p̄ncipia. Dominabantur demones. male orbis gubernabantur negocia p̄ualuerūt peccata. Impietas omnium possidebat. alij demonibus libabant. alij creaturas p̄o deo venerabantur. Alij immundicie et omni spurcicie seruiebant. et ipsi qui legem acceperūt. per p̄uaricacionem legis deum contemnebāt. O grādis misericordia domini. Cum omnis

mundus conclusus in peccatis essz
venit creator vniuersitatis. z prin=
cipia peccanciū euacuauit. vt nul=
lus postmodū desperaret de sua sa
lute. Si impius es. cogita publica=
num. Si in mundo es. attende me
retricem. Si homicida es. perspice
latronē. Si iniquus es. cogita blas=
phemum Considera paulum aplm
prius psecutorem. postea annunci
torē. Prius pnasorē. postea dispē=
satorē. Ante hoc zizania. post hoc
frumentū. Antea lupū. postea pasto
rem. Ante plūbum. postmodū aurū
Ante piratam. postea gubernatorē
Ante dispersorem ouiū. postea dis=
pensatorem ecclē. Primo euellan
tem vineā. postea plantātem. Pri=
dissipantem. et postea edificantem
Vidisti multimodā maliciam. sed
perspice ineffabilem misericordiā.
Vidisti superbiam seruuli. cōsidera
beninolēciam domini. Nolo michi
dicas blasphemus sum nolo dicas
persecutor sum. in mundo sum. Ha
bes omniū ostensiones. inquem vo
lueris portum confugito. Vis i no
uum. vis in veterem. Inueteri da=
uid. in nouo paulus. Nolo excusa=
ciones michi afferas. nolo michi ig
nauiam tuam pretendas. Peccasti
penitere. Milies peccasti. milies pe
nitere. Hec assidue infundo medi
camenta. et tumorem intercipio.
Noui eni multum consciencie cru=
ciatum. scio quanta est desperacio.
Stat diabolus gladium acuens. et
dicens inhec verba. Omnem inuen
tutem tuā confudisti. omnem vitā
tuam perdidisti. Antea eras inthea
tro cum amicis. in circo cum sodali
bus in lupanari cum meretricibus
Deinde rapuisti auaricie studuisti.
periurasti blasphemasti. que iam ti
bi salutis spes ē. Peristi. peristi. fru
ere ergo iā vl' presentis vite volup=
tatibus ducito in leticia cor tuum
Hec diaboli verba sunt. ista inimici
consilia. sed mea contraria sunt ver
ba. Si lapsus es. poteris surgere.
Peristi sed poteris saluari. Fornica
tus es. sed poteris continere. Mech
atus es. sz poteris liberari. Ad spec
tacula proruebas. sed poteris revo
care pedem. Cum malis hominib9
versabaris. poteris recedere. z cum
bonis esse. Inutraqz parte liberum
habes arbitrium. tantum vel par=
ua incipiat esse conuersio. paululum
penitere. Fundant oculi lacrimam
redi ad conscienciam tuam. conside
ra temetipsum. propone ante ocu=
los iudiciū diem. et paradisi delici=
as que preparantur sanctis. Occi=
disti. sed penitere. Mechatus es. sed
confitere. Cecidisti. sz resurge. Vul
neratus es. adhibe tibi curam dū
viuis. Dum spiras etiam in ipso lec
to positus. etiam si dici potest ex a=
minans. vt iam de hoc mundo exe
as de hac compede liber eris. Pe
nitere. nō ipediat tpis angustia mi
sericordia dei. Quomodo inquit. z
qualiter. Vlcerib9 plenus sum. vul=
neribus reuertus. Mille criminib9
obnoxi9. non possum in nouissimo
penitere die. Potes. et valde potes
Rarissime in exitu tuo cogita deū.
Intestamento relinque pauperib9
Tu illuc vadis. z opera tua manēt.
Nolo michi dicas. Vnde nosse po
tero. si qualemcumqz veniā habeo

Ubi misericordia dei imploratur. questio expetitur. Quãdo ille curat nolo diffidas. tantũ nos vl' paululum conuertamur. Stat medic⁹ secans. et innumeras adhibens curaciones. ⁊ non interrogas quomõ curaris. Sed cõcedis arti. seruo cõcedis. et deum misericordie non cõcedis. Noli dicere quomõ. sꝫ magis admirare et glorifica Nam et ego te interrogabo quomodo latro saluatus est. quippe qui omnẽ vitã suam cruentam habuit. homicidis. persecucionibus direpcionib⁹ Mille obrutus malis. ⁊ non penituit. dum adhuc esset interra. Ab hominibus qu idem pro scelere suo cõdemnatur. a deo autem per bonã confessionem coronatur. Unius dei vite datus nõ erat Dominus in cruce clauis affixus pendebat. iam iamqꝫ moriturus non desperauit salutem suam. et certe socio eius renitente. Sed hic confessus est dominum penitens facti sui. et paradijsi ianuam meruit aperire. O latronis admiranda fides. et incruce posit⁹ vim fecit. et intrauit regna celorum Sed quemadmodum inquit saluatus est discere cupio. Audi verba latronis. Memento inquit mei domine. cum veneris in regnum tuum. Et tantum preualuit sermo. preualuit confessio. adiuuante misericordia dei. Et quia ex animo penituit et confessus est deum esse cristum. paradijsi meruit esse colonus. Si me iterrogas quomodo nescio quomodo. ne a me expetas qualitatẽ. Saluari solummodo cupio. non requiro curacionis fimbrã. Liberari cupio de egritudine. non interrogo medicine racionem. Si potes dicere. quomodo deus est. nosse poteris et quemadmodum miseretur. Interrogabo te et ego. dicito michi. Quomodo adulteri. Quomodo molles Quomodo masculorum concubitores. Quomodo fures claustra carceris habitantes. Mille accusaciones inimici amarissimi. Potestas iudiciaria iminens. Parati carnifices. et adnutum regis dimittunt Rex homo est mei similis. et meus conseruus. Quid enim si. purpura circundatur. Sed nichil mea substãcia ampli⁹ habet. Una natura. par condicio. Sic ingredimur mundũ. pariter egredimur emundo. Ipso spiritu sustentamur. et ad nutũ ei⁹ et paruis apicibus puniendi soluũt Si hoc facit homo moriturus. q̃nto magis deus angelorum. et archangelorum dominus. Si solummodo inuenerit. saluari non poterit. Et rex quidẽ si demiserit ecarcere. penam dabit non peccata. Deus autem peccata dimittit. Si dixerit adultero. iam nolo vt adulter sis. verba statim vertuntur in opera. Si dixerit. fornicatori fornicari cessa ab imundicia tua. ilico mens ei⁹ in melius mutatur. Et vt scias q̃a ita est. Dixit fiat celum. et factum ẽ celum. Precepit fieri terram et verbum eius in opere cessit. Uolo fieri luminaria. statim facta sunt. et astris completum est celum. Sol ⁊ luna p̃cepto ei⁹ ꝯsũmãt cursũ suũ. Uolo fieri angelos. et in puncto hore tanta milia facta sunt. Et qui ex nihilo hec om̃ia fecit. si vult sermone

suo tua peccata non valet soluere. ⁊ post penitenciã i angelicũ cõstituere gradũ. Quid eĩ est peccatũ a dñi misericordia. Tela aranee. q̃ vento flante nus quã cõparet. Si deus voluerit. null⁹ impediet. Hec dico. nõ vt neglegenciores vos faciã kĩi. sz ut ad fidẽ vos saluatorẽ expectacõis adducã. Nũq̃ desperetis de uobis sz dedi misericordia cõfidite. Desperate pocius illum qui se desperauerit. qui reuocare pedem nõ vult. q̃ dei p̃cepta cõtemnit ⁊ despicit. et nõ se cogitat esse moritur. Considera nũc ergo kĩe ppheta m istũ post graciã spirit⁹ sancti ⁊ post tantã ad deũ fiduciã. post multitudinẽ virtutũ. post tãtos triũphos publicãtem semetipm. ⁊ dicentẽ. Miserere mei dꝰ scdm magnã misericordiã tuã. Inmensum misericordie pelag⁹ memet ip̃m extendi ad dñi misericordiam. Quid ampli⁹ queris. O dauid. audi ppheta nathã dicẽtem. dñs dimisit peccatũ tuũ. Non q̃ro solũ peccata dimitti mihi. sz ⁊ decorẽ meũ p̃stinũ q̃ro. Et scdm multitudinẽ miserationũ tuarũ dele iniquitatẽ meã. Vi de q̃d querat. Dele inq̃t. ⁊ am plius lana me. Plus aliq̃d quero. maiorem honorẽ. maiorẽ gr̃iã. Amplius lana me ab iniquitate mea. ⁊ a delicto meo munda me. Quid ergo dignũ feciſti vt hoc tibi fiat. Attẽde diligencius verbo. ⁊ temetip̃m appende misericordia dei. Inestimabilis ẽ sine fine est. q̃ cõp̃hẽdi nõ potes. superans omnem sensum. omnem cogitacionem. Sz quia talis est miseri cordia domini. tamen non vt homines misericordiam ꝓsecuti remissio

res fierent. querit quidd̃ a nobis de⁹. Mittetur q̃dẽ. sz nõ passim mittet. Prouocat nos ⁊ dicit. Da ⁊ tu aliq̃d. vt puta mille scelera ppetrasti. habes onera delictorũ volo alleuiare pond⁹ tuũ. da ⁊ tu manũ tuã Non q⁹ ego tui egeo. sz q⁹ volo ⁊ te aliq̃d cõferre ad tuã vtilitatẽ. Quo ergo latro saluat⁹ est. ⁊ tanta soluit peccata. Scito eũ misericordia, puocatũ. sz fide sua tamq̃ ad miniculo vsum. ineo qd̃ dixit. memento mei dñe. dũ veneris inregnũ tuũ. Quid cõtulit de⁹ saluti ip̃i⁹. Remissionẽ videlicet peccatorũ. Quid vero intulit latro. Indiciũ salutis siue. cõfessionis fidẽ. Qualẽ. Grãdem. excelsã nimis. celũ tangentẽ. Quo. Ego dicã. Judei viderũt mortuos suscitatos. leprosos mũdatos. demões fugatos. mare infrenatũ. piscem statera portantẽ. stellã rutilantẽ. magos cõcurrẽtes. heordẽ turbatũ. Hec omnia videntes. crucifixerũt xp̃m. Latro vero nichil horum videns. sed cõsiderabat sputis repletum. crucifixum. aceto potatum. et felle. Et cũ hec omnia videret. non est scandalizatus. sed regem celorum confessus est. vides qm̃ non sine causa misericordiam consecutus est. quia et ipse fidem intulit ad salutem suam. nec non et publicanus aliena iniuste auferens quomodo saluatus est. Trãsiens. namq̃ cristus. dicit ad eum Veni sequere me. Qui statim exurgens. secutus ẽ eum. Et sicut latro confessionem intulit sic publicanus obedienciam suam. et meruit i aplatus ordinem collocari. Sicut enim cum quidam graui egritudie

vexatur. et multis modis indiget medicaminib⁹ ꝛ attennat⁹ ẽ sumptibus Si introierit medic⁹ ꝛ dixerit ad eũ ꝙ egrotat. plures species ad⁹ fectionẽ medicaminis. necessaria sunt. nõ habeat vero egrot⁹. nõ habeo vnde tãtas species emã pauptate detineor. dicat ad eum medicus Illam ꝛ illã da michi speciẽ tantũ. certa de meo pstabo. sic ꝛ deus dicit da michi ꝓfessionẽ tuã ꝛ lacrimas penitẽcie. certa aũt ꝑ hoc misericordia mea ꝛ humanitate pstabo. Ideoq; rogat dauid ut multũ ab iniqtate sua lauet. Quid ergo ꝑ hoc munus intulit. Dixit misere mei deus ꝛ vsq; q; laua me ab iniqtate mea. ꝛ a delicto meo munda me. Quid obtulit. Quoniam iquit iniquitatẽ meã ego agnosco. vicissitudo est. Deus dat et ꝙ salutificet reus Dedit dñs miam suã. dedit ꝛ ꝙ peccauerat cõfessionẽ peccatoꝝ suoꝝ. Parum quidẽ. sed quod habuit. Quid dabis o dauid vt saluari possis. vti misceat medicamentũ. Quoniam inqt iniqtatẽ meã ego agnosco. Et cẽ potes homo qui nõ agnoscat peccatũ suũ. Quanti sũt peccatores. ꝛ securi degũt. q̃nti rapiũt. et nõ volunt intelligere. qm̃ in ique agunt. quãti denastant vidu as ꝛ diripiunt pupilloꝝ facultates q̃nti circũueniũt alieã matrimonia. q̃nti tribulãt orphanos. ꝛ ignoscere nolunt sup venẽam sibi calamitatẽ. Insup fiducialiter que mala sunt agunt. ꝛ nec ingemescũt. nec lacrimã ꝓferunt. neq; cõfitent. Quo g̃ possũt hi tales saluari. Nescientes nec agnoscentes facinora sua nec di iudiciũ ꝑ oculis habẽtes. Eidisti regẽ exomologesi faciẽtẽ ꝛ dicẽtẽ. qm̃ iniqtatẽ meã ego agnosco. ꝛ peccatũ meũ coꝝ me est semp. O ingenuitas anime. o mentis integritas. Nõ est oblitus peccati sui. et iniqtatis. Omnis concessum sibi fuerit. ille tamen in ꝓsciencia sua tãq; i imagine. adulteriũ ꝛ homicidiũ depictũ habebat Et ꝑ singulos dies videbat putredinẽ. ꝛ idõ dicebat. Et peccatũ meum coꝝ me est sp. Ego illud video tu id ne cõsideres. Ego illud scribo tu q̃si dñs dele. Elide eñ quid sit. Si tu memor sis. deus nõ erit mẽor Si tu oblitus eius fueris. deus eius mẽor erit. Ego sum inqt dñs. qui dleo iniqtates tuas. Tu vero memor eorũ esto. vt quid ergo vis vt memor sum. Et gracior inqt sit misericordia mea. vt sencias q̃d tibi ocesserit. Si enim sp memor fueris cumuli peccatoꝝ tuoꝝ. eris memor et magnitudinis beneficiencie dei. Cõcessit tibi sz tu ne obliuiscaris. ꝛ nõ erit mẽor tu aũt sp recordare. Tales erãt sãcti. virtutes suas nõ mẽnebãt sz peccatoꝝ suoꝝ mẽoriã reuocabãt. Nõ sicut nunc homines peccata sua obliuiscuntur. et celare cupiunt. Si quippiam autem boni fecerint. in medio proferunt. et omnibus probare festinant. Fecisti aliquid boni cela illud. vt dominus tuus videat et ipse laudet. Quod si iactanter aliquid boni feceris. gloriam ab hominibus recepisti. Fecisti malum memor esto. vt dominus tuus illud obliuiscatur. Cõcede domino tuo si dixeris. minoraſti ea. dominus tuus si dixerit augebit ea. Quomodo ergo dicam. cum dederis inopi

rogatus quid dicis. Vidi pauper
em esurientē. ⁊ paui eū. Et ip̄e de
us dicit. Esurientē vidisti me. ⁊ pa
uisti. Permitte illi q̄ potens est. di-
cere grandit̄. cōcede illi dicere. ⁊ ex
altare. Peccata aūt tua dicito. vt
deleas illa Si cōfunderis alicui di-
cere. qꝛ peccasti. dicito ea cottidie. ī
anima tua. Non dico. vt cōfitearis
cō ꝑuo tuo. vt exꝓbret. Dicito d̄o q̄
curat ea. Hec eīm si non dixeris ig-
norat ea d̄us. Nūq̄d a te vult ea ag
noscere. Cū faciebas ea. p̄sto erat. cū
admitteres. nouerat. Peccare non
erubuisti. ⁊ cōfiteri erubescis. Dici-
to inhac vita. vt inilla requiem ha-
beas. Dicito ingemiscēs ⁊ lacrimās
Incodice scripta sunt peccata tua.
Spongia peccatoꝝ tuoꝝ lacrime
tue sunt. grādis eaꝝ virtus. Dicā
tibi q̄d valeāt lacrime Attende dili
gēciꝰ. Quid martiribꝰ maiꝰ. q̄ ani-
mā suā ponūt ꝓ amico suo. Gran
dis gl̄ia martyrū. Martires effudūt
sanguinē. peccatores effundūt lacri
mas. Meretrix illa nō fudit sangui
nē. sꝫ fontes lacrimarū ꝓfudit. ⁊ de
leuit peccata sua. Et q̄d dicā d̄ me
ritrice. ⁊ in mūda muliere. Colūna
ecclesie ⁊ fundam̄tū fidei princeps
apl̄oꝝ petrꝰ. ad ācille vilissime mu
liercl̄e. ītrogacōꝫ. 3º negat dn̄m nū
q̄d sāguinē fudt nōne amare fudt
lacrimas ⁊ abstersit pc̄catū suū. ⁊ re
cepit pristinam dignitatē. Ecce ha
bes codicem vbi scribis cotidianū
expensum. Habeto codicem consci
enciā tuā. ⁊ scribe cottidiana pecca
ta. Quando accubueris sup̄ stratū
tuū. ⁊ neminē infestū pateris ante
qm̄ veniat tibi somnꝰ. profer in me
dio codicem cōscienciam tuam. et
reminiscere peccata tua. si quid in
verbo seu infacto vel in cogitacione
peccasti. Hoc enim dicit propheta
Irascimini et nolite peccare. que di
citis in cordibus vestris. et incubili
bus vestris cō pungimini. Per diē
non habuisti tempus. sed obser-
uasti iudici tuo. et iniunctum
negocium. ⁊ confabulacio amico
rum et domestica necessitas et filio
rum cura. et vxoris sollicitudo. et
milicie timor. et mille te circūdede
runt cause. Quando inlectulum tu
um veneris. vt sopori menbra con-
cedas. adtrāquillū portū nemo tibi
molestus est. nemo pulsat. dicito in
corde tuo. et ī anima tua. Expendi
mus diem. O anima. quid boni fe-
cimus. aut quid mali operati sumꝰ
Et si quid boni fecisti. gracias age
deo. Si quid mali. de cetero ne faci
as. Et reminiscens peccatorum tu
orum effunde lacrimas. et poteris
in lectulo tuo positus ea delere. Ro
ga deum tuum. et sic permitte ani-
mam tuam soporari. Confessus pec
cata tua ⁊ facito tibi metipsi racōnē
et ora misericordiam dei. et inueni-
es requiem. Quid graue. aut quid
molestum positum inlecto. cottidi-
ana deflere peccata. Cum reputare
tibi ceperis tamquam in leculco su
spende cogitaciones tuas. et vngu
la timoris dei radito eas. Propo-
ne tibi timorem gehenne. super du
cito ei secture ictum non habentem
dolorem. Iudicium facito tibi met
ipsi terribile. leuiorem prepara con
fessionem cogitatum tuum. vt non
ifuto die ignauior sis adp̄scrutāda

peccata. Quoniam iniq̃tatem meam ego agnosco. et peccatum meū coram me est semper. Tibi soli peccaui. et malum coram te feci. Quid est quod dicit. Non timebam eum qui iusticiam passus est; miles erat meus. iudicare me non poterat. sed sollicitus sum propter te. ne tu ames exigas penas. Vt iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris. Quid est quod dicit peccaui tibi. Fiat iudicium. et iudices qui vincis. Quomodo. Quia videt deum sine intermissione voluntate semper iudicare cum hominibus Propheta dicit. Audite namq̃ conualles. fundamenta terre. Quoniam iudicium est deo ad populum suum. Et iterum alibi. Populo meus q̄d feci tibi aut quid contristaui te. Respōde michi. Et iterum alibi. Audi celum. et auribꝰ percipe terra. qm̄ dominus locutus est. filios genui et exaltaui. ipi autem me sprenerunt. Et vbiq̃ vide deum iudicare cum hominibūs. Dicit ei. Apud te victoria est. vt iustificeris in sermonibus tuis. hominem agricolam regem fecisti. propheram constituisti. Victoriam michi in pugna dedisti. gigantem superare fecisti. non virtute corporis. sed virtute fidei. Parpura iduisti. diuicias michi dedisti plurimas. Vt iustificeris in sermonibus tuis. et vincas cum iudicaris. Si dixeris peccata mea et nō dixero ea ego. condemnabor. propterea misericordia opus habeo: Et enim incerta ⁊ occulta sapiēcie tue manifestasti michi Quia dixit regnum. dicit ⁊ propheciam. Sic me honorasti. vt et filium tuum reuelares michi. et notum michi faceres. Didici quoniam filium habes. et si i trono tuo sit. didici quoniā futurꝰ ē hō Annūciaui vniuerso mōdo. gaudia aduētus eius. Et quia pati haberet. pro salute generis humani. et quia crucifigendus esset et sepeliendꝰ. resurrecturus a mortuis sine corrupcione. et quia ascensurꝰ in celos. Dixi dscensionem eius. dixi resurrectionē eius. Dixi ascensionem eius. dixi sedem eius in dexteram patris. Dixi vocacionem gencium. dixi congregacionem ecclesie. Dixi expulsacionem iudeorum. dixi apostolorum electionem. Incerta et occulta sapiencie tue manifestasti michi. Sic me honorasti. sic me dilexisti. ⁊ magna mysteria manifestasti michi. Et vbi hec manifestauit. Audi hunc ipm prophetam. quomodo descensionē eius de celo dicit. Descendit sicut pluuia i uellus. Quoniam aduenit filius dei non cum fulgure aut thonitruo. neq̃ cum strepitu. neq̃ cum exercitu angelorum. neq̃ nuda deitate. Si enim sic venisset vniuersa iteriisset creatura quod non montes nec colles portarent. Quippe q̄ respicit super terram. et facit eam tremere. qui tangit montes et fumigant. Nam si nudam substanciam ostendisset. sol vtiq̃ extingueretur. Luna non appareret. mare exicaret Propterea silencio et tacite. veniens nemine sciente. neq̃ ipso diabolo. sed venit silencio inuterum virginalem. O nona res et ineffabilis et miranda rerum mysteria. Lapides consumuntur. ⁊ mater nil ledit

Montes tabescunt.et virginis vter
us deum intrinsecus gestat. Quid
dicam.aut quid loquar Quo dig
no sermone pronunciemur. O amē
cia hereticorum.dicite michi.quo
modo ancilla deum portabat.quo
modo creatura creatorem. Qui int
rogas que sursum sunt.dicito que d
orsum sunt. Qui vbiq; erat.quomo
do in matris vtero erat.t in throno
maiestatis sue sedebat. Si me inter
rogas nescio. fide credo .non com
prehendo cogitacione. Et quia silē
cio erat venturus.non terrens non
conturbans· descendit inquit sicut
pluuia in uellus. In terram enim d
scendens pluuia sonum reddet.sup
lanam autem et in uellus descēdēs
nullum sonitum dabit. Mollicies
lane soluit sonum pluuie descenden
tis.et vt dicas quoniam silencio ve
nit non terrens.non conturbans.
non perdens.non exterminās. De
scendens inquit sicut pluuia in vel
lus. Diristi descensionem silēcio fac
tam.dicito et prodicionem ei. Qui
edebat inquit panes meos.multi
plicauit aduersum me supplantacio
nem. Dicito et pugnam indeorum
Impugnabāt me gratis. Dic et cō
silia eorum mala aduersus cristum
Quare fremuerūt gentes et populi
meditati sunt inania. Astiterunt re
ges terre. et principes conuenerunt
in unum aduersus dominum et ad
uersus cristū eius. Dic et crucē eius
Foderūt manꝰ meas t pedes dinūe
rauerūt omnia ossa mea. Dic et ci
bum et potum. Et dederūt i escam
meam fel.et in siti mea potauerunt
me aceto. Dic et isultaciones iudo
rum. Sperauit in domino eripiat,
eum.saluum faciat eum quoniam
volt eū Dic et sepulturā eiꝰ. Posue
runt me in loco inferiori. Dic et re
surrectionē eius. Quoniam non
derelinques animam meam in in
ferno. nec dabis sanctum tuum vi
dere corrupcionem. Dic et ascensio
nem eius. Ascendit deus in iubilo
et dominꝰ in uoce tube. Dic et thro
num eius. Dixit dominus domino
meo.sede adextris meis.donec po
nam inimicos tuos.scabellum pe
dum tuorum. Dic et gloriam eccle
eius. Astitit regina adextris tuis.in
vestitu daurato circūamicta varie
tate. Dic et thronum virginum.ad
ducentur regi virgines posteā. Dic
et electionem apostolorum. Pro
patribꝰ tuis nati sunt tibi filij. Dic
et baptismum. Super aquam refec
tionis educauit me· Dic et mysteria
Paraisti in conspectu meo mensam
aduersus eos qui tribulant me. Dic
et vnctionem. Impinguasti in oleo
caput meum. et poculum tuum in
ebrians quoniam preclarum ē. Dic
et peticionem gencium. Pete a me
et dabo tibi gentes hereditatem tu
am. Ecce enim incerta et occulta sa
pientie tue manifestasti michi. et in
iquitates meas dele. Quid opphe
ta. quid desideras. Soluta sunt pec
cata tua. intempta est pena tua. nō
inquit sufficio hijs. auarus sum ad
petendam misericordiā di. Noui do
minū meum esse clementem. pphe
ta eram priꝰ. volo et nunc esse pphe
ta. t illā habere fiduciā. illā sācti spē
grā. auolat ḋppe a me· sic colūba. fe
tor ē pcōr meor sēcies volo pstiaz

recupare gr̄am. Auerte faciem tuā
a peccatis meis. et omnes iniquita
tes meas dele. Dicito manifeste q̄d
velis. Cor mdm crea in me deus. O
ingenuitas ꝓphete. O desideriū ad
deū. vt loquaris michi iterꝫ quero.
vt ⁊ ego tibi loquar. Amiciciā illam
⁊ familiare colloquiū quero. Quid
enim. Quia liberatus a pena sum
securus esse non possum. Mihi ma
ior pena est fraudari colloquio tuo.
Quamuis enim substanciam tuam
videre non possim. inuisibilis nāqꝫ
est. pre desiderio tuo opera tua vidi
et exulto. Non vidi te. sꝫ vidi celos
et exultaui et dixi. Celi enarrant glo
riā dei. Conspexi terrā. et dixi. Do
mini est terra ⁊ plenitudo eiꝰ. Vidi
mare et dixi tu confirmasti i virtute
tua mare. Vidi diē ⁊ noctē ⁊ clama
ui. tuus ē dies et tua est nox. solem
⁊ lunā tu fecisti. vidi montes. ⁊ dixi
⁊ altitudines mōciū ipsiꝰ sunt. Sic
q̄ amat. ecꝰ si ñ vidat quē amat. tñ
⁊ si calciam̄tū eiꝰ vidat. vidre vidt
quē desidrat. Sic ⁊ ego circūeo vni
uersam creatam tamq̄ catulus sici
ens. vt ꝑ odorē suauitatis tandem
aliqñ dñi sui p̄senciā mereat videre
Et dico. Sicut ceruus desiderat ad
fontes aquaꝝ. ita d̄siderat aia mea
ad deū fontē viuū. q̄ndo veniā ⁊ pa
rebo ante faciē d̄i. Rex iquit es. pur
pura indutꝰ es. diademate ornatꝰ
Non q̄ro inq̄t ista. decorē meū q̄ro
⁊ splēdorē spc̄. Contēno vmbrā. per
trāseo cenosa queqꝫ. folia sūt ista. et
nox. ⁊ somnū. ⁊ fenū. ⁊ tamq̄ tela
aranee. Gl̄iam meā q̄ro. ñ possum
facere crastinacionē. nō suffero dila
cionē. qui fiduciā ꝑdidi circūdatꝰ
peccato. Cor mundū crea i me. et
nō solū hoc q̄ro. sꝫ inhabitatem in
eo. Et spiritū rectū in noua in visce
ribus meis. Bene dixit. in noua.
Denuo nāqꝫ fabricata ē domus. q̄ꝫ
inueterauerat peccatū. Rogo vt in
nouet gr̄a. Et ꝓ hoc munere. q̄d
mihi dab o dad. Doceā iq̄t i iquos
vias tuas ⁊. impij ad te cōuertētur.
Si accepo spm̄. disputabo orbi ter
rarū. ⁊ dicā. Om̄s gētes plaudite
mā ibꝰ iubilate deo i voce exultacō
nis. Qm̄ dn̄s excelsus terribilis. rex
magnus super omnem terram. Si
accepero spiritum. dicam. Dixit do
minus domino meo. sede a dextris
meis. donec ponam inimicos tuos
scabellū pedum tuorum. Doceam
iniquos vias tuas. et impij ad te
conuertentur. Et iudaice cerimo
nie vbi erunt. Non immolo tibi o
ues. non offero vitulos. et arietes
Scio quia hijs non delectaris. sed
que filij tui sunt. Vis conuersionē
gencium. abolicionem peccatorum
Quoniam si voluisses sacrificium
dedissē vtiqꝫ. holocaustis non d̄lec
taberis. Quia ergo nolo ista. quid
michi dabis. Habeo et aliud sacri
ficium quo delectaris. Sacrifici
um deo spiritus contribulatus. cor
contritum et humiliatum deus nō
spernit. Immo sacrificium maxi
mum humilitas est. Solue peccatū
meum. da michi spiritum sanctum
Hoc sacrificium humilitatis. mul
to melius est quoniam iudeorum.
Nam et tres pueri illi etate iuuenes
senibus. prudenciores. pauci. sed
superantes multos. Captiui. sed
forciores rege. q̄ amiſūt q̄dē patriā

et non perdiderunt fidem. Nudi sꝫ vestiti. paupes sꝫ habūdantes. ꝟui. sꝫ libos p̄cellētes. q̄ flāmas ardētes ꝯuerterūt. i rorē. Qui elem̄ta maxia d̄mutarūt. q̄ ignis obtuderūt virtutē. Quos alligauit tyrān⁹ ⁊ soluit ignis. lamētabant ⁊ dicebāt. Peccauim⁹. iniuste egim⁹. iniq̄tatē fecim⁹. ⁊ nō est p̄nceps neq̄ ꝓpheta. neq̄ locus p̄miciaꝝ ad sacrificādū. vt inuenire possim⁹ miꝟicordiā. Sꝫ in anima ꝯtribulata ⁊ spiritu humilitatis fiat sacrificiū nr̄m. Et hoc nō sua scelera deflebāt. que nec dū admiꝟant. Sed q̄si boni aduocati pura ꝯsciēcia ꝓpl'o q̄ i captiuitate constitut⁹ erat rogabāt deū. Cor igit̄ cōtritū ⁊ humiliatū d̄us non spernit. hic solliciti⁹ itēdite. ꝓsalute eni vr̄a sunt q̄ dicūtur. Om̄s q̄ppe vos doctores fieri volo. om̄s peritos. om̄s monachos. Nō vt cōiuges nō habeatis. sꝫ vt ceteras virtutes possideatis. que vos deo cōmēdare possunt. Monach⁹ eni nō solū ꝓpterea dicit̄ qꝛ vxorē non habet. sꝫ qꝛ religione dei ⁊ seruicio ipsi⁹ mancipat⁹ ē ⁊ cura illi est. Quēadmodū deo nō scl'o placeat. Et q̄ magis elegit castitatē que deo cara ē. ⁊ spirit⁹ sancti habitacio. Volo ergo vos i religiōe dei feruere. Quid ergo est qd̄ querim⁹. Orauit. cōfessus ē. rogauit. obsecrat⁹ est. dep̄cat⁹ est. Lacrimas fudit. cor mundum peciit. fidē dedit. Querendū si qd̄ quesiuit inuenit. Multam in uos cerno alacritatem. multum gaudium. delectat̄. Nāq̄ gubernator cum viderit prosperiores flare ventos. Undarum quidē eleuacionem non video. sed video. multitudinem commouencium se. et non recedentem. Et aures pautulas. et attentos oculos vestros. constringi quidem corporaliter. sed mente stabili. dilatare sensum. ad audiendum verbum dei. Nam qd̄ queritur hoc est. Orauit. rogauit. obsecratus est. deprecatus est. Deposuit penam. liberatus est a peccato. Quid ergo queritur. si ad priorem reuertitur fiduciam. si spiritus emeruit graciam. si quod peciit accepit. Cor mundum crea in me de⁹ et spiritum rectum in noua in uisceribus meis. Videte karissimi quantum potuit penitencia. vt priori eū redderet dignitati. qua pollebat ante quam caderet. Attendite que dicuntur de confessione. de repeticione spiritus. d̄ prophetali gracia quinquagesimum scripsit psalmum. Post hūc vero ⁊ sexagesimū et septuagesimum. et octogesimū. et nonagesimum. Ne ergo quidam dicerent. Quid enim. Si scripsit psalmos sed non spiritu sancto. non enim recepit spiritum sanctum. Interrogemus eos quomodo descripserit. Humana inquiunt sapiencia. deꝟuerat em̄ eū spirit⁹ sanct⁹. Peccatū quidem ei concessum est. sꝫ spc̄ redditus non est. Ipse quidem peciit. sꝫ vbi accepit non inuenimus. ⁊ vbi illi rn̄sū hoc dederit d̄⁹. Ecce reddidi tibi qd̄ āiꝟas. Attēdite diligēt̄. scripsit q̄nq̄gesimū psalmū. Deind̄ lx. ⁊ cet̄os p ordinē. Scripsit āt ⁊ alterū psalmū qui est post. c. viiii. Dixit dn̄s dn̄o meo sede a dextris meis. donc ponā inimicos tuos scabellū pedū tuoꝝ. Hūc psalmū post

passionem domini competit aptari
Cum consummatis omnibus. ascē-
dit ad patrē. Quinqgesimo vero ē
i quo se dicit recepisse spiritum sanc
tum. Ille autē c. viiii. inquo dicit.
dixit dominꝰ domino meo. sede a
dextris meis. Querēdū est sic cepā
dicere. si post peccatū ꝛ penitēciā re
cepit spiritū sanctū. Ubi ergo ostēdi
tur qđ recepit. Audi qndo omnia
opatꝰ est xpꝰ. Mare infrenauit. lep-
sos mūdauit. demones effugauit.
malicia exēminauit. paraliticū soli-
dauit. vox desup intonuit. Hic est fi
lius meus dilectus inqo cōplacui
Johānes baptista testimoniū phi-
bet. ecce agnꝰ dei. ecce qui tollit pec
cata mūdi. Res ipe clamabāt. Spē
venit sup eū in specie columbe. Jā
ergo incipiebat ascendere crucē. vo
cauit in deos. oīs ꝛ dicit eis. qđ vo
bis vidē đ xpo. cuiꝰ filiꝰ ē. Ante hoc
vos nō interrogaui. qꝛ nec dū vob
pbaīta deitatis mee ostēderam.
Quādo aūt eleīta deitatē meam
ostenderūt ꝛ pater desup intonuit ꝛ
dixit me carissimꝫ eē suū filiū Pꝰqꝫ
doctrinā meā oīb⁹ manifestaui. ꝛ
viā veritatꝭ ostēdi. signis ꝛ pdigijs
ꝛ virtutibus. Nunc vobis dico qn
do ne vmbrā qdē cōtradictiōis ha
betis. Quid nobis videt de xpo cu
ius filius est. Dicunt illi ingrati ꝛ ve
cordes. david filiꝰ ē. Negātes scili-
cet deitatē eiꝰ. ꝛ nolētes dicere eo
qđ dei filiꝰ essꝫ. Dicit ad eos dñs.
ꝛ qūo david i spū sancto dīm eū vo
cat dicēs. Dixit dñs dño meo sede
a dextris meis. donec ponā inimicos
tuos scabellū pedū tuoꝝ. Videtꝭ q̄
kīmi solutā eē qstionē. qꝫ nō psapiēci
am mūdanā. neqꝫ p secli prudēciā
locutꝰ david. sꝫ p spīm sanctū futa
pdixit. ipso domino testimoniū per
hibente eo recepit post penitenciā
spīm sanctū. Inter qnqgesimū enim
psalmū ꝛ c. nonū grande intualluī ē
ꝛ tēporis ꝛ ordinis. Si aūt spīm sāc
tū recepit immo qꝛ recepit. solutū ē
peccatū suscepta est penitēcia. resti-
tuta est grā. Cor mundū crea i me đ
us. ꝛ spīm rectū i nona in visceribus
meis. Videꝭ qđ itex ad suā redijt
dignitatē. Itex pphēta munitus
grā itex de cristo annūciat et đ dis
pensacionis eius predicit mysteria
videtis karissimi quanta est peni-
nitencie virtus. et conuersationis
ad deum ab operibus malis. Hic
enim sanctus david non solum cū
incorpore esset placuit deo. sed et
post mortem suam. vinis inuenitur
prestitisse grande solacium. Conti-
gt nāqꝫ ezechie regꝭ inimicas i tpib⁹
indeorū gentes circūuallasse ciuita
tem ierusolimā. Et cum esset ezechi
as iustus vir rogauit deum. et pro
stratus lacrimis deprecabatur. vl-
cionem de aduersarijs postulās. Ve
nit ad eum esayas prophēta et di-
cit. Ne putaret ille quia iusticia sua
exauditus est. et certe iam defecerat
david et habebat multos annos re
quiescens. Quid ergo dicit ei Pro
tegā hāc ciuitatē ppt me ꝛ ppt da
uid seruum meum. David mortuꝰ
est. et merita eius vigent. O rem ad
mirandam. o ineffabilis clemencia
dei. Homo mortuus viuo patro-
cinatur. O iustorum et post con-
summacionem inexpugnabilis pug-
na virorū. Prohijs oīb⁹ gracias

agamus deo. et tales nos exhibea-
mus in hac vita. quo possum⁹ inue
nire requiem sempiternā cū sanctis
Per xp̄m dominum nostrum cum
quo est deo patri vna cum sancto
spiritu. honor gloria imperium et
potestas ꝑ immortalia secula secu-
lorum amen.

Explicit Omelia Sācti Jo-hannis episcopi de psalmo l Incipit Omelia eiusdem de psalmo cētesimo xx ii

Ote leuaui oculos me
os qui habitas incelo
Prosunt non nūqnā
supplicia. et tribulacio
nū sarcinis anime sepi
us corrigunt. Ecce eni iudei q̄ sem-
per habebāt oculos infixos interra
q̄ humilia cogitabant q̄ egijpcioꝝ
ꝛ assirioꝝ ꝯfidebāt auxilio. q̄ muro
rū ꝓ pugnaculis tegebāt. q̄ cumu-
lo fulgētis auri tumebāt. post cap
tiuitatē suā. post ruinā patrie. oib⁹
ꝑuati delicijs. ad iuictā dexterā ꝯfu
gerūt. et terrenis cogitacionib⁹ spre
tis excelsa postulabāt. ꝛ euerso tē-
plo ad celū oculos eleuauerūt. ꝛ de
celo dei misericordiā flagitabāt. ꝛ de
deo subsidiū sue captiuitatis iplo-
rabāt. Et nemo miret qd̄ deus dici
tur incelis habitare. nō eni tāq̄ cō
clusus est alio loco nec aliquibus li-
mitib⁹ occupatus. sꝫ celestibus po-
testatib⁹ requiescens. Nam ꝛ in ho
minibus habitare dicit. sicut ait in
habitabo in vobis ꝛ in ambulabo i
nobis. Igitur isti apud barbaros
multarum sectarum inbuti racione
valuerūt scire qd̄ vbiq̄ de⁹ subuet
i nuocat⁹. ꝛ eum ꝓpheta nouā ꝯuer
sacōnē id est eccl'e iā radiare ꝑspicit
ꝛ locoꝝ obꝑuacionē sēsim ꝛ figurati
imitādā eē testat. Sic oculi ꝑuoꝝ in
māib⁹ dn̄oꝝ suoꝝ. ꝛ sic ocl'i ācille i
māib⁹ dn̄e sue. Ita ocl'i nr̄i ad dn̄m
dū nr̄m donec miseat nob. Perspice
stabilē reuerēciā. in ꝯmotā fidē. nō
paruo tpe sese rogatos pollicētur.
sꝫ penni depcacōne ꝑuaturos ostē
dūt. ꝛ ido se ꝑuul' ꝯpararūt q̄b⁹ om
nis spes i dn̄oꝝ cura ꝯsistit. Nec ali
unde p̄sidiū ē. Quippe cū sine dn̄o
rū sollicitudine alimoniā sibi p̄para
ri. vestim̄ta suppeditari. om̄ezq̄ cō
moditatis curā nō d̄ eē ꝯfidunt. Et
hec a dn̄o donec recepint nō recedūt
ꝛ cū accepint gr̄as ꝯfitēt. ꝛ hec ꝑpe
tuo gerūt. Dauid igit demōstrare
festinans qd̄ a deo solo solacium po
stulant. ꝛ qd̄ perpetuo depcantur
et qd̄ nulla spe nisi d̄i misericordia ꝯ
solāt. ꝛ qd̄ sua bona tāq̄. ꝑuoꝝ pec
culia ip̄i debēt. posuit serui ꝛ ācille
ꝑsonā ꝛ q̄ antea inuitabāt ad deum
ꝛ nimio elati fastidio nō obtēpare
curabāt. sola calāitate corrigūt. ꝛ ca
ptiuitate mutantur. ꝛ se ab eo num
quā recessuros pollicentur donec
eius misericordiam mereāt. Donec
inquit misereat nobis. Nō dixit do
nec mercedem reddat. aut donec vi
cem restituat. sꝫ donec misereat no
bis. Et nos ergo cōtinua de preca-
cione debemus insistere. et si accepi
m⁹. ꝛ si nō accepim⁹. tam̄ nō receda
m⁹. Nā cū hoc facis icunctāter acci
pies. Nam si illi⁹ impij iudicis agre
stem mentē. vni⁹ vidue assidua ver
ba flexerunt. tu quam veniam po-
teris promereri. si ad fundendas

preces aliquo fueris fastidio superatus. inspice famulos dominoꝝ ve-
stigijs inherentes. et in ipsorum nutu sollicita obseruacione pendentes
Hos imitare. hos sequere. Obsequū domino quod debes exsolue. et seruicio tuo eū placare. festina. et omnia pretermittens illiꝰ precepta cōserua. et facile poteris sentire. q̄ poscis. Miserere nobis domine. miserere nobis. Quoniam multum repleti sumꝰ despectione. multum repleta est anima nostra. Vidisti mentem dolore contritam. salutari misericordiam deprecatur et ingenti se mole supplicij laborare proclamat. Sicut et daniel ait. Quoniam diminuti sumus vltra omnes gentes supra terram. Hoc et iudei clamabant. Omnes terminos calamitatis. excessimus. amisimus patriam. perdidimus libertatem seruitutis iniuria subingamur. Captiuitatis vincla sentimus. barbarorum tenemur obsequio. Contempti viuimus. suspecti anhelamus fame conterimur Siti rabie lacerамur. omne tempus tormentis exemptum est. ideo subueni. miserere. multum repleta est anima nostra. Et ipsa inquit anima iam defecit calamitatum continuatione. tantarum. Et multi quidem tollerabiliter paciuntur aduersa. nos autem eciam solacium sufferencie. amisimus. lugemus. lacrimamus. lamentacione conterimur Et quoniam datis sibi bonoribus non sunt vsi competenter. sed largitis beneficijs abusi virerunt. contrarijs corrigūtur. Et hoc deus vbiq̄ facit. Sic et adam cum paradisum vtiliter habitare noluisset. pulsum eparadiso emendauit. et coniugem pari honore gloriatam. postea seruitute deterioratam vtilem melio remq̄ constituit. Sic et iudeos libertate superbos. delicijs fastidiosos. iugo reddidit seruitutis. vt captiuitate diti. et iniurijs traditi corrigantur. Opprobrium exprobranciū. et despectio superbis. Hoc frequenter ad mittitur. hoc cottidie probatur. Semper superba cogitātes. repentina humilitate obruunt Nichil enim superbia detestabilius nichil arrogancia crudelius reperietur. Propter hanc temptaciones. propter hanc dolores. propter hāc gemitus. propter hanc mortale corpus est. propter hanc cordibus solicitudines ingeruntur. vt anima vndiq̄ tormentis obsessa. et crebris effrenata supplicijs. superbie cacumina derelinquat. Non ergo sufficit si aduenientе forsitan aliqua temptacione terreamur. cum scimus hanc esse pro nobis. sed prophete verba teneamus qui dicit. Bonum mihi domine qđ humiliasti me. vt discerem iustificaciones tuas. Calamitatem pro remedio. et vulnus promedela sentiamus. Et temptacionem prodesse noscamus. vt refici quieti possimus. Per dominum nostrum ihesum cristum. viuentem et regnātem cum patre et spiritu sancto in secula seculorum amen

Explicit Omelia de psalmo. c°. xx°ii°.

Incipit Omelia eiusdem de psalmo c.l.

Laudate dominum in sanctis eius. Alius inquit in sanctos eius alius in sanctificacione eius. Aut de ppl'o hic ait. aut ꝓpt̃ vitã sãctã ⁊ viros anctos aut ꝓpt̃ sacerdociũ. Vide liber quo fine cõcludit̃. ⁊ qua iusticia terminat̃ agnosce. Habuit de graciaꝝ accepcione principiũ. ⁊ terminũ de grãꝝ accione sortit̃. Ita eni decet. sic cõuenit. Debem⁹ benedictiõe sp et opũ et oracionũ principia finesq; munire. Et ideo paulus ait. Om̃e qd̃ facitis in verbo et ope. gracias agentes deo patri. Ideo et oracionis nostre ꝓfertur inde p̃fatio. nã dicentes pater noster. de ꝯcessis beneficijs grãs cõfitemur. ⁊ diuinas largitates hui⁹ vocabuli nũcupacione mõstram⁹. Nam qui dicit patrẽ eciã filiũ ꝯfitetur designat iusticiã. sanctitatẽ redempcõnẽ peccatoꝝ remissionem. concessionem spirit⁹ largitate. Nam hec debent omnia preparari. vt frui adoptione possimus et merito patrẽ inuocare valeam⁹. Michi aũt eciã aliud significare putatur dicẽs. in sanctis eius id est ꝓpter sanctos suos q; talẽ humano generi cõuersacionẽ pate fecit. vt homines angelos d'mõstraret. Et id'o postq̃ dixit in sanctis ei⁹ addidit infirmamẽto virtutis. Et ad eũ sentire arbitror sicut in p̃ore psalmo. Nã ⁊ sic̃ ibi ait. laudate eũ om̃s angeli ei⁹ hoc ⁊ hic facit dicẽs. laudate eũ infirmamẽto virtutis eius. qui estis infirmamẽto ei⁹. Nec cessabãt benedictionis sue participes celestes accipere potestates. Laudate eũ in virtutibus eius. Alius ait ꝑpotenciam ei⁹. ꝓpter virtutẽ ei⁹. ꝓpter mirabilia ei⁹. ꝓpter fortitudinẽ ei⁹ que per terrestres et celestes potestates que cõmũiter. que singilatim que ꝑpetuo demõstratur: Laudate eũ scd'm multitudinẽ magnitudinis ei⁹. Sz dicis. Quemadmodum laus poterit eius magnitudini coequari. Nõ hoc ait sed vt eius magnitudinem cogitans inquantum possis ad ei⁹ laudem animosus accedas. Et licet digna tante amplitudini benedictio ꝓfessione quieuerit. hac tamen tante consideracione virtutis. oracionem laudis debemus agere. Vidisti animi religiosum desiderium. Vidisti inflammatam mentem pia contencione humanam velle fragilitatem superare. et terra quodam modo derelicta ipsius celi altitudinem affectare. et sese deo affectacione nimia coniungere festinare. laudate eum in sono tube. alius ait personum cornu. Laudate eum in psalterio et cijthara. ali⁹ ait. in nabla ⁊ lyra. Laudate eum in tympano et choro. laudate eum in cordis et organo. Alius ait et cijthara. Laudate eum in cijmbalis bene sonantib⁹ laudate eum icymbalis bene timẽtib⁹ alius ait designacionibus. Omnis spiritus laudet dominum. Ali⁹ ait respiracio cuncta mouet organa sonos commemorat vniuersos. vt ex omni parte mens humana laudis ardore succensa. et diuersis sonorum mijsterijs inuitata benedicionis verba percantari festinet. Et sicut in dei iubebantur omnis organi sono laudare dominũ. sic nos

omni corpore laudare ꝓperem⁹. oculis. ligua. auribus manibus. Hoc debemus efficere. Et sic homo cythara. corde membro. ⁊ sonos canticorũ consciencie imitet affectu. et animus mgr̃ attendat. ⁊ pulset pectora ⁊ son⁹ reddet ad celũ. Ido et paulus dicebat Prestate corpa vestra sacrificiũ viuũ. beneplacitũ. racionabilẽ culturam deo. Ocul⁹ deo prestat obsequium. si turpia declinet aspicere. Et ligua merebitur p̃miũ suũ. q̃ndo bñdictõib⁹ occupat Et audit⁹ placebit deo. si se detractionib⁹ nõ patit cõmisceri. Et mẽs eleuatur ad celum. si malis consciencijs non polluatur. Et pedes laudare deum poterũt. si cursum suũ ab omni malicia reuocare festinent Et manus benedicunt. si rapinis renunciauerint. si ad misericordiã ꝓperauerint. Sic facit homo cytharam omni ꝑte perfectam. sono spiritali decoratã. celesti placiturã auditui. Nam iudeis ideo diuersos sonos fuerat habere ꝑ missum ꝓpter infirmitatem cordis sui. vt organis saltim imutati. ad caritatẽ miscerẽtur. Et diuina ꝑmissione fuit. vt q̃ deliciosis mentibus tepida cogitabam. ⁊ dissimulacionis negligencia p̃mebãtur. voluptarijs cõuersacionibus inherentes. sic saltim aliquid spernerent vanitatis. Et quid est cymbalis. Designatione psalmi. Non enim tãto sono vtebãtur cymbaloꝝ non tantũ cytharis delectabãtur. sꝫ cũ cymbalis. cũ tuba. cum cyhtera. ꝑsalmos quoqꝫ cũ sua d̃signacione cantabant. Et labor ille ac voluntatis instãcia lucrũ ꝯmodũqꝫ portabat. Omnis spiritus laudet dominum. Et quia celestes potestates nominat. ⁊ qꝛ ꝑplm excitauit vniuersum. qꝛ organa cuncta cõmouit. omnẽqꝫ ad laudem naturã incitauit. viros ⁊ feminas. senes ⁊ iuuenes. pueros et infantes. et om̃s vndiqꝫ mundum habitantes. ad canticum benedictiõis hortat. Et hic semina noui testamenti dispargens Laud̃m⁹ ergo deũ ⁊ agẽtes gracias nullis momentis deuincamur horarum. sed verbis et rebus sacrificium benediccõis offeram⁹. Hoc ministeriũ congruũ est. hoc angeloꝝ sũme conuersacionis imitat obsequiũ Et si laudando eũ in uigilam⁹. eciam futuris bonis ꝑfrui poterim⁹. Gracia et misericordia domini nostri ihesu cristi. ⁊ dilectio patris ⁊ sanctificacio spiritus cum omnibus nobis. amen.

Explicit de psalmo. c. l. Incipit Omelia Sãcti Johannis de beato Job

Verũtamẽ fratres karissimi intendat caritas vestra quid dico quando audiuimus librũ sancti iob. ꝑcepimus qd̃ ꝑditis reb⁹. ꝑditis filijs nec ip̃am carnem que illi sola remãserat. saluã potuit obtinere. sꝫ ꝑcussus graui vulnere a capite vsqꝫ ad pedẽs sed̃bat iob istẽcore putrescẽs vlcere sanie fluens. vermib⁹ scatẽs tormentis accerbissimis doloꝝ cruciatus. Si nobis sic nũciaretur vniuersa ciuitas. nullo ibi sano ingrauissimo vulnere cum sic putrescere

vermibus viuos quomodo mor-
tui putruerũt. q̃d esset grauius hoc
mea illud bellũ tã graue eẽ puto qđ
mitius in carne humana ferrũ seui-
ret quoniã vermis. tollerabili⁹ de
vulneribus sanguis erumperet. q̃m
de putredine sanies distillaret. Ca-
dauer corrumpi respicis ⁊ horrescis
Sz ideo minor pena. immo ido nul
la pena. qđ absens anima. At vero
in iob p̃sens aia que sentiret. ligata
ne fugeret. subiecta. vt doleret. con-
puncta. ut blasphemaret. Sustinuit
tamẽ tribulacionẽ iob. et deputatũ
est ei ad magnã iusticiã. Nõ ḡ quis-
q̃z. attendat q̃d paciat. sz q̃d faciat
hõ. i eo qđ pateris. potestas tua nõ
est in eo qđ facis volũtas tua vl' no
cens. vl' in nocens est. Paciebat iob
et stabat mulier relicta sola nõ ad
cõsolacionẽ nõ que afferret medici-
nã. sz que moneret blasphemiã Dic
aliq̃d i deũ. et morere. Videte frs
kmi quẽadmodũ illi mors bñficiũ
fuit. ⁊ tale bñficiũ nemo illi dabat.
Sz in hijs omib⁹ que sancta anima
sustinebat. paciẽcia exercebat. fides
ꝓbabat. mlr cõfundabat. Specta-
culũ magnũ. ⁊ in illa feditate putre
dinis p̃clara pulchritudo virtutis.
vastabat latẽter inimicus. aperte ma
lum suadet inimica. adiutoriũ dia-
boli non mariti. Eua noua. sed ille
non vetus adam. Dic aliq̃d in deũ
⁊ morere. blasphemando extorque
qđ p̃cando non potes impetrare.
Locuta es inquit tanq̃z vna ex in-
sipientibus mulieribus. Attendite
verba foris putrescentis intus inte
gri. Locuta es inquit tanq̃z vna ex
insipientibus mulieribus Si bona

ꝑcepimus de manu domini. quare
⁊ mala nõ sustineam⁹. Pater ẽ. nũ-
q̃d nã amãd⁹ est blãdiẽs. ⁊ respuẽ
dus corripiẽs. Nonne ip̃e est pater.
et imponẽs disciplinã. Cogita quos
libz cruciat⁹ extende animũ i q̃libz
in hac vita penas humanas. cõpa-
ra gehennas. ⁊ leue est om̃e qđ cogi
tas. Hic tẽporal'. ibi etern⁹ et q̃ tor
quẽtur. Nũq̃d ad huc paciũtur. q̃
illo tẽpore passi sunt. Diues aũt ille
ad huc apud inferos patit. arsit. ar
det. ardebit. viuet vsqz ad iudiciũ.
recipiet carnẽ nõ ad bñficiũ. sz ad
suppliciũ. Illas penas timeam⁹. si
dũ timem⁹. Quicq̃d hic passus fue
rat hõ si corrigat emẽdacio est. si nõ
corrigat duplex damnacio est. Et
hic em̃ luit penas tp̃ales. ibi expiet
eternas. Dico caritati vr̃e. fratres.
Martires sanctos laudam⁹. glorifi
cam⁹. ad miramur. dies eoꝝ pia so
lẽnitate celebram⁹. merita eoꝝ ve-
neramur. ⁊ si possumus imitamur.
Est ꝓfecto. est magna martirũ gl'ia
sz nescio vtrũ minor gloria fuit sanc
ti iob. Nec tam̃ ei dicebat thus po
ne. ijdolis sacrifica dijs alienis. nega
xp̃m. dicebat tam̃ si blasphemauerꝭ
putredo om̃is abscissura. sanitasqz
reditura ẽ. sz si blasphemaueris di-
cebat inepta ⁊ insulsa mulier. morie
ris. et moriendo tormẽtis carebis.
quasi vero morienti blasphemo nõ
etern⁹ dolor succederet. Mulier fa-
tua p̃sentꝭ putredinis horrebat mo
lestiã. eternã flammã minime cogita
bat. Ferebat ille p̃sens incendiũ ne
incurreret in futurũ. Tenebat cor a
mala cogitacione. linguã a maledic
to. seruabat anime integritatem.

in purtedine corporis. Videbat
q̄dē et iudiciū de se futurum euade
bat p̄stante xp̄o domino nr̄o cui est
gloria ⁊ imperiū in secula seculorum
Amen.

Explicit Omelia Sancti io. de beato iob Incipit Ome. eiusdē de ascēsione helie

Apud quosdam vete-
res reges moris erat
vt si quis fortiter pre-
ge fecisset in bello. et
corpus et animā picu
lis obicere. nō timuisset. curru atq;
alijs regie dignitatis in signib⁹ do
naret. Igit̄ reges terreni atq; mor-
tales. ita sibi deuotissimos remune
rare ꝯsuerunt q̄nto magis oīpotēs
de⁹ q̄ rex regū. et dn̄s dn̄oꝝ ē. heli
am suū tota se corporis et anime
deuocione zelantē. post multoꝝ la
borū sudores. post dirarū p̄secucio
nū grauissimas fatigaciones. post
tantoꝝ belloꝝ magnas illustresq;
victorias. optima demūdo et dia-
bolo spolia referentē. igneo curru
atq; equis flāmantib⁹ impositū tri
umphali gl̄ia p̄fulgente. ad sua reg
na voluit p̄uenire. Oportebat nāq;
errantis ppl̄i rectorem. gubernato
rem sacroꝝ moderatorē discrepan
ciū voluptatū. isrl̄is aurigā. qui ad
iugū timoris dei q̄m ad lasciuos et
vagos animos reuocauit. Frenis lo
risq; astrinxit et aditer discipline
recto tenore currendū cōcordi q̄dā
copulacione cōposuit. ad regna ce
lestia curru atq; equis transuolaret
euectus. Hinc poetas atq; pictores
in figuranda solis imagine exēpla
credo sumpsisse Qui curru atq; eq̄s
fulgentib⁹ ipse rutilans atq; radiās
et fluctu occeani subleuatus. inter
preruptos moncium scopulos eua
dens quasi ad celestia videtur ascen
dere in similitudinem nominis ei⁹
inductus. Sol enim greco sermone
helios appellatur. Unde helias ve
re helios q̄m curru atq; equis ful-
gentibus igne de occiani fluctu id̄
de mundi commocione per mon-
cium scopulos. idem per magnorū
laborum difficultates progrediens
ad celestia deuect⁹ ascendit. Huic
celestis ignis non modo currum q̄-
drigaꝝ subprebuit ad superna. ve-
rum eciam iussis eius obsecut⁹ se pe
monstratur. Armatum deniq; mili
tem qui accipiendum eum ab in p̄-
bissimo rege fuerat destinatus eius
succēssiōe celo lapsus ignis absump
sit. ad puniendos idolorum quoq;
sacerdotes vere diuinitatis index
de celo ignis hoc orante descendit.
Quantum iste ergo gehenne igni-
bus illusisset. qui sic celestibus assue
uerat temperare. Igitur postremo
currus ignei simul ⁊ equi profectuꝝ
de seculo prophetam prestolantur
intenti. Qui opifex hunc currum.
que manus illas rotas in orbis vo
lumine circum egit. Temonem pro
tendit. iugum insuper aptauit. cete
raq; composuit. cum materies om
nium vnus ignis arderet. Que re-
gio illos equos quaue stirpe proge
nitos quorum natura ignis desti-
nauit. Si animalia dixeris. ignis oc
currit. Si ignem credideris. forma
se animalis opponit. Aliud tibi for
ma. aliud tibi natura demonstrat

Si animalia contrectare velis. ig-
nis vrit Si ignem refugis. animalia
non credis Ridiculosa sane genciũ
semp oppio diuersas aialiũ formas
currus atq; alias res in theatris fer
uẽtissima semp nata singulari q̃dã
p̃dita soliditate cõstituit. Sed nos
tam vere currũ et equos fuisse. qm̃
vere fuerit ⁊ ignis credẽtes ac ꝓfitẽ
tes. neq̃q̃ gẽtiliũ uanos cõfirmare
videmur errores Que autẽ apud
nos isti⁹ ignee forme nacio fuerit vl'
origo. paulo post dicem⁹. Interim
ex inꝓuiso currus et equi apparue-
re flãmantes Quis hos ad heliam
ꝑduxerit equos. quis illis tãtũ subi
to cursum statuit. quis iter suũ in
aere currentib⁹ demõstrauit Quo
currũ dirigerẽt. vbi aer ille on⁹ ex-
poneret. nullus omnino p̃ter q̃ sa-
pit. soli aũt equi subito veniũt. he-
liã vt viderũt subsistũt ⁊ ut ascensu
ro currũ preberent. terga sponte cõ
uertũt Stati vero pio onere suscep
to in auras ventosq; ꝓsiliunt et ra-
pidis ꝑ inane passib⁹ aeris spacia
corripiũt Hoc illis aer qd̃ campus
erat Hoc inane qd̃ terrenũ. qd̃ di-
cas an aliter dicas Vbi rogo alter
nos figũt pedes. dũ citis saltib⁹ glo
merãt cursus. qd̃ est in aere solũ. qd̃
duro calcib⁹ cornu feriũt Vbi rota
rũ istabil' illa sic currit inuersio. vt im
petu globoso cõtinuo in semet volu
bilitate redeunte. radioꝝ tibi discri
mine velox vertigo cõfusa luce surri
piat. ut omnino dubitare possis an
currãt. Mirũ ꝓrsus et incredibile pe
ne spectaculũ equis currere supinis
vtiq; ad regna celestia tẽdentibus
Stat secus auriga nec fundit. s; oia
ignis erat. qui leuitate nate et ꝑma
ne discurrit et ad suꝑna semꝑ insur
git Hoc ip̃m magis mirũ est tenue
ac liquidũ corp⁹ ignis solidũ auffer
re potuisse. aut ambulare nõ potu
isse. Stat itrepid⁹ suꝑ ignẽ ac ratẽ
nec icalescũt omnino vestigia Totũ
corp⁹ ignis ambit nec ledit. ꝑcolla
ꝑ latera. flãma discurrit inoxia Mi
ra ꝓrsus racio hominẽ et illicita iti-
nera petẽtẽ. ignis euehit ⁊ munit. ⁊
q̃cq̃d celestis nate est iustoꝝ itinera
sꝑ obsidere noscũt Cõtra quos apl's
nos paul⁹ istruit Nõ ẽ vob̃ inq̃t lu
ctacio aduersus carnẽ ⁊ sanguinẽ. s;
aduersus p̃ncipes haꝝ tenebraꝝ.
aduersus spiritalia neq̃cie i celesti-
b⁹ Quis itaq; putat hos om̃s spc̃
vagos iq̃etos. ac sꝑ ex somnes cũ tã
to ⁊ tã p̃fulgẽte triũpho. heliã ꝑ ae
rẽ trãseũtẽ ignorare potuisse Accur
rũt om̃s. nouũ mirãt spectaculũ. ho
minẽ vidẽt. dubitãt. cõmi⁹ accedere
cupiũt Ignẽ metuũt. ⁊ si q̃s iꝓboꝝ
fuerit. pl⁹ i eũ custos ⁊ vector exarsit
Quacumq; d̃ inde curr⁹ ipetũ tule
rat. spc̃ nũc metu dẽsãt i agmina.
nũc dispsi veniẽti locũ turpi fuga ci
ci⁹ dereliquũt Ignis est ista natura
an aliq̃ illa cẽsura v̇sat. vt vn⁹ atq;
idẽ ignis ꝓphete volũtatẽ tribuerit
hostib⁹ minaret icẽdia. Hoc quo
magis credas babylõi⁹ te camin⁹
edoceat. q̃ vno eodẽq; momẽto iu
stis refrigeria. iiustis vero mouebat
icẽdia Qui etiã ille ip̃e latro ip̃e p̃n
ceps i summa aeris arce residẽs. ve
luti ꝑegrina sua trãseũtẽ mirat stu-
pet. ac sic deind̃ secũ ip̃e volutat ⁊ q̃
rit Verũ ne istud ẽ qd̃ video. an ali
quid erit quod meos fallere possit

obtutus. equos atq; currum video choruscantes. ignes rutila luce fulgentes. et qd magis mirādū sit hominē desup īsistere. equos agitare nec ledi Quid tñ istud ē qd sic mihi mēs cōfusa t̄bat. vires torpēt. conat⁹ om̄is ifringit̄ Obuiā ꝓcurrere cupio nō possum solita tela torquere Conor. nō valeo Nō sine cā ē. qd sñ cōgressiōe afficior. qd solo vicor aspectu Quis tñ iste sit. curru ꝓpinq̄nte iā cognosco Ip̄e eū fulgor q̄ celabat ostēdit Heliā video. helias iste ē Agnosco fortissimū bellatorē sz de me fateor sepe victorē Quociēs ego illi ⁊ qm̄ fortit̄ i bellū cōgressus. quociēs ineū milites quoq; meos irat⁹ armaui. quociēs armis p̄ssi pepuli. fugaui. fame. siti. solitudie fatigaui. vicere tñ nō potui Quin immo acrior redit ad pugnā. et ineptas inermesq; legiōes meas crudeli strage d̄iecit O regis mei miſa ac sp d̄flēda cōdictio O virt⁹. ip̄a suis se armis frequēter expugnās. ꝓ dolor Hostes meos ip̄a q̄ d̄dero vulnera faciūt sepe victores Qd si meū vicere ꝑdere ē. nō tibi satis ē heliā tociēs iterris regē famosum vicisse nūq̄d ⁊ hee regna me iterꝫ expugnatur⁹ inuadis. me iterꝫ petis. me terribil̄ ac metuēd⁹ iquiris. Tibi cedēs. tueq; robur virtutis effugiēs adhāc aeris arcē tāq̄ adtutissimū p̄sidiū vbi null⁹ vnq̄ mortal̄ accessit cōualui. nec hec michi iā tuta sedes est nec hic licet iā sine timore cōsistere. Qd si qd credere magis libꝫqꝛ hac iter ad celū est. summū regē visur⁹ ascēdis. nō iuideo. nec tibi iā tociēs vict⁹ obsisto. Felix de me ꝑpetuo triumphatur⁹ in regno. Nūc iā delectissimi curr⁹ equoꝝq; igneoꝝ ut supi⁹ ꝓposuim⁹ rōnē breuit̄ exponā⁹ Scriptū de deo est Qui facit angelos suos spirit⁹. ⁊ ministros suos ignē vrētē. Hoꝝ nat̄a cū sit conuertibilis. i eas se formas vertūt. que ꝓsunt causis ob quas dirigūt̄ necessarie. dixim⁹ iā quib⁹ ex causis oportuerit heliā sic ad supna trāsferri. ⁊ ideo hic ignis ē. q̄ ⁊ ministri dei et ip̄i⁹ iussiōe heliā leuatur⁹ ad celū. curr⁹ ⁊ equoꝝ forma executur⁹ iussa suscepit. Igit̄ si helias curru atq; equis igneis ad celestia trāsuectū se gl̄at̄. q̄nto magis maior hec quam credidim⁹ gl̄a est. ip̄m scilicet dñm de inferis de diabolo de mdo omnib⁹ mūdanis virtutib⁹ tā gloriosum tropheū ferētē. nulla angl̄oꝝ opa. nulla adminiculo ministroꝝ. ñ ad celū sz ultra om̄s celos sola sue maiestatis ascēdisse potēcia Qd e vos q̄dē q̄ ad cōsequēdū dei mun⁹ acceditis. tota fidei deuociōe credētes. ꝑcipietis ea que de⁹ pater datuꝝ se credētib⁹ ꝓmisit. ꝑ xp̄m dñm nr̄m. cui ē gl̄a insecl̄a scl̄oꝝ Amen

Explitic Omelia de ascēsiōe helie Incip. Om. S. Jo. epi. de natiuitate vii mcchabeo.

Quam speciosa et grata ciuitas nobis enituit. ⁊ toci⁹ anni dieb⁹ splēdidior dies hodierna p̄fulget. nō de vsitatis solis radijs illuminata p̄clari⁹ sz de lumine martirū. sup̄ coruscum fugoris micātem illustrata sublimi⁹ Multis eteni solib⁹ illustriores sūt

martyres et magnis luminaribus clariores. Propterea hodie si dici potest. celo ipo ornacior terra letat Sed in hac cõparacione non attendas cinerẽ sanctorum corporum nẽ fauillam reliquarum carnis. omniaq; ossa cõsumpta temporibus sz api oculos fidei et vide eos diuina virtute. ꝛ gracia spiritus sancti amicos et diuini luminis claritate radiãtes Hi ergo ipi ð superno solis circulo in terrã radij xpo emittente iaciunt et a corporibus eorum ꝓsilientes coruſca luce fulgoris sic̃ speciem ecclesie gaudentis illustrant. ita faciem diaboli inuidentis obcecant Nam ut audaces latronum duces siue impy sepulchrorum effossores si forte dum predes agunt aut spolia capenda conquirunt in arma vel ornamenta imperatoris incurrerint. quãlibet cupidi p̃clarum. tamen ita agnitis regis insignibus deterrentur vt fugiant neq; cõmin⁹ accedere vel attingere audeãt: Vnde sibi ñ compẽdium ꝓcedere se ð periculum ꝓuident imminere. si quid inde audeãt vsurpare. Ita ꝓfecto et demones q̃ vere latronum ꝛ principes et magistri sunt vbi coronatorum martyrũ corpora viderit posita. Lõge illico a conspectu eorum panidi fugiunt et absiliunt. Non enim ad naturã eorum intendunt. sz in archanam dignitatem et gloriam xpi qui in agone certancium induta corpora martyrũ suorum sicut arma portauit Huiusmodi enim armis nõ angelus. non archangelus non vlla alia creature virtus induta est. sz ipse dominus virtutum ꝛ angelorum sicut paulus clamat dicens Si experimentum queritis preliantis in me christi. Preciosa enim sunt corpora martyrũ. quoniã plagas pro domino susceperunt. Et quia stigmata propter christum membris suis impressa ferunt. et sicut chorona regalis vndiq; decorata fulgores varios emittit. ita et sanctorum martyrum corpora sicut preciosis lapidibus acceptis pro christo vulneribꝰ distincta omni regum diademate p̃ciosiora et spectabilia redduntur. et illi quidem secularium spectaculorum presides siue aburi quos greci agonithetas vocant proponentes certamina. magnum muneris ambitum esse existimãt. quando iuuenes et robustos luctatores in stadium introduxerint. vnde prima ostentacione miraculum spectatoribus prebeant. studio Hoc vero spiritali vel agone non ita est sed oñia econtrario. Agonem enim proponens. christus. non talem qualem illi terreni agonithece. sz horribilẽ et plenum timoris. Non enim hominum contra homines luctamen sed hominum aduersus demones pugna est. Tale ergo certamen nobis proponens christus. non iuuenes exercitatos ad luctamina athletas sed primeuos adolescentulos ꝛ cum ipsis senem eleazarum. simulq; mulierem anum matrem septem adolescencium vult considerare. q̃d hꝰ noui ẽ. q̃d paras. inutilẽ ꝛ adhuc tenerã i bellũ i barenã vl̃ p̃liũ ducis etatẽ. q̃s eñ añ hãc diẽ vidit vl̃ audiuit mlierẽ i vltia senectute positã dimicasse. ꝛ terribilem mortẽ adisse

conflictum. Nemo huismodi factū
audiuit vmq̄ Sz ego inq̄t admira
bile hoc et nouū qd̄ neq̄ auditu ali
quādo pceptū est ip̄is opib⁹ demō
strabo Nō em̄ tal' agoni dieta ego
sum. vt certaminis exitium i aliquo
certanciū virtute ꝯstituam. sz ip̄e as
sisto luctantibus et auxilium p̄beo.
et manū p̄beo athletis meis. Et qd̄
ex ꝓprij arbitrij libertate suscipiunt
d̄ bone voluntatis affectu ut ꝓlegi
b⁹ meis ⁊ nomine meo dimicēt. id
in victoriā ip̄is ꝓcedere. mei est au
xilij Ergo cum videris mulierē an
nis affectam. senio tremulā. baculo
indigentem induci et congressam
p̄lio passionis dissoluere cru delē ty
ranni furentis insaniā. et de incor
poreis virtutibus triūphantē. et di
abolo p̄ualentē. et facile vires illius
cōcidentē cū potestate maiore. ad
mirare diuini agonithete graciā ob
stupesce adintuendam xp̄i virtutē.
cui⁹ adlethe nō corporis robore. sz
fidei virtuce luctant̄. Infirma eorū
natura vel vetus est. sz que eos vn
xit gracia potens est Resoluta sunt
corpora senectute. sed solidate sunt
mentes desiderio pietatis. Nō est
sensibilis hec pugna. neq̄ insensibi
le certamen. Noli ergo istos atle
thas extrinsec⁹ cōsiderare: sz ingre
dere sensu racionabili ad interiorē.
eoꝝ habitudinē. cōpisce fidei eorū
fortitudinē vt intelligas qm̄ q̄ ꝯtra
demones pugnat nō robore corpo
rali neq̄ valida cōpage menbroꝝ
indiget nec d̄ etate iuuenili fiduciā
sumit. sz ⁊ si tenet adhuc adolescētu
lus i flore primeuo agit ⁊ si senex ad
extremas etatis sue metas ꝑuenerit
animā uero fortem habeat et corro
boratam fidē nichil de etate vel mo
dica vel extrema ad effectum certa
minis impeditur. Et quid dico se
nē ⁊ iuuenē. q̄ndo eciā mulieres ex
pedite ad hec p̄lia cucurrerunt. ⁊ il
lustres coronas adepte sunt. Nam
illi extranei nobis. idem mundani
agones. ⁊ etatis ⁊ forme ⁊ generꝰ di
gnitatem requirunt. Unde ⁊ seruis
et mulieribus et senibus et pueris.
ad eos adit⁹ denegatur. Istic vero
apud nos omni ꝑsone om̄iq̄ eta
ti. et vtriq̄ serui indiscreta faculta
te studium patet. et agonis adeūdi
cōmune ius. et vna libertas est. vt
ꝓmpta omnibus sine inuidia boni
tate ineffabilē saluatoris nostri vir
tutem cognoscas. ⁊ apostolicum ser
monē opere confirmar videas. q̄a
virtus in infirmitate perficitur quā
do enim pueri et senes supra natu
ram valent ⁊ internis viribus mo
dos etatis extendunt euidenter op
antis in ip̄is gracia manifestatur. et
ut plenius appareat quia infirmi
tas athletarū nr̄orū q̄ i exteriori est
clariores faciat eē victores. et senē ⁊
pueros relinquentes. infirmiorem
ip̄is ꝓducam⁹ i mediū mulierē. illā
anū et septē puerorū matrem. Nā
labores partuum non vel modice
huic certamini impedimento sunt.
Quid ergo eius prius aut potius
mirabimur. quod ex natura ifirmū
aut qd̄ de etate habuit prelijs inu
tile. ⁊ i maturꝝ aut nccessarie ꝯpassio
nꝰ affectū Mat̄ em̄ erat Un̄ facile eā
potuisset i tormētis viscerū suoꝝ vi
cere mat̄na pietas. nisi diuia pieta
tis altior virt⁹ virili fide anile pect⁹

armaret Magna et enim hec ipedi-
menta sunt ad eũ cursum cui⁹ intẽ
cio summa idiget paciẽtia Ego ve-
ro ꝛ aliud his maius habeo dicere
qđ et virilẽ mulieris fortitudinem
ꝛ callidã diaboli versuciam conside
retis. Quid aũt hoc est diligẽter in
spicere debetis. immundi demonis
maligna calliditas nõ primã eã tra
xit in agonẽ. sꝫ post filios eam duxit
in pliũ Qua causa hoc Obhoc vti-
qꝫ vt pueniẽtibus i cõspectu ei⁹ sep
tem filioꝝ supplicijs deiceret sensũ
ei⁹ cum virtutẽ mentis in matre fre
gisset. varia crudelitate ꝓpositis ei
spectaculis orbitatis sue. cũ iã ener-
uatam et consumptã maternis do
loribus facile vinceret. ꝛ in ruinam
mentis impelleret Ne ergo hoc con
sideres quod illata sibi tormẽta tol
lerabant. sꝫ illud magis contempla
re. qđ mater ꝑ singulos eoꝝ duxio-
res sustinebat dolores. Et hꝰ qđ di
citur. bene norunt quecũqꝫ pariẽdi
dolores expte sunt mulieres. ꝛ ma-
tres facte sunt. Nam sepe ꝛ mater
si videat filiũ suũ febribus estuare
ita ꝓturbatur. vt arbores illi⁹ i sua
cupiet membra transferri. et mutata
in se si possit egritudinis vice transfu
fundere in filiũ sanitatem suam. Ita
omnibus domesticis malis easque
de filijs malis acciderint erumnas
graniores existimãt. et intollerabi-
les sunt que matris sunt. Sicut gꝰ
vera in cunctis matribus talis affec
tio· ita ꝓfecto manifestũ est qꝛ mat
illa grauius in supplicijs filiorum
puniebatur q̃m si ipa pateretur· et
maior erat passio in viscerib⁹ ma-
tris q̃m in corporibus filioꝝ Si gꝰ
vnius filij nunciata est egritudo. au
ditu solo viscera materna turbant.
Hic mei non vnum sed tantum fi
liorũ chorũ vno tẽpore pariturin
terfici videns mater. nec absens ꝑ
auditum suscipiens passiones eorũ
sꝫ presens oculis hauriens vulnera
omniũ quos pepat. quid non pacie
batur Quomõ non excidit mente
vnũ quẽqꝫ horꝝ expectans horribili
us et diuersis penarũ ingenijs cru
ciari. et ꝑ incisiones membrorum tã
crudeli q̃m lẽta morte cõsumi. quo-
modo tam ferali spectaculo nõ dis-
silierũt viscera ei⁹. sꝫ desumpto cor-
pore anima excussa est. Quomodo
non et ꝓma filij passione in ipsos ig
nes quibus filius cremabatur insu-
luit. vt simile vel deterius filiorum
spectaculum cõpendio mortis eua
deretur. Nam et si sapiens esset. sꝫ
mater erat. Et si amãs deũ. sed car
nem portabat. Et si ꝓmpta esset fu
de. attamen femineũ sexũ gerebat.
Et si zelo divine pietatis ꝓmpta
ferueret. sed ꝛ materne affectõis vi
culo memor partuũ tenebat Si eni
nos qui viri sumus frequẽt cũ vi-
demus reũ ꝑ foꝝ duci refrenato ore
in mortis dãnatõem. ꝛ eũ trahente
carnifice de solo eius aspectu frãgi-
mur. cũ tñ sufficientẽ habem⁹ cõso-
lationẽ ex ipsa ꝛscientie securitate.
q̃ ab illi⁹ pena mortis discernimur
facile metiri possimus qđ illa ꝓtu-
lerit que nõ reũ aliquẽ ꝛ extraneũ ꝛ
dãnatõe cõmerita duci videat. sed
septẽ filios simul in vna die nõ ista
morte cõsumi. sꝫ varie laniatos pe-
nis videbat intfici. Si eni lapidea
qđem fuisset. ꝛ si viscera adamante

cōpacta gessisset. ita forte potuisset inconcussa durare. et nichil eoꝝ sentire q̄ et mulierē et matrem ꝑpeti. ius ipa nature pietatisq̄ cogebat. Deniq̄ cogita qūo admiremur patriarcham abrahā. qd̄ filiū suum offerens deo ipe vinxit in apparatu hostie man⁹ ei⁹ pedesq̄ cōstringēs et cū paterna manu immolandū altari imposuit. ⁊ sapiēter cōferens tunc videbis q̄nta mulieris huius virt⁹ extiterit. O amarissimū illud simul et dulcissimū matris spectaculum. O amarissimū quidē ꝓpt̄ naturā affectiōis humane et ꝓpt̄ ipōrū faciē tormētoꝝ. dulcissimū vero ꝓpter virtutē fidei que delectabat̄ domesticaꝝ spectaculo passionum quo impiā sacrilegi regis crudelitatē cōfessio gloriosa vincebat. Unde fortissima illa mater nō frāgebatur spectaculo orbitatū suaꝝ. sꝫ cōfortabatur quia nō ꝓfluentē eoꝝ sanguinē aspiciebat. sꝫ magis ad coronas eoꝝ q̄ terebātur in celis intenta gaudebat Nō videbat ad receptaculū tēporale cauari petrā sepeliendis quia ꝓuidebat eterna edificari tabernacula coronādis. Non cōsiderabat circūstantes ꝑpl'os quia videbat astantes angelos. Oblita est dolores partuū suoꝝ cōtēpsit naturā sexus sui nec memor ⁊ iā senectutis. ipam quoq̄ nature tyrānidē aio supante calcauit. nature inq̄m tyrānidem que ⁊ bestiaꝝ feritatē subigere cōsueuit Sepe em̄ difficiles capi belue. ꝑ amorē tam̄ sui sobolis capiūt̄ Dū em̄ natoꝝ suoꝝ dilectionē vite sue p̄ferūt. ita affectu pietat⁹ icaute i man⁹ incidūt venatorum. q̄ prius catulos eoꝝ venāt̄. vt ꝑ affectiōis captiuitatē. p̄ueniāt ad capturā pariētiū Nullū ē aial nc ita ifirmū qd̄ nō ꝓfiliis suis defensandis robur assumat. neq̄ ita māsuetū qd̄ abreptis catul' nō irritet̄. ⁊ aduers⁹ rapiētē q̄nta potes virtute deseuiat. Sꝫ istā totā ipam ⁊ ꝑ hōies rōnabiles. ⁊ ꝑ aialia irrōnabilia pari iure porrectā atq̄ diffusā nat̄e tyrānidē fidei virtute dissoluit. ⁊ nō solū nō insiluit capiti seuiētis tyrāni. neq̄ lacerauit faciē ei⁹. vt bestia videns catulos suos diripi sꝫ tantā magnanimitatē fidel' animi. omnē philosophiā sup̄ gressum mōstrauit. vt immolatōꝫ filioꝝ suoꝝ p̄pararet hortatu suo. ⁊ ingereret ꝑsecutori Et cū adhuc p̄ores punierēt̄. residuos ad emulationē eoꝝ exhortātib⁹ verbis i palestra passiōis iūgebat Audiant hec vniuerse matres. ⁊ emulētur virilē ml'eris hui⁹ fortitudinē. ⁊ verā circa filios dilectionē. ⁊ scd̄m illā septē martyrū matrē nutriāt filios suos Nō em̄ educatio filioꝝ hec nat̄e est. sꝫ educatio matres facit Hc em̄ volūtatis ē Et vt discas qꝛ nō pariendo tm̄. sꝫ magis bene nutriēdo sit mater. audi beatissimū paulū qūo honorificet et coronet viduā. nō ꝓpter partū. sꝫ ꝓpter eductionē bonā filioꝝ Dicēs em̄ vidua eligat̄ nō mi⁹ ānoꝝ sexagita testimōiū habēs i opib⁹ bonis vt hoꝝ bonoꝝ laudē ꝯsummaret adiecit Si filios enutriuit Nō dixit si pepit Quid g⁹ estimabimus illam mulierem pertulisse. si tamen mulierem illā dici oporteat cum videret in filiorum membris viscera sua cruciari. alterius

auulsos a suis manib⁹ digitos sup
prunas ignium spargi. et vnius ca-
put clauis configi. alterius capiti cu
tem d̄trahi et totum corpus extrac
ta pelle nudari. et eum qui talia pa
tiebatur stantem fortiter insuper et
ipsi tyranno penas eternas voce li
bera comminantem. Quomō mat̄
hec expectans eleuauit vultum suū
et os aperuit et linguam mouit in
v̄ba. non in verba materni doloris
affectum mollia sed verba virtutis
Quomodo non recessit a carne ani
ma ei⁹. Quomodo ego dicam Nō
enim in terrena prestancia intende
bat. sed in futura celestia preparaba
tur. in hijs omnibus filiorum suoꝝ
prelijs et tormentis vnum timebat
ne cuiq̄ tyrannus parceret et in-
uidiam diaboli soluto certamine
triumphancium scinderetur chor⁹
filiorum eius. ne quis eorum sine co
rona maneret. Et qm̄ hoc time-
bat. minimum eorum qui iam sol⁹
agoni supererat. tantum quod nō
manibus. apprehendens in ignem
ipsa incensum impulit. veruntamē
pro manibus eum verbis exhorta-
tionis impulit et armauit. cum ma
gna trepidatione pietatis. voce pa
tria obsecrans eum. ne callidi per
secutoris seuioribus crudelitate blā
ditus emollitus. euelleretur a fra
tribus gloriosis. et confortantium
immarcessibilis corone victus amit
teret Nos citra dolorē alienas erū
nas audire non possumus: sed illa
proprias et domesticas passiones
citra dolorem intuebatur Nec nō
negligenter neq̄ in ambustione au
diamus. sed vnusquisq̄ eorum qui
audiunt in filijs suis totam hanerē
sibi depingat. in corde suo prepo-
nens virtutem eorum que dicimus
de suis affectionibus metiat̄. Quā
uis nec ita possit. quia naturales
passiones sermo non potest explica
re. experimentis autem tantum per
cipi potest humane affectionis exp̄s
sio. Quam bene ad eam matrem
congruit sermo ille propheticus.
vt post septem filiorum coronas di
camus. Tu autem sicut oliua fruc-
tifera in domo dei. Nam olympia
cis spectaculis cum innumerabiles
sepe conueniant luctatores. vni tā-
tummodo manet corona victori isti
vero de septem fratribus septē emi
cuerunt corone. Et q̄m michi ostē
dis regionem ita fertilem. quem ni-
dum tam numerosa prole fetosum.
Numquid similes habuit parturi-
ciones mater filiorum zebedei Glo
riosa quidem et ipsa apostolorum
mater. sed duorum tantum. Sep-
tem vero martyres nescio vmq̄
vnum protulisse vterum. et ipsam
eis matrem glorie sociam in consor
cio passiōnis oppositam. et quidē
non vna neq̄ simplici adiectione
meritorum. atq̄ virtutum. Nam
filij eius septem martyres erāt. tm̄
aūt corp⁹ matris appositū est. Cor
pus q̄dē erat vnū. vii. vero martyꝝ
legio iplebat̄ i matre Inq̄ dilatata ē
gl̄a passiōis ⁊ corona martyrij i ea
oim virt⁹ ⁊ gl̄a ꝯfluebat qꝛ ꝑ vm̄ quē
q̄ filioꝝ suoꝝ passa ē. et qm̄ illos ip
sos tl̄es ip̄a ꝑfecit. hic eccl̄am nob̄
itegrā martyꝝ pepit. vii. filios eni-
xa sb̄limit̄. q̄ꝝ nēinē pepit t̄re sꝫ oēs
celo mag⁹ āt regi āt celoꝝ cui oēs eos

in uitam peperit eternam Ergo cal
lidus omnis malicie machinator
diabolus vltimam eam duxit ad
certamen ea causa quã supra expo
sui. vt virtute ei⁹ infracta. ⁊ i specta
culo filiorũ ꝑ tormenta moriẽtiũ de
bilitata facile postea debellaret af
flictam Si enim sepe sanguinis hu
mani fusionẽ videntes homines cõ
suerũt pauore ꝑcelli. ⁊ nõ modice cu
racionis egerunt. vt et deficientem
vitã resumerent. ⁊ labantẽ animã re
uocarẽt. tantos illa videns sangui
nis riuos nõ ex aliena. sꝫ de filioꝝ su
oꝝ carne manantes. qđ nõ sustinuit
aut q̃m ꝑturbacionẽ mente suscepit
Itaqꝫ diabolus vt sup̃ dixi ꝓpter
qđ eã post filios suos quasi p̃fractã
orbitatib⁹. et facile vincendã in ulti
mũ certamen induxerat. id totũ in
cõtrariũ sibi cecidisse ꝑsensit: ⁊ mu
liere ꝑ hec ip̃a quib⁹ vincendã pu
tauerat. vincente confusus est. Ma
gis eni confirmata mater exemplis
filiorũ ingressa est Quã obrẽ ꝑ or
bitates suas ñ fracta sꝫ fortior facta
est. Non eni iam reliquerat sibi ꝓ
quib⁹ angeret̃. vel quibus timeret.
ne forte infirmitate fraudarent̃ co
rõis. sꝫ om̃s sicuti vnũ reponẽs ꝓm
ptuariũ ad supnos p̃mittens trium
phos ⁊ ad incõcussa ꝑennis glie re
gna gaudebat. cõfidẽs de cetero et
secura cũ magnanimi voluntate. et
sicut corone quedã preciosissimis la
pidib⁹ cõposite eminẽtẽ gẽmã. ita
carnẽ suã choro filioꝝ coaptans. ad
desiderabilẽ ihesũ pullos suos vt
aq̃la subsequens euolauit. magnum
nob̃ reliquẽs solaciũ atqꝫ cõsiliũ ꝑid
qđ in semetip̃ã opẽ passiõis ꝓbauit

Qđ filijs valido ꝯmõe ꝑsuaꝯat. vt
corroborata aia ⁊ sb̃limi sẽsu istructa
audeat omnes ingredi passiones.
⁊ om̃ia siue tormentoꝝ siue discrimi
nũ visibiliũ dura cõtẽneret. Quis
eni vir. que mulier. quis senior. aut
q̃s iuuenis. deceto veniã possit acci
ꝑe aut excusacionẽ habere fragilita
tis carnis. ⁊ timiditatis humãe. si ꝓ
pter xp̃m sibi ꝑicula videat inferri.
q̃ndo mulier senectute cõfecta et tã
toꝝ filioꝝ mater et ante temp⁹ gr̃e
cõgressa sustinuit multis viroꝝ ꝑid
tẽpus metu mortis inclinatis in sa
crilegia ꝑfidie nec dũ in dñi saluato
ris aduentu extincto peccato. neqꝫ
morte deuicta. tãtis animis et tãta
virtute tantas ꝓpter deũ penas su
stinuisse cernit̃ ⁊ vicisse cognoscitur
vt euãgelicã ꝑfectionẽ in tẽporibus
legis impleuerit Unde hec g⁹ oia
cogitãtes ⁊ mulieres. ⁊ viri. ⁊ iuue
nes ⁊ senes. exẽplũ agonis hui⁹ tãto
rũqꝫ in filijs in matre luctaminũ. sic
i tabula ita i corde vr̃o describite.
assidua vob̃cũ exercitacõe medita
mini. Cõtra om̃ẽ spiritaliũ inimico
rũ armaturã illius pacienciam ꝓpo
nam⁹ ad inicte virtutis exẽplũ. vt
istic emulãtes fortitudinẽ scõꝝ illoꝝ
similiter illic eorum coronam possi
mus adipisci. Quantam illi pacien
ciam in periculis corporalibus ostẽ
derunt. tantam nos in passionib⁹
irracionabilibus continenciam de
monstremus. idem contra iram et
auariciam vel inanis glorie concu
piscenciam diuino timore muniti
sensibus repugnantes. et consilia
diaboli destruentes in nob̃. Si em̃
cupiditatũ ignes vicerim⁹ sicut illi

tyrannidi signem vicerunt. poteri
mus iuxta ipsos et matrē eoꝝ pari
gloria constituti similes haberi Po
tens autem est deus. vt prestet vos
omnes ꝑ eandem fidem ad parem
gloriam ꝑuenire. Per caritatem et
gratiā domini nostri ihesu xp̄i per
quem et cum quo est deo patri reg
nū ⁊ gloria cū spiritu sancto ⁊ nunc
et semper et in secula seculoꝝ Amē

Explicit Omel vii mecha
Incipit Omelia Sancti Jo.
De tribus pueris viii

Trium puerorum ser
mo tractabit. Quoꝝ
fides q̄li laude into
net glorie salutaris
flamme testant. Ecce
in tribus pueris non
anni faciunt sapiēciā. non menbra
colligūt vires habentes scꝫ talē in
sacrario pectoris fortitudinē. qm̄ ar
matus rex exhorruit. et ignis expa
uit Quoꝝ infantiā fidei constantia
gl̄iosam ꝺcursa libri paginula pau
cis exponā. Anno octauo decimo
nabuchodonosor fecit imaginē au
reā altā cubitis lx̄. ⁊ latā cubitis sex
⁊ statuit eā i regiōe babylonis Sin
gula exponēda sunt. singulis rn̄dēd̄
postea ad fortiora veniamus. Fecit
iquit imaginem auream qualis d⁹
nouo honore mōstrat⁹. quē abstru
sa metalla generarūt Quid g⁰ dice
mus Durus fossor sudauit. palluit
laborauit. ne minus forcia cupid⁹
deus menbra suscipet. Alta inquit
cubitis lx̄. hec vero om̄ia ridicul' trā
sienda. Et stabat inconspectu ima
ginis p̄co fortiter clamans. Qualis
de⁹ q̄ ut disci possit publice p̄conat
et tamq̄ noue religionis indicium
aurum postea ponit. quē cultū fore
gentib⁹ mōstrat insan⁹ uates. quē
cōtremēda species delectet aut ter
reatur. In fornacē ligna iniciunt in
terea quasi ad cōsumēda corpora ꝯ
temptorum. crescit captiuis con
stancia. et amplius furit tyrannus
cum de gloria plus miratur Pueri
ergo iactantur inflammam. ibat cir
ca innocuos pedes nouo libramine
temperatus artifex ignis et tot cir
cumuolans pastus. sola consumere
vincula laborauit. Circa damna
tos suos innocens pena blanditur
Et stans azarias precatus est. ⁊ api
ens os suum in medio ignis dixit.
Benedictus es domine deus patrū
nostrorum Et apernit os suum. nō
audet ignis inuocantis dominum
fauces irrumpere. nec nubilo ductu
vaporans eloquentis ora cōturbat
Innocentis oracione prolata. et q̄i
facto impetu sermonis. tremula flā
ma subducit Et diffundebatur in
quit flamma super fornacem cubit⁹
xl ⁊ nouē O dei potencia clari⁹ luce
mōstrata Furat past⁹ alienos incē
diū. nā ꝯsumpsit quos ꝓpe inuenit
qꝛ ieiunat in suis. Custodiā suā ve
hement horrescens. ne iā faciat vl'
ip̄o fumo sc̄is quos tuet iiuriā. forꝫ
tm̄ dicit vrere Bn̄ ꝯstāti vidicta in
nocēcia ꝺfēdit. lib̄ant iclusi. ⁊ ꝑeūt
spectatores Mira ⁊ em̄ rōe ius hor
rida cōmutat i solo loco vbi icendi
tur. illic refrigerat aut tepescit. vt eo
dem loco scripta testatur Ange
lus autem domini simul descendit
cū illis qui erant in fornace cum

azaria. et discussit flammam ignis de fornace et fecit medium fornacis vt spiritum roris sibilantem. Incedebant ergo pueri p medium fornacis cū angelo. et murmure fugitino replicabatur incendium. ac velut amicus ignis scis viris p̄bebat obsequium. Rex autem cum audiret eos benedicentes et laudantes dominum miratus est. et surrexit infestinacione. et dixit principib⁹ suis Nonne tres viros misimus in medio ignis vinctos. Ecce video viros quatuor solutos. et ambulātes in medio ignis. et corrupc̄o nulla est in eis. et aspectus quarti similis est filio dei. Ecce iquit video viros quatuor. Exclude si potes adhuc demens eū qui crescit ad numerū. Non poteris iam tuos finire damnatos qui soli esse non possunt. Mala tibi racione creuit questio. Fortior est quem cludis Q quibus te incorrupta fides triumphis extendis Adest tibi amica maiestas. vt inocēcia liberetur. Patitur se deus cum pueris in suplicium numerari et potest dominum videre sacrileg⁹. Nō sed p̄mittitur nosse. vt crescat gloria puerorum. Insana enim mens in suis flammis parum crederet fortasse. si talem non discerēt defensorem Tunc erut rex adostium fornacis ignis ardentis. Nec cum prope fingerit positus flamma contingitur. Necessario enim ab ipso igne cognoscit quia dominum ceperit confiteri. p hoc et dixit. Benedictus de⁹ sidrac misac. abdenago. qui liberauit pueros suos. Q magna misericordia ditatis. Q exaltabile dictum ē sanāt rei. et redimitur qui torquebat. Inter hec quid tale potuit inanis imago monstrare. Ecce dominus non in auro lucet. sed in flammis ostēditur. Sed quibus flammis. Que illuminant. non que incendunt Unde et vos fratres karissimi omni fid dominum christum venerari debemus altissimum. vt possimus indubitanter ad regna celestia peruenire Per eundem dominum nostrum iheſum christum qui viuit r regnat cum deo patre et spiritu sancto insecula seculorum Amen.

Explicit Omelia Sancti Johannis De tribus pueris Incipit Omelia eiusdem de sancta susanna viiii

Diuine lectiones et sācta oracula dei. que inonuerunt auribus vestris. nidum faciunt in mentibus nostris. Non volent et transeant aut sedeant et descendant. Nam si passer inuenit sibi domum aut turtur nidū vbi ponat pullos suos. quanto magis passer verbum dei. Audinim⁹ de susanna lectionē. edificetur pudicitia coniugalis. r tam firmo fundamento innitatur muroq; valletur. vt r insidiantes repellat. et falsos testes conuincat. Remanserat casta mulier moritura nisi adesset qui videbat. quod indicātes latebat Conscpta sūt v̄ba ei⁹. o āgustie michi sūt

vndiq3. Si enim hoc fecero mors michi est. Si autem non fecero non effugiam manus vestras. Melius est autem michi manus vestras non euadere. quam me peccare in conspectu dei. Contemnebat quod audiebat. quia timebat eum quē nichil latebat. Ait ergo. Angustie michi vndiq3. Sed expectabat eū qui saluam faceret a pusilanimi tempestate falsorum testium. tamq3 nē tum malorum. In illis tamen ventis et fluctibus naufragium castitas non fecit. quia dominus gubernauit. affuit precanti exaudiuit quā nouerat nec deseruit ne morerecur cui subuenit ne adulteraretur. Excitauit deus spiritum sanctum danibelis adhuc nouelli etate. sed robusti fide. Et quia erat in eo prophēticus spiritus. continuo nequissimorum seniorum vidit fallaciam Sed quod ille intuebatur prouidendum erat quomodo ceteris mōstraretur. Falsi inquit testes sunt. redite in iudicium. Quid pluribus Apparuit falsitas. Susanna ergo religiosa mulier et pudica cōiunx erat vtiq3 quandoq3 moritura. Et ipa quandoq3 Et si tunc esset mortua pudicicie quid obesset dum caro cōderetur sepulchro. et castitas redderetur deo. Putastis enim fratres tamquam ad magnum meritum pertinere. sine falsi testes non ꝓualeāt sup innocentē Nō est magnū meritū si nō ꝓualeat falsum testimoniū aduersus inocētem. si aduersus dñm nō ꝓualeret. Ipe dñs nr xp̄c p linguā falsoꝝ testiū est crucifixus. Sed eciā ipi q̄dē falsi testes adhoc ꝓualuerūt resurrecturo q̄d nocuerūt. Demōstrauit ergo seruo exēplū ne falsos testes phorrescat. et cū credūt nō timeat. Possunt enī facere malā famā. nam nō possunt interficere conscienciā Liberati sunt tres viri de camino ignis ardētis. affuit deus eorum. et in ipsa deambulacione laudes dixerunt deo Affuit deus eorum Numquid dfuit deꝰ eorum. Illi euaserunt. illi mox arserunt. vtiq3 temptati. Hij carne consumpti. hij carne illesi. sed vtiq3 coronati. Qui ergo liberauit susannam mulierem castam. cōiugem fidelem. a falso testimonio seniorum ipse liberauit et virginem mariam a falsa suspicione. Inuenta est ergo et virgo illa pregnans ad quam vir ñ accesserat. vterꝰ quidem fetu tumuerat. et virginalis integritas manserat. Seminatorē fidei. fide conceperat. dominum in suum corpus assumpserat. non eius corpus violari permiserat. Merito tamen tamquam homini venit in suspicione. Aliunde esse credebat quod de se non esse sciebat. Et ipsum alium de adulterio suspicabatur. Qua re dignus fuit ab angelo corrigi. quia non nullo erat maliuolo suspicio. Maliuole suspiciones sunt calumniancium. beninole suspiciōes sunt gubnāciū Licuit cuiq3 de filio male suspicari. sz filio non licet caluminari. Vtiq3 suspicaris malū. sz optas inuenire bonū. Qui beninole suspicat. vinci cupit. Tūc em̄ bene letat. q̄ndo falsum inuētū fuerit. q̄d male suspicat Talis erat ioseph circa ꝓiugē suam

cui corpore non erat mixtus. sz tñ fide iã fuerat copulat⁹. Venit ergo ⁊ virgo i falsam suspicionẽ. sz sic ꝓ susanna affuit i danihele spc̃ sic ꝓ maria dñi fuit angel⁹ Ad ioseph iq̃t angel⁹ Noli timere accipe mariã cõiugẽ tuã. qd̃ em̃ de illa natũ fuerit de spũ scõ ẽ Gaudebãt paulo ante. cõiugati ad susannã. gaudebãt virgines ad mariã vtreqꝫ teneãt caritatẽ Ille cõiugalẽ. ille virginalẽ Vtraqꝫ em̃ castitas habet apud dñm meritũ Ergo vnusquisqꝫ fratres mei ꝓdono qd̃ accepit certet i hoc sc̃lo vt vincat in futo ꝑ xp̃m dñm nr̃m. q̃ viuit ⁊ regnat cũ patre ⁊ spũ scõ ꝑ omnia secula seculoꝝ Amen

Explicit Omelia sancti io. episcopi De sancta susanna Incipit Sermo sancti iohannis episcopi de penitencia.

Prouida mẽte ⁊ ꝓfũdo cogitatu cognosci debẽt duo reꝝ distincta negocia. id ẽ q̃ntũ distat it̃ bonũ ⁊ malũ. nc̃ aliũde hec cognicio q̃m a p̃mordiore petẽda ẽ Quid aliud ẽ malũ. q̃m peccatũ cõmittere. q̃d ẽ bonũ. q̃m agere penitẽciã ꝓ cõmisso. Hec est discrecio vtri⁹qꝫ negocij. Serpẽs in paradijso pc̃tm̃ suasit. euã penitẽcia reclusit. ⁊ inde boni maliue origo. Quid d̃o dignior q̃m dauid Et tñ deliq̃t Qui cecidisset de culmine. si nõ fuisset cõpunct⁹. Quis sceleracior manasse. Et hũc penitẽcia reuocauit: Penituit deũ qd̃ saulẽ regẽ elegerit. q̃ ꝓpter. nisi qꝛ idẽ penitẽciam ignorauit. q̃s sapiẽtior salomõe Sz nesciẽs penitẽciã. ꝑdidit graciã Et obh⁹ dictũ ẽ. Concepit dolorẽ et pepit iniq̃tatẽ. Cõcepit pc̃cor delicti dolorẽ. ⁊ si nõ penituerit pepit sibi mortẽ. Paruul⁹ ante q̃ꝫ ꝓdeat ex utero. dolor est matri. postq̃ꝫ vero edit⁹ fuerit. venit ei gaudiũ. Peccatũ vero cõceptũ coluber est. in p̃cordijs hominis parit mortem nisi fuerit penitudine expiatũ Peccati concepcio. serpẽs ẽ in p̃cordijs latens. Consummatum venenum spirat et letiferum generat morbũ. Qui peccatum parit. in iudicium cadit. et si neglexerit in ip̃o manebit Natũ suũ mulier libenter perlactat natũ vero peccatũ facit exitium nutriendi. Peccati vero pater et mater est. venter incõtinens et libido. capt⁹qꝫ ducitur in utraqꝫ prodigus et profusus Peccati virtus confusa ebrietas. et castigandi securitas. Seminarium delicti. lex est cupiditatis in menbris. et cor impenitens capiet̃ abea Cõmissum crimen dulce est ad momentum. sed vertitur ꝓtinus inexitium. Temerarius et audax festinus cecidit in crimine. declinat autem ab eo prouidus penitendo Nam sicut aqua ignem extinguit ardentem. sic penitencia diluit crimina. fontibus lacrimarum Sic̃ in tenebris non est absqꝫ lucerna lumen. sic non potest homo peccatũ sine penitencia abluere. Hoc de homine iam baptizato dicit. Item lector intelligat martyrium penitencie preteriti non egere. Et sicut lux diei non querit lucernam. sic iusticia ante deum sine penitencia lucet. Pondus peccati deprimit

desperantem. prouidus autem pe-
nitens leuius pgit. Presumptuo
spū subintrat peccatū. et multifor-
mis callidus discurrit in homines.
sapiens aūt non illi dat locū gradiē
di. In corde pigri vt cereus ardet
peccatū, nā in pectore penitentis li
quescit vt cera. Peccati priceps fac
t⁹ ē aspis. In adā subitrauit ei⁹ do
lus, et fecit eū intra ligna paradysi la
tere cōfusum. vocauit illū d⁹ nō ma
tutina sz vesptina uoce. dicēs. adā
vbi es. Et qd ille. Vocē tuā audiui
et timui qr nud⁹ sum. et abscondi.
Timui Quare. qr peccaui Abscōdi
me Quare Quia nud⁹ sum. r eru-
bui. Quia ergo expulsus ē pater p
peccatū. reuocāt filiū p penitēciam.
Nam qd peccatū clausit. penitēcia
reserauit. et de quo ira p cipitauit.
pietas reuocauit. Qui nō penitet
modo. nud⁹ manebit i umbra mor
tis. q vero timet deū p penitēciā il
lustratur. O penitēcia que peccatū
mirante deo remittis. r paradysū
reseras. q cōtritū sanas hominē. et
tristem exhilaras. vitā de interitu re
uocas. statū restauras. honorē reno
uas. fiduciā das. r reformas vires.
grām qz abūdāciorē refundis. O pe
nitēcia. qd de te noui referā. Omnia
ligata tu soluis. omnia soluta tu reſ
as. oia aduersa tu mitigas omnia ꝯ
trita tu sanas omnia ꝯfusa tu lucidas
omnia desperata tu animas. O penitē
cia rutilancior auro splēdidior sole
qm nō vincit peccatū. nec defectio
supat. nec desperacio delet. Penitē
cia respuit auariciā. horret luxuriā
fugit furorē. firmat amorē. calcat su
pbiā. linguā cōtinet. ꝯponit mores
odit maliciam. excludit inuidiam.
Perfecta penitencia cogit peccato
rem omnia libenter sufferre. si vio-
lentus querat que habet non vetat
si festem dirimat non refragatur. p
cucienti maxillam prebet alteram.
iam angariatus vltro adiciat. casti
gatus. gracias agit pnocatus ta
cet. exasperatus blanditur. su peri-
ori supplex est. inferiori subiacet. in
corde eius contricio est. in ore eius
confessio. in opere tota humilitas.
Hec est perfecta. et fructiffera pleni
tudo. Sic penitenti presto est deus
esurienti nutritor. sicienti potator.
Sapienti qd stultum putatur sapit
qd triste ē placet qd molle est displi
cet. qd florum est horret: O penitē-
cia misericordie mater r magistra vir
tutum magna opera tua quibus re
os resoluis ac reficis delinquentes
lapsos releuas. recreas desperatos
Per te nobis xp̄c regnum celorum
appropiatum designat dicens. pe-
nitenciam agite. appropinquabit
enim regnum celorum. Ita et bap
tista clamat. Facite fructus dignos
penitencie. qm̄ ecce adest regnum
dei. Per te subito rapuit latronem
xp̄c ad regnum. per te dauid post
flagitiū felix iterū recepit spiritum
sanctum. per te manasses post cru-
ēta facinora ecce meruit fieri accep
tabilis. per te petro appostolo post
qz ter negauit data est indulgencie
dextera. per te filius prodigus re-
gressus ad patrem. non solum am-
plexū osculūqz patrū. sz etiā epulū
viculi sagiati vestēqz i signē ꝓmeru
it adipisci. per te mulier fornicaria
vberes stillauit lacrimas. fōtesqz sui

baptismi ꝓtinus lauit pedes christi
crineq3 detersit · ꝑ te niniue ciuitas
magna populusq3 integer barba-
roꝝ subito deũ sapuit · virtutẽ tuã
sensit. odorẽ tuũ accepit. saporẽ tuũ
strinxit. dulcedinẽ tuã gustauit. cili-
cium cõtraxit. cinerẽ tuũ comedit.
ieiuniũ tuũ ꝓtraxit. lacrimas tuas
ꝓfudit. gemitũ tuũ suspiriũq3 ꝑsen
sit. fructusq3 vbertatis tue abundã
ter exhibuit. ⁊ sic ꝑ opa tua nõ solũ
decrete mortis discrimẽ euasit. sed
⁊ iam vite incognite coronã acce-
pit Cui⁹ similitudini penitentiã cõ
paremus. Sic ẽ quomõ ager fructi
fer. aut vinea fecũda. aut etiã arbor
fructifera · fruct⁹ ei⁹. edit peccator
famelic⁹ ꝓficit i fiducia dei. accepta
q3 remissione pinguescit in vita. ⁊
hec sunt verba ei⁹. Dñe añ te om̃e
desideriũ meũ. ⁊ gemit⁹ cordis mei
non ẽ absconditus a te. Clamorem
meũ suspiriũq3 intellige. pauor pec
cati sollicitat me. pondus cõsciẽtie
mee deꝑmit me. non ẽ mihi spes vi
uendi. neq3 fiducia moriendi: iudi
ciũ tuum deus vereor. ⁊ penas ti-
meo p̃paratas impijs. Audi me ob
secro. modo dũ tẽpus ẽ remitte qđ
timeo. dele qđ vereor ꝑusq̃3 abeam
⁊ amplius nõ ero. Tali animo pe-
nitenti remissio dat̃. ⁊ vita donat̃.
nc regnũ đerit a domino tribuẽdũ
Quid ergo times penitentiã o hõ.
sine q̃ non est viuere nec deo place-
re. Clamat ieremias cõpunctus ꝓ
ppl'o Quis dabit capiti meo aquã
⁊ oculis meis fontẽ lacrimaꝝ. ⁊ fle-
bo vulnera populi mei. Sciebat eĩ
ꝙ lacrime iuuarent ppl'm transmi-
gratũ. sciebat ꝙ eius fletib⁹ subue-
niret. Sciebat ꝙ deus contritionẽ
querit: et fletibus flectitur. sciebat
qđ deus lugentes letificat. et penitẽ
tibus p̃sto est. Idõ ꝓphetandi locũ
querebat remotũ. vt vsq3 ad uallem
ꝑtingeret lacrimarum. quam deus
amat. quã xp̃c amplectitur. Vallis
est remotis fletibus discreta. que di
citur iosaphat. in qua iudex celestis
populos discutit. et om̃s gentes ex
aminat. Disposuit inconualle flet⁹
Est em̃ vallis hec ꝓpter iudicium
q̃dem metuenda. s3 ꝓpter peniten
ciã exoptanda. Publica eni ⁊ secre
ta est. Publica est ad futuri iudicij
penam. secreta est ꝓpter salubres pe
nitencie lacrimas · Magn⁹ ꝓfectus
est lacrimarum. vt plorando seru⁹
ꝓpiciet̃ dñm. fili⁹ lacrimis mitiget
patrem et asperam matrem plorãs
paruulus mulceat. Ita ergo et pec
cator ꝓfusis fletibus remouet iram
dei. reformat⁹ in ipso. Cupit videre
timotheũ paulus ꝓpter fletum desi
dero inquit videre te. memor lacri-
marum tuarum et dauid dicit. Ve
nite adorem⁹ et ploremus corã do
mino. qui fecit nos et iterũ fuerunt
michi lacrime mee panes die ac noc
te. et potum meum cum fletu misce
bam. stratumq3 meum ꝑsingulas
noctes cũ lacrimis rigebã. Et iterũ
Deus vitam meã anunciaui tibi.
posuisti lacrimas meas in cõspectu
tuo. tamq̃3 si diceret. Suscipe domi
ne lacrimas meas. quoniã lacrime
sunt que radunt rudera. et sanant
vulnera. Lacrime sunt que peniten
ciam armant. et indulgenciam ꝓuo
cant. Lacrime sunt que celum pul-
santes. crimina delent. et cõscienciã

degrauant Sonant in ore peniten-
cie verba. et mouēt in pectore pieta
tis veniā Et implet caput aq̄. tu-
mescūt oculi. rigātur gene. decurrūt
riuuli. et deꝰ indulgēcie mētē exhi-
larat Lacrime sunt q̄ recōciliāt d̄o
a peccatis redimūt aiam et sonant
languores eiꝰ Sordētem aie vestē
lacrime lauāt. et dāt illi remissiōis
candorē Nā sic̄ auceps auiū aut vi
sco aut reti in grano aliquo captū
tenet passerē et manu sua subtilissi
mo funicl'o ligatū retinet. et q̄si di-
mittens laxū de manu sua dans ei
liberā volandi potestatē. at ille aui-
dꝰ ad uolandū euasumq̄ se putās
alacer altiora appetit. sed iste sum-
mū funiculum tenens restringit eū
cum volauerit et ad se trahit ab spe
volandi. ⁊ viuendi deceptū. ita ⁊ di
abolus versus venator ⁊ ꝑspm̄ pre
sumpcionis laqueo suo deceptū im
plicat hominē q̄ semel heserit. vult
q̄dem ab eo euelli. sꝫ vinculū velox
venator tenēs reuocat captū semel
in laqueo et reuolutū p̄mit Et q̄dē
vincl'm ip̄m fluxū est ac facile potest
disrumpi. sꝫ desidia nr̄a et dilatio
diuturna facit vt robustū fiat et nō
cito rumpatur. Quicq̄d em̄ durū
aut rigidum obicit vigilantia vin-
citur et penitudine ꝓpulsatur. O
racionibꝰ mollit̄ fletibusq̄ resoluit̄.
Nam vbi p̄sumpcionis spc̄ imper-
at. ibi exclusa penitudina sola pecca
ti arbor fructibus suis exsupat. Et
hc̄ ē arbor niq̄ deceptꝰ ꝓthoplastꝰ
in morte defluxit Sed restat lignū
vite in paradyso dei repositum. qd̄
nunc perpenitenciam recepit ho-
mo O homo, recurre ad arborem
vite Quod tradas manducare fru
ctus eius. vt maneas in eternū. q̄d
times penitenciam Nihil tam durꝫ
quod non deleat Nunc cum gusta
ueris tunc persentis qm̄ suauis est
odor eiꝰ in naribꝰ et sapor in fauci-
bus Penitentie sapor est ieiunium
ꝓ peccato. Quando ꝑfectam vere
arripueris abstinenciam. et cōpellē
tis castri margie cupiditatē supas
continendo penitudo est Quando
persuadentis gule libidinem vinū
potādo vincis. ⁊ iā cū qm̄ parcissi-
me vteris penitudo est. qn̄ te somnꝰ
premit et vincis eū et vigilas ꝓpter
deum. penitencia est Quando esuri
enti feneras. p̄cium vite est. vestire
nudum pascere peregrinum ⁊ cū in
digentibus mense habere consorti
um. scriptum est em̄ qm̄ elemosina
a morte liberat si non habet huius
vituperacionis meritum. q̄a elemo
sina cum iniquitate aquisita abomi
natio est corā deo. Illa est preciū ꝑ
petue uite Si oraueris. et ieiunaue
ris. et elemosinā iuste feceris. com-
plesti preciū. redemisti peccata tua
remissa sunt crimina. reparata ē vi-
ta tua. Duo era minuta mulier vi-
dua misit in arcam dei et prelata est
opulentis. Et quid de duobus mi
nutis dico quando calix aque fri-
de porrectus non vacat ad preciū
vite. Ergo non expauescas peni-
tenciam sed esto in processu eius ꝓ
mcior. in opere paratior. in amore
propensior Risum fuge linguā con
tine. mores compone. vicia vince.
virtutem dilige. sanctitatē sequere.
promissa male loquencium dam-
na. et plena est penitencia tua atq̄

pfecta. et pmerebitur indulgenciã. pstante ipo domino nro ihesu xpo. cui est honor t glia in secla seclox.

Omelia de diuite et paupe

Drata et nemorosa loca diuersos et varios habent flores. et quedam dē sunt visu delectabilia. quedā autē bene olentia. quedam vero ad cura corporū necessaria. et hec oia cōgrua sunt homini Sic eñ ecclia est. lectiones diuersarū habet scripturarū. euangelij videlicet. et apostoloz t prophetaz instituciones q̄ oñia apta sunt et cōueniētia xpo. Sz sup prata oritur sol. et marcescunt flores. et decorē suū amittunt In hunc vero agrū vl̄ pratū mittet sol iusticie. et aliū q̄dem corripit. alium autē sanctificat. alij vero miseretur Exortus est nobis hodie sermo euāgelij lectione dicens Quamdiu fecistis vni ex minimis meis. michi fecistis. Iterū cōmoneo paupē. iterum obprobrium diuitib⁹ facio sz calumniā t iniuriā dignitati non facio insatiabilē mentem ostendo. nō diuicias accuso sz eū q̄ his male vtitur Nam et abrahā diues erat. t fastū multum habuit. t lazar⁹ cū pauper esset. neminem blasphemauit in tanta penuria constitut⁹ Sz q̄d dnaz psonaz testimonia memorāui Citabo et beatū iob q̄ vtarūq; partiū idoneus testis est. q̄ cū esset diues ? tempsit neminē. et cū iniuriā pateretur non blasphemauit vllū. sz cū esset locuples dicebat. Domus mea omni homini patuit. et cū paupta te pmeret. Loquebatur in angustia sua dicens dñs dedit. dñs abstulit sic dño placuit ita factū est. Diu et fortiter ei colluctat⁹ est diabol⁹. sed athletā vicere nō potuit. pharetrā sagittarū suaz exinaniuit et bellatorē fortissimū sanciare nō potuit. immanes suscitauit fluct⁹. t firmissimā petrā mouere nō potuit. machinaciones suas adhibuit. et turrē validissimā nō pstrauit. arborē cōcussit et poma nō decerpsit. et ramos qui dē cōfregit. sed radici nihil nocuit. parietē pforauit sz thesauz auferre nō potuit. thesaurū dico. nō auri t argenti. sed fidē iusti ffidāc eñ. hui⁹ thesauros diripere diabol⁹ festinabat Vidisti augmtari fluct⁹. vidisti petrā firmissimā. vidisti militē pparatū vidisti turrē inexpugnabilē. vidisti deum honorificatū. vidisti diabolum cōfusum Et q̄li nōie hūc iustū appellē ignoro Athletā eū vocē. sz pcellit tātaz copia coronaz pectrā eū dicā. sz firmiorē video. militē appellabo sz robustiorē cerno ostāciam. turrē eū noiabo. sz eminet sapiētia. arborē eū dicā. sz decoziorē inuenit. fructū eū appellē. sz speciosioz demōstrat thesauz eū nōiabo. sz copiosioz dinoscit. Et q̄li vocabulo appellē scīm nō inuenio Audiāt hec diuites. audiant pauperes. quemadmodū hic beatus vir in diuitijs suis et felicitate dispensator extitit diuiciarum. et in temptacione paupertatis sue pacienter et fortiter tolerauit Vides igitur quam bonū ē diuitem esse in operibus bonis. et pauperem in pacientia. et egestate eē btm̄ Volo mihi dicas pauptatē timeo pauptatē times. t pctm̄ non

times. Nolo timeas paupertatem
sed iniquitatem time. que mater est
tormentorum Dominus a te stipem po-
stulat et dare ei nō vis. cū eīm audis
eū dicentē quādiu fecistis vni ex ini
micis meis mihi fecistis Vides qm̄
si tribuis paupi xp̄o feneras. qd̄ si
tu contrahis a paupe manum tuā
quomodo ⁊ qua fiducia in illa die
et tu a domino misericordiam po-
stulabis Nonne arguet te dicens.
vidisti me nudum. et nō opuisti. et
esurientem et nō pauisti. sicientem
et non potasti Quid tu ad hec re-
spondebis. et qm̄ veniam dep̄cabe
ris. Nonne conscientia tua reū te fa
ciet. et obmutesces Tu quidem fa
sia nos et attagenas. et turtures. et
omnia celi volatilia deuoras. ⁊ qd̄
pauperi repleat ventrem non lar-
giris. tu quidem veste serica. lepori
na et caprina. et diuerso vestim̄to
vteris. et paupi nudo nec lineum
vestimentū largiris. tu habes in do
mo tua laquearia deaurata. parie-
tes p̄ciosos vestitos marmorie. colū
nas purpureas et capita earum de
aurata. et paupem nec ꝓspicere q̄
dem ꝑmittis Sed cū irreuocabilis
nis aduenerit ꝑges ad inferos. nu
dus bonis opib⁹ remanēte domo
cū oi ornatu suo ī testimoniū auari-
tie tue. vn⁹ q̄sq; eīm pretereūtiū dicit
Hec dom⁹ illi⁹ fuit raptoris p̄dōis
⁊ auari q̄ntas viduas afflixit. q̄ntos
orphanos denudauit. q̄ntos miß-
os fecit. vt hāc domū possideret.
Volo mihi dicas qr diues ꝯsul sū
vl' ꝓfect⁹. aut comes. seu sen. ator
De dignitatibus nunc nō disputo
que a deo ad bn̄faciēdum om̄ibus
conceduntur. sed de illis dico qui
inflati superbia dignitatum. putāt
se immortales cum ipsa dignitate
futuros et non considerant condi-
cionem suam quia de terra sunt et
in puluerem redigentur. et pro par
ua leticia presenti. perpetua sustine
bunt tormenta. Attendis paupe-
rē. et despicis nc recogitas qm̄ ho-
mo est sicut ⁊ tu Homo est cara pos
sessio dei homo cuius causa firma-
tum est celum. extensum mare fun-
data est terra super aquas. propter
quem sol oritur et occumbit: luna
crescit ⁊ decrescit astra micancia sur
gunt. ꝓpter quem diuersa anima-
lia quadrupedia volatilia. et natā
cia ꝓpter quem terra ꝓducit herbā
et dat cibaria in tempore suo omni
anime. ꝓpter quem montes et col-
les valles. et campi. ꝓpter quem fō
tes et flumina stagna et paludes ꝓ
pter quem tempora et menses ⁊ an
ni. ꝓpter quem angl̄i et archangeli
principatus. ⁊ potestates. sedes. et
dominaciones. cherubin et seraphī
Et quid multa loquar. Propt̄ quē
vnigenitus filius dei sanguinem su
um fudit. et genus redemit huma-
num. et vt paupes non despiceren
tur formam serui suscepit. et qr pau
peres et rusticanos et piscatores ele
git dominus. quos etiam beatos
appellat. nam facilius esse dicit ca-
melum per foramen acus transire
q̄m diuitem intrare in regnum celo
rum. Princeps apostolorum pe-
trus sup quem christus fundauit ec
clesiā vere imobil' petra ⁊ firma ꝯfes
sio nōne paup erat ⁊ d̄spect⁹ ⁊ pisca
tor. sz ⁊ iacob⁹ ⁊ iohs sil'r pauperes

erant ⁊ transiens saluator vidit eos consuentes recia sua. et non despe-
rit et cõuocauit et affatus est eos.
O eminentia pauptatis. Intantũ paupes erãt q̃ retia noua emere ñ valebant ad capiendos pisces. ſz vetera cõsuebant Sz et mathe⁹ similiter nonne in thelonio sedebat. ⁊ trãsiẽs ihesus vidit illum. et dicit ei sequere me. et exurgẽs secutus est eũ et dereliquit auaritiã matrem. et rapinam nutricẽ. et nõ timuit iniunctionẽ regis. sed statim audito v̄bo secutus est regem regũ et dominũ dominoꝝ et q̃ aliqñ aliena rapiebat. cepit donare sua. et p̃ theloneario fact⁹ est apostolus. et de raptore cõstituit euãgelista. et q̃ aliqñ lupus nũc factus est agnus. et petrus p̃ hamo piscatorio. accepit claues regni celestis Ideo fratres carissimi amemus paupes. et peregrinos. et p̃ bona opa p̃mereamur dominũ fugientes auariciam matrem. et radicem malorum omnium. et supbiã q̃ est inimica deo. quo possimus meliores effecti. inuenire misericordiã in illa die. faciente ihesu xp̃o domino nostro. cui est gloria in secula seculorum Amen

Explicit Ome. de diuite et paupe. Incipit Om. eiusdem de lazaro resuscitato

Orandi fratres stupo-
re. grãdi miraculo hic et inde fluctib⁹ tollor lazar⁹ mortu⁹ est. ⁊ vt terrenis artub⁹ vl̃ mẽbris ferotibus delebatur. sepultus est et humatus Contractis igit mẽbris. inter ieiunas et innumerabiles costas pellis tetra discendit. ⁊ humoris riuus qui de gurgite viscerũ larabatur. fetenti iam sentina p̃ solum cadaueris. feter cerulus labebatur Sed quia iustum inuenẽ lazarum quem loquor dominus inseculo dilexisset p̃saga voce p̃scius futurorum apostolis suis dormire lazarum dixit. et quem p̃misit. si ad illam ciuitatem accederet p̃tinus excitandum Huic ergo lazaro cui p̃ ceruleas venas membra tabuerũt. quem locatum spelunca incisorupis immani obiectus expondere lapis penni valida detruserat Bona maiestatis muneri serenum auguste virtutis eternitas. saluator flectitur pietate et ad sorores pueri quas lazaro crines sparsos p̃ genas tristes capillos obduxerant. resurgere posse lazarum si isti crederent. sacratissima vera dei pietas itonabat. Mox sorores constipante turba. miracli eiulatu estu. ieiunus. lacrimarũ vb̃tatibus ebrietate debinc genibus a stratu tocius corporis miserande iactantur Heu luctus pius. p̃cum pulsus tenuante defectu. carmine palpitati. sorores lacrimas p̃ germano fundebant. et hebreas gratissando voces fractis in unum singlutibus saluatoris in laudib⁹ expiabãt Quis illic rogo vos ppli festiat⁹ q̃z spectanciũ turba q̃lis tãti miraculi potuit esse conuent⁹. vbi essent plãgentes puelle. mortuus frat et christus fratrẽ p̃mitteret excicandum Conuenerunt credo ad hoc spectaculũ seruande memorie sempiternũ milites. iudei. gentiles. christiani

ꝓseliti. nante. nobiles. serui. senato-
res. et iudices An resurgere possit fe
tor longius de sepulchro populos
feriebat. tota ciuitas morabat̄. qua
lis illic eras ihesu xp̄e. quam croce
us q̄m decorus. fonte purior. niue
candidior. luna clarior. sepcies sole
candentior Ecce inter hec xp̄e ihe-
su domine deus. fleuisse narraris.
Age age seruus dei viui. si aliquid p̄
uales de lacrimis domini vel pau-
ca narraito. Flebat deus mortalib⁹
lacrimis excitatus. et cū lazarū po-
testate sua fretus mortis d̄ vinculis
reuocaret. p̄stabat pietatis officiū
solacio lamētoꝝ Flebat deus nō qd̄
ante se mortuū perisse cognosceret
sed qd̄ soroꝝ fletib⁹ temperaret fle
bat d⁹. vt quid homines ꝓ homini
bus facerēt. de⁹ lacrimis et pietate
monstraret. Flebat deus. cur vsq̄
ad hoc mortalis deliquisset. et vt
discussa de pennitatib⁹ inferos ad
amasset Flebat de⁹ qd̄ eos qui im-
mortales esse potuerūt diabolus fe
cisset esse mortales Heu tenuis au
ra de celo corpus. qd̄ rex erat succi-
duis artub⁹ deserebat. sz non te pr̄
non filius aliqñ despexit Pro tua
morte factus est et xp̄c ipse mortal̄
Flebat maria. ⁊ fratre mortuo. soror
martha plangebat. Haꝝ ad lacri-
mas saluator pietate commot⁹ fle-
tus fletibus e ꝯtrahebat vt qꝛ ip̄e so
roꝝ lacrimis filij sui etiam inter ip
sos celos paternitas flecteretur Re
noluuntur saxa secretarium patescit
horroris. curiosi affatim gentium.
populorum oculi mittebantur in
antrum. Ecce vox domini saluato-
ris. Lazare inq̄t veni Et vt christ⁹
docet ⁊ p̄uidet. exeunte mortuo qui
curiosos oculos in antrum solliciti
us pretendebant veniente foras ex
pauescenti formidine lōgius recur-
rebant Visus est tecta facie mani-
bus pedibusq̄ constrictus. et ad do
cumentū virtutis ipse mortuus ad
huc vinculatus vt christus iusserat
suis manibus resoluebat Que rogo
voces illic qualis pressura videnti-
um. q̄m curiosa mirancium lumi-
na qualis in ceruicibus preuenien-
cium multitudo pendebat. qui fle
tus. q̄ gaudia. quale murmur quā
nouum et celeste miraculum Mors
vincitur. homo redditur. Inferoꝝ
catene franguntur. et post quadri-
duū lazari lingua mouet̄. manus
officio preparant̄ oculis visus red-
ditur In orbibus currunt vestigi a
gressibus explicantur Auribus re-
nouatur auditus. acies dirigun-
tur in parētes. Cognacio recidiuis
obtutibus renouatur. vox prosa-
pie currit in auribus saluatoris. vn
de admotibus oscula recognoscūt
frigida. poscitur et panis. nec non
et domus petitur. christi miracula
referuntur. cui est gloria in secula
seculorum Amen

**Explicit Omelia Sancti Jo
hannis de lazaro surrecturo
Incipit Omelia eiusdem de
muliere chananea sub figu
ra persecutionis**

MULTE tēpestates
inquietudo aeris sed
desiderium concurs⁹
vr̄i. potuit ñ ipediri

Mlte temptaciones sz laborem ve
trum nõ dissoluerũt. Nõ cessat im
pugnari ecclesia. non cessat insidias
pati. sz in nomine xp̃i semp superat
semp vincit Et quantum alij insidi
antur. tantum ista dilatat. Et fluc
tus quidem illiduntur. sz fundamẽ
tum qd supra petram est nõ quassa
tur. Per diem doctrina. in nocte vi
gilie Labor vester nõ querit requiẽ
sed coronã Nox contra diem certat
Ibi cõgregacio et hic collectio. nox
p plateas. ecclesiam opata est De
siderium vr̃m igne vehemẽci⁹ est.
Non indigetis exhortacione. non
q̃ritis munitorẽ Sponte ꝓperatis
voluntarie cõcurritis. Quis nõ stu
peat. quis nõ miret Nõ solũ q̃ erãt
pseuerarũt. sz qui nõ erãt adiuncti
sunt Talia quippe temptacionis
lucra cõsuerũt Sicuti em̃ pluuia in
terrã descẽdẽs eleuat semina sic et
tribulacio aiam intrans erigit desi
deriũ Sermo em̃ dei est immobilis
qr porte inferi nõ p̃ualebũt aduers⁹
eã. qui impugnat seip̃m dissoluit et
fatigat. ecclesiã aũt fortiorẽ oñdit. q̃
aduersat virtutẽ suã destruit. nobis
vero p paciẽciã coronas opat Job
et ante temptaciones p̃cipu⁹ erat.
sz postea melior apparuit Nec tm̃
bon⁹ erat cũ illesum haberet corp⁹
sz multo melior ostẽsus est. cũ ex cor
pore vermes et sanies defluebat.
Numq̃z formides tẽptacionẽ. si ani
mã p̃paratã habes. Non nocebit
tribulacio. qr tollerãtiã opabit Sic
em̃ aurũ in camino nõ ledit. sic nec
stabilẽ aiam tribulacio nõ nocebit.
Quid opatur camin⁹. Aurũ mun
dat Quid opatur tribulacio. Tol
lerancia ampliorẽq̃z paciẽciã Abci
dit em̃ desidiã et coadunat animã
et sobriorẽ reddit Vbi sunt nunc q̃
tribulãt Nusq̃z cõparẽt. Plateas
circueo. et neminẽ illoꝝ video Folia
erant. et vento flante. dispersa sunt
Plaee erãt et aspirãte aura rapte
sunt. ⁊ purũ remãsit triticũ Plũbũ
erat et liq̃factũ ẽ. et aurũ remãsit pu
rissimũ Quis eos pepulit q̃s ꝓtur
bauit Null⁹ hõim. sz ꝓp̃a cõsciẽcia
p̃liãte Post peccatũ quippe sense
rũt q̃d fecerint Nã ⁊ cain qñ cogita
bat interficere fratrẽ suũ ardebat aio
Cũ aũt ꝯsũmauit fratricidiũ. gemẽs
et tremẽs erat sup terrã Qd et cona
t⁹ hoꝝ effectum nõ habuit: attamẽ
volũtas icrimine est Et q̃ntũ adma
lignitatẽ illoꝝ homicidia ꝓpetrarũt
sz nob ꝓpter dei clemẽciã vita cõces
sa est Hec dico voluntatis vestre d
siderium arguens. vt numq̃z paue
atis temptaciones Petra es. ne ti
meas fluctus Super hanc petram
inquit edificabo ecclesiam meam.
et porte inferi non preualebunt ad
uersus eã Quãuis deforis moueãt
bella. et deintus timorem incuciãt
nauem ihesu submergere non pos
sunt Sed vt non omne tempus in
illorum crimina expendamus. tra
dentes eos tortori conscientie ipso
rum tamq̃z carnifici gula liuor⁹ pul
sante vt corruant in desiderijs suis
et fugiant nemine persequente re
deamus ad consuetum studium. et
debitam apponamus mẽsam Nec
enim iustũ ẽ om̃e tẽp⁹ ad inimicoꝝ
crimia occupare. ⁊ filios esuriẽs reli

quere Hesterna igitur die beatus
nobis paulus epulam preparauit
hodie sanctus matheus Heri blas
phemus. hodie raptor Heri psecu
tor. hodie fraudator Sz blasphem⁹
nõ pmãsit blasphem⁹. sz factus est
apl's Et fraudator nõ pmansit rap
tor. sz euãgelista fact⁹ est Dico et p
orẽ cõuersacionẽ. dico et posteriorẽ
immutacionis virtutẽ. vt pdiscas
quãta sit conuersacionis vtilitas vt
z tu nõ desperes de tua salute Doc
tores em̃ et tũc cum essent peccato
res manifesti erãt et nũc Blasphe
mus pncipiũ malignitatum Quid
em̃ est aliud teloneũ nisi legitima
rapacitas. violenta fiducia. iusticie
legem habens. patrocinãte rapina
Latro dep̃hensus cõfunditur. iste
rapiens fiducialiter agit. Sed hic
talis et tant⁹ publicanus. at subito
euangelista apparuit Sed forsitan
addiscere cupis. quẽadmodũ. et q̃
arte. Transiens inquit ihesus. vidit
matheum sedentem in teloneo. et
dixit ei sequere me O virtus sermo
nis Quasi quidam intro ut ham⁹
z captiuũ militem fecit. et ex luto au
rũ opatus est Venit vncinus et sta
tim exurgẽs secutus est eũ In pfun
do malignitatis erat. et vsq; ad uer
ticem virtutis cõscendit. vt nobis
ostẽderet neminẽ debere desperare
salutem. quia naturalis malignitas
non est. Liberi quippe arbitrij nos
creauit de⁹ vt voluntate nostra cũ
adiutorio dei qd̃ volumus faciam⁹
Si publicanus es. potes fieri euã
gelista Si blasphemus es. potes fi
eri apostol⁹ Si latro es. poteris pa
radysi colonus effici. Si magus
es. poteris dominũ adorare Hec ẽ
vlla malicia que penitencia nõ sol
uatur Et ideo tamq̃ pncipia mali
gnitatum elegit xp̃s vt nemo vsq; i
finem semetip̃m despiciat. Noli mi
hi dicere perij. qui iam medicũ ha
bes fortiorẽ te. et potenciorẽ quã
infirmitas tua est Medicũ habes.
voluntatem tuã si volueris emẽdã
tem. et potentem et cupientem. cũ
em̃ non subsisteres fecit te. et quia p
uersus effectus es. multo magis em̃
dare te poterit. Accepit em̃ limum
terre. et blasmauit hominem. Dici
to mihi si nosti quomõ de terra car
nẽ fecerit. qũom neruos. qũo ossa.
qũo cutẽ qũo venas qũo ocl'os qũo
palpebras. qũo odoratum. quo
modo linguam. quomodo pectus
quomodo manus. qũo pedes. qũo
viscera. qũo singula menbra Non
ne terra erat qd̃ iacebat Nõne vna
substancia Et introijt artificis vir
tus. et variam operatus est creatu
ram. Numquid nam poteris dice
re. quo genere curãtur vulnera tua
Vt enim ignis cum in uepres aut
spinas inmissus fuerit. concremat
et comburit fragilem materiam. sic
multo magis voluntas dei nostra
debet et expendit peccata. et radici
tus auulsa consumit. Sed forsitan
dicis. Quomodo poterit peccator
similis esse sanctis. Noli requirere
qua arte. noli scrutari racionem. sz
crede clementie et benignitati diui
ne. Sed dicis Grandia sunt pecca
ta mea. et immensa scelera. Et quis
est sine peccato Sed ego inquit pes
simis et super om̃ẽ hõiez. sufficit ti
bi ad placãdũ d̃m. peccare desinere

et bene facere· Dic tu inquit prior iniq̃tates tuas. vt iustificeris Recognosce quia peccasti. ⁊ si agnoueris inicium correctionis factū est tibi. suspira mest⁹ esto. effūde lacrimas Nec em̄ aliud q̃d effudit meretrix illa. sed lacrimis penitenciā sociauit ⁊ ipa comite q̃uet ad fontē. et egressus ide ihesus. venit in partes tyri et sidonis Et ecce mulier cananea a finibus illis egressa. clamauit dicēs ei ℣Miserere mei domine fili dauid filia mea male a demonio veratur Qui non respondit ei verbum Et accedentes discipuli ei⁹. rogabant eū dicētes Dimitte eā quia clamat post nos Miratur euāgelista Ecce mulier vetusta armatura diaboli q̃ hominē de paradiso expulit mater peccati iniciū iniq̃tatis. p̄uaricacionis materia. ipa illa mulier venit. ipsa natura Noua res. et mirāda Iudei fugiunt. et mulier sequit. Ecce mulier a finibus illis egressa. rogabat eum dicens Miserere mei dō mine fili dauid O p̄clara confessio· Euangelista fit mulier. deitatē eius et dispensacionē annuncians Confitetur em̄ ⁊ dominacionem ⁊ incarnacionē ei⁹ Miſere mei. vide philosophiā mulieris animā dicentis. miserere mei Non inquit habeo cōsciencia bonor opum. nec recte viuēte fiducia Ad misericordiam confugio. ad tranquillum portū peccātiū Ad misericordiam cōfugio. vbi cessat iudicium Ad miſicordiā ꝛfugio vbi ineffabilis salus est Dic michi mulier. quemadmodū ausa es cum sis peccatrix et iniqua accedere ad eum. Ego inquit noui quid agam. Vide prudenciā mulieris Non rogat iacobū. non obsecrat iohannē. neq; pgit ad petrum. sz intēdit apostolorū chorum Non quesiuit mediatorē. sed p omnib⁹ illis penitenciā accepit comitem· q̃ aduocati locū ipleuit. et sic ad summum fontē prexit Propterea inquit descendit. propterea carnē assumpsit. ⁊ hō fact⁹ est vt ⁊ ego ei audeā loqui Sursum in celis cherubin eū tremunt et seraphin metuunt. et desorsum meritrix loquitur cum eo miserere mei. Nudus quidem sermo. sz immensitatē salutis continens. miserere mei· propterea inquit venisti. propterea carnē assumpsisti. propterea fact⁹ es qđ eo sum O admiranda res Sursum tremor. et deorsum fiducia Miserere mei Non opus habeo mediatore. miſere mei Quid habes opus. miſicordiā iq̃t quero Quid pateris filia inquit mea male a demonio veratur Egressa est aduocatrix filie. ñ affert infirmā puellam· sed defert fidem deuotam Nec intra semetip; sam conferens et dicens Deus est. ad quē vado Absēcia videt· occulta inspicit. omnia nouit. Miserere mei filia mea male a demonio veratur Fletus pessimus. stimulus nature. viscera mea disrupit Quid faciam misera. Vide prudenciā Non dixit miserere filie mee. sz miserere mei. Illa em̄ insensibili passione tenetur nescit quid habet Non sentit dolorem. velatum cor habz nequissimo spiritu obducente. Miserere mei. Spectatricis diurnorum malorum cotidie cruciatus meos video Vbi vadam. Quo pergam. In heremū

ire non audeo. nec illam solam relin
quere In domo sedere non possum
quia intrinsecus est inimicus Fluct⁹
in portu sunt. in tranquillitate tem
pestas est Et quo nomine eā voca
bo. inuenire non possum. Mortuā
eam dicam sed monetur Viuam ap
pellē. sed nescit quid faciat Inueni
re non possum quo eam nomine ap
pellē Miserere mei Si mortua esset
filia mea. non talia pateretur Tra
didisse vtiq; corpus in sinu terre. et
tempore euoluto oblionē malorū
haberem. et dolor cōquiesceret. nūc
autem mortuū habeo pinax corp⁹
sine sensu viuum. spectaculum lamē
tabile. increscentia p momenta vul
nera passionum multiplicata dolo
ribus Lerno eni oculos eius trans
uersos. aspectum saguineū. manus
intortas. crinē dissolutū. cōtortū
collum. ora spumancia. inimicum
incendentem. et non apparentem
tortorem clausum. et flagella reso
nancia. neminē interrogātē. et illam
cum clamore loquentem Assum ser
mociōatrix malox meox p̄sto sum
stimulāte nata miserere mei Pessima
tēpestas passio t timor passio nate
timor demonis. Accedere non pos
sum. neq; cōtigere Abigit me passio
explodit timor. Miserere mei Consi
dera mulieris philosophiā. inspice
animā generosam. Non prexit ad
diuinos. non vocauit magos. non
allegaturas quesiuit. non in posta
trices mulieres adduxit. illas que so
lent demones p̄uocare. et incantaci
onibus suis vulnus augere. Reliqt
illa omnia. dimisit diaboli falsitates
omnia purgamenta contempsit. et
venit ad salutarem animax nostra
rum portum. Miserere mei domine
fili dauid filia mea male a demonio
vexatur Hostis passionem Quanti
cumq; fuistis patres. adiuuate ser
monē meū Quantecūq; matres vo
cate estis. non potestis interp̄trari tē
pestates. q̄s sustinuit mulier illa. mi
sere mei filia mea male a demonio
vexatur. Vidisti instanciā mulieris
vidisti virilitatem. vidisti longani
mitatem. vidisti fidem Ipse autem
non respondit ei Hmonem O nova
rerum materies Rogat mulier obse
crat deprecat. deflet casum suū. an
get tragediā. enarrat passionem et
amator hoim non respondit Ser
mo tacet. fons clausus ē. medicus
medicamenta retinuit Quid nouū
Quid admirabile Alios p̄uocas
ad sequendū. t hanc miserabilē in
sequentē abigis Sed considera me
dici sapientiā. Qui nō respondit ei
verbū Cur n on respondit. Quia fi
dem illius amplius p̄uocabat t ani
mū p̄seuerantia exercebat. t disci
pulox miseratōes exercitabat. Di
cunt quippe ad eū discipuli ei⁹. Di
mitte eā quia clamat post nos. vos
inquit deforis clamare auditis. ego
autē intrinsecus video. Grandis q̄
dem vox ex ore p̄cedit. sed maior ē
mentis. Dimitte eā q: clamat post
nos. Alius euangelista dicit añ nos
Diuersi siqdem sermones. sed vna
sententia ē. nec ē mēdaciū i vtrisq;.
vtrūq; enī faciebat mulier in causa
doloris. P̄ri⁹ post tergū clamabat
t cū vidisset quia non respōdit. añ
cucurrit quasi canis dñi vestigia lā
bens. Dimitte inquīt eā Theatx

nobis clamoribus excitauit omne
conuocauit vulgus. Et illi quidem
quasi homines ad clamorem illius
erubescebāt sz dominus tempamē
tū misericordie sue nouerat Dimit
te eam qm̄ clamat post nos Ip
se autem respondens ait. Non sum
missus. nisi ad oues que pierāt do
mus israhel. Et cum hoc dixisset.
pei⁹ eius vlcus efficit Medicus em̄
erat. secans nō vt diuidat. sz vt con
iungat. Hic paululum km̄i accom
modate mentem vestram. Thesau
rum em̄ inuestigare volo abscondi
tū. Nō sum inquit missus. nisi ad o
ues. que pierunt domus israhel. O
domine hoc est totū. ideo hō fact⁹ ē
ideo carnem assumpsisti. gubernan
tias tantas opatus es. vt vnum sal
uares angulum. et hoc peunte or
bis terrarum vniuersus desert⁹ est
z scite traces. idi. mauri cylices. cap
padoces. syri. fenices. quantācum
qz sol respicit terram transisti. et pp
ter iudeos solos venisti. gentes aūt
in desolacione cōstitutas despicis.
et illos quidem ꝯtemnētes patrē tu
um et ydola adorantes. z incēsa ill
offerētes. insup z filios suos demo
nibus consecrantes. hec omnia dis
simulans. et nos misos expectātes
te despicis. Et certe omnes pphe
te et ipse pauus tu⁹ dauid secundū
carnē dicit. postula a me et dabo ti
bi gentes hereditatē tuā. et possessi
onem tuam terminos terre. et ysa
ias qui te in sede maiestatis tue con
templatus est dicit. Et erit radix ies
se. et qui exurget imperare gentib⁹
in ip̄m gentes sperabunt Et iacob
patriarcha dicit. Non deficiet pn
ceps ex iuda. neqz dux de senioribꝰ
ei⁹. donec veniat cui repositum est.
et ipse erit expectacio gentiū. Mala
chias q̄ ꝓpheta dicit Ab ortu solis
vsqz ad occasum glorificatur nomē
in gentib⁹. et nomini loco sacrificia
munda offerunt deo. Et ip̄e dauid
ita dicit. Omnes gentes plaudite
manibus iubilate deo in uoce exul
tacionis. quia deus excelsus terribi
lis. rex magnus sup omnē terram.
Ascendit deus inuoce tube. Et alt
dicit Letamini gentes cum popu
lo eius. Et reliqui omnes aduentū
tuū salutare gentib⁹ annunciarūt.
Nam et ip̄e in aduentu tuo magos
ab oriente vocasti. et principia gen
tilitatis p illos cessare fecisti. et euā
gelistas eos ad sua remisisti. Et tu
quidem p stellam magos cōuocasti
ꝓphete autem gentib⁹ annunciāt
Exurgens ab inferis dicis discipu
lis tuis. euntes docete om̄es gen
tes. baptizātes eos in nomine pa
tris et filij. et spiritus sancti. Et nc̄
cum venisset misanda z infelix mu
lier p filie sue infirmitate obsecrans
et casus suos deplorans. dicis. non
sum missus nisi ad oues. que pierūt
domus israhel. Nam et cū accessis
set centurio rogans p famulo suo
dicis. ego veniā et curabo eū Et la
troni obsecranti respondes. hodie
mecum eris in paradyso. Et parali
tico dicis. surge tolle grabatum tu
um et vade in domū tuā. Et laza
ro quadriduano mortuo. et iā feten
ti dicis lazare. veni foras Et q̄ lep
sos mundas. mortuos suscitas. pa
raliticos stringis. cecos illuminas.
latrones saluas. meretricē castificas

et huic misere nichil respondes. O
noua res et admiranda. Considera
te kmi cõstanciam ⁊ virilitatem mu
lieris. et domini benignam sapienci
am pariter et clemenciã. quomodo
dilatio et excusacio ei⁹ diuicias con
tulit obsecranti. vt et tu si oraueris
et statim non accepis qd rogasti nõ
desinas deprecando Considera em̃
diligentius km̃e legis diuine secre-
tum Quando iudei de egiptiorum
dominacione et tyranni desunt lib
ati. et effugientes manus pharaõis
ad heremum prexerũt intraturi ter
ram chananeoꝝ repletã idoloꝝ cul
tibus adorantiũ ligna et lapides
legem acceperunt vt cum fuissent i
gressi non accipent filias eorum in
matrimonio. neqꝫ conubia mutuo
iungerentur neqꝫ conuiuia sociarẽt
ne ꝑ societatem mutuam auerterẽt
illos a mandatis dñi ⁊ deprauarẽt
mores eoꝝ Nichil tibi inquit ⁊ cha
naneis sꝫ esto in finibus tuis. et in-
gente tua negocia excerce et conu-
bia iunge. quia linguã tuã habes. ⁊
legem que tibi ꝑ moysen data ẽ. q̃ꝫ
sicut materiã et sepem q̃ndam inter
vos et illos posui Sicut em̃ vinea
aut hortus maceria circundatur.
sic iudeis lex vt transgredi non lice
ret Prohibitũ itaqꝫ erat a lege vt
miscerentur chananeis. neqꝫ vllam
cõmunionẽ haberẽt cũ illis. ne ami
citie causa impietatis occasio fieret
Cum ergo abominabiles iudeis es
sent chananei. tamq̃ꝫ idolatre et im
mundi cum quibus nec fabulari fas
erat Et quia ista mulier de finibus
erat chananeoꝝ egressa accessit ad
xp̃m. et xp̃c iudeis dicebat insidiã-
ti b⁹ sibi. quis ex vobis arguer d̃ pec
cato eo qd p̃uaricauerim legẽ Qũo
ergo homo erat. ⁊ omnia que legis
sunt implebat. ⁊ sic̃iam dixi abomi
nabiles erant chananei iudeis. qui
sub lege mandante tamq̃ꝫ sepe erãt
vallati Veniens aũt xp̃c. hoc est na
tus ex virgine. octaua circũcis⁹ die
ꝓ quo in templo oblatõ celebrata est
et omnes cerimonie implete sunt le
gis. et ideo impleuit legem. ne dice
rent iudei. non potuit implere legẽ.
ꝓpterea soluit eam. Prius eam cõ
plet et postea soluit vt omnẽ illis q̃
rimonie aufferret occasionẽ. Clama
bat em̃ ⁊ dicebat Quis ex uobis ar
guet me de peccato Ne ergo occasi
one accepta dicerent iudei. non cre
dimus tibi quia inique fecisti soluci
ens legem. qꝛ ꝑrexisti ad fines cha-
naneoꝝ. et confabulasti cũ illis qd
ne fieret lege ꝓhibitum est Ideo ni
hil interim loquit̃ mulieri. sꝫ legẽ cu
stodiẽs retardat salutem. et iudeos
refrenat. et hanc recreat Qui nõ re
spondit ei verbum Nolo mihi oc-
casiones querimoniaꝝ inuenias o
iudee Ecce non loquor. ecce non re
spondeo. adest occasio benefaciendi
et pietatem meam interim differo.
Ecce naufragium imminet. et gub
nator quiescit. et increscente calami
tate differtur sanitas ꝓpter vos q̃
ingrati extitistis. vt omnis vob̃ au-
ferat̃ occasio detrahendi Ecce mu-
lier multitudinẽ michi clamoribus
suis congregauit. et non dum acce-
pit responsum ne forte dicatis q̃a
vobis p̃posui chananeos. et trans-
gressus sum legem. et ideo mihi nõ
credatis. Qui nõ respondit ei v̓bũ

sermonem faceret. qui beneficijs ei⁹ erant ingrati. Hec autem omnia p ineffabili clemencia sua faciebat deus. vt illos paulatim ab infidelitate erigeret. et omnem cauillacionem de animis illorū tolleret Nam ꝛ cū leꝓsum curasset dicebat Vade ostē de te sacerdotibus. et offer munus qđ p̄cepit moyses p emendacione tua. O inauditam rem. Dominus mundat. et mittit eum ad legē moysi Et cur hec facit considera. Ne iudei videlicet redarguerent eū. tam q̄z p̄uaricatorem legis Nam qūo curauerit leprosum: eloqui curaci⁊ onis modum non inuenio Ecce inbuit leprosus accedens. rogabat eū dicens. Domine si vis. potes me mundare. Et extendens ihesus manum suam. tetigit eum dicens. volo mundare. Impatiuo modo legendum est. non interrogatiuo. qꝛ dixerat ille si vis. respondit domi⁊ nus volo. Potes inquit me mun⁊ dare Et ipse ait. mundare. In lege non licebat tangi leprosum. quia q̄ cumq̄z tetigisset. imundus tota die fiebat. Nam et beatus heliseus hoscies. cum ad eum naaman venisset leprosus aligenigena missus a rege suo. mandat illi p discipulum suum dicens Vade ad iordanem fluuium et lauare septies. et mundaberis a lepra tua. Ipse vero non fuit ausus ire et videre leprā. vel tan⁊ gere illum Et helizeus quidem mūdauit leprosum. et christus mundauit leprosum. Ne ergo dicerent iu⁊ dei q̄d magnū fecit xp̄c. Hoc fecit qđ fecerat helizeus Sed ille quidē tangere ausus nō fuit leprosum. ne contaminaret. iste aūt tetigit et mūdauit Et ideo tetigit vt ostenderet qm̄ q̄ seruus est subditus est legi dominus autem est qui impat legi Volo mundare Et statim mundatus est Non inuenit euangelista verbis edicere velocitatem curacionis. sta⁊ tim em̄ dicendo aliud qđ diceret n̄ inuenit Tanta eni fuit opantis au ctoritas. vt in ingressu sermonis. fugaretur infirmitas. Et ideo dicit- Vade ostende te sacerdoti. ꝛ offer munus tuū. p emendacione tua- qđ p̄cepit moyses. in testimonium illis. Quibus iudeis. ne dicant⁊p̄ uaricasse me legem. Nam ꝛ occlte diuinitatem suam manifestabat ill' ut ex opibus crederent quia filius sit dei Et in illa die ueniens leꝓsus coarguat eos. cui p̄ceptu fuerat secundū legem offerre. Et ideo multa ꝓpter iudeos faciebat. sicut ꝛ nē responsionem suā ad p̄ces mulieris tempat ꝛ retardat. Miserere inqt mei- quia filia mea male a demonio ueratur. Qui nō respondit ei ver⁊ bum. accedentes aūt discipuli eius dicunt - Dimitte eam quia clamat post nos. Respondit dominꝰ Nō sum missus. nisi ad oues que pierūt domus israhel. Ne forte dicerent iudei. Dimisisti nos ꝛ ad extraneos prexisti. et ideo non credimus tibi Ecce de gentibus veniunt. ꝛ non suscipio. vos fugiētes conuoco dicens. Venite ad me omnes qui la⁊ boratis et onerati estis. ꝛ venire nō vultis. Hanc repello. ꝛ recedere nō vult. Verei mpletur illud qđ scrip⁊ tum est. Populus quē nō cognoui seruiuit mihi i auditu auris obediuit

mihi·Et alibi Apparui hijs qui me non querebant. inuentus sum hijs qui me non interrogabant. exqui / bus et chananea erat Dimitte in / quiunt eam quia clamat post nos Videamus ergo quid dicit domi / nus. Non sum inquit missus. nisi ad oues que pierant domus isrl. Cōsiderate clemēciā dñi Non dixit recede a me. sz non sum ad uos mis sus. Non veni ppter te. sz ppter in / deos. ones pditas domus israhel. Que cū audisset. accessit et adora / uit eum dicens Domine. adiuua me Qui respondens ait. Non est bonum sumere panē filiorum t mit tere canibus. Considera pcantis in stanciā. et domini tēpanciā O clem cia medici. In desperacionem ad / ducebat eam. vt ampli⁹ rogaret. t augmentum fidei faceret. Non est bonum inquit sumere panē filioꝝ. Quoꝝ filioꝝ. indeoꝝ videlicet Et mittere canibus Quibus Sine du bio vobis Nec ad obpbriū dicebā tur indeoꝝ qui filij vocati canes ef fecti sunt. dicente paulo Videte ca nes. videte malos oparios. videte cōcisionem Nos eni sum⁹ circūcisio Vētes vo canes appellate facti sūt filij Filioli mei quos iterum partu / rio donec xp̄s formet in uob Laus indeoꝝ accusatio illis erat Non est bonum sumere panem filioꝝ. t mit tere canibus At illa dixit Etiam do mine O violentia mulieris. o intē / cio animi. o pfectus fidei Medicus dicit. non hec dicit etiā. Dñs dicit non. ista dicit etiā Non quasi pcax aut impudens reputanda est. sz lau danda magis quia expectat salutē. Non est inquit bonum sumere pa / nem filioꝝ et mittere canibus Etiā domine. Tu canem me vocas. ego te dominum voco. Tu me iniurias ego te glorifico Etiam domine. nā et catelli edunt de micis que cadūt de mensa dominoꝝ suoꝝ Non re / spuo obpbriū. tantū accipiam vel escam canis Dicit rē q̄ inconsue / tudine est Tu fac qđ debetur cani. quia canem me vocas. da mihi mi cas. O domine aduocat⁹ mee fac / tus es postulacionis. abnegando pmittis Etiā domine. nam et catel / li edunt đ micis que cadunt de mē sa dominoꝝ suoꝝ Quid ergo Qui abnegabat. qui repellebat. qui non respondebat. q̄ dicebat Non est bo num sumere panem filioꝝ et mitte / re canibus. q̄ dicebat. non sum mis sus nisi ad oues que pierunt dom⁹ israel. in laudes mulieris subito er̄ pit dicens. o mulier Propterea in / quit laudo constantiā eius. laudo fidem quia iniuriata pmansit. et ra tione errorsit Si enim ab initio di / misissem illam. nec illa paulatim eru dita fuisset. nec tu scisses virtutem animi eius. nec latentem fidei the / saurum et ideo suspendi donacio / nem. vt tu agnoscēris fidem. O mu lier. deus dicit. o mulier Audiāt hec qui iactanc orant. et fastidiose p̄can tur Quando dico k̄mi. roga deum obsecra eum. famulare illi. dicis Ro gani semel scđo et tercio et decies t vigies. t q̄đ non accepi inquis Ne recedas quousq̄ accipias. finis po stulati acceptio dep̄cantis est. Tūc cessa quando accepis. immo magis nec tūc cesses. scđ tūc pseuera agēs

gracias pro eo qd accepisti. vt pse-
neret tibi qd accepis Nonnulli in-
troeuntes ecclesiam in mille versus
extendunt oracionem suam. quasi
apud dominū multitudo sermonū
opus sit. tamq̄ ignoranti quid po-
stules. qui anteq̄m cogites nouit.
Nam et illi quidem quid dicunt ne
sciunt. Labia mouentur solummō
mens autem sine fructu est. ⁊ aures
eius surde sunt. Tu non audis ora
cionem tuam et dominum vis au-
dire precem tuam. Flexi inquis ge-
nua Curuasti quidem genua intus
sed mens tua foris vagatur Corp⁹
tuum intus. sed sensus foris Os q̄-
dē loquebat sed mēs vsuras cogita
bat. possessionum reditus supputa
bat. descripciones domoꝝ videbat
amicorum verba volebat neglegē
cias intuebat famulorum. parasico
rum vrbanitates ridebat mulierū
speciem considerabat Diabol⁹ em̄
cum sit astutus. scit qm̄ in tempore
oracionis grandia postulemus. ⁊ se
pius impetremus. impedire festi-
nat inꝓuidas mentes Nam aliquo
ciens cum resupini iacemus in lec-
tulo nihil tale cogitamus. sed cum
venimus ad oracionem. cogitacio
num nos opprimūt nubes. vt nos
auocent ⁊ sine fructu efficiant Hec
igitur sciens in oracionib⁹ fieri. imi-
tare chananeam. vir mulierem. q̄
vigilantur et cum summa sapien-
tia rogabat dominum. et ideo me-
ruit impetrare Sed forsitan dices
non habeo filiam que demone ple-
na sit. Sed habes animam pecca-
tis refertam Et quid dixit chana-
nea. miserere mei domine. quia filia
mea male a demonio vexatur Dici
to et tu. miserere mei domine. quia
anima mea male a demonio vexat
Grandis enim demon peccatum ē
Et ille quidem i propatulo habēs
velocius curari potest Qui autem
occultat peccata sua hominibus et
peniteri non vult sed contemnēs se
curus delinquit et odibilis est. Et
ille quidem ꝓ ipsa vexacione veniā
habebit. iste vero responsione pri-
uabitur Miserere mei Modicus q̄dē
sermo. sed immensum benignitatis
continet pelagus Vbi enim miseri
cordia postulatur. ibi vniuersa con
prehensa sunt bona. Quod si foris
ecclesia es dic tu. miserere mei do-
mine Non solum labia mouens. sꝫ
mente ingemiscens. quia et tacen-
tes audit deus Non queritur loc⁹
sed deuocio mentis Jeremias in la
cu ceni dimersus erat. ⁊ fideliter or
ans. deum promeruit. Danihel in
lacum leonum missus. ad se dei mi
sericordiam inclinauit. Tres pueri
in camino ardenti erant et deo pla
cuerunt Latro in cruce erat. et exau
ditus est fideliter postulando Et ni
hil obfuit crux. sed cōfessio fidei pa-
radijsū aꝑuit Job i sterquilinio erat
et ꝑ pacienciam suam deum ꝓpici
abat Quod si et in balneis es ora.
vbicumq̄ fueris ora. Templum di
estis. et spiritus sanct⁹ habitat in
vobis Voluntas solūmō deuote mē
tis opus Quod si in iudicio assistis
ora Et cum irascitur rex. ora. Vbi
q̄ deus p̄sens est. non clauditur lo-
co. inuocanti dicit assum Nam cū
eduxisset moijses populum de egy-
pto et ꝑ desertum ad mare rubrum

venisset egyptu post tergum inseq̄n
tes populum Ante mare fremebat
fluctus. moyses in angustijs erat. ta
cebat quidem. sed mente grandia
cogitabat. In medio tribulacionis
erat. inde egyptu insequentes. hinc
mare intumescentes. Ad dominū
igitur mente clamabat et vox peni
tus non audiebatur Ideo domin⁹
dicit ad eum Quid clamas ad me.
cum ore quidem non clamaret sed
corde Et tu igitur quando astiteris
furenti iudici ac rabido tirāno. ora
deum tuum. et orante te fluct⁹ mit
tigabuntur Iudex ad te. tu ad d̄m
confugito Iudex ꝓ te. tu deum in
uoca qui inte est Nunq̄d longe est
a te vt vadas ad locū aliquem De
us non inclauditur loco. sed semper
in ꝓximo est Et qui in loco non clau
ditur. fide tenetur Nam si hominē
rogare uolueris. interrogas quid fa
cit. ⁊ audiens dormit aut non va
cat. aut certe non dignabit̄ respon
dere minister tibi. Ad deum aūt nl̄
horū opus est. Sed ubicūq̄ fueris
aut inuocaueris audit te. Non ho
stiario non mediatore non ministro
opus est. sz dicito miserere mei. et
deus illico aderit. adhuc loquente
te. dicet assum. O sermo mansue
tudine et benignitate plenus. non
expectat consumari orationem. Sz
statim tribuit peticionem. Misere
re mei. Hanc imitemur chananeā
Miserere mei domine. filia mea ma
le a demonio vexat̄. O mulier mag
na est fides tua. fiat tibi sicut vis.
Ubi sunt heretici. Nunquid dixit
rogabo patrem meum. obsecrabo
genitorem meum. Nunquid orōe
eguit. Non utiq̄. q̄ auctor salutis
est et vniuersitatis creator et verbū
deus id̄o dixit. O mulier magna ē
fides tua Quamuis ⁊ pro dispensa
ciōe carnis orauerit ⁊ quia magna
est fides copiosa effusa est grā Ubi
aūt oracio necessaria est ibi infirmū
est fas O mulier magna ē fides tua.
Nō vidisti mortuum suscitatū nec
leꝓlū mundatū nec ꝓphetas audi
sti nec legē meditata es neq̄ mare
indiuisionibus scindi vidisti nichil
hoꝝ contemplata es insuper ⁊ des
pecta ⁊ contempta ame es ⁊ nō re
cessisti ꝑ ꝑseuerasti petendo O mu
lier magna est fides tua Mortua est
mulier ⁊ p̄coniuum ei⁹ uiget. Ubicū
q̄ ieris audis xp̄m dicenetē. o mlr̄
magna ē fides tua In gocia i india
in mauritania q̄ntācūq̄ sol respicit
terrā clamat xp̄s ⁊ non tacet verbū
O mulier magna est fides tua fiat
tibi sicut uis. Nō dixit sanetur filia
tua sz sicut vis Tu inquit eam cura
esto medicus tibi cōmitto medica
mentū vt imponas ei fiat tibi sicut
vis Voluntas tua curat eam Cha
nanea voluntate curauit ⁊ fili⁹ dei
sic̄ dicūt hic a semetipso n̄ curat fiat
tibi sic̄ vis. neq̄ iussit mlr̄ neq̄ ipat
d̄moni ꝑ sola mulieris volūtas cu
rauit filiā demonēq̄ fugauit Ubi
sunt qui audent xp̄m dicere ꝑ ora
cionem virtutes fecisse Vide quid
dicat fiat tibi sicut vis. Considera
sermonis germanitatem patrē suū
imitat̄ Quando enim faciebat de⁹
celum dixit fiat celum ⁊ factum est
celum fiat terra et facta ē terra fiat
sol fiant astra celi ⁊ facta sūt vniuer
sa Iussio adduxit substanciam pa
rentele sermo cōmunicionē osten
dit uature Et sanata ē inq̄t filia ei⁹

etilla hora. Et qua hora Non exq̄ venit mater eius domi. sed exqua domini sermo ꝓcessit Et cum rediſſet domi. inuenit eam ſane mentis. et voluntate immo fide eius curatā Pro hijs antē omnib⁹ gracias agamus deo. Per christum dominum nostrum. cum quo est deo patri vna cum̄ sancto spiritu. honor gloria. et potestas. p immortalia secula seculorum. Amen

Explicit de muliere chananea. Omelia in ewangelium secundum matheum

VE mundo abscandal' Necesse enim est vt veniāt scandala. Verumtamen ve homini illi ꝑquem scandalū venit Videtur quidem specialiter designare iudam. qm̄ necesse est ut patiatur dominus ihesus. Nisi enim passus fuisset. genus humanum saluari non poterat. Qd autem passio domini scandalum sit apls dicit quia crux dñi scandalum est iudeis. et stulticia gentib⁹ Videtis igit qm̄ necesse est venire dñi passionē ideſt scandalum crucis. Verumtam̄ ve homini illi. ꝑquem venit scandalum Nunc necesse fuit et vtile ut pateretur ihesus. sed ve inde p quē venit nobis vtilitas Ve mundo abscādal' Mōm istū terrenū locū dicit Neq; vero decelo et terra intelligere debemus mundum. sed mundū hic intelligamus terrenum Ido qd dixit dominus regnum meum non est de isto mundo. si essem de mdo amaret me mūd⁹ Et dr ad aplos. vos non estis de mundo Et in multis locis terrenus mundus inter ꝓtatur Ve igitur mundo hoc ē terreno loco ab scandalis Necesse eī est vt veniāt scandala. Non quia necesse. sz quia mūdo necesse est vt veniant Videte qd dicimus. subtile est Si necesse est vt veniant scandala. ergo absq; culpa est ille. p quē venit scandalū Sed nos dicimus scandalum non venit. nisi interre no mundo Vis non tibi venire scādalum noli esse terrenus Propter ea dico mundus terrenus scandalum habet terra ista necesse ē vt habeat scandalum Noli portare terrenum sed celestem. et scandalum non habebis Verumtamen ve homini illi p quem scandalum venit. Generaliter disputauit Si autem manus tua vel pes tuus scandalizat te satte abscide et pice abste Bonum ē eī tibi in vitā ingredi claudum in regnum dei. qm̄ duas manus et duos pedes habentē mitti in gehennam eternam Si aurem man⁹ tua vel pes tuus scandalizat te qm̄ ad aplos loquitur. et in apostolis fundata est ecclesia. quicqd apostolis loquitur. ecclesie loquitur. Nā ecclesia corpus vnum habet. sz mlta membra habet. Hoc loquitur t apostolus ad chorintheos. Quia sunt ꝓphete. sunt doctores sunt sacerdotes. sunt signa facientes t alie virtutes. vbi de spiritalibus gratus disputauit. et ibi dicit Nūquid potest dicere oculus manui nō necessariam te habeo aut rursus man⁹ dicere pedi necessariū te ñ habeo. Et hoc dicit ad exemplum Longū

est enim vniuersa replicare. ⁊ hoc di
cit qꝛ ex mltis mẽbris vnũ eccle cor
p⁹ efficit̃ Eccla habꝫ veros oclos.
videlicet ecclasticos atqꝫ doctores.
q̃ vidẽt in scripturis misteria dei. d̃
quib⁹ dicunt̃ videntes Isti igit̃ q̃ vi
dẽt recte appellãtur oculi eccle. rur
sum habꝫ ⁊ man⁹ facit. videlicet vi
ros. q̃ oculi nõ sunt. sꝫ man⁹ Nũq̃d
norũt misteria scripturaꝝ. tam̃ sunt
potentes in opib⁹ Habẽt et pedes
q̃ nec vidẽt nec opant̃. sꝫ habẽt di
uersos discursus Sed ꝓpterea cur
rit pes. vt inueniat man⁹ qd̃ opet̃.
Nec ocul⁹ cõtemnat manũ. nec ma
nus cõtemnat pedẽ. nec rursum il
la tria contẽnãt quasi ociosum ven
trẽ. Sepe euenit vt mẽbra que vidẽ
tur. esse verecundiora. ip̃a magis
vtiliora sint. Propt̃ea dicit ⁊ apl's
Verecundiora aũt nostra maiorẽ
habẽt honorem Hoc totũ q̃re dico
Qm̃ eccla hoc est corp⁹ dñi. ex mlt⁹
mẽbris ornat̃ atqꝫ cõplet̃. Si itaqꝫ
venerit vt te eccle scãdalizet ocul⁹.
scandalizet manus. scandalizet pes.
melius ẽ te vnã non habere virtutẽ
et ire cũ ceteris virtutibus ad reg
na celoꝝ. aut habere. oculũ caligi
nãtẽ. ⁊ pedẽ claudicãtẽ. ire i ignẽ
eternũ Errauit ep̃s. peccauit p̃sbit̃ d̃
liq̃t diacon⁹ noli dicere qꝛ a^or ẽ. sꝫ
recedat ocl's recedat man⁹ recedat
pes vt cetera mẽbra saluẽtur. h^o scd̃m
altiorẽ int̃pretationẽ dictũ est. Sci
endũ qm̃ possit ⁊ alit̃ interp̃tari Si
te scãdalizat ocul⁹. si te scãdalizat
man⁹. si te scãdalizat pes. si te coro
rum no ia pr̃. mr̃. fr̃. fili⁹ ⁊ cete ꝓpiq̃
tates: scãdalizãt. abscide a te Meli⁹
te ẽ regnare sine matre. q̃m ꝑire cũ
matre. Et hoc ꝓp̃e loq̃t̃ ad mona
chos. hoc ꝓp̃e loq̃tur ad apl'os. ma
nach⁹ ei apl'icã vitã desiderat imita
ri. Vis o monache eẽ discipul⁹ me⁹
immo vis discipuloꝝ meoꝝ eẽ di
scipul⁹ Factus quod fecit petrus.
quod fecit iacobus ⁊ iohannes Ha
bebant oculum scandalizantem pa
trem. et nauem et rete. Dicit eis ihe
s⁹ Venite seq̃mi me Scãdalizabat
potestas p̃rnas. ocl's videlicet ma
lis Absciditur oculus. et insecun
tur ihesum. Nemo ergo dicat ma
trem habeo. habeo patrem. fra
trem. filium. vxorem. habeo ce
tera pietatis nomina carorum.
Monachi apostolorum imitatores
sunt. non ergo possumus eos imi
tari. nisi fecerimus quod fecerunt
et apl'i Nemo igit̃ monachoꝝ dicat
Habeo patrẽ habeo matrẽ. Re
spõdebo tibi. Habes ihesum quid
queris ista que mortua sunt. Qui
habet ihesum. habet patrem. ha
bet matrem. habet filios. Habet
omnem propinquitatem. Quid
queris mortuos. Sequere viuum.
dimitte mortuos vt sepeliant mor
tuos. Dicit ad dominum vnus di
scipulus dimitte me. vt vadam
et sepeliam patrẽ meũ. non dixit di
mitte me. vt sim cum patre meo.
sed dimitte me vnius hore spaci
um. Quid ei respondit dominus
Et in vna hora perire potes. Vi
de ne dum vis sepelire mortuum.
ipse moriaris. Mortuus pater
non exigit pietatem filij. Dico ti
bi monache. Quid queris pa
trem. Quid queris matrem. aut
Christiana est mater aut non est

xp̄iana aut scā ē. aut peccatrix. vl' du
ob⁹ vnū est Alit' esse nō pōt. Si scā
est gaudet q̄ seruis dño. Si pecca-
trix. dimitte illā. mortua ē. Interro
go te o mater xp̄iana. filius tu⁹ ser-
uit in monasterio xp̄o. hoc ē impa-
tori suo Signat⁹ ē cauterio regis sui
habet scutū ieiuniū. habet galeā fi-
dē. habet gladiū sermonē dei habz
loricā vestimentum ihm̄ in baptis-
mate. Sic est armat⁹ parat⁹ ad pu
gnā. debet in campum. exire. et pu-
gnare aduersus hostes. Tu ei dices
dimitte arma et veni in cubiculo.
Propositū est tibi o monache sicut
et adam ⁊ dicit' tibi. ecce vita. ecce
mors. elige qd' vis. habes duos pa
tres spiritalē ⁊ carnalē Utrūq̄ ama
re nō potes. si spirital' amat' carnal'
cōtemnit'. nō potestis duob⁹ dñis
ꝑuire. Qui inq̄t amat patrē aut ma
trē. sup̄ me. nō est me dign⁹ Si vis
seq̄ carnalē patrē. relinque spiritalē
Sine cā tergiuersaris. monache et
dicis. Quid igit' si amauero patrē
aut matrē. Nō idcirco seruio dño.
Nonne scriptū est in lege ⁊ i euāge
lio. honora patrē tuū ⁊ matrē tuā.
⁊ q̄ maledixēit patri aut matri. mor
te moriat' Nūq̄d ꝓpterea ꝑuire d'o
d'bem⁹. vt ñ honorem⁹ parētes. rñ
deo tibi ⁊ e°. intm̄ honora parētes
inq̄ntū nō ipediāt ad ꝑuitutē dñi.
h° est ip̄ator⁹ tui. cui ē gl'a i. se. se. a

Explicit Omelia sancti io
hannis episcopi de euange
lio secundum matheum.

Incipit Ome. eiusdē de prīci
pijs euangelij secun. mar.

Animal illud qd' in io-
hannis apocalypsi et
ezechielis videt' p̄nci-
pio. tetramorfo. qd' ha
bebat faciē hōis. ⁊ fa
ciem vituli. ⁊ faciē leonis. ⁊ faciē aq̄
le. in p̄ñti quoq̄ loco significat. i ma
theo facie hominis. p̄dicta ē. In lu
ca vituli demōstrata est. in iohāne
aq̄le. In marco leonis. inheremo p̄
sonat Iniciū euangelij ihesu christi
filij dei. sicut scriptū est in esaya pro
pheta. vox clamantis in deserto. pa
rate viā domini rectas facite semi-
tas eius. Qui i heremo p̄sonat vti-
q̄ leo est. et ad cui⁹ vocē oīa anima
lia p̄timescunt. et concurrunt. ⁊ fu
gere non audent Simulq̄ conside
rate quod iohannes baptista vox
dicitur. et dominus noster ihesus ꝑ
mo. Seruus precedet dominum.
Inicium euangelij ihesu christi filij
dei. ergo non filij ioseph. Initium
euangelij. finis legis. est Finitur lex.
et incipitur euangelium. sicut scri-
ptum est in esaya ꝓpheta Ecce mit
to angelum meum ante faciem tuā
qui preparauit viam tuam. sicut
scriptum est in esaija. Quantum in
memoria est. et in mea mente. per-
tracto tā lxx̄ interpretes q̄m hebre-
orum volumina diligentissime ven
tilans. ⁊ numquā h° in esaya ꝓphe
ta scp̄tū eē reperire potui qd' po-
nit'. ecce mitto angelū meū añ faciē
tuā sz i malachie ꝓphete fine scrip-
tū ē Sic autem i malachie fine scri
bit'. quomō nunc marcus euāgelista

ponit. Sicut scriptum est in esaia
propheta. Euangeliste de sancto
spiritu locuti sunt. Marcus iste qui
scribit non puus est. Deniq; petr⁹
apostolus in epla sua ait. Salutat
vos illa coelecta. et marcus fili⁹ me
us. O aple petre marcus filius tu⁹
filius non carne sed spiritu instruct⁹
spiritalib⁹ hoc ignorat. et quod ali
bi scriptum est. alibi memorat. sic
scriptū ē in esaya ppheta. ecce mitto
angelum meum ante faciem tuam
Locum istum impi⁹ ille porphirius
qui aduersum nos cōscripsit. ⁊ mul
tis voluminibus rabiē suam euo
muit. in quarto decimo volumine
disputat. et dicit Euangeliste tā im
piti fuerūt hoies nō solū in secular
b⁹ sz etiā i scripturis diuinis vt te
stimoniū qđ alibi scriptū est de alio
ponerent ppheta. Hoc ille obicit.
nos g⁹ qđ ei respōdebim⁹ Oratio
nib⁹ vestris ista mihi videt solutio.
sicut scriptū ē i esaia. Quid scriptū
ē in esaya ppheta. Vox clamātis in
deserto. parate viā dñi. rectas faci
te semitas ei⁹ Hoc i esaya scriptū ē
expositō aūt ipi⁹ capituli i alio pro
pheta melu⁹ dicit. Et ipe dicit euā
gelista. iste ē iqt iohānes baptista. đ
quo etiā malachias dixit Ecce mit
to angelū meū añ faciē tuā q̄ ppara
uit viā tuā. Ergo qđ dicit scriptū ē.
ad h⁹ capitulū refert. vox damātis
indeserto parate viā dñi rectas fa
cite semitas ei⁹ Et aūt ꝓbaretis ipm
ē angelū q̄ missus ē. noluit ex suo p
bare sermone sed ex ppbetia ppbe
te Fuit iohānes i deserto baptizans
⁊ pdicās. Johānes fuit. de⁹ nr erat
Qđ fuit, eē desiuit Qđ fuit añ qm
esset nō fuit. Ceterum q̄ erat. ante
erat. ⁊ semp erat. ⁊ erit. non habet
aliqñ ꝓncipiū. Ergo de iohāne ba
ptista dicit. fuit id De dño aūt salua
tore erat Ubi dicit erat. nullū habz
initiū. ipe est qui dixit qui est. mi
sit me. nō em esse habuit aliquan
do initiū. Fuit iohannes indeserto
baptizans et predicans. Indeserto
fuit vox dñm pdicatura Aliud ante
personare non debuit nisi saluator
is aduentum Fuit iohannes inde
serto Felix ista conuersacio. despice
re homines. angelos q̄rere. urbes
deserere. et insolitudine inuenire chri
stum. Fuit iohannes indeserto ba
ptizans et predicans. baptizare ma
nu docere sermone. Baptismum io
hannis. precessit baptisinum salua
toris. Sicut iohannes baptista pre
cursor fuit domini saluatoris. sic et
baptismus iohannis baptiste pre
cursor fuit domini saluatoris. illud
datum est in penitencia. hoc ingra
tia. Ibi penitencia tribuitur. ibi ve
nia: hic victoria. et egrediebatur ad
illum omnis iudea. Ad iohannem
iudea concurrit. ierosolima concur
rit. ad ihesum vero dñm saluatorē
omnis concurrit orbis. Notus in
iudea de⁹ in israel magnum nomē
eius Ad iohannem ergo concurrit
iudea et ierusolima. ceterum ad sal
uatorem omnis orbis. Veniebant
vniuersi et baptizabātur ab illo in
iordane flumine. confitētes peccata
sua Baptizabātur a iohāne Joha
nes baptista legis vmbram prefert
Ergo ad legem tantum iudei bap
tizabantur. Jerosolima veniebat ⁊
baptizabat ab illo i iordane fluuio

dscendēte. Lex enim descēdit. licet baptizet. tamen deorsum est. Jordanis hoc iterp̄tatur fluuius descēdens. cetum domin⁹ noster. et trinitatis misterium desursum est. Dicat aliquis. Si deorsum est. ergo et deorsū ē dn̄s. q̄ baptizat⁹ ē i iordane Et recte in iordane baptizat⁹ est Legis em̄ p̄cepta seruauit. qr circūcisus lege est. et baptizat⁹ lege est et erat iohannes vestitus de pil' camelor̄ et zona pellicia. et cibus ei⁹ locuste. et mel siluestre Sic̄ sacerdotum p̄ncipes sunt. sacerdotes apl'i. sic monachorum p̄nceps iohannes baptista est Et quātum tradit hebreorum scriptura. et vsq̄ hodie i memoria est int̄ nomina sacerdotū et inter pontifices et iohannes nominatur. Ita virum illum et scm̄ et sacerdotem fuisse p̄spicuum est Sz et nos legim⁹ in euāgelio scd'm lucā de genere illum fuisse sacerdotali. Fuit inquit sacerdos zacharias nomine. et iste in uice sua. Hoc autem p̄prie non deferebat̄ nisi principib⁹ sacerdotum. hoc est pontificibus. Hoc totum quare dixi Ut sciamus istū eē pontificē q̄ sciebat xp̄m eē vētur̄. et xp̄m nō q̄rebat intēplo. sed in deserto separauerat se a multitudine. Oculis expectantib⁹ xp̄m. nl' aliud dignū ē aspicere nisi xp̄m. Et erat iohannes vestit⁹ pilis cameli Non lana ne delicatas vestes putares. Deniq̄ et ip̄e dn̄s nr̄ in euāgelio ip̄i⁹ testis est Ecce inquit qui mollibus vestiunt̄. in domo regum sunt Nunc veniam⁹ oracionib⁹ vestris ad intelligentiam spiritalē Et erat iohānes vestit⁹ pilis cameli. et zona pellicia circa lumbos ei⁹ Ip̄e dicit iohānes. illum oportet crescere. me aūt minui. q̄ habz spōsā spōs⁹ ē amic⁹ aūt spōsi. gaudio gaudet si vid'at spōsum. et d'inde ip̄e dicit. Venit fortior p⁹ me cui⁹ nō sū dign⁹ soluere corrigiā ei⁹ calciam̄tor̄. q̄ dicit illū ōz crescere me aūt minui Oportet euāgeliū crescere. me autē legē minui Erat igit̄ iohānes. h⁹ ē lex i iohāne. vestit⁹ pilis cameli. nō poterat habere tunicā d' agno d'q⁹ d'r. ecce agn⁹ dei ecce qui tollit peccata md'i d'quo iter̄ dicit̄ Sic̄ ouis duct⁹ ē i occisionē De illo i lege tunicā habere nō possum⁹ Et zonam pelliciā habebat i lege qr iudei hoc solū putāt peccatū eē. qd' ope peccāt ceterū dn̄s nr̄ ihc̄ in apocalipsis iohānis qui videt̄ inter septem candelebra ⁊ habebat zonā aureā non in lumbis sed in pectore. Lex in lūbis cingitur. ceterum christus hoc est euangelium. ⁊ monachorum virtus. non solum in libidine sed i mēte condemnatur Hic nec cogitari quidem expedit. ibi qui fornicatus fuerit tenetur in crimine Amē amē dico vobis. qui viderit mulierem ad concupiscendum eam. iam mechatus est eam in corde suo Scriptū est iq̄t in lege. non adulterabis Hec est zona pellicia circa lumbos herens. Ego autem dico vobis. qui viderit mulierem ad concupiscendum iam mechatus est eā in corde suo. Hoc est zona aurea que in pectore cingitur. Vestitus pilis cameli. et locustas ⁊ mel siluestre cōed'bat. locusta aīal paruulū ē et inter volatile et reptile medium

est. Neq; enim a terra satis tollitur
qr si paululũ eleuat̃ non tam volat
q̃ salit: Et cum a terra se paululũ
eleuauerit. iterum pennis deficien-
tibus cadit in terram Ita ⁊ lex vide
batur quasi quidẽ ab idolatria erro
re paululũ recedere. sed ad celũ vo
lare non poterat Regnum em̃ celo
rum numq̃ legimus in lege Vultis
scire quia regnũ celoꝝ in euãgelio
tantum p̃dicatur Penitenciã inq̃t
agite. appꝓpinq̃bit em̃ regnũ celorũ
Ergo lex tollebat homines d̃ terra
paululum et ad celum ꝑducere nõ
poterat Vbicumq; fuerit corpus
illuc congregabunt̃ aquile. Locu-
stas et mel quoq; ipse cõmedebat.
non domesticum sꝫ siluestre. inter fe
ras. inter bestias. non in domo. nõ
in ecclesia sed extra ecclesiam. Silue
stre em̃ melle. deficiebat in lege. vñ
et mel nũq̃ in sacrificijs oblatum le
gimus Miretur aliquis et dicat q̃re
cum oleum. cum similia. cum aries
cum agnus. cum sanguis pecudum
cum cetera offerunt in sacrificio dei
mel tantum non offertur Deniq;
qd̃ dicit. et qd̃cumq; offertur sale ꝯ
ditum offertur in sacrificio. sermo
vester sit sale conditus. Mel penit⁹
ñ offert̃. Et qd̃cumq; contigerit in
quit in mundũ erit Mel quoq; vo-
luptatis indicium est. et suauitatis.
Semꝑ enim voluptas mortificat.
semper voluptas deo nõ placet. q d̃
cumq; dulcedinem habet in dei sa
crificijs non offertur. Mel quidem
ipsum videtur dulce esse. et sensu su
auitatem demulcens. sicut et volu
ptas. sicut et libido. sicut et lasciuie
Mel videtur quidem hincinde cõ-
fectum esse de floribus. sed si respi-
cies inter ipsos flores et cadauera ⁊
putredines habere. et cetera istius
modi Ergo mel non solum de flo-
ribus sed et de quocumq; voluptu
oso est Videtur quidem suaue esse.
sed si discrimen respicias mortiferũ
est Hoc totum quare dixi. Qm̃ in
lege initia erant. in euangelio ꝑfec-
tio Venit fortior me post me. cuius
non sum dignus ꝓcumbens soluere
corrigiam calciamentorum eius Vi
detur quidem esse humilitatis indi
cium. quasi dicat non sum dignus
seruus eius esse. sed in istis verbis
supplicibus aliud demonstratur sa
cramentum Legim⁹ in exodo. legi-
gim⁹ quoq; in deutronomio legim⁹
in libro ruth. qm̃ siq̃s cogitat⁹ erat.
et eã que de genere eius veniebat ac
cipe nolebat vxorem veniebat ali⁹
qui secund⁹ erat in genere p̃sentib⁹
iudicibus et maioribus natu et di
cebat Tibi cõpetit matrimoniũ. tu
debes eã accipe Si volebat. venie-
bat illa q̃m volebat accipe et tolle-
bat calciam̃tum ei⁹. et ꝑcutiebat in
faciem eius ⁊ cõspuebat eũ. ⁊ sic al-
teri nubebat Hoc fiebat ꝓpt̃ igno
miniã. interim secundum literã vt
si forte pauperiorem cõtempsisset.
hac ignominia t̃reret̃ Ergo hic sa-
cerdociũ demonstrat. Dicit ipse io-
hãnes q̃ habꝫ spõsã spõs⁹ ẽ. illa ha
bꝫ spõsam eccl'am. e⁰ aũt amic⁹ spõ
si sũ. nõ possum soluere corrigã cal-
ciam̃ti ei⁹ i lege q̃m ip̃e eccl'am duxt
vxorẽ. e⁰ baptizo vos aq̃. e⁰ minist̃
sũ. ille auctor ⁊ dñs ẽ. e⁰ aq̃m p̃beo.
e⁰ q̃ creat̃a sũ creat̃ã p̃beo ie q̃ icrea
t⁹ ẽ. icreata p̃stat. ego baptizo vos

aqua. ego prebeo quod videtur. il
le quod non videtur Ego qui visi
bilis sum do aquam visibilem Ille
invisibilis. dat spūm invisibilem
Et factū est in dieb⁹ illis venit ihe
sus a nazaret gallilee. videte vniti
ones significationesq; verboꝝ Non
dixit venit xp̄c. nō dixit venit fili⁹ di
sed venit ihesus Dicat aliquis. q̄re
non dixit xp̄c Scdm carnē loquor
ceterū deus sp̄ sanctus est. nec san
ctificacio ne indiget. sed etiā de car
ne xp̄i loq̄mur Nondū fuerat bap
tizatus. ab spū scō vnctus fuerat.
Secundum carnem loquor. scdm
formā serui loquor. nemo scandali
zetur. De eo loquor qui quasi pec
cator venit ad baptismū nō q̄ xp̄m
diuidam. nō quod alius xp̄s. et ali
us ihesus. et alius filius dei. sed qđ
vn⁹ atq; idem p̄ varietate tempoꝝ
nobis diuersus est Ihesus a naza
ret gallilee. Videte misterium. Ad
iohannē baptistā venit primū iuda
et ierosolima. dominus noster inici
um euangelici baptismi et legis sa
cramenta cōmutauit. i. euāgelij sa
cramēta nō venit de iudea. nō venit
de ierosolima. sz venit ꝺ gallilea gē
tiū Ihesus a nazaret galilee Naza
ra inp̄tat flos. Flos venit ex floꝛe.
et baptizat⁹ est i iordane a iohanne
Brādis mīsicordia. q̄ peccata nō fe
cerat baptizat q̄si peccator In bap
tismate dñi oia peccata dimittūtur
Sz q̄si preliū quoꝺā. et baptismi
dñi saluatoris. ceūm vera remissio
peccatoꝝ in xp̄i sanguine ē. i trinita
tis mysterio. et statī ascēdēs ꝺ aqua
vidit aptos celos Hoc totū quod
scribitur. nobis scribitur. Ergo añ
quam baptismum accipiamus, clau
sos hēm⁹ oculos. celestia nō vide
mus. et spm̄ tāq; colūbam descen
dentē et manentem in ipo. et vox fac
ta est de celo Tu es filius meus di
lectissim⁹. in quo cōplacui. Ihesus
xp̄c baptizat a iohāne. spūs sanctus
descendit in specie columbe. pater
de celo dat testimonium Vide arri
ane videte heretici et i baptismo ihe
su misteriū trinitatis. ihesus em̄ bap
tizatur. spūs sanct⁹ descēdit in spūs co
lūbe. pater ꝺcelo loq̄t. vidit aptos
celos Qñ dicit vidit. ostēdit qđ alij
nō vidissent Neq; em̄ oīs vident
aptos celos. Deniq; et ezechiel qđ
dicit inp̄ncipio suo Et factum est in
quit cum sederem secus fluuiū cho
bar in medio captiuoꝝ vidi inquit
aptos celos Ego vidi ceūm alij nō
videbāt Neq; putet celos sun plici
ter et carnaliter aptos. nos ipi qui
modo hic sedemus secundum di
uersitatē meritoꝝ. aut aptos vide
m⁹ celos. aut clausos Plena fides
apertos habet celos. ceterum du
bia clausos Et spiritū tamq; colū
bam descendentem. Solent nobis
manichei. et marcionisste et cetere he
reses obicere et dicere Ergo si chri
stus in corpore est. et ipsa caro quā
assumpsit non est deposita. nec de
posuit eam. ergo et spiritus sanctus
qui descendit in columba est Vide
tis sibila serpentis antiqui. videtis
illum colubrem qui de paradyso ei
cit hominem et nos velle de para
dyso fidei eicere. Non dixit sum
psit corpus columbe. sed spiritum
tamq; columbam Vbi dicit tāq;.
non veritas. sz similitudo monstrat in

deum autem saluatorem on scrip
tum est. natus est q̃si homo. sz nat⁹
est hõ. hic vero dicit tãq̃ columbã
Ergo qd̃ visum ẽ. silitudo mõstra
ta est. ceterũ veritas nõ fuit Et sta
ti spiritus q̃ expulit eum n desertum
spiritus q̃ descẽderat in spẽ colũbe
vidit i quit aptos celos. ⁊ spm̃ tãq̃
descẽdẽtem ⁊ manẽtem cũ ipo Vi
dete q̃d dicat manẽtẽ hoc ẽ pseue
rãtem. hoc ẽ nũq̃ recedẽtẽ Deniq̃
⁊ ipe iohannes dicit in alio euãge
lio Et q̃ misit inq̃t me dixit mihi. su
per quẽ videris spm̃ scm̃ d̃scẽdentẽ
⁊ manẽtẽ In xp̃o spc̃ sanct⁹ d̃scẽdit
et pmãsit. cetm i hoib⁹ d̃scẽdit q̃dẽ
sz nõ pmanet. Deniq̃ i volumine
ezechielis. q̃ ppe ezech e. i tÿpo sal
uator⁹ ẽ Deniq̃ ad nll'm aliũ pphe
tarũ loquor de maioribus dicit fili
hominis. sz ppe ad ezechiel dicit in
ezechiel g⁹ nõ trãseũt vigiti v̄s⁹ aut
trigita. ⁊ stati d̃r ⁊ fact⁹ ẽ ꝟmo dñi
ad ezechiel pphetã Dicat aliq̃s Mo
q̃re tã crebro ponit i ppheta. Qm̃
spc̃ sanct⁹ d̃scẽdebat q̃dẽ i ppheta.
sz rursum secedebat Qñ dicit. ⁊ fac
tus ẽ ꝟmo dñi. ostẽdit qr spc̃ sanc
t⁹ q̃ recesserat rursũ veniebat. Qñ
em̃ irascimur. qñ detrahim⁹. qñ tri
sticiã habem⁹ q̃ ducit ad mortẽ. qñ
cogitam⁹ ea q̃ carnis sunt. putam⁹
quia spirit⁹ sanct⁹ pmanet i nobis
Speram⁹ qr spũ scõ manẽte in nob̃
frm odiam⁹ qr mala aliq̃ cogitam⁹
Si ergo qñ aliq̃d boni cogitam⁹.
sciam⁹ qr spc̃ sanct⁹ habitat i nobis
Si vero aliq̃d mali. signũ ẽ qd̃ spc̃
sanct⁹ recessit a nobis In saluatore
aũt ppterea dicit. sup quẽ videris
spiritũ sanctũ descendentẽ ⁊ manẽ
tem in eo ipe est Et stati spirit⁹ ex
pulit eum in desertum. Quanti
monachi qui habitãt cum parenti
bus suis. si descenderit spiritus san
ctus et manserit super eos. ipse spi
ritus expellit eos in desertum Spi
ritus sanctus expellit eos de domo
et ducit in solitudinem. Spiri
tus sanctus non libenter habitat
vbi turbe. et frequencia et dissen
siones. et rixe sunt. sed spiritus sanc
tus proprie sedem habet solitudi
nem. Deniq̃ et dominus noster
atq̃ saluator quando orare vole
bat. solus inquit recedebat in mon
tem. et ibi tota nocte orabat. Erat
in die cum discipulis. in nocte ora
cionem suam pro nobis patri dedi
cabat Hoc totũ q̃re dico Quia so
lent aliquanti fratres dicere. Si
in cenobio mansero. solus orare nõ
possum. Numquid dominus no
ster dimittebat discipulos. Vtiq̃
erat cum discipulis sed quando vo
lebat orare in tentuis solus secede
bat. Et nos ergo si volumus orare
pl⁹ quã i publico. hẽam⁹ cellulã hẽa
m⁹ agros. habeam⁹ deserta. pos
sumus et virtutes habere de fratri
bus et solitudinem. Prestante chri
sto domino nostro. qui viuit et re
gnat in secula seculorum AMEN

Explicit Ome. de euange lio Marci. Incipit Omelia ĩ euangelium luce de diuite

Homo quidam erat di
ues. Quoniam dix
erat nemo ꝟuus po
test duob⁹ dñis ꝟuire

Non poteſtis deo ſeruire et mamo
ne et reprehenſus fuerat a phariſe
is qui auari erant ꝓpterea ponit ex
emplum· immo in exemplum para
bole varietatem Neq; eñ in para-
bola dicenda nomina ſunt. Para-
bole ille ſunt vbi exemplum ponit
et tacentur nomina Vbi autem di
citur. abrahã ⁊ ꝓphete et lazarus
et moyſes hic verus lazarus. Si ve
rus eſt abraham. verus eſt lazarus
Abraham qui fuerit legimus· la-
zarum autem non legimus Sed q̃
fecit lazarum. ipſe fecit et abraham
Si verum dicit abraham verum in
telligimus et lazarum. Neq; enim
vmbra corporis emendacium po-
teſt congruere veritati Homo q̃dã
erat dines Vide miſericordiam dei
Lazarus pauper qñ ſanctus erat
nominatur. iſte vero dines et ſuper
bus. nec nomine quidẽ dignus ha-
bitus eſt Homo quidam erat di-
nes Propterea dicit quidam quia
quaſi vmbra ꝓteryt. Homo q̃dã
erat dines. et indnebatur purpura
⁊ byſſo Linis et pluuis et terra pur
puram et ſericum portabat. Et in
duebatur purpura et byſſo. et epu
latur cotidie ſplendide Secundum
veſtimenta. ita et epule Ergo et no
bis quales epule talia ⁊ veſtimenta
Et erat mendicus nomine lazarus
Lazarus interꝓtatur q̃ adiutus ẽ
Non eſt adiutor. ſed adiutus Pau
per enim erat. et in paupertate illũ
dominus adiuuabat. Qui iacebat
ad ianuam eius vlceribus plenus
Dines iſte purpuratus et ſplendi-
dus. non accuſatur quod auarus fu
erit. non quia res alienas tulerit nõ
quia adulter fuerit. non quia aliq̃d
mali fecerit. ſola in illo condemnat
ſuperbia. Infeliciſſime hominum
mortem corporis tui vides iacere
ante ianuam et non miſeris Si dei
ꝓcepta non conſideras ſaltem miſe-
re condicioni tue. et time ne et ipe
talis efficiaris Quid ſeruas indeli-
cijs tuis quod ſupfluum eſt Quid
iactas tribue in elemoſinam Nõ di
co vt aufferas diuicijs tuis· q̃d iac
tas foras. micas menſe tue. ꝑbe ele
moſinam membro tuo Qui iacebat
ad ianuam eius Ideo iacebat ad ia
nuam. vt crudelitatem diuitis i ſuo
corpore demonſtraret Ideo iace-
bat ad ianuanuam ne dines dice-
ceret non vidi in angulo fuit. aſpice
re non potui. nemo mihi nũciabat
Jacebat ante ianuam. videbat illũ
et exiens et reuertens Eo tempore
quando te greges ſeruorum et dien
tum· ſequebantur. ille iacebat in
vlceribus Si oculi tui putridas car
nes aſpicere non dignantur. ſaltim
aures vocem audiant Qui iacebat
ad ianuam vlceribus plenus Non
habebat vnum vlcus totum corp⁹
vlcera erant. vt magnitudo penarũ
faceret magnitudinem miſericordie.
Qui iacebat ad ianuam eius vlce-
ribus plenus. cupiens ſaturari de
micis que cadunt de menſa diuitis
Egrotacio habꝫ aliquod ſolacium
ſi opus habꝫ Sin autem ad infirmi
tatis magnitudinem. eſt pauper-
tas. duplex infirmitas. Egrotacio
ſemper delicata ẽ. ⁊ indelicatas res
accipere non poteſt q̃ faſtidit Quã
ta vero in iſto pena eſt. et inter tãta
vulnera. non meminit dolores pla

garum. sed famis Cupiens saturari
de micis que cadunt de mensa diui
tis. quodammō dicēs ad diuitem
Sufficiūt michi mice mēse tue Ad
picis de mensa p̄be elemosinam fac
de damno lucrum Sed ꝛ canes ve
niebant et lingebant vlcera eius. q̄
nullus hominum lauare dignabat.
et trectare. fere mites lambiūt Fac
tum est autem vt moreretur men
dicus et portaretur ab angelis in si
num abrahe Mortuus est autem et
diues. et sepultus est in infernum.
Eleuans oculos Audiuimus. quid
vtriq; in terra passi sunt. videam⁹
q̄d vtriq; eo⁹ paciant apud iferos
Quod temporale fuit p̄teriit quod
sequitur eternum est Vtriq; mortui
sunt Illum angeli istum pene susci
piunt Ille portabatur in humeris
angelorum. iste fertur ad penas. Il
lum abraham leto sinu excepit. istū
tartarus vorat Et portaret ab an
gelis Tante pene repente delicijs o
mutantur. Et portaretur ab angel
et adduceretur. ne saltē ambulans
laboraret Portabatur post tantos
labores quia defecerat. et portabat
ab angelis Non sufficerat ad portā
dum pauperi vnus angelus. sed p
pterea plures veniunt. vt chorum
leticie faciant Et portaretur ab an
gelis Gaudet vnusquisq; angelorū
tantum onus tangere. libenter tali
bus oneribus p̄grauantur vt ad
ducant homines ad regna celorū
et ductus est. et portatus est in sinū
abrahe Non iuxta abraham. sz in si
num abrahe. vt illum palparet. vt
illum refocilaret. vt illum quasi cle
mentissim⁹ pater teneret i sinu suo
et refocilaret. Mortuus est autem
et diues. et sepultus est Reuersa est
terra in terram suam Et in inferno
eleuans oculos Lazarus enim sur
sum erat. ille deorsum Eleuauit ocu
los vt illum suspiceret. non vt despi
ceret Eleuans oculos suos cū esset
in tormentis totus. In tormentis
erat. oculos solos liberos habebat.
vt alterius leticiam posset aspicere
Propterea dimittuntur oculi libe
ri. vt magis torqueatur quia nō ha
beat quod alius habet. Aliorum di
uitie. eorum qui in paupertate sūt
tormenta sunt Eleuans oculos su
os cum esset in tormentis. Illū plu
res angeli portant. istum tormenta
possident. Cum esset in tormentis
Nō dixit in tormento. sz in tormen
tis Diuicie et auaricia talia p̄mia su
scipiunt Videbat abrahām a lon
ge. et respiciebat vt tantummō tor
queretur Et lazarum in sinum ei⁹
Paradisus paupis. sin⁹ erat abra
he Abrahām alonge et lazarum in
sinu ei⁹ Dicat michi aliquis. In in
ferno est paradysus Ego hoc dico.
quia sin⁹ abrahe paradysi veritas
est Sed et scissimū paradysum fa
teor Et ipse damans dixit Magne
enim pene magnam vocem redde
bant Pater abrahām miserere mei
Pater abrahām. licet me tormēta
possideant. tamen patrē voco. quo
modo ille filius qui p̄diderat vni
uersam substanciam patrem vocat
sic et ego licet in penis sim te patrē
voco Patrem te voco natura. licet
meo vicio te patrē p̄diderim Mise
re mei. In inferno autem quis con
fitebitur tibi. Frustra agis penitēciā

in loco vbi non est penitencie locus
Tormenta te cogunt agere penitē-
ciā. non mētis affect⁹ Miserere mei
Sanctus quidem est abraham. san
ctus est. et beatus est. et omnes in il
lius sinum ire festinam⁹. Verum q̄
cumq̄ in inferno est. et in regno ce-
lorum est nescio an valeat misereri.
Creator. creature miseretur sue. vn⁹
venit medicus qui sanaret mortu-
os. nam alij sanare non potuerunt.
Mitte lazarū vt i tinguat extremū
digiti sui in aquā. Mitte lazarum.
Erras miser Abraham mittere nō
potest. sed suscipere potest. Ut in-
tinguat extremum digiti sui i aquā
Recordare diues vite tue. Lazarū
videre non dignabaris. et nunc di
gitum eius desideras. Mitte lazar
Hoc tu ei debueras facere. dum ad
uiueret. vt intinguat extremum di-
giti sui in aquā Vide conscienciam
peccatoris Non totū audet posce-
re digitum Ut refrigeret liguā meā
Multa enim suꝑbia locuta est. Vbi
peccatum. ibi et pena. vt refrigeret
linguā meam. quia crucior in hac
flamma. Quāta mala lingua habz
iacobus in epistola sua loquitur.
Modicum quidem menbrum est.
sed magna exaltat Qua plurimum
peccauit amplius torquetur Aquā
desideras. qui delicatos cibos ante
fastidiebas. Et dixit illi abrahā. Fi
li recordare quia recepisti bona tua
in vita tua, Vide quid dicat bona
tua. ceterum bona non sunt. Que
putabas bona recepisti Nō potes
et in terra regnasse. et hic regnare
Diuicie nō possunt esse ⁊ in terra ⁊
in inferno Et lazarus similit̄ mala

Si quando egrotamus. si pauꝑes
sumus. si egrotacione conficimur. si
frigore. si hospicium non habemus
letemur. gaudea⁹. accipiam⁹ mala
in vita nostra Quando nos infir-
mitas et egrotacionis magnitudo
prem t. lazarum cogitemus. ⁊ in
hys omnibus inter nos et nos cha
os magnum firmatum est Dissolui
non potest. non potest agitari et cō
cuti Videre possumus transire non
possumus Et nos videmus quid
fugerimus. et vos videtis quid per
dideritis. Et nostra gaudia cumu-
lant vestra tormenta. et vestra tor-
menta cumulant nostra gaudia Et
ait illi. Rogo ergo te pater. Adhuc
miserabilis patrem vocat. Rogo g⁹
te pater. Ante rogasses eum qui ve
rus erat pater noster Noueras pa-
trem. qui despiciebas fratrem. Ut
mittas eum in domū patris mei.
Vide ꝑuersitatem Nec in ip̄is pe-
nis cōtinet veritatem. Vides enim
quid dicat. Rogo ergo te pater. Er
go pater est abraham. et quomodo
dicis mitte eum in domum patris
mei. Non oblitus es patris tui. nō
es oblitus quia pater ille te ꝑdidit
Qūo illum habuisti patrem. ꝓpter
ea habes quinq̄ fratres. Quinq̄ fra
tres habes. visum habes. odoratū
habes. saporem habes. auditū ha-
bes. tactū habes. His fratribus tu
ante seruisti. istos habebas fratres.
Quando illos amabas fratres. La
zarum fratrem. amare non poteras
Recte n̄ amasti lazarū fr̄ez q̄a illos
amabas fratres illi fr̄es non amāt
paupertatem. Frater tuus erat ocu
lus. frater tuus erat auris. fr̄ tuus

erat odoratus frater tuꝰ erat sapor frater tuus erat tactus. Hi fratres tui amabant diuicias. non poterant videre paupertatem. Habeo enim quinq; fratres. vt testetur illis Illi te fratres in hec tormẽta miserunt. illi fratres saluari non possunt. nisi moriantur. Ne et ipsi veniant in locum hunc tormentorum Quid saluare vis illos fratres qui non amant paupertatem. Necesse est ut fratres habitent cum fratre suo Et ait illi Habent moysen et pphetas. audiant illos Quid queris vt vadat lazarus Habent moysen et pphetas Et moyses et prophete abierunt in speluncis suis et i ãtris et in caprinis pellibus. et illi erant pauperes sicut lazarus. et illi erant in calamitatibus et illi sustinebant famem Quid queris vt mittam lazarum Habent ibi moysen lazarũ. habent ibi pphetas lazarũ. ꝛ moyses lazarus fuit. pauper fuit. nudꝰ fuit. Meliores diuicias esse arbitratus est paupertatẽ xpi. quam diuicias pharaonis. Habent et pphetas habent ieremiã qui in loco luti mittitur. ꝛ pane tribulacionis vescebat Habent omnes pphetas. illos audiant. illi cottidie hoc est moyses ꝛ pphete contra quinq; fratres tuos predicant. illi eos doceãt. illi eos instituant. illi vocent oculũ. Et qd ei dicant Ne videas carnaliter. sed vide spiritaliter Quod vidimus inquit. qd audiuimus. qd manus nostre palpauerunt de sermone dei. Ille docet etiam aures. Ille docet etiam odoratum. ille docet et iã saporem Oĩs pphete oĩs sancti istos fratres docent Et dixit illi Nõ pater abraham. sed si quis ex mortuis ierit ad eos penitenciam agẽt Dum nescimus. hic dogma monstratur Aliud qdem dicitur sed significatur aliud. Scit fratres istos non posse saluari. nisi aliquis ab inferis resurrexerit Deniq; iudei q tãtum moysen audiunt et pphetas. ꝛ nemo eis resurrexerit ab inferis. propterea fratres istos saluator noster habet. Sed siquis ab inferis ierit ad eos penitenciam agent Si quis ierit ab inferis Nescio qui iturus sit Non enim mercor in penis constitutus eum nosse. qui resurrecturus est Sed hoc scio quia qcũq; resurrexerit a mortuis et pdicauerit. ille poterit istos fratres saluos facere. Ille saluauit aures. ille enim dicit. Qui habet aures audiendi audiat Ille saluauit oculos. ille eĩ dicit. Lucerna corporis tui. est oculus tuus Ex illius ore apostolus loquitur Christi bonus odor sumus deo Ex illius ore loquitur et psalmista dicens. Gustate et videte quoniã suauis est dominus Ille saluauit et tactum. Quodammõ de istis omnib; fratribus iohannes loquitur. Qd vidimus inquit. qd audiuimus. qd manus nostre palpauerunt. Istos fratres resurrectio saluauit domini. Deniq; isti fratres et in nobis erãt anteq̃m xpc nobis resurgeret Oculus meus videbat male. dncebat me post vestigia meretricis Simpliciter videre non poteram alterius pulchritudinem. erat flamma mea michi Aures antea pene erant Delectabar eni canticis. et turpia vba

libenter audiebam Odoribus de-
lectabar non quidem bonis. sz ma
lis quia interficiebāt animam meā
Gule mee non poterant nec terra
nec maria sufficere Gule mee om̄ia
seruorum ministeria apparebant.
Tactus meus me ducebat in capti
uitatem. mulierum conplexibus d̄
lectabar Videtis quomodo isti fra
tres ante q̄m xp̄c resurgeret me du-
cebant in mortem. ille mortuus est
et ego vixi. Ille mortuus est. et isti
fratres surrexerunt. Immo ꝓpter-
ea mortui sunt vt viuerent Mortui
sunt carne. vt viuerent spiritu Nūc
oculus me⁹ xp̄m videt. nunc auris
mea xp̄m solum audit. nunc sapor
illum gustat. odoratus illum odo
ratur. tactus meus illum amplectit̄
Ait autem illi. Si moijsen et ꝓphe-
tas non audiunt. Videte quomō
sermo domini animā erudiat dog-
mate Nec exeo qd̄ dixeramus non
posse saluari fratres istos. nisi aliq̄s
a mortuis resurrexerit. locum dede
ramus marcioni et manicheo. qui
destruunt vetus testamentū. Illi eī
dicunt nō posse saluari animam.
nisi tantum ꝑ euangelium. vetus d̄
struunt testamentū, Abraham vero
nunquid eum destruit qui resurre-
cturus est. Non em̄ dicit audiant
moijsen ꝓphetas Quid spectas eū
qui resurrecturus est. Si em̄ hoc di
xisset. destruxisset euangeliū Sz q̄d
dicit moysen et ꝓphetas non audi
unt. neq; siquis ex mortuis resurre-
xerit credent. Si em̄ crederetis mo-
ijsi. crederetis et mihi. Ille enim de
me scripsit Vide ergo q̄d dicat ab-
raham Bene q̄dē facis eū expecta-
re. q̄ resurrecturus est Sed ⁊ moy-
ses et ꝓphete. hoc ip̄m p̄dicant.
quod ille qui resurrecturus est Sed
in illis christus loquitur Si illos au
dias. et illum auditurus es. Multa
sunt que dicuntur. et psalmus mi-
sticus fuit qui lectus est. hoc est cen
tesimus tercius. et maxime illud.
Draco iste quem formasti ad illu-
dendum ei. et illud quod scriptum
est. herodij domus dux est eorum.
Omnia plena sunt sacramentis. et
non dico vna hora. sed dies vix suf
ficiet ad interpretacionē Qūo aūt
iam ingreditur quadragesima. si il-
lud tempus fuerit. et dominus de-
derit occasionem. et illius loci conа
bimur sacramenta disserere. nunc
sufficit nobis audire de lazaro. im
mo lazarum fuisse. et diuitem. et di
uitis nos tormenta detreant. ⁊ pau
pis exempla ꝓuocent. Anima xp̄i-
ana. anima monachi. anima eius q̄
nudus nudum xp̄m seq̄tur. quādo
aliquem diuitem viderit. quando
sibi applaudit in diuitys et in pō-
pa illum diuitem cogitet. conside-
ret vocem et clamorem diuitis. ⁊ la
zari digitum postulantem. Simul-
q; considerate qd̄ pene obliti fuera
m⁹ dicere Dicat enim aliquis ⁊ do
gma ꝑuersum inferat Hoc qd̄ vide
tur. ante iudicium videtur. an post
iudicium Dicat aliquis. Post iudi
cium Nam ideo et in pena est ali⁹.
alius in refrigerio Et quomodo di
citur. habent moysen et ꝓphetas.
Si autem ipse xp̄c docet. et qui loq̄
tur ipse est. et ante resurrectionē do
cet. et secundum interp̄tacionē no-
strā resurrectio xp̄i postulatur ergo

ante resurrectionem est. et dicat ali
qs. ergo ⁊ añ iudiciũ iudiciũ Do vo
bis aliquod exemplum. vt exẽplis
possumus cognoscere veritatem.
Finge aliquem in latrocinio deph̃ẽ
sum esse. hũc missum esse in carce
re tenebroso. hũc missum esse in ner
uo. ⁊ tormentis expectantẽ quidem
sentenciã. sed et non esse ibi sine pe
na Nam ex ipso loco intelligit. quid
passurus sit Licet enim nec dum su
scepit penam capitalẽ. licet necdũ
venerit dies iudicij. tamen de carce
re. de tenebris. desqualore. de fame.
de stridoribus catenarum. de gemi
tu compeditoꝝ. de lacrimis eorũ
qui cum eo sunt. intelligit inquali
pena sit futurus Si enim tanta pe
rum p̃mia sunt. quid futurum erit
inter ip̃a supplicia Si necdum ve
nit ad iudicium. et necdum pena ꝑ
fecta est. et desiderat aquam frigi
dam. quid in iudicio passurus est.
Simulqꝫ considerandum. qđ abra
ham apud inferos erat. Necdum
enim christus resurrexerat. qui illũ
in paradisum duceret. Antequam
christus moreret̃ nemo in paradisũ
conscenderat. nisi latro Rumphea
illa flammea et vertigo illa clau
debat paradijsum. Nõ poterat ali
quis intrare in paradysum. quem
christus clauserat. latro primus cũ
christo intrauit. Magnitudo enim
fidei. meruit magnitudinẽ premio
rum. Non enim credidit in regno
videns christum. nõ illum vidit ful
gentem. non illum vidit de celo re
spicientem. non vidit ei ministran
tes angelos. Certe vt libere dicam
non vidit libere ambulantem. sꝫ vi
dit eum in cruce Vidit illum biben
tem acetum. vidit eum sentib⁹ co
ronatum. vidit eum confixũ ad cru
cem. vidit eum p̃cantem auxilium
deus deus meus respice in me. q̃re
me dereliquisti. et sic credidit. O cõ
ditio varia. ⁊ casus hominum. apl̃i
secuti fuerant. ⁊ fugiunt. iste in cru
ce dominum confitetur O petre. o.
iohannes. qui dixeras Et si me ne
cesse est mori. nunq̃ꝫ te negabo. ꝓ
mittis et non facis. Ecce alius dã
natus in homicidium. qđ nõ ꝓmi
serat facit. Exclusus de loco es tuo
exclusit te latro Ipse p̃mus ingredi
tur cum xp̃o in paradysum. Ex la
tere diximus de latrone. neqꝫ enim
obliti sumus ꝓpositi. ꝓposueram⁹
enim de paradyso dicere. qđ ante
aduentum christi nemo fuerit in pa
radijso Reuertamur ergo ad ꝓposi
tum Latronis corona non nos er
rasse faciat. sed ꝓuocet ad coronã.
Abraham necdum erat in paradij
so. quia necdum xp̃c intrauerat cũ
latrone venit xp̃c et passus est. et mlt̃
ta corpora sanctorum resurrexerũt
et visa sunt in sancta ciuitate. Crux
cristi clauis paradysi est. crux xp̃i
aꝑuit paradijsum. nonne nobis di
xit qđ regnum celorum vim patitur
et violenti diripiunt illud. Qui in
cruce est non vim facit. nichil medi
um est. Et crux. et statim paradys⁹
sed magnitudo penarum. facit ma
gnitudinem premioꝝ Hec interim
diximus. dep̃cemur dominum vt
latronem et istum lazarum pauꝑ
em imitari possim⁹. Si ꝑsecutio ve
nerit. imitemur latronem Si pax fu
erit. imitemur lazarũ. Si martyriũ

fecerimus statim in paradysum Si paupertatis penam sustinuerimus statim in sinum abrahe Habet et sanguis. habet et pax loca sua. habet et paupertatis martyrium suum. et egestas bene tollerata facit martyriū. sed egestas ꝓpter christū non ꝓpter necessitatem. Ceterum quanti pauperes sunt. et diuites eē desiderant. et scelera faciunt. Non ergo paupertas simplex beatum facit sꝫ paupertas ꝓpter christum. fides famem non timet. Qui christū amat. non timet famem Qui christum habet. omnes secum diuitias habet. Negociator quidam sapientissimus vendidit vniuersam substāciā suam. ⁊ ceteras margaritas. et emit sibi vnam preciosissimam margaritam Habuerat quidam margaritas. et pulcherrime erant et p̄ciose Moÿsen habebat. esayam habebat. ieremiam habebat. et sanctos ꝓphetas. sed hec ad cōparationē christi. duxit ꝓ stercore. Unde dicit et apostolus Que inquit erant mihi ꝓ lucro. hec estimaui ꝓstercore. vt christum lucrifacerem. hoc est vt margaritam vnā emerem Unde ⁊ in alio ꝓpheta State in vijs. et querite viam Quasi diceret emite margaritas. et ꝑ margaritas vnam emite margaritam State in vijs et q̄rite viam Non dixit dimitte vias. sed state in illis vijs et querite viam christum. cui sit gloria in secula seculorum amen.

Explicit Omelia in lucam
Incipit Omelia in euangelio Johannis

De iohanne dicitur fuit missus a deo. vide que sit distantia inter deū. et hominem De deo. in principio erat verbū et verbum erat apud deum. et deꝰ erat verbum Videte quomodo piscator indoctus nouum verbum ꝓpetatis dixit sic de deo In principio erat verbum que iam locuti sumꝰ. Neqꝫ em̄ possumus eadē replicare De homine videte quid dicat. fuit homo missus a deo Videte q̄d dicat. fuit De filio dei erat. de homine fuit. De deo dicitur. in principio erat verbum. de dei filio verbum. de homine videte quid dicitur. Fuit homo Quia ergo homo ꝓpterea missus est a deo Cui nomen erat iohannes. Gratia in homine cōp̄henditur. Johannes enim domini gratia interp̄tatur. Jo enim dicit̄ dn̄i. ānā dicitur gratia Cui nomen erat iohannes. Quia maiorem accepit gratiam Propterea in heremo philozophatur. et reseruat se in aduentum christi quia nunciaturus erat christum statim in heremo nutritur statim ibi crescit. non vult cum hominibus conuersari. In heremo cū angelis philozophat̄. nouerat christum iohannes semꝑ esse venturū. Et non solum nouerat ab infantia sed in utero matris nouerat. etiam eum salutauerat Deniqꝫ scribitur. Exultauit infans in vtero matris sue. Vide quomō i utero matrꝰ cōstitutus. sensit aduentum domini. Considerate monachi dignitatem vestram Johannes princeps noster est. dogmatis ipse mūachus Stati

Johēs princeps est mōachorū

vt natus est .in heremo uiuit.in he
remo nutritur.xp̄m expectat in soli
tudine. Videte differentiam Eo tē
pore quo iohānes.natus est.et erat
inheremo.hoc templum quod vi
demus esse destructum . quantas
habebat diuitias.quid auri . quid
argenti.quid multitudinis Multis
scire quantā habuerit multitudi
nem . Josephus iudaice scriptor
historie describit eo tempore quo ca
pta est ierusalem. hoc est a uespasia
no et cito.dicit mille. et octingenta
milia vna die capta.videte quid di
cat Vbi tanti sunt capti.quanti ha
bitatores erāt.quanti sunt mortui.
quantos fames.quantos gladius.
interficitur . Deinde scribit hysto
ria.quantum auri fuerit in templo.
quantum argenti.quantum.gem
marum.quantum serici.quāti erāt
sacerdotes.quanti scribe.et diuer
sa genera officiorum. Videte quo
modo semp̄ xp̄ꝰ humilitatem dili
git Christus dei filius in templo na
scitur.et in heremo p̄dicatur. Hu
milis enim.humiles diligit Hoc to
tum quare dico Vt doceam dog
matis nostri principem esse bapti
stam iohannem . Felices sunt qui
imitantur iohannem . a quo inter
natos mulierum maior non fuit .
Expectabat christum. nouerat esse
venturum.oculi eius nihil aliud di
gnabantur aspicere Omnia per ip
sum facta sunt.et sine ip̄o factum est
nihil.quod factum est. Multi enim
male legunt.dicentes. Quod factū
est in ipso vita erat Sed ita disting
uitur. Omnia per ip̄m facta sunt et
sine ip̄o factum est nihil.q̄d factum
est Hoc est. Sine ipso quod factū ē
non est factum. Spiritus enim sanc
tus non est factus . ꝓpterea non ꝑ
ipsum est Spiritus enim sanctus q̄
fecit omnia . non est factus a domi
no Verbo domini celi firmati sunt.
⁊ spū oris eiꝰ oīs vt̄ꝰ eoꝝ.vides q̄a
duo sūt q̄ fabricāt.dimitto patrē q̄
de patre nulla dubitacio est.licet in
isto versiculo tres ꝑsone demonstrā
tur. Quando enim dicitur . verbo
domini celi firmati sunt.nominat .
id est verbum . nominat . et deum
patrē.et filiū. Ergo due persone di
cte sunt Verbo domini celi firmati
sunt.alijs verbis hoc dixit. Filio pa
tris.celi firmati sunt . et spiritu oris
eiꝰ omnis virtus eorum Ergo ma
nifeste in isto versiculo demonstrat̄
quod pater et filius et spiritus sanc
tus omnium creatores sunt. Om
nia per ip̄m facta sunt Si ergo om
nia ꝑ ipsum facta sunt.ergo exclu
sus est pater exclusus est et spiritus
sanctus et solus filius operatus est
Qm̄ ergo dixerat omnia per ipsum
facta sunt ne spiritꝰ sanctꝰ ⁊ patris
tolleret creacionē adiecit ⁊ sine ip̄o
factum est nihil q̄d factum est Qn̄
dicitur sine ip̄o nihil ostenditur q̄d
alius fecerit sed eum in isto nihil fe
cerit deniq̄ ⁊ sapiencia in ꝓuerbijs
q̄d dicit quādo p̄parabit celos ad
eram et centa et uita erat lux homi
num et lux in tenebris lucet et tene
bre eam non conp̄henderunt gene
raliter quidem d̄ conditore dicitur
d̄o qm̄ semper inter medias creatu
ras suas sit et tamen creatura non
intelligit creatorē suū specialit̄ aūt
dicit̄ de domino saluatore quoniā

In hoc verso vō dm̄ celi fir
mati sūt. et spū oris eiꝰ ꝛc
demōstran 3ᵒ ꝑ me dme

Oīa ꝑ ip̄m facta sūt et sine ip̄o factū est nihil. q̄d factū est ꝛ ꝓpom

hoc verbum quod erat deus ⁊ erat in deo · esset et iam in mundo. vt luceret in tenebris iudeorꝫ. et iudei q̄ sunt tenebre. non cōprehenderunt lucem Fuit homo missus a d̄o Breuiter de singulis dicamus. Fuit homo missus a deo. Videte significantiam ꝓprietatesq̄ verborū De deo quid dicitur De filio dei quid dicit̄ In principio erat verbū Qui erat principium non habet Qui erat n̄ fuit aliquod tempus quando non erat De iohanne licet vero sanctus sit. licet precursor sit. nō dicitur erat nō ei erat an̄q̄m nasceret̄ · n̄ erat an̄ quam precursor fieret. non erat an̄ quam conciperetur in utero Audiat hic et alia heresis. Non mittitur ille qui erat. sed mittitur et fit ille qui nō erat Quid dicit̄. fuit homo missus a d̄o Videte ꝓprietates verborū In principio erat verbū et verbum erat apud deum. et deus erat uerbū · Hoc erat in principio apud deū. Legimus et litteras seculares legimus platonē · legimus et ceteros philosophos · Piscator noster inuenit · qd̄ philosophus nō inuenit Si dixisset in principio erat deus filius. videbat̄ patrem exclusisse aut eciā duos deos facere · et nichil nobis ꝓderat degentibus. si reliquissemus plurimos deos · et credidissemus in duobus dys. Vide ergo quomodo paulatim. et prudēt̄ irrepit In principio non dicit erat deꝰ ne videret̄ deum ⁊ deū facere. d̄os duos iunctos. sed filiū verbū nominat Et dū dicit ip̄m v̄bū eē ī patre sic et filiū deum dicit. vt nō auferat vnum deū Ergo et nos qua raciōe

Piscator inuenit qd̄ phs nō inuenit

filium deum dicimꝰ. et vnū tam̄ deum dicimus in patre et in filio Sic ī patre et in filio. et in spiritu sancto triplex quidē est · sed vna diuinitas Fuit homo missus a deo · Johañes fuit qui ante non erat Factus est q̄ non erat Fuit homo non verbum Homo ideo fuit quia homo. verbū non fuit sed semper erat Fuit homo missus a deo In principio erat verbum Non mittitur homo missus a deo Quicquid ergo homo loquitur non auditur. qui mittit. Qui eī vos recipt me recipit. honor mittētis suscipit̄ in eo qui mittitur Fuit homo missus a deo. Quod nos dicimus missus greci dicunt. hoc est missus. quod dicitur lingua hebraica silaos Ergo vides quod iste iohannes ꝓpheta. non solum ꝓpheta sed ⁊ apostolus est Mittitur esaijas. apostolus fuit Ecce ego mitto me Missus a deo Pulchre dixit missus Dominus enim dicit in euangelio Omnes qui ante me venerunt. fures fuerunt et latrones Non dixit omnes qui missi sunt fures et latrones. sed qui per se venerunt Quid dicit omnes qui venerunt ante me Qui dicunt hec dicit dominus. et dominꝰ non misit eos isti qui venerunt ꝑ se. et non sunt missi. ipsi fuerunt fures et latrones. Iste ergo missus est a deo cui nomen erat iohannes. Et nomen ip̄iꝰ offitio conuenit Johānes enim interp̄tatur domini gratia Jo enim dicitur dominus. āna gracia Ergo iohannes domini dicitur gratia Quod missus est a domino accepit Hic venit in testimonium vt testimoniū ꝑhiberet d̄ lumie

Multa sunt que dicunt. sz excludi-
mur tempore Et verbũ caro factũ
est. et habitauit in nobis Verbũ ca-
ro factũ est. et qũo factũ est ignora-
mus. Adeo rationẽ habeo consciẽ-
tiam nõ habeo Scio qr verbũ caro
factum sit. et qũo factũ sit nescio. mi-
raris quia ego nesciebã Omnis crea-
tura ignorat Misteriũ em̃ qd abscõ-
ditũ fuit. in oib⁹ seclis in nr̃o seculo
reuelatũ est Dicat aliquis si reuela-
tũ ẽ. qũo te nescire dicis Reuelatũ
est quod factũ ẽ. ceterũ celat̃ qũo fa-
ctũ sit Denicz dicit esayas Genera-
tionẽ ei⁹ qs enarrauit. et qũo ip̃e di-
xerat. ecce virgo in utero cõcipiet. ⁊
pariet. dicit qd factũ sit. qñ aũt di-
cit. Generationẽ ei⁹ qs enarrauit.
hoc nob̃ oñdit. qm̃ nat⁹ qdẽ sit. sz
qũo nat⁹ sit ignoram⁹ Scã maria.
btã maria. mater et virgo. virgo fu-
it ante partũ. virgo post partũ Ego
hoc miror quomodo d̃ virgine vir-
go natus sit. et post nationẽ virgi-
nis mater virgo sit Vultis scire qũo
de virgine natus sit. et post natiui-
tatem mater ipsa sit virgo. Clausa
erant ostia. et ingressus est ihesus
Nulli dubiũ quin clausa sint ostia.
Qui intrauit p hostia clausa. non
erat fantasma. non erat spiritus.
vere corpus erat. Quid em̃ dicit.
Respicite et videte quia spirit⁹ car-
nem et ossa non habet. que me ha-
bentẽ videtis Habebat carnes ha-
bebat ossa et clausa erat ostia Quo-
modo clausis ostijs intrauerũt ossa
et caro. Clausa sunt ostia et intrat
quem intrantẽ non vidimus Und̃
intrauit Omnia clausa sunt. locus
non est per quem intret. et tamen
intus est qui intrauit. et non paret
quomodo intrauit Nescis quomo-
do factum sit. et das hoc potentie
dei Da potentie dei. quia de virgi-
ne natus sit et tamen ipsa virgo fu-
erit virgo post partum Legimus in
ezechiel in templi edificacione. por-
ta hec inquit orientalis que respicit
ad orientem semper clausa erit. et
nemo inquit intrabit per eam nisi
solus pontifex. Clausa est porta.
et nemo intrat per ipsam portam
nisi solus pontifex Sepulchrum sal-
uatoris in petra durissima fuerat ex-
cisum. in petra durissima que nul-
lam habebat molliciem. et scriptũ
est qm̃ in isto ipso sepulchro nullus
ante sit positus. sz nouum sepulch-
rum erat Manifestum quidem est
secundum literam quod factum est
et propterea in petra excisum est.
Debemus enim primum secundũ
literam dicere Et in durissimo lapi-
de fuerat excisum. et in nouo sepul-
chro positus est. et grandis lapis
positus est ad ostium. ⁊ custodia mi-
litum in circuitu. vt quantum for-
tius seruatur ne furari possit. tan-
to magis virtus dei appareat cum
resurrexerit Si enim sepulchrum fu-
isset in terra dicere poterant. suffo-
derunt terram. et furati sunt eum.
si fuissz lapis p̃uul⁹ posit⁹ dicẽ pot̃
ãt p̃u⁹ lapis fut ⁊ dormiẽtib⁹ nob̃.
tulerũt eũ. d̃nicz i euãgelio qd scptũ
ẽ. venerũt iqt alia die scribe ⁊ phari-
sei ⁊ sacerdotes. ⁊ venerũt ad pilatũ
⁊ dixerũt ei. dñe mag⁹ ille dicebat.
qm̃ surrectur⁹ ẽ Ne g⁹ veniãt disci-
puli eius et furentur eum et dicant
surrexit. ⁊ peior error fiat. q̃m modo

factus est. da nobis qui eum custo
diāt ne eū furent ⁊ dixit pilat⁹ Ha
betis custodiā. ite facite qūo vultis
Diligētia scribarū et hostiū ꝓdest fi
dei nostre Seruate pharisei seruate:
de⁹ includi nō pōt. de⁹ i sepulchro
teneri nō pōt Qui fecit celū ⁊ terrā
cui⁹ i pugillo terra est et celū. q̄ ap
pēdit mdm in trib⁹ digitis qd dicit
hebraice Qui ergo appēdit mdm.
vno sepulchro nō pōt cōtineri De
niq; mlieres maria magdalene et
maria iacobi. et ioseph mater. pia
q̄dē volūtate. sz errātes deū q̄rebāt
in sepulchro Recipit q̄dē volūtatē
sz errorē arguit angel⁹ ille q̄ reuol
uebat lapidē. ⁊ sedebat sup lapidē.
Et q̄d oñdebat lapis iste cui ego se
deo q̄ sru⁹ sum isti⁹ q̄ cert⁹ est non
pōt includere dñm meū cū p̄matur
a seruo suo Lapis ergo ille nō po
tuit claudere ihm̄ Et dicit ad mli
eres que venerāt ad querēdū eū ihe
sū q̄ritis Nō ēhic Vbi ē i celo. vltra
celos ē. i t̄ra vltra t̄rā. ē vbicūq; ve
luerit ē. vbicūq; ē. tot⁹ ē. vbicūq; ē ⁊
vbicūq; fueris. tu ip̄e q̄ im q̄rs i ip̄o
es quē queris. Audi ergo quid di
cit angel⁹ ad mulieres Quid que
ritis viuentē cū mortuis. q̄d queri
tis dñm in sepulchro. ihm̄ queritis
dñm queritis. qr tm̄ ihm̄ queritis.
Certe si sciretis illū esse viuētem au
diretis Medi⁹ inter vos est quē vos
ignoratis Regnū dei inter vos est.
āgel⁹ quid dicit his mulierib⁹ ihm̄
queritrs in sepulchro Credite eum
resurrexisse. et putate in uob quem
queritis Maria magdalena cū vi
disset dñm et putasset qd hortula
nus sit. putabat illum qd esset hor
tulanus. errabat quidem in uisu. sz
ipse error habebat typum suū Ve
re enim hortulanus erat ihesus pa
radysi sui. arborum paradysi. Pu
tabat inquit quod hortulanus essz
et voluit inquirere pedes eius. Et
quid ei dixit dominus Noli me tā
gere. nondum enim ascendi ad
patrem meum Noli me tangere. ñ
mereris me tangere. quem i sepulch
ro queris Noli me tangere. quem
tantum putes et non credis resur
rexisse Noli me tangere. tibi enim
nec dum ascendi ad patrem meū.
Cum tibi ascendero ad patrem. tūc
mereris me tangere Prestante chri
sto domino nostro Cui sit honor et
gloria in secula seculorum̄ Amen

Explicit Ome. de euange
lio iohannis. Incipit Ome
de recipiēdo seueriano

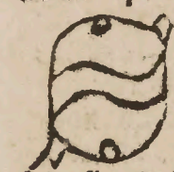

Dicuti capiti corp⁹ co
herere necessariū ē ita
ecclesiam sacerdoti et
p̄ncipi ppl'm. vtiq; vir
gulta radicib⁹ ⁊ fonti
bus fluuij. ita et filij patri. et magi
stro discipuli. Hec autem non sup
fluo ad caritatem vestram p̄fati su
m⁹. sz q̄m dicēda mihi sunt quedā
ap⁹ vos. vt nemo t̄bet neq; s̄moni
nr̄o aliq̄ oriat̄ intruptō sz vt obedi
ētia discipuloꝝ crescat in vob ⁊ q̄n
tū affectū patri deferatis appareat
Adornate me filij. et imponite mi
hi obediētie vr̄e coronā Facite me
apud om̄s beatū iudicari. ⁊ doctri
nā meā magnificate ꝑobedientiam
vr̄am. scdm apl'i monita dicentis.
Obedite p̄positis vr̄is ⁊ obtempa

te eis. qꝛ ipsi peruigilant ꝓ nobis q̃si
ꝓ animabus vestris rationẽ reddi-
turi. Hec ergo p̃moneo neq̃s super
biat in cõmonitionẽ nostrã. Pater
em̃ sum et necesse est me filijs cõsili
um suadere Qd̃ enim in carnali-
bus patrib⁹ nat̃a carnis. hoc i nob̃
gratia spirit⁹ agit Pat̃ sum. et pat̃
nimis sup̃ filios tremẽs. ita vt san-
guinem meũ ꝓ nobis fundere para
tus sim Et in hoc nõ est mihi gra-
tia Aplica em̃ lex est. ⁊ dñi p̃ceptũ
dicentis Pastor bon⁹ animã suam
ponit ꝓ ouib⁹ suis Sed ⁊ vos eadẽ
facite ꝓ nob̃. Simili nãq̃ erga nos
deuincti estis affectu Nã et paulũ
audite quid dicit Salutate inquit
priscillam ⁊ aquilã adiutores meos
in xp̃o qui ꝓ anima mea suas cerui
ces posuerũt Sicut em̃ pulchrũ est
pastorem ꝓ ouib⁹ immolari. ita rur
sum pulchrũ est et oues a pastore
nec morte se iungi Cũ em̃ insep̃abi-
les fuerint ab eo. lupum diabolum
non timebunt. Murus em̃ carita-
tis firmior est adamãte et frater cũ
adiuuat̃ a fratre erit sic̃ ciuitas mu
nita. et firma Hec aũt p̃mitto vt cũ
om̃i affectu que dicimus audiatis.
neq̃ aliq̃s vestrũ incipiat ꝑturbari.
Loquimur rem quã dignum est in
ecclesia loqui. et quam dignum est li
benter audiri Pro pace loq̃mur ad
uos Et q̃d ita cõueniens quam sa
cerdotem dei pacẽ ppl̃o ꝑsuadere.
Cõtradctõ nll̃a ẽ. vbi ⁊ legatõ scã. ⁊
legat⁹ accept⁹ ẽ. Pro pace loq̃mur.
ꝓq̃ fili⁹ dei d̃scendit ad t̃ras. vt pa
cificaret ꝑ sanguinẽ. nõ solũ q̃ i t̃ra
sunt sed et que in celis. et terrena ce
lestib⁹ sociaret. ꝓ pace loq̃mur. ꝓq̃
fili⁹ d̃i passus ẽ. ꝓpter q̃m crucifix⁹
est ⁊ sepult⁹ Quã nob̃ ꝓ oi heredi-
tatis cẽsu reliq̃t ⁊ velut murũ eccl̃e
dedit. q̃ scutũ aduersum diabolũ
posuit q̃m gladiũ aduersum demo
nes dedit q̃m portũ trãq̃llissimũ fid̃
lib⁹ collocauit quã reꝓpiciacõ⁊ ad
d̃ũ dedit. q̃m d̃lictoꝝ absolutõnẽ
concessit pro hac ergo legatus ad
uos miss⁹ sum Nolite mihi icutere
pudorẽ. nolite legacõ⁊ meã fedare
acq̃escite mihi queso vos Mlt̃a du-
dũ tristia gesta sunt i eccl̃a. deũ cõfi
teor s⁊ nõ laudo ꝑt̃batões. seditões
nõ ãplector S⁊ omittam⁹ iã hc̃. de
sinite cõq̃escite. cohibete aios. refre-
nate iracũdiã. sufficit iã qd̃ laborat
eccl̃a. finis sit. desinat t̃bacõ. hc̃ em̃
⁊ d̃o placitũ ⁊ pijssimo p̃ncipi acce-
ptũ ẽ Oportet enim et regib⁹ obe-
dire marie cũ ⁊ ipsi obtẽpent eccle-
siasticis legibus Dicit enim aposto
lus. principibus et potestatibus sb̃
diti estote. quanto magis religioso
principi. et pro ecclesia laboranti.
Si g⁹ p̃paraui animos vestros ad
suscipiendam legationem meã reci
pite fr̃m nr̃m seuerianũ ep̃m Ha-
beo gr̃am qd̃ sermonẽ meũ laudi-
b⁹ ꝓsecuti estis Dedist⁹ mihi fruct⁹
obedientie. nunc me semen bonum
gratulor seminasse. Ecce enim sta
tim frumenti manipulos colligam
Retribuat vobis dominus premiũ
benignitatis. et obedientie merce
dem Nunc enim veram hostiã pa-
cis obtulistis d̃o quia nemo t̃batus
est audito nomine. sed cum cari-
tate suscipitis simul Ut sermone lo
cuti sumus omnem ex animo fugastis
iracundiam Suscipite ergo eũ

pleno pectore apertis manibus Si quid triste gestum est. omitte. quia vbi tempus pacis recordatō dissensionis nulla est. vt sit gaudium incela. gaudiū in terra. leticia et exultatio spiritalis in ecclesia dei Et oremus de reliquo vt pacificam deus custodire dignetur ecclesiam pacē fixam et ꝑpetuā dare. in xp̄o ihesu domino nostro. cum quo est gloria d̄o patri. vna cum spiritu sancto in secula seculorum amen

Explicit Omela sancti iohan. de recipiēdo seueriano Incipit sermo ipsius seueriani de pace cum susceptus esset ab īohanne episcopo

IN aduentu domini et saluatoris nostri atq; in presentia ei⁹ corporali āgeli ducentes choros celestes euagelizabant pastoribus dicentes Annūciam⁹ vobis hodie gaudiū magnū quod erit omni ppl'o ab ipsis sanctis angelis et iā mutuatim nos vocē annūciam⁹ vob̄ hodie gaudium magnū Hodie em̄ in pace ecclesia ē et heretici in ira Hodie ecclesie nauis in portu ē et hereticoꝝ furor. iactatur i fluctib⁹ Hodie pastores eccl'e i securitate. et heretici in ꝑturbacione sunt Hodie oues dn̄i intuto et lupi in saniunt. Hodie vinea dn̄i i abūdantia. ⁊ oparij iniq̄tat⁹ ī egētia. hodie ppl's xp̄i exaltat⁹ ē et inimici veritat⁹ hūiliati sunt. hodie xp̄c i leticia. ⁊ diabol⁹ i luctu. hodie angeli in exultacōe. ⁊ demones incōfusione. Et q̄d op⁹ est multa dicere Hodie xp̄c qui est rex pacis cum sua pace ꝓcedens. fugauit omne discidium. dissensiones depulit. discordiam ꝑturbauit Et sic̄ celū splēdor solis. ita ecclesiam. fulgor pac⁹ illuminat O quā desiderabile nom̄ pacis q̄ religionis xp̄iane stabile fūdam̄tū ⁊ altaris. dn̄ici celestis armat⁹ Et q̄d possumus de pace ꝓloq̄. Pax nomen ē ip̄i⁹ xp̄i sicut dicit et apl's. Quia xp̄s pax nostra: q̄ fecit vtrūq; vnū q̄ neq; fide s̄z inuidia diaboli dissidebant Verū sic̄ ꝓcedēte rege et platee mundātur. ⁊ tota ciuitas diuersis florib⁹ et ornatib⁹ coronatur vt nihil sit q̄d min⁹ dignū vultui regis appareat. ita ⁊ nūc ꝓcedente xp̄o rege pacis omne quod triste est auferat̄ emedio. ⁊ illucescēte veritate fugetur mēdaciū Fugiat discordia. resplēdente cōcordia Et sicut frequēt̄ fieri vidim⁹. vbi regū vel fratrum tabule pingūtur. vt in vtrosq; vnanimitatis declarent̄ insignia. artifex pictor. femineo habitu postergum vtriusq; cōcordiā statuit brachijsq; suis vtrunq; complectens. indicet quod hi qui videntur corporibus separati sententijs. et voluntate conueniant. ita nunc pax domini media assistens. et vtrunq; nostrum gremio palpāte connectens. discreta corpora in unum conuenire animum. vlnis iūgentibus docet. Inqua sine dubio cōplet̄ s̄mo propheticus qui ait Et erit consilium pacificum int̄ vtrosq;. Et hesterno quidem pater noster communis euangelico pacem Sermone prefatus est. Hodie

vero nos verba pacis exponamus Ipse nos hesterno resupinis manibus in verbo pacis excepit. et nos hodie dilatato pectore vlnisq; patētib⁹ ad dominū cū muneribꝰ pacis occurram⁹ Jā bella destructa sunt pulchritudo pacis obtinuit Nunc in luctu est diabolus. ⁊ in lam̄tatōe oīs demonū turma. nūc in celestib⁹ leticia ⁊ i āgel' exultacio. q̄b⁹ special' familiar⁹ pax Hoc em̄ ec̄⁹ celestes admirāt̄ virtutes op⁹ q̄s fons eius habet pennis. exquo ⁊ iā terrena h^c nr̄a guttis quib⁹ dā exind' stillātib⁹ irrorant̄ Et iō etiā si int̄ris pax laudis ei⁹ splēdor redundat i celū. laudāt eā celestes angeli ⁊ dicūt Gl'a i excelsis deo. et int̄ra pax hoib⁹ bone volūtat⁹ Vides qūo celestes oēs ⁊ terrestres i inuicē sibi munera pacis emittūt Celestes āgeli pacē t̄ris ānunciāt sci int̄ris xp̄m q̄ ē pax nr̄a collaudāt in celestib⁹ positū. ⁊ misticis choris acclamāt osanna in excelsis Dicam⁹ g⁹ ⁊ nos Gloria in altissimis deo. q̄ humiliauit diabolum et exaltauit xp̄m suū Gl'a in altissimis deo. q̄ discordiā fugat. ⁊ patiētiā statuit Dico em̄ vob̄ artē diaboli. cui⁹ neq; vos astuciam ignoratis Vidit satanas firmitatē fidei stabilitatē in ea pietate dogmatū septā. vidit et opū bonoꝝ fructib⁹ habūdantem. et ideo ꝓhis omnibus ad insaniā venit et rabie furoris exarsit. vt scinderet amicitiā. et euelleret caritatem vt irrumperet pacem Sꝫ pax dn̄i semp̄ sit nobiscum in xp̄o ihū dn̄o nr̄o cū quo est deo patri et spiritui sancto gloria in secula seculorum Amen

Explicit sermo seueriani de pace. Incipit sermo sancti iohannis de ieiunijs et geneseos lectio

IOcundum quidē natis est ver iocundum quoq; et agricolis sꝫ neq; nautis neq; agricolis ita iocundum ē veris tempus. ut his qui philosophari volunt. iocundi sunt ieiuniorum dies spiritale animarum ver et ñ dissima tranquillitas animorū. Nam agricolis ver idcirco iocundū ē. qd' d'lectat aspicere. tunc depictam floribus terram. et varijs frōdibus virgulta comantia. nautis vero acceptum est ver quod dorsum maris deductis nauibus tuto licebit ascendere. nec vndarum p̄icula formidare Nobis autem iocūdum est ieiuniorum ver. quod tunc non vndarum sed cogitacionum ⁊ concupiscenciarum carnis fluctus. ac turbiens mitigantur. et corone nobis non florum sed spiritalium gratiarum parantur Sic enim scriptum est Coronam inquit gratiaꝝ accipiens tuo capiti. Non ita ergo apparens suis hirundo vernaculis fugatam hiemem nunciat. vt ieiuniorum dies fugari ex uisceribus nostris vitia carnis et cupiditatis ostēdunt. Cessat pugna carnis aduersus animā. et anime aduersus carnem. nec vltra insurgit ācilla in dominā. nec s̄ua superbit in liberam: sꝫ vniuersa hec p̄lia ieiunioꝝ p̄sētia cōquiescūt Quia igit̄ nobis q̄etū ⁊

tranq̃llitat⁹ tẽpus aduenit etiã nos deducamus in mare doctrine nauigium. et dicendi vela soluam⁹ si tñ trãquill⁹ ⁊ tut⁹ est auriũ vr̃az por-
t⁹ in quo verbi dei nauis absq̃ metu naufragij collocetur Altũ ei nob pelagus incedendũ est volentib⁹ ꝺ celi ac terre et maris corporib⁹ philosophari Hec em̃ nob hodie lectõ recitata est Sed quid ad nos inqes creaturarum ptinet ratio Et valde quidem carissime. sic em̃ ex magni-
tudine et decore creaturarum cõpetenter earum cõditor agnoscit. quãto aũt ad eaz intelligẽtiã fuerim⁹ intenti. tanto magis via nobis pa-
tescit ad intuitũ conditoris Mag-
num credere mihi bonũ scire ẽ. ꝙ ꝺ sit creatura et quid creator. ⁊ q̃ sunt opa. quis vero opifex Si em̃ hec diligenter scirent discernere heretici. nunq̃z vtiq̃ oñia cõfunderẽt. ⁊ que sursum sunt facerent deorsum Nõ dico qꝺ celum et stellas deorsum. tram aũt sursum ducerẽt. sz qꝺ celorũ regẽ ab excelsis sedib⁹ deducentes cũ creaturis ⁊ opib⁹ collocauerunt. creaturam vero diuinis honorib⁹ affecerint Si de creatis scissent philosophari manichei. nunq̃z materiã corruptibilẽ ⁊ mutabilẽ que cũ nõ eẽt effecta ẽ ingenitam deoq̃z dicerent coeternam Si de creatis scissent recte philosophari gentiles. nũq̃z coluissent ⁊ seruissent creature poti⁹ quã creatori. Bonũ vides celum. sz ꝓpterea vt illud aspiciens adores cõditorem eius. pulchrum solem. sed vt illum intuẽs. factorem ipi⁹ venereris Si em̃ creaturarum pulchritudine detentus inhereas. nec ex eorum specie magnitudinem consideres creatoris. conuersam ẽ tibi lumen in tenebras Elides q̃ntum boni sit scire creaturarum rationem Nõ igit neglegam⁹ hec lucra sed attenti⁹ intẽdam⁹ his que lecta sunt. qz nõ solum celi et terre ac maris sed et nostre idem hominũ ori-
ginis ratio nobis ex hys que leguntur exponit ⁊ vnde mors. vnde labor mortalium vite vnde cure vnꝺ tristicie subierit declarat. Probis enim omnib⁹ velut satisfactionem quandam scriptã. libru hũc de⁹ misit ad homines Neq̃z em̃ satisfacere dedignatur hominib⁹ ꝙ ꝓpheta dicit Venite ⁊ disputem⁹ dicit dñs Et nõ solum disputare cũ hominibus et satisfacere nobis vult sed qꝺ modo culpam fugiamus ostendit. Ante em̃ q̃z diceret venite et disputem⁹. docuit qꝺ loq vt agere oporteat et ita venire ad iudiciũ. Audi deniq̃z que insup̃iorib⁹ ꝓpheta premiserit Lauamini inquit. mundi estote. auferte nequitias ab animis vestris Discite bonum facere. iudicate pupillo. et iustificate viduã. et tũc addit. Venite disputem⁹ dicit dñs non em̃ nos ad disputandum hoc est ad iudiciũ vbi de cã nostra tractandum et disputandũ est vult nudos et inanes venire. sed habere aliqua documenta iustitie. Si enim faciamus ea que superius precepit. tunc ad disputandum de causa nostra et de actibus nostris audacꝫ ⁊ ñducialiter veniem⁹. Deniq̃z ⁊ alias dit. dic tu prior iq̃tates tuas vt

iustificeris Habes enim accusatorē acerbissimum et immitem preueni eum et obtura os eius impudentissimum. propria sponte confitendo delicta Sz intuere paululū magnificentiam dei ex initio p semetipm loquebatur hominibus deus. secūdum quod audire ei⁹ possibile erat Sic deniqz cum adam locutus refertur. sic increpasse eam. sic cū noe sermocinatus. sic apud abraham hospicio susceptus. et conuiuij confabulatione vsus Verum vbi humanum genus pdiui⁹ i malitiā declinauit. et a parente ⁊ a cōditore suo q̄i longa quadam pegrinatione discessit. confabulatione cessante literis ad eos tanq̄z longe a se positos. et epistolis vtitur quibus eos veteris cui⁹dam amicitie et familiaritatis admoneat Primā q̄dem epistolam ad homines p moysen direxit deus Quid ergo hec epl'a ɔtineat videamus In principio iq̄t fecit d̄s celū ⁊ t̄ram Req̄ras forsitā cur nō p⁹ d̄ āgelis nob vl' archāgel' iudicat Si em̄ exequētia ⁊ magnitudine creaturaꝝ cōditor intelligat̄. multo magis ⁊ virtutum celestiū cōdicione pōt agnosci Magnū est celū. sed non ita vt angel⁹ Decor⁹ est sol. sed excelsior archangelis Et id'o excelsam illam et arduam viam relinquens. p hanc planiorem et humiliorem nos ad reꝝ sciētiā ducit. Considera enim qui erant quibus hec recitabatur epistola Nonne ill' qui educebantur ex egypto. vbi dei cultum in corcodrill' haberi et canibus ac simijs viderant Non ergo ɔsequēs videbatur eos tūc p excelsiorem viam ad agnitionem conditoris adducere. ⁊ id'o ista planiore ⁊ faciliore vtit̄. celū eis terrāq̄z ostēdit et mare. atq̄z oēm visibilem creaturā Deniq̄z vbi paululū iam ex ea institutione pfecerant. audi qūo eis aliā epl'am p pphetā mittit. inq̄ de supnis virtutib⁹ docet ⁊ dicit. Laudate dn̄m de cel'. laudate eū in excelsis Laudate eū om̄s āgeli eius Laudate eū om̄s virtutes ei⁹. qꝛ ipse dixit ⁊ facta sunt. ip̄e mādauit et creata sunt Nā d̄ ill' epl'is q̄s p paulū apl'm mittit de⁹ q̄d op⁹ ē dicere. vbi iā secretiora ml'ta ⁊ celsiora referūt̄ ⁊ scribit̄ nob tāq̄z iā q̄ altiorib⁹ philosophie possum⁹ instituta suscipe. qꝛ p ihm̄ xp̄m facta sūt om̄ia visibilia ⁊ inuisibilia. siue troni. siue dn̄aciones. siue p̄ncipat⁹ siue ptātes. ⁊ qꝛ om̄a p ip̄m ⁊ in ip̄o creata sunt. ⁊ ip̄e sit an̄ om̄s. ⁊ om̄ia in illo cōstēt Referūt̄ tn̄ ⁊ iā in his q̄ per paulū referūtur eadem ip̄a que moyses scribit Nam cum apud athenienses contionaretur paulus non eis d̄ āgel' loq̄t̄ ⁊ archāgel'. sz de celo et terra et mari ita dicens Deus cū fecisset mundum et omnia que in eo sunt. celi ac terre dominus non in manu factis templi habitat. et cetera Sed et iohannes tanq̄z et ip̄e scripta perfectioribus deferens. nō solum celi et terre creaturam ascribit. vnigenito filio dei. sed dicit q̄a omnia per ipsum facta sunt. et sine ipso factum est nihil idem tam ea q̄ vidēt̄ q̄z ⁊ illa q̄ n̄ vidēt̄ Sic g⁹ ap⁹ mgr̄os lit̄aꝝ fieri videm⁹ quoꝝ ali⁹ puerulum de gremio matris acceptū et ignarum omniū atq̄z incapacē

maiorum primis tantummodo imbuit elementis quē rursus alius magister accipiens. perfectioribus instituit disciplinis. ita et moyses ignaram omniū et rudem hominum naturam. et vt ita dicam. nuper a lacte depulsam. prima diuine cognitionis edocet elementa. iohannes vero et paulus velut. a moyse iam que prima sunt imbutos homines. ad excelsiora et perfectiora deducunt. non vt quecq; prima sunt destruentes. sed tamq; fundamento competenter posito superponentes toci⁹ edificij celsa fastigia Vidisti deniq; vtri⁹q; testamēti structurā vni⁹ linee modulatione directam. Vidisti totius edificij consonam quadraturā audisti a moyse. quomodo facta sit visibilis creatura audisti. et a dauid quo modo et intellectualis illa celestis atq; inuisibilis creatura sit dicēte. quia ipse dixit et facta sunt. ipse mandauit et creata sunt Simili modo et in nouo testamento. verbum dei audis exponi. visibilium et inuisibilium conditorem In principio fecit deus celum et terram Sermo hic quidem breuis est. et simplex. sz omnium aduersariorum subruere machinas potest Deniq; considera quomō manicheo · asserenti quo d infecta sit materia et deo coeterna · occurrit et dicit In principio fecit d⁹s celum et terram. et omnem structuram falsē eius doctrine subuerti et. Sed non credit manicheus scripture nostre Ergo et ꝓpter hoc ip sum vitandus nobis est. et alienus penitus habend⁹ Qui ei non credit deo et veritatem, mendacium ponit nō tam errare quam insanire iudicandus est Sed quomodo inquit ex nihilo fieri aliquid potuit Dic michi et tu quomodo ex materia fieri aliquid potuit Certum est enim quod de terra factum hominem vterq; nostrum credit. licet tu ipsam terrā neges a deo factum Dic ergo mihi quomodo de terra facta est caro. De terra enim latum fieri videmus aut laterem aut tegulam. vel aliqd tale figmentum carnem vero de terra nullus vnq; fieri vidit Quomō ergo facta est natura carnis Quō ossa formata sunt Quomodo nerui et vene Quomodo cutis et membra viscerum secretorum Quomō vngues et capilli. et singulorum varietas distinctioq; membrorum. quomō ista diuersitas ex vna terre natura formata est sed certum est quod dare non poteris rationem Quomodo ergo cum ista q̄ aptiora sunt et facilioza explicare non possis. de dificilibus et ineffabilib⁹ ꝓnuntiare ausus es. Quis ad huc et faciliora tibi ꝓponam. atq; ea que p̄monemta habemus in manibus Panem cottidie sumimus. et exinde corporalis vite substantiam conseruamus. Dic ergo mihi. quomodo natura panis intra nos mutatur in sanguinem Quō ex ipso flegma ex ipso et fellis substantia fiat. et diuersi humoris generentur. cum vtiq; natura panis densa quedam sit et cōpacta. hec vero inque mutatur. remissa sit et fluida. Tunc deinde color panis vel candidus est. vel ad frumenti speciem redactus. color vero sanguinis rubeus. et fellis nigri vel

prauicetero rumq̃ humorum lon-
ge diuersus ⁊ varius Quomodo ḡ
fiunt hec dic mihi ⁊ horum redde
rationem Sed certum est quod nõ
solum hesitabis. sed et tacebis Re-
ctum ne tibi videtur vt cum ratio-
nem eorum que cottidie in nobis
sunt. inuastigare nõ valeas. diuini
opis et conditionis dei audeas se-
creta discutere. et contradictionem
impossibilitatis ostendere. Si nr̃i
similis est deus. bene operis eius se
cundum cõmunem sensum expetis
rationem Quinimmo nec siquidẽ.
Multa enim sunt que arte quidem
hominum fiunt. quomodo tamen
vel qua ratione fiant explicare non
possumus. verbi gratia quomodo
de uenis terre aurum fiat. hoc fieri
quidem videmus rationem vero i-
mutate glebe reddere non valem⁹
Sed et ex harena arte hominum fit
Vitrum lucidissimum ⁊ multa alia
his similia humana quidem expiẽ-
tia fiunt. qua tamen ratione fiant
mortalis sermo non explicat. dei ve
ro op⁹ quem vtiq̃ humanas artes
innumerabiliter precellere et iam
tu fateris. cuius virtutem et potẽ-
ciam absq̃ vlla comparatione non
solum inter homines esse sed inter
celestes virtutes nemo vnq̃ dubita
uit. quomodo in singulis quibusq̃
figmẽtis suis discutiendum credis.
et humane artis infirmitate pensan
dum. Quin potius derelinquens
hec que abiecte et fragiles cogitant
mentes. redeamus ad illam stabilẽ
robustamq̃ sententiam que dicit.
In principio fecit deus celum ⁊ ter
ram Sta super illud fundamentũ
ne commouearis. nec in cogitacio-
num fluctus atq̃ animorum turbi
nes corruas Cogitaciões enim mor
talium timide. et incerte ad inuen-
tiones eorum Noli ergo derelinq̃-
re que firma sunt. et conuertere ad
infirma ⁊ incerta atq̃ hijs salutem
anime tue credere. sed ꝑmane in his
que didicisti et credita sunt tibi. ⁊
dic quia in principio fecit deus ce-
lum et terram. et iam si tibi mani-
cheus occurrat et iam si valentini
discipulus. tu semꝑ vtere hoc ser-
mone et iã si illi irrideant. tu eos vt
isanientes defleto. Sint licet pallen
tes in uultuet tristes. ac seueri videã
tur atq̃ obductis supercilijs sint.
licet sermonum varietate subtiles.
sed tu noli aspicere ad istam que ex
trinsecus est ouium pellem sed con
sidera et intuere lupum qui intrin-
secus latet. et propterea maxime eũ
execrari debes. quia ad conseruum
suum mitem se simulat et humilem
ad dominum autem omnium no-
strum canis est rabidus. in celum la
trans. et ipsi quodammodo diuini
tati inferens bellum. Negat enim
creatorem deum. sed alium nescio
quem contrarium ꝑdicat Fuge ẽgo
ab hys tl̃ib⁹. et vita tẽdiculas vita
huiusmodi verbum. tamq̃ venena
Custodi hereditatem. q̃m a patri-
bus suscepisti ꝑ fidem. et doctrinã
scripture diuine que dicit. In prin-
cipio fecit deus celum et terrã. Cur
autem primum celum fecit. deinde
terram. ante tectum quam solum.
Vides et in hoc nihil esse simile hu-
manis artibus nec hominum regul̃
voluntatẽ seruari diuinam. Apud

nos adminiculis et fulcimentis op⁹ ẽ. ibi vero volũtas op⁹ effecit. et præbet sermo virtutem. Terra autem erat inuisibilis et incõposita. Quã obcausam celum pfectum condidit terram vero paulatim compositã esse refert moyses. vt audiens tu quia melioribus elementis pfectũ extitit opus eius. certus sis quia et terram perfectam poterat pducere sicut et celum. sed propter te. et propter salutem tuam non fecit Si requiris quomodo. ausculta Patriam tibi et nutricem. et matrem et mensam. et domum posuit terram. sed et sepulchrum tibi hãc eandem dedit Nam et corpora nostra ex ipsa sunt. ex ipa etiã corporum nutrimẽta. ex ipsa quoq; et in ipa nostra habitacio est. et post mortem in ipam rursum redim⁹. ne forte ergo ex his omnibus que ex ea videris conseq beneficijs. fragili et lubrica cogitacione in impietatem delapsus. ipsam esse vitam putares et vituperes auctorem, p pterea impfectam eam atq; incompositam, p ducit. vt tu intelligens quod indiguit et iam ipsa opere et beneficio conditoris cultũ veneracionemq; diuinam creatori omniũ referas deo t glorifices eũ q ad usum ministerij humani generis tanta parauit ac talia. Verum dei cultus non solum in fide recta. sed in optima conuersatione consistit. Ait enim dominus Luceat lux vra inter homines vt videntes opera vestra bona glorificent patrẽ vestq; qui in celis est Et ideo velim ad ea que dicta sunt addere aliq. de operibus misericordie nisi superfluũ videretur vos docere. qui alios operũ vestrorq; docetis exemplis. maxime cum medius omnium nostrum sedeat pa ẽ communis et magister noster. cui⁹ domus tanq; ad hec relicta et iam maioribus suis. pegrinus t aduenis patet. omnes qui vndiq; vel tribulationes abiciendas. vel veritatis. discende causa. conueniunt. hanc sibi hospitam domum inueniunt hanc ministram. et ita in omnibus famulantẽ. vt nescio vtrũ hui⁹ an peregrinorum magis dicenda sit domus Immo vero, pterea magis huius est. quia peregrinorq; ẽ Nã et omne qđ nostrũ ẽ. tunc magis nostrum erit. si sit nobis cõmune cum fratribus Melius enim seruat pecunia. que in dextera pauperis collocatur Hanc mihi non cõluminator extorquebit. non inuid⁹ criminabitur. non latro auferet. nõ fur nocturnus diripiet. non seruus fugam meditans vastabit. sed semp ẽ tuta. sp integra. semper salua Nullus alius locus ita munitus est ad conseruandam pecuniam. sic̃ pauperum venter Deniq; frequenter et iam si extrinsecus quis potest damna vitare aut effugare calumnias. effugere tamen in pecuniam domesticas insidias non valebit. quãuis claustra nobis valida quamuis si gnacula exquisita circundent. verum nile tamen ingenium non euadet t ideo certissimum ẽ illam nobis magis seruari peccuniam. quam pauperibus cõmendam⁹. Non solum enim salua nobis manebit reposita in talibus claustris. sed et fenore multiplicato reddetur Ingentes enim

reditus cõferet pecunia largita pau
peribus Nam si in hominibus in
fenus dederis eam centesimam tibi
reddent. si vero scõm mandata di
pauperibus feneretur . centuplũ
restituet. insuper et eternam cõferet
vitam Quid ergo mauis agere de
pecunia tua. centesimam ab homi
nibus an centuplum recipe a deo .
immo qđ est super omnem pecuni
am. vitam eternam p misericordia
et immortalem beatitudinem con
sequi . Vide ergo vbi magis velis
congregare fructus tuos Si in ter
ra semines qñ feliciter decimũ colli
ges. et hoc cum mlto labore. cum
multis molestijs. incelo aũt seminã
ti qua neq; bubus. neq; aratro neq;
colonis aut alijs huiuscemodi labo
ribus opus est Ibi non grando me
tuitur. non solis adustio non rubi
go consumens nõ locustarum exer
citus formidandus est . non vicini
prauitas. non potentis de predica
tio. non ex actoris iniuriâ sed semi
num tuorum seges tuta et illesa cõ
surget. afferens fructum immortali
tatis et leticie sempiterne fructum .
quem oculus non vidit . nec auris
audinit . nec in cor hominis ascen
dit . Quomodo ergo non extreme
ignauie est certa relinquere. et incer
tis adherere maiora deserere. t mi
nora sectari. tuta t tranquilla nõ ex
equi. piculosis et fragilibus assi de
re Et que erit venia hec agentib9 .
Que excusatio tam iniquo iudicio
vinentibus Quod siquis forte pau
perem se dicat. certus sum qđ quã
nis ille sit pauper. non erit paupior
vidua illi que duo minuta sola ha
bebat. et ipa obtulit deo Imitem r
ergo et nos diuitias eius . diuitias
dico. non census sed mentis. nõ pe
cunie. sed fidei. t magnanimitatem
eius sequamur. vt possimus et me
ritis eius adiuuari per graciam do
mini nostri ihesu christi . cum quo t
deo patri cũ spiritu sancto. gloria et
imperium in secula seculorum amẽ

Explicit Ome. de ieiunijs Incipit Omelia de erudici one discipline

ERuditio discipline cu
stos est spei. et vinculũ
fidei. et dux vie ad sa
lutem ferentis. que fo
uet et nutrit animam
ad profectum sensuum. et spiritalium
magistra virtutum est . Ipsa igitur
in xpõ manet semper . et indeficien
ter secundum deum vivit. t ad cele
stes repmissiones pducit et ad divi
na premia facit pvenire Hanc ergo
nos sectari oportet salutem. et auer
ti ab oi malitia. Dicit enī i psalmo
spiritus sanctus Apprehendite di
sciplinam ne quando iratscatur do
minus. et pereatis de via iusta . cũ
exarserit in brem ira ei9 Et iterum
Peccatori autem dixit deus Qua
re tu enarras iusticias meas. et assu
mis testamentum meum p os tuũ .
Tu vero odisti disciplinam. et pieci
sti sermones meos post te Et iterũ
legimus Qui abicit disciplinam. in
felixẽ Et salomonem ita nos admo
nentem accipimus Fili ne fias pusil
lanim9 neq; deficias cũ increparis

a domino Si autem domin⁹ quem
diligit arguit. et castigat vt emen-
det. ac dirigat vias eius ꝓculdu-
bio fratres et maxime sacerdotes
non odiunt sed diligunt quos corri
piunt Ideo enihoc faciunt. vt emē
dent quos arguunt. qm̄ et de⁹ ꝑ ie
remiam p̄dixit hec tpa nostra signi
ficans et dicens Dabo ip̄is pasto-
res secundum cor meum. et pascent
eos pascentes cum disciplina Et q̄
dem cum sanctis scripturis frequē-
ter et fere vbiq; discipline manda-
ta seruantur. et omne fundamentū
pietatis et fidei nostre ꝑ custodiam
mandatorum confirmatur. vt radi
cibus nostris fortiter cōplantatis ⁊
domibus nostris super petram fir-
miter fundatis. inconcussi ꝓcellis ⁊
fluctibus vite istius resistamus. et
ad diuina dona ꝑ obseruantiā mā
datorum eius. ꝑuenire possimus.
considerantes simul quia membra
nostra templum dei sunt Ab omni
bus ergo veteris vite inquinatio
nibus purgemur mundati lauacro
immortalitatis et vite. qm̄ qui tem
plum dei violauerit disperdet illū
deus Huius ergo viui et rationabi
lis templi nos sacerdotes et mini-
stri sumus. Et ideo seruiamus ei. sic
beatissimi pauli sermo est in man-
datis eius ꝑ quem nos ad beatum
amorem celestis vite preceptis salu
taribus introduxit dicens Non em̄
estis vestri Empti em̄ estis precio.
glorificate et portate deum in cor-
pore vestro. Ergo glorificemus et
portemus deum mundo et imacu
lato corpore. et conuersatione bo-
na et redempti sanguine xp̄i. in oī

obseruantia mandatorum redem-
ptori nostro pareamus. et studea-
mus nihil sordidum et immundū
dei inferre. ne quando ip̄e qui fecit
te indignans relinquat domum.
q̄m prius libenter habitabat. Hi
sermones viuificantes dei sunt q̄b⁹
docemur simul et curamur ⁊ in me
moriam castigationis redim⁹. vt d̄
cetero flagellari caueamus Ecce ei
inquit sanus factus es. noli vltra
peccare. ne quid tibi deterius cōtin
gat. Confirmat et acuit nos ad cu-
ram studium discipline. Propter
assequendam et obtinendam salu-
tem legem dat. vt postea quam red
diderit hominem sanitati nō sinat
eum in eadem reuolui propter que
fuerat infirmatus et neq; resolui eū
in securitate sanatū neq; euagari fi
ducia sanitatis ꝑmittit ꝫ ex q̄b⁹ eū
diligēter curauit ꝑ eadē ipsa curato
homini vehemencius comminatur
q̄quidem minus est peccatū ei qui
peccat priusq; agnoscat disciplinā
dn̄i nulla aūt uenia est peccāti post
agnicionē dn̄i nisi penitens reuer-
tatur. quia deus mortem non fecit
et non vult mortem morientis q̄n-
tum ut reuertatur et uiuat ne sit spi
ritus vadens et non reuertens. q⁹
rum damnatio iusta est Hoc autē
omnes simul viri et mulieres pu-
eri et puelle. et omnis omnino etas
obseruent solliciti sint ꝓfide et pie-
tate. cui⁹ vnusq̄sq; debitor est deo.
neq̄ndo hoc sanctum et mundum
quod misericors deus gratie sue do
no in nos conferre dignatus est. si-
ne cura et timore habentes amitta
m⁹ Ab h⁹ fratres dilectissimi ꝑiclo

consulens nobis dominus. ne quis
zelans fratrem suum in laqueis mor
tis caderet. interrogantibus disci
pulis quis in ipis maior esset. q̃ mi
nor inquit fuerit in omnibus vob.
ipse erit magnus. Ecce fratres vbi
pscidit omnẽ zelum rñsione sua. q̃
omnem causam ꝛ substantiã inui
die sustulit et abscidit Didicim⁹ vn
de possim⁹ placere Unde et beat⁹
apls paul⁹ ad hortãs et docẽs nos.
vt quicumq; illuminati sumus xp̃i
lumine. tenebras nocturne conuer
sacionis effugiamus. et in factis. et
opibus luminis ambulemus Nox
inquit precessit. dies aduenit. Ab
iciamus opa tenebrarum. et indu
amur arma lucis sicut in die decenẽ
et honeste ambulemus. non in com
messationibus neq; ebrietatib⁹ ne
q; cubilibus et lasciuijs non in rixa
et zelo Si autem discesserunt a pec
tore tuo tenebre et nox inde expul
sa est Si illustrauit sensum tuũ splẽ
dor diei et homo lucis esse cepisti.
que bona sunt iheſu christi age q̃a
lux et dies christus est. Quid temet
ipsum mundi hui⁹ caligine rursus
inuoluis. Quid ad diabolum cui
renunciasti reuerteris Quid cain si
milis efficeris Homicidij enim cri
mine reum teneri eum qui zelat et
oderit fratrem. iohannes apostol⁹
manifestat in epistola sua dicens.
Omnis qui odit fratrem suum ho
micida est. et scitis quia omnis
homicida non habet vitam eternã
Et iterum Qui dicit se in lumine eẽ
et fratrem suum odit. i tenebris am
bulat. ipso scelere cecatus. Ua dit
enim nesciens in gehennam ignis.
ꝛ preceps fertur ad penam. seperat⁹
a lumine christi docentis et dicen
tis Ego sum lux mundi huius. qui
sequitur me. non ambulat in tene
bris. sed habebit lumen vite Seq̃t
autem christum qui insistit manda
tis eius qui per uiam doctrine eius
ambulat. qui per vestigia et p̃ vias
eius curit. qui imitat̃ illa que chri
stus fecit et docuit sic̃ et petr⁹ apls
suadet et precipit dicens Xp̃s pas
sus est p̃ nobis relinquens nobis ex
emplum. vt sequamini vias eius. ꝛ
vestigijs eius ambulemus Memi
nisse preterea et considerare debe
mus quo nomine populum suum.
christus vocauit. qua appellatione
gregem suum nuncupauit. Oues
nominat. vt mansuetudo christi
ana bonibus eq̃tur. Agnos vocat
vt agnorum simplicitatem castis in
nocentie sensibus emulemini Quid
ergo inuestitu ouium lupus latet.
Quid christianum se esse mentiens
gregem christi infamat Xp̃i eni no
men induisse. ꝛ quiam christi am bu
lare. quid aliud est. quã q̃d ipe do
cet. dicens. illum ad salutem venire
qui seruauerit mandata eius. et illũ
esse sapientem edificatorem q̃ verba
eius audiat et faciat. et illum magi
strum maximum in regno celorum
appellandum qui faciat. et sic doce
at. docet enī hic ordo doctrine ma
gistri. vt primum ipse p̃ferat quod
docet esse faciendum Si enim vide
atur in actu eius quod p̃babile sit p̃
mptius recipitur quod predicat.
Adicit enim doctrine auctoritatem
bona vita doctoris. Unde frequen
ter discipulis suis dñs salutiferã et

celestem doctrinam annunciat. vt que audiendo percipiunt agendo custodiant Inprimis ergo obseruā dum et custodiendum precipit. vt ea caritate qua ipse dilerit. nos in u nicem diligamus Sic enim inquit apostolus Firmum et incorruptū caritatis vinculum custodiatis. Ad iecit et dixit Caritas paciens est ca ritas benigna est. caritas non emu lat. caritas non inflatur. docens' vti q; et ostendens illum posse caritatē tenere qui sit longanimis et mund? ab emulatione liuoris Et alio loco item cum predicaret et doceret. vt homo repletus gratia spiritus san cti. et regenerationis celestis filius dei factus nihil nisi spiritalia. ꝛ diui na sectetur. ita dicit. et ego fratres non potui vobis loqui vt spiritali bus sed vt paulis in christo. lac vob potum dedi non escam. Nondum enim poteratis. sed neq; ad huc po testis Adhuc enim carnales estis. Quando enim in vobis inuidie et contentiones sunt nonne carnales estis. et secundum hominem ambu latis. Et rursum idē apls paulus et salubriter docens dicit Itaq; fra tres debitores sumus non carni vt secūdm carnē viuam? Si enī scdm carnem viuatis. moriemini Si aūt spiritu facta carnis mortificetis. viu uetis Quodquod enim spiritu dei aguntur Infilii di sunt Si ergo filij dei esse cepimus accipientes spi ritum sanctum sancte et spiritaliter viuamus. Si de terra in celum ocu los eleuanimus si ad excelsa et diui na repletum deo et xpo pectus ere ximus. digna deo et christo agam? sicut et apls exhortatur et dicit Si ergo cum christo resurrexistis. que sursum sunt querite. vbi chri stus est indertera dei. que sursum sunt sapite non que sup terrā Mor tui enim estis. et vita vestra absco dita est in christo Cum christus ap paruerit vita vestra. tunc et vos ap parebitis cum ipo in gloria Deus autem omnium det vobis spiritū compunctionis vt percipiatis que di cuntur a nobis secundum euange lium christi dei nostri. p quem deo patri honor gloria cum spiritu san cto in secula seculorum Amen

Explicit de erudic. diſc.

Incipit Omelia S. Johan nis ad eutropium

Semp quidem sed nunc pcipue competenꝫ di cetur. vanitas vanitan cium. et omnia vanitas Vbi nunc est refulgēs consulatus ambicio. Vbi resplen dentes ad inuicem syderum toto orbe lampades Vbi equorum cer tamina Vbi diersoꝝ munerū pū pa Vbi corone et vari? tocius or bis ornatus Vbi ebe et theatralis illa ppli adulantis acclamatio Re pentini spiritus flatu tanq; folia cuncta decussa sunt. et arbor nuda derelicta est. et non solum nuda. sz et ab ipis cōuulsa radicibus Tāta eni vi ventus incubuit. vt ipi? ar boris absolueret nerios Vbi nūc si mulati illi amici Vbi varie adula tionum facies Vbi conuiue et pran diorum cenarūq; assedule Vbi pa rapsides Vbi electa vina ꝛ p totū

diem tracta conuiuia. Ubi cocoꝝ
exquisite artes Ubi deniq; omnis
illa potentia. et clientum greges. ad
gratiã cuncta loquentiũ. Nox erãt
omnia illa et somnium. et die exor-
to. nusq; comparuerunt. Umbra
erat. et pertransijt. Fumus fu-
it. et dissolutus est Bulle aquarum
fuerunt. et disrupte sunt Aranee te
le erant. et discisse sunt Propterea
quod iterum spiritale istud carmen
canimus dicentes Uanitas vanita
tum. et omnia vanitas. Nunc em̃
versiculum. si saperent qui in po-
tentia versantur. in parietibus oi-
bus et in vestibus suis scriberent. in
foro. in domo. in ianuis. in ingressi
bus: et ante omnia in consciencijs
suis. vt semper eum oculis cernerẽt
et corde sentirent. quoniamquidem
multe sunt: rerũ facies. multe ima-
gines false que decipiunt incautos.
istud oportet cotidie salutare carm̃
et in prandijs. et in cenis. et inom-
ni conuentu. vnumquemq; ꝓximo
suo canere ⁊ a ꝓximo suo libenter au
dire. quia vanitas vanitatum est. ⁊
oia vanitas Non tibi semper dice-
bam quia fugaces sunt diuitie. ⁊ sta
re nesciunt loco. Sed tu me non li-
benter audiebas Nonne tibi dice-
bam quia nulla certa est inpotentia
tui fides. Sz tu hec egre accipiebas
Ecce nunc ipse te rerꝝ exitus docet
quia non solum infideles et fugaces
sed exitiabiles sunt diuitie. Ind; de
niq; est quod ꝑtimescis. quod tur-
pi concuteris metu. Nonne tibi di
cebam cum me frequenter corriper
es et increpares vera prosequentẽ.
quia ego te magis diligerem quam
illi qui adulabãtur. ego qui argue-
bam te plus tibi ꝓfueram si audire
voluisses. quam illi qui assentaban
tur Non meministi cum dicerẽ tibi
quia meliora sunt vulnera amici q̃
voluntaria oscula inimicorum Si
mea verba que tunc vulnera vide-
bantur audisses nunq; tibi oscula
adulatorum istum exitum peperis-
sent Mea enim verborum vulnera
sanitatem ferebant. illorum autem
oscula blandimenta morbum tibi
in sanabilem generabant Ubi sunt
illi nunc qui te in foro longis am-
bagibus constipabant. qui domi
forisq; laudabant. Abnegauerunt
te omnes amici tui. discesserũt vn⁹
quisq; in sua. et nudum te atq; ĩanẽ
reliquerunt Nullus illorum vel ꝓ-
pe accedere ausus est. nos vero nõ
ita Sed et tunc cum difficilis esses
ac durus ad monita nostra. non ꝑ
timescebamus Et nunc casum tuũ
non ꝑ horremus. nec deserimus. sz
quantum possum⁹ subleuamus. et
ecclesia quidem que a te ĩpugnata
est aptis te gremijs suis suscipit.
Turbe vero ille theatrales ꝓ quib⁹
aduersum nos sepe inflatus es. ac-
clamant interitum tuum. nos tam̃
nunq; cessauimus dicentes tibi. q̃d
agis. Quorsum hec Cur ad insaniã
ꝓuocas ciuitatem Cur populos tã
te vrbis spectaculorum contentõe
p̃cipitas Sed tu nihil horum cura
bas. quin immo diuitias tuas ĩbis
consumebas. a quibus nunc gladij
acuunt̃ in te Ecclesia vero que irã
tuã et ĩpetũ furoris tui sepe ꝑpessa
est vbiq; discurrit et satagit ⁊ ex isto
te laqueo conatur eripe Uerum hec

dicens nō insulto lapsis nec supbo
pede. ceruices iacentium calco. sed
eos qui stare vident̄ sollicitos red
do non sauciato vulnus ex aspero.
sed eoꝝ quos non dum inuoluerūt
aduersa tenebrarum conseruare cu
pio sanitatem. Non inq̄m submer
gere studeo fluctuantem. sꝫ eos mo
neo qui secundis nauigant velis ne
forte si non caueant submergantur
quod non fieri potest si per mutaci
ones non cogitentur reꝝ vt non in
cidatur in eas Nam qui in secun
dis aduersa ꝓspiciunt. in opinatū
nihil patiuntur in aduersis Sꝫ qm̄
hic neqꝫ ex seip̄o cogitare hec potu
it neqꝫ ab alijs ad monitus corrigi
voluit vos. salti quib⁹ a d̄o cōmissa
est dispensatio diuitiaꝝ et potentia
temporalis. discite verecundiā mo
niti et correptione alterius erudi
mini. nihil superbum sapere neqꝫ in
incerto diuitiarum sperare Tam ni
hil sunt enim hec omnia que vide
tis et enim si ea fumū ⁊ vmbrā ⁊ fe
num aut florem feni nominemus. si
somnium dixerimus minus profe
cto quam se habet veritas dicim⁹
Nam cū eo quod in certatorum sta
dio et breuis ē atqꝫ in fida possessio
multum tamen secum ꝑiculi gerūt.
et plurimum in digne et fide mor
tis ad nectant Quis enim hoc cel
sior videbatur. Nonne orbem sup
gressus est apice dignitatis. Nōne
ipsis etiam romani imperij insulis
terribilis fuit. Nonne summa rerū
potestas huic subiecta erat. Nōne
ad ingressum eius diadema regni
tremuit et imperij purpura inclina
ta quassata est Et ecce nunc infelix ⁊
prostratus iacet. captiuo miserabi
lior seruo vilior egenis abiectior. oī
reo despectior. ꝑhoras enim singu
las in minere gladios ceruicibus su
is et instare carnifices videt. nec qꝛ
fuerit vnq̄ꝫ ei voluptas aliqua me
minit in uita. aut deliciarum vlla
recordacio immemoriam ei⁹ venit
Sꝫ quid dico voluptatis ac delici
arum recordatio Sol si in celo nūc
resplendeat aut si sit in mundo lux
ipsa non sentit sed die medio atra
nox occulis eius incumbit. et nihil
nisi tenebras videt Sed quam diu
hec Non puto me posse vllo sermo
ne explicare que patitur Hesternꝰ
enim dies indicium fuit cum ad eū
ventum fuisset ex palatio ⁊ ad sacra
rium confugisset. quam vultus ei⁹
buxei coloris effectus. et nihil omni
no mortuo differens tremor denti
um mentumqꝫ dimissum interrup
ta vox lingua resoluta Et hec dici
mus non exꝓbrantes vt superius
dixi. neqꝫ insultantes ruine eius. sꝫ
vestram mentem mollire cupientes
et ad misericordiam ꝓuocare vt cō
tenti iam sitis cruciatibus eius. et
effugiat vob̄ pena quā patit̄. Mlti
eni sunt inter nos crudelius agen
tes. et in suplicia eius ardentius se
uientes. quia et iam nos culpant.
cur eum suscepimus. et cur indulse
rimus vt sacro sanctum altare con
tingeret. Propterea ergo exposui
supplicia eius. que nullo inferente
ꝑpetitur Sed dic mihi frater Quid
indignaris Quid tam ꝑtinaciter se
uis. Cur igitur ad ecclesiam confu
giat is qui semper expugnat ecclesiā
Propter hoc maxime In his enim

oportet glorificare deū qui ꝓmisit
eū i id necessitatis adduci vt ꝑ ipꝫ
ꝛ virtus que in ē eccle ꝛ misericordia
nosceret virtus quidem ex eo quod
impugnatorē suū supplicem videt.
misericordia vero ex eo quod ꝓtegit
supplicē. ꝛ sb alys suis ꝯtegit. cui⁹
dudum hostilia tela contempsit qd
q̄ immemor priorum malorꝫ suorꝫ
sinū suū cū pietate pandit ei. cuius
vulneribus nūq̄ cessit. Quid hac
victoria clarius. qd ista virtute ꝑstā
ti⁹. hosti non credere. misero subue
nire. hc pies gētiles ꝯfūdit. iudeos
arguit. letificat credentes. nunc em̄
in eū misericordiam facit cum om̄s
amici ꝛ familiares ei⁹ relinquerunt
eū. cum adulatorꝫ ꝛ sacellitū eius
nusq̄ vll⁹ est. sola ecclesia velut oi-
um mat. ꝛ qui memor sit se se ex ho
stib⁹ ac ꝑsecutorib⁹ dilamatā. rece-
ptā sub alas suas ꝛ pect⁹ suū iracū
die regis opponit. furori plebis ob
sistit. odia omnium perfert. et impu
gnari se gaudet ꝓ eo a quo expu-
gnabatur. Ista sunt ornamenta al
taris ecclesie. istud est decus virtu-
tum eius. ista sunt christiane pietas
insignia Sed nephas est inquit istū
flagiciosum raptorem atq̄ inuasorē
cunctorum diuinum altare contin-
gere Nolo hec dicas karissime. qm̄
quidem et meretrix illa peccatrix cō
tigit pedes christi: et non ex hoc ob
probrium contulit christo. sed in-
signia virtutis eius elicuit. Neq̄
enim immundicia eius polluit mun
dum. sed puritas mundi purifica-
uit inmundum. Nolite queso vos
malorum memores existere. Aut
nescitis cuius domini sumus famu
li cuiusq̄ magistri discipuli. Recor
damini illius nos esse seruos qui
pro his a quibus ad crucem dedu-
ctus est dicebat. Pater dimitte il-
lis: quia nesciunt quid faciunt.
Sed refugium inquit ecclesie ipse
prohibuit. et legem dedit que ve-
lut muro quodam misso confuge-
re eos ad diuinum altare prohibe-
ret. Sed ecce ita dispensauit deus
vt prior disceret ipse quod fecit. et
vim legis sue ipse prior sentiret. Si
vindictam queris. quid esse hac
amplius potest quam vt ipse sol-
ueret quod ligauerat. destrueret
quod edificauerat. pateretur ipse
quod ceteros pati iusserat. Quid
hoc spectaculo queris amplius.
Hic positus et tacens. orbi terra-
rum iniquitatem sue legis annun-
ciat. monet omnes et dicit. No
lite facere talia. ne talia patiamini.
Est ne quisquam qui talem docto-
rem non audiat. qui non aquie-
scat huiuscemodi monitori. quiq̄
non sermonibus doceat. nec exem
plis aliunde que sitis. sed se ipse in
quam. et suum exilium offerat om
nibus ad exemplum. Quid tu pu
tas altare nunc pollui. Immo ve-
ro nunc effulget in uirtute. nunc
terribile apud omnes efficitur et
metuendum. Non aspicias quan
tum leonem tenet in vinculis. quos
spiritus subiectus premit. quan-
tam superbiam deiecit. ac fregit.
Aut ignoras quia et imagines re-
gum non ita magne nec mirabiles
videntur cū reclinati solio ꝛ auro ac
purpura refulgētes pingunt cūq̄

ad huc pedes eorum vincti post ter
gum. barbari iacēt capite i terrā de
merso Sed q̄d plurib⁹ op⁹ ē Vos
ip̄i fidē date sermonib⁹ meis Nun
q̄d non clarior nob̄ ⁊ celebrior ho-
die cōuentus est Nihil min⁹ eē vi-
deo in multitudine. quā si sanctus
pasce dies ageretur Quis istas huc
hodie in numeras multitudines cō
gregauit Cōuenisse video non solū
viroꝝ insolitos vult⁹ sz ⁊ mulierū. si
q̄ ille erant que clause semp̄ domib⁹
habebant̄. neglexerūt domesticam
curā. ⁊ ad ecclesiā ꝯuolarūt. Virgi
nes etiā video ꝓrupisse d̄ thalamis
nec verecundia detinuit. quas dei
gloria inuitauit Cōuolauit em̄ vn-
diq̄ oīs sex⁹ ⁊ oīs etas. oīsq̄ ꝯditio
vt illū quē viderāt altaris hostem.
nūc captiuū viderent altaris. vt ꝑ-
spicerent iudicia d̄i. q̄a respicit sup̄
terrā. ⁊ facit eam tremere ⁊ q̄ tāgit
mōtes ⁊ fumāt. vt videat oīs ocul⁹
⁊ suismetipsis aspectib⁹ credat mor
taliū res q̄m sint fragiles. q̄m cadu
ce. vt intueāt̄ oēs. ⁊ ꝑspiciāt vultus
isti⁹. q̄ hesterno leti. exultātes erecti
⁊ despiciētes omne hominū genus
hodie rugose an⁹ et ānis decrepite
esse fediores. ita enim se rerum suc-
cessus. et ꝓsperitas habet. Hec em̄
ē huiscemōi cōuersoꝝ v̄t⁹ vt quāto
elatio prius fuit. tanto nunc deiec-
tior fiat Ad hāc reꝝ faciem etiam si
diues et iā si superbus aspiciat emē
datur. Intuens eum qui in tanto
culmine erat. nunc vsq̄ adima de-
iectum. ⁊ eum qui orbem terre exten
ta manu quatiebat. nunc lepusculi
alicuius aut rane timiditate attra-
ctum latitare absq̄ vllis vincul' ad
basim columne hui⁹ astrictū. formi
dantem ac trementē. nonne intuēs
deponet continuo sup̄biā. ⁊ incipit
nihil sperare de dignitate et diui-
tijs suis. sz incipiet continuo philo-
sophari. ⁊ ad memoriā reuocare ser
monē script̄e quo dicit̄. oīs caro se-
nū. ⁊ oīs gl̄a hominis sic̄ flos feni.
Aruit fenū ⁊ flos decidit ⁊ sic̄ fenū
arescit. ⁊ sicut olera herbaꝝ cito ca
det. q̄m hō vanitati assil'at̄ ⁊ sic̄ fu-
m⁹ dies ei⁹. ⁊ quecūq̄ his sil'ia scri-
pta sūt recordabit̄. si vero hc̄ aliq̄s
paup̄ aspiciat cōtinuo eleuat̄. ⁊ in-
cipiet semetipsum cōsolari. ⁊ penu-
rie sue deponere dolorē Gratulabit̄
enim in paupertate sua. quod p̄sti-
tit ei paupertas sua. ne incurreret
diuitum ruinas. et penuriam suam
centuplo omnibus diuitijs preferet
agens gratias deo. quod sibi sortē
paupertatis indulserit. ne pro diui-
tijs vsq̄ aduite ipsius periculum ꝑ
ueniret. Vide quantum lucri et di
uitibus et pauperibus contulit. hu
milibus. et elatis. seruis et liberis.
quod iste ad altare confugit. Vides
quomodo vnusquisq̄ ī uenit ex ista
conuersatione remedium. et ex ipso
tm̄ edificat̄ ītuitu Puto vos miti
gatos. puto repressam iracundiam
et impetum impij furoris extinc-
tum. puto quod iam vos ad mi-
s̄andum magis quam ad persequē
dum sermo conuerterit. Et quid
dico puto. Immo iam certus sum
Video enim vultus vestros furore
depulso. lacrimas proferentes.
Induti enim estis christum. ⁊ indu-
ti estis viscera mis̄icordie. ⁊ iō didi
cistis dolere cum dolentibus. flere

cum flentibus Quam breui seminā
ti mihi sermonē misericordie. seges
fecunda pietatis ascendit et cōfido
qd iā nc̄ misericordie manipulos cō
gregabo Prosternam⁹ nos queso
religioso principi. immo poti⁹ obse
cremus primo misericordiā dei qui
cor regis emolliat. qui furorem re-
gis mittiget. vt integram abeo gra
tiā mereamur Etquidem comperi
qd iam dudum ad aures ei⁹ delatū
est. qd hic ad altare dei et verꝫ istud
asilū confugisset. et insistente exerci
tu exposcentes vt eū traderet obsce
lerum suoꝝ penas luendas longa
oratione vsum qua sedaret exercitū
Audio em̄ ꝓsecutū qd in singulis q̄
busqꝫ delinquētib⁹ non ea tm̄ con
sideranda essent que peccauerint.
sꝫ ⁊ ea que aliqn̄ forte vtiliter gesse-
rint Cumqꝫ inhis non solum tu mē
tes animos non placaret. verum ⁊
acri⁹ inflāmaret. dolentiū precipue
⁊ imꝑatoris iniuriam. tum ille de se
renissimo vultu ꝓfusis lacrimis ad
monuisse fert̄ ex exercitū. quod ad
altare dei confugerit. ⁊ ita tanti illi⁹
furoris impetum restrinxisset Sed
et nos qd ex nobis est agamus Si
em̄ ꝓprie iniurie acerbitatem non
exeq̄t̄ imperator. quid sanctos face
re decet. quid filijs ecclesie agere cō
ueniet. quib⁹ paulopost accedendū
est ad sancta. quib⁹ cōtingenda sūt
misteria. quib⁹ oratio dn̄ica offeren
da est inqua dicendum est. remitte
nobis debita nostra sicut et nos di
mittim⁹ debitorib⁹ nostris Scim⁹
hūc debitorē esse multorum. scim⁹
eū ingentis iniurie verbo Non est
nunc iudicij temp⁹. sꝫ pietatis. nec
vltionis. sꝫ misericordiis neqꝫ senten
tie sꝫ indulgentie Desinite q̄so vos
ab idignaciōe animi cohibete iras
tumorēqꝫ depellite. ⁊ ad p̄ces vos
misericordis dn̄i vna mecū ꝯuertite
vt det ei veniā libet eū d̄ iminētib⁹
gladys. ⁊ ꝯcedat ei tp̄⁹ penitētie. vt
possit se exuere oib⁹ mal' q̄b⁹ ifelicit̄
idut⁹ ē Rogem⁹ ipatorē vt hono-
ret eccl'am. honoret altare. ⁊ hoiez q̄
ex eo sperauit salutē. nō ianit̄ patia
tur credidisse addo ⁊ id qꝛ si nos ro
gam⁹ ꝓ eo. ip̄i quoqꝫ ipatori gratis
simum erit: ⁊ laudabit vos ꝓtanto
pietatis ope. ac salute hōis remu-
nerabit̄ op⁹ vr̄m Jā vero ap⁹ deū
q̄nta merces ē q̄ vtiqꝫ misericordes
diligit. crudeles respuit Nam viro
misericordi si quidem iustus sit. co
ronas glorie dabit. si vero pecca-
tor sit. misericordiam conferet et ve
niam peccatorum. Misericordib⁹
enim misetur deus qui dixit Misi
cordiam volo. et non sacrificium.
et in oib⁹ scripturis hoc inuenies q̄
rere deum. et in hoc opere remissio
nem fieri peccatoꝝ Siq̄s ergo vult
suis peccatis veniā dari siq̄s sibi vult
ꝓpiciū fieri deum. ip̄e faciat misi-
cordiā peccatori ⁊ ad exorādū ꝓ eo
clem̄tissimū principem veniat. In
hoc enim et sibi dixim⁹ vt misericor
diā querit ⁊ eccl'e laudē cōferet Sed
⁊ om̄s ad quoscūqꝫ plebis nostre ve
nerit tāte pietatis audit⁹ mirabūt̄
⁊ dabunt gl'am ꝯeo atqꝫ in omnem
terram odor boni operis deffund̄t̄
Ut ergo tantorum bonorum parti
cipes existimam⁹ rogem⁹ d̄p̄cemus
eripiam⁹ hoiez de piculo liberem⁹
captiuū. manū supplici porrigem⁹

vt et nos futurorum bonorum pti-
cipes effici mereamur p gratiam et
misericordiã domini nostri ihesu xpi.
p quem ⁊ cũ quo patri gloria ⁊ ipi-
um vna cũ spũ scõ in secla secloꝝ A.

Explicit ad eutropium Incipit Omelia cum de expulsione ipsius sancti iohannis ageretur.

Multi quidem fluctus et vnde immanes. sz submergi non vereor qꝛ sup petrã sto. Insaniat licet mare. petrã non potest cõmouere. Insurgãt qn tum libꝫ fluctus. nauis ihesu obrui non põt Sz qd putant Ne mortẽ verear. cui viuere christꝰ est et mori lucrũ Ne exilium ptimescam q̃ nouerim. domini esse terram ⁊ plenitudinẽ eiꝰ Sed bonoꝝ pscriptionẽ metuã. q̃ sciã qd nihil intulerim in hunc mundum. sz neqꝫ auferre qd possim Quicqd ẽroris habet mundꝰ cõtemno qcquid dlectabile habet rideo. Diuitias nõ cupio paupꝫtatẽ nõ horresco. mortẽ nõ timeo. Vita em̃ mihi ad nr̃m pfectũ tm̃ꝰ ducit. sz caritatem vestram precor. vt eq̃ aio sitis. Nemo enim nos a vob̃ poterit diuellere Quẽ em̃ xps ꝯiunxit. hõ ñ sepabit Qd si d mlie-re ⁊ viro. dicit ppt hoc relinquet hõ patrẽ suũ ⁊ matrẽ. ⁊ adherebit vxori sue. ⁊ erũt duo in carne vna ⁊ si huiꝰ modi nuptiaꝝ cõiũctio ab homine nõ põt separi. mlto magis ecclanõ põt a pastore diuelli Sz impugnas me. qd mihi nocebit impugnatõ tua. nisi qꝛ me qdẽ clariorem impugnacionibus tuis reddes. tuas vero ꝯteres vires Durũ em̃ tibi erit aduersũ stimulũ calcitrare. quia nõ stimulũ retundes. sz pedes calcitrãs vulnerabis. neqꝫ fluctꝰ q̃ saxo illidunt amplꝰ aliqd pficiẽt q̃m vt semetipos fracti dissoluãt ⁊ ispumas extenuati dpeant Xpi ecclesie nil fortiꝰ Si qs eã i pugnare ppo-nit. vires attereat necesse est Tale ẽ em̃ velut si celo bellũ meditet inferre Homini si bellũ inferas. fortasse vinces aut forte vinceris. ecclam vicere nlla vis poterit Deꝰ ẽ eccla. q̃ ẽ oibꝰ fortior Aut emulamur dñm Nũqd fortiores illo sumꝰ Deꝰ fundauit hoc qd labefactare conaris. Aut expiri vis potẽtiã dñi Ipe ẽ q̃ respicit sup ẽrã ⁊ fat eã tremere. ⁊ itũ q̃ iubet ⁊ tremor eiꝰ solidatur Aut nõ vidisti tremẽtẽ ciuitatẽ tuã quotiẽs stare fecit Multo magis ecclesiã suã tremẽtem poterit cõfirmare fortior em̃ eccla multo q̃m ẽra immo ⁊ fortior celo Celũ ⁊ terra trãsibũt. verba autem mea non transibunt. Que verba. Tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiã meam et porte iferri ñ p̃ualebunt ineã Quod si non credis verbo ⁊ rebꝰ ipsis et opibus crede Quanti tyrãni aggressi sunt impugnare ecclesiam dei. quanta tormenta. quantas cruces adhibuerunt. ignes. fornaces. feras bestias. gladios intendentes. et nihil agere potuerunt. Vbi nunc sunt illi qui hec fecerunt. et vbi illi qui hec fortiter pertulerunt. Nunc eternis penis premũt ⁊ isti eternis gaudijs erigũt fulget em̃

ecclesia sup splendorem solis. et pse
cutores eius ppetuis tenebris con
teguntur. Non legis scriptum. qa
vndecim soli erant. et vinci non po
tuerunt Nunc vbi orbis terrarum
repletus est piorum multitudine
quomodo poterunt vinci Celum ⁊
terra transibunt. verba aūt mea nō
transibunt. et merito. carior em̄ ec
clesia dei q̄m celum Non enim ec
clesia ppter celum. sed ppter ecclesi
am celum Nihil enim queso ptur
bet vos eorum que agere videtis.
Ponam⁹ ante oculos nostros pe
trum super aquas incedentē. ⁊ paꝝ
q̄d hesitantē. atq; ob hoc paululū p
iclitantē. non ppter potentiā flu
ctuum. sed ppter infirmitatem fidei
Nunq̄d humana volūtate huc ve
nimus aut ppter hominem huc p
ducti sum⁹ et hec non arrogantur
loquor. neq; iactantie agitatus. sed
animos vestros q̄ forte turbant̄ cu
pio confirmare Intue enim g⁹ quo
modo commota est et cōtremuit ter
ra. et tn̄ non corruit ciuitas Quo
modo impurissime diabole ecclesiā
te putas posse deicere. qui tremen
tes parietes deicere minime valui
sti non ē in parietib⁹ ecclesia sz imlt
titudine piorum Ecce quam fortes
quam immobiles statis. non ferro.
sed fide vincti Et quid de tanta mlt
titudine loquor Unum fidelem vin
cere non potes. O diabole. nescis
que tibi fecerint martyres Quomō
frequenter ingressa est puella etate
tenera. annis immatura. et inuenta
est ferro fortior cum latera eius scin
deres fidem tn̄ eius mouere nō pos
sis Defecit freq̄nter caro in tormen
tis. ⁊ robur fidei non defecit. Con
sumptum est corpus. et mēs nō po
tuit iclinari Interijt sbstātia. ⁊ psti
tit patiētia Si g⁹ frequēter ab una
puella victus es. qūo speras tante
hui⁹ et tam fidelis mltitudinis fidē
te posse euincere Non audis dn̄i vo
cem dicentis. quia vbi duo aut tres
sunt congregati in nomine meo. ibi
sum et ego i medio eoꝝ Quid vbi
tanta fidelium multitudo est carita
tis nexibus vincta Non ego ppria
virtute confido Habeo scripturam
dn̄i mei. manum ip̄i⁹ teneo. illa mi
hi cautio satis tuta est. illa me secu
rum reddet et intrepidum. etiam si
orbis terre cōmoueat̄ ego cautionē
dn̄i mei teneo Lego manum eius.
ipsa mihi murus est inexpugnabil̄
Vultis vobis recito domini cautio
nem Ecce inquit vobiscum sum oī
bus diebus. vsq; ad consummatio
nem seculi Xp̄s mecum est. quem ti
mebo Etiam si fluctus insurgat. eti
am si totū pelag⁹ aduersū me cōtur
bet̄. ⁊ iā si p̄ncipiū furor. om̄ia mihi
ista aranee erunt et araneis flagili
ora Et nisi ppt̄ fragilitatem vestrā.
hodie n̄ dubitarē ire q⁹ vellēt Sēp
em̄ dico dn̄e volūtas tua fiat. non
qd̄ ille vult vel ille. sz qd̄ tu vis. tua
volūtas mihi turris fortissima ⁊ pe
tra stabilis. et bacul⁹ fid⁹ Si tu vis
pmanere mecū hic. Habeo graciā
si n̄ vis si milē refero gratiā. Nemo
vos ꝯtbet fr̄s. orate tm̄. hc ei diabo
l⁹ mouet n̄ aliā obcāz q̄m vt religio
sa studia vr̄a disrūpat et exercitia
vestra que in orationibus ⁊ vigilys
gerebatis extinguat Sed non obti
nebit nec eripiet a vobis studia reli

giosa. nisi qa sollicitiores vos inue niet et feruidiores efficiet. Crastina vobiscum exeam ad oraciones. et vbi ego sum ibi et vos eritis. et vbi vos estis. ibi ero et ego Vnum cor pus sumus. neqꝫ caput a corpore. neqꝫ corpus a capite separabit̃ Etiã si loco diuidamur. sed caritate cõiũgimur Ego a vobis nec morte diuellar. Nam et si corpus meum moriatur. anima mea viuit. et memoriam vestri tenebit. Vos estꝰ mihi patres. vos mihi mater. vos mihi vita. vos mihi gratia Si vos proficitis. ego placebo Vos estis corona mea. et diuitie mee Vos estis thesaurus meus. Ego milies ꝓ uobis immolari paratus sum. et nec gracia mihi i hoc est. sed debitum reddo. Bonus enim pastor debet animam suam pro ouibus suis ponere. Huiusmodi enim mors immortalitatem parit. Non enim propt̃ diuitias mũdi insidias patior Qd̃ si esset. vtiqꝫ contristari deberem. Nec propter aliquod peccatum. sꝫ propter caritatem quam erga vos habeo. quia omnia ago vt vos proficiatis. et ne subintroeat. conturbare gregem bene institutum. sꝫ vt permaneatis in simplicitate fidei. Hec est causa piculorum meorum. et hec sufficiat mihi ad coronam. Quid em̃ nõ patiar ꝓ uobis. Vos mihi ciues. vos mihi fratres. vos mihi filij. vos mihi mẽbra. vos mihi corpꝰ vos mihi lux Immo ⁊ ista luce dulciores Quid em̃ mibi tm̃ p̃stant radij solis. quantum caritatis vestre splendor acquirit. Ecce ꝓ caritate vestra corona mihi parat̃. in

futo sclo Hꝰ mihi sol̃ huiꝰ splẽdor p̃stare non potuit. Hec autem dico in auribꝰ audiẽtiũ Et qd̃ ita ad audiendum sollicitum. et paratũ. quã aures vestre Ecce quot dies sũt qd̃ vigilatis et nullum vestrum somnium inclinauit. nec temporis spaciũ frangit Nullum timor. nullum mine deterrent. sed terror eoꝝ fortiores vos reddet Video in uobis qd̃ semper optaui. ideo quod contẽpsistis mũdi negocia Renunciastis oibus nihil iam de terra. neqꝫ de t̃renis actibus cogitatis. Ad celestia vos migrasse iam cerno. Absoluti estis vinculis corporis. ad beatam illam et celestem cõtenditis philosophiam. Hoc mihi sufficit vidisse de vobis Hec mea consolatio. ista me in agonibꝰ meis velut vnguẽta quedam corroborant et fortiorem me agonibus reddunt. et ad gaudia immortalia atqꝫ et̃na transmittunt Pro his gratias agamꝰ deo. cui gl̃a in secula seculorum Amen.

Explicit cum de expulsione eius ageretur Incipit Ome. ad theodo. monach.

Si fletꝰ possit ⁊ gemitꝰ ꝑ literas nũciari. redũdãtia lacrimis atqꝫ suspirijs ꝓfecto ad te scp̃ta misissem Equidem fleo ñ qd̃ pr̃naꝝ reꝝ sollicitudinẽ geras sꝫ qd̃ ex fr̃no te deleueris numero qd̃ negligẽdo calcauerꝰ q̃cq̃d añ d̃ pectore xp̃o spopõderas. ad hc̃ i horesco his angore crucior ꝓpt̃ ista formido nõ imerito vt enim nõ obicitur desertio militie nõ militãti

ita his qui semel esse ceperit miles
cum deseruisse detegitur. pena di
gnus vltima iudicat̃ Non ē graue
theodore carissime cadere luctantē
sed iacere deiectum Non est ꝑnici//
osum in p̃lio vulnerari. sꝫ post vul
nus acceptum desperatione curan
di medelam vlceri denegare Null⁹
se demergit naue fluctib⁹ semel mer
sa ac totum onus ꝑditum desyt na
uigare. sꝫ rursus ad maria nud⁹qꝫ
festinat. rursus imēsa ꝑuolat freta
et iterato felici⁹ cursu. casus ꝑoris
damna cōpensat Sepe ⁊ iā athle/
thas videm⁹. post frequentes lap//
sus et deiectiones plurimas corona
tos. militē quoqꝫ scim⁹ post fugas
multas viꝝ fortē fuisse. ⁊ vicisse vi//
ctores Mlti etiā q̄ negauerāt prius
xp̄m ꝓpt̃ crudelitatē necessitatēqꝫ
penaꝝ sil̃e rurs⁹ certam̄ aggressi gl̃o
se coronā martiry recepūt. Qd̄ si
vn⁹ q̄sqꝫ eoꝝ quos dinumerauim⁹
ꝓpt̃ aduersa ꝑncipia desperādo ces
sisset. nūq̄m ad sequētiū volūtatē ac
fructū bonoꝝ ꝑuenire potuissꝫ. simi
lis ꝓfecto res est frater carissime iō//
qꝫ cōsidera ne quis paulisper com//
munis inimicus et vbi bene stete//
ras loco mouit idcirco ⁊ ip̄e te totū
ad preceps Quod videtur impel/
las Persiste. immo magnanimus
esto. et vnde extuleras pedem reuo
ca. ne ue ignominie vl̃ obprobrij ge
nus credas exiguam hanc parui tē
poris plagam. Neqꝫ enim repre//
henditur miles. cum d̄ prelio reuer
titur vulneratus. sed reprehensibi//
le magis ac semper turpe est arma
deponere. et seruitutis iugum sub
ire captiuum Quamdiu autem q̄s
in ꝯflictib⁹ perseuerat. siue pro tem
pore cadat ille seu fugiat nullus vs
qꝫ adeo ingratus ac durus et belli//
ce discipline experserit. qui vitupet
denuo dimicantem Non pugnan//
tem quippe est non vulnerari Qui
cumqꝫ autem iracundia ꝑtinaci in
hostes feruntur. aut cadere nonnū
quam videntur aut vincere Quod
quidem tibi nunc prouenisse non
miror Qui dum subito serpentem
occisurus insequeris minime mor/
sum tetri dentis euadis. Verum si
constantior redeas. et sobrio vt cō//
uenit paululum corde confidas.
non solum et ipsa vestigia impressi
vlceris repente delebis. sed diuini//
tatis auxilio et iam caput scelerati
anguis extingues. Neqꝫ illud te for
te terreat quod tam subito et inex//
ordijs suis refrenatus. tibi cursus
videtur. et impedita ꝑncipia Vidit
sine dubio. et velociter vidit ocu//
lus hostilis. non modicarum in sen
sibus tuis signa virtutum. et inuic//
tū d̄bellatorē suis rebus increscere
longe ante presensit. Qui enim cō
tra ipsum subito moliri tot et. tan//
ta cepisset. eum nisi inimicicys oc
cuparet expugnandum a se postea
difficilius estimauit Ob quod solli
citius vigilantiusqꝫ festinans aduer
sum te totus exiliuit immo aduer
sum se magis. si tamen ita ipse per
stiteris vt ceperas repugnare Quis
enim non inte iure mirat⁹ sit. post
repentinam illam mutacionem et
rapidum ad meliora transcursum
celestis iam vere anime probos mo
res. Epularum quidem tibi ob//
lectacio om̄is ⁊ luctus ꝯtēptui erat

Despiciebatur suppellex varia atq; p̄ciosa oīs ianiū rerū iacta igno rabatur Totum illud externe atq; peregrine philozophie studium a diuersis lectionibus sufficiebāt dies non ꝑpetue orationum noctes exciderat paterne sensibus tuis memoria dignitatis. diuitias obliuio ꝓfunda possederat Frna ꝗāt genua complecti. et sanctorum pedibus aduolui omni nobilitate sublimus iudicabas Ista demonem ꝑtulerāt ista illum ad certamen armarunt. Propter hec factum est vt in torq̄ret quidem tela violentius sed tam̄ certius non feriret Et quidem si p⁹ multorum hoc tibi temporum spacia post diuturna ieiunia post terrenorum duriciam lectulorum. post alios labores celestis philozophie contigisset nec sic quidem desperādum putarem quāuis videret nō parua priorum iacta meritorum Licet maximum damnum plures putarent post tot tantosq; sudores tot luctas. tot ꝑicula tot palmas. subito iacere cum victi. Verum qꝛ is nunc te in ꝓcinctu certaminis cū quo eras certatur⁹ elisit hoc tantū ꝓficit vt fortiorem te sentiat resurgentem Modo enim tibi eportu soluenti magis quā d̄ cōmertijs reuertenti. ac repetita adiuicijs repetit⁹ nauigia reportanti occurrit in cassum pirata violentus vt si quispiā ꝓuocatum leonem conetur occidere. sola tantum radentis transitū ferri pellis agnoscat. non solum illū profecto non lesit. sed cautiorē seuioremq; insui magis ꝑniciem ꝓuocauit Lubricum gen⁹ est natura mortalis Cito quidem labitur sed non sera reparatur Et vt facile cadit ita et velociter surget. Beatus quoq; ille dauid vir electus in ordine regū electus in numero prophetarum. postea q̄m in plurimis deo dignus apparuit. hominem se esse monstrauit. ⁊ in amore quodam aliene mulieris exarsit Nec hoc solo contentus fuit. sed adulterium excupiditate cōmisit. et homicidium propt̄ adulterium ꝑpetrauit Sed non iō quomodo duplex vulnus acceperat. etiam tercio se ipse percussit. Verum mox ad medicum conuolauit. et diuersa medicamina plagis festinus apposuit. ieiunia. lacrimas. luctus. preces. et in defessam peccatorum confessionem. ac sic ꝑ ista placato veniam a deo meruit ⁊ ad priorem dignitatem redijt vsq; a deo vt post adulterij et homicidij crimen impietatem ac scelus filii paterna memoria potuerit obūbrare Filius enim eius cui salomon vocabulum erat. hisdem quibus pr̄ vicijs inuolutus. ob mulierum graciam a paterno recedere ausus est deo. Hinc aduerte quam leue sit n̄ vincere voluptatem cupiditatis. sꝫ ꝑuertere ordinem nature. et virum genitum subiacere seruicio feminarum Hunc ipsum ergo salomonem qui omni penitus spoliari impio dignissimus erat. paternorum contēplacione meritorum sextam regni dominus portionem habere ꝑmisit Et sane secure ⁊ ibi esset eloquētia secularis et repente in excercendis negligentior studijs fori voces ac tribunalium palmas. ⁊ coronas

illas atq victorias deseruisses Re-
uocarem ꝓfecto sensibus tuis me
moriam ꝓteritorum. et peterem
ne tibi perire patereris tot ac tan
tos inter illa iudicia desudatos la
bores. Verum quia omnis nobis
sollicitudo est celestium rerum. nec
terrestribus ꝓssus cogitacionibus
prepediamur Aliud magis contem
plare queso iudicium. aliud prospi
ce quod sine fine reuerendum est at
q inter miscendum tribunali Oēs
enim nos inquit necesse est manife-
stari ante tribunal christi. Ille tunc
iudex sedebit. qui nunc a te repudi
atur Quid tuncergo dicemus quo
colore excusationis vtemur. si ineo
dem crimine ꝑmanebimus. Inter-
rogo. quid loquimur Negociorum
forte atq causarum varias sollici-
tudines pretendimus Sz ante nos
commonens ipe predixit Quid ꝓ-
derit homini si totum mundum lu
cretur anime autem sue damnum
patiatur. Sed seductos nos a quo
cumq causabimur Sed non potuit
adam vxoris illecebras excusare di
cens. Mulier quam dedisti mihi ip
sa me seduxit Nec rursum vxorem
serpentis culpa defendit. Magni
horrendiq timoris plenum · illud
theodore iudicium est Non accusa
rum eget neq testes requirit. Dia
enim nuda atq detecta sunt ocu-
lis iudicantis. nec factorum tantū
modo verum etiam cogitacionum
nostrarum rei necessario subiacem?
Scrutator enim atq discretor est
cogitacionis et cordis ille qui iudi-
cat Sed forsitan naturali infirmi-
tate temptabimus crimen obtege
re nec potuisse nos susceptum iugū
ferre dicemus Et qualis hec excusa
tio erit. iugum nos placidum non
voluisse sufferre onus non potuisse
portare. quod ipse vocauerit leue.
immo graue et onerosum pondus
putarem. quietū laborem. ad quē
nos christus inuitat dicens venite
ad me omnes qui laboratis et one
rati estis. et ego vos requiescere fa-
ciam. et rursus. tollite iugum meū
quia suaue est. et onus meum leue ē
Quid enim leuius esse dices. ac me
lius q̄m sollicitudine seculari. et la-
boribus et metu exui. q̄m ab istius
mūdi fluctibus segregari. et possi-
dere placidi tranquilliq portus se-
curitatem Age. perspiciamus quid
in hoc seculo nobis beatum. quid
obtabile esse videatur Sine dubio
dignitatem et opes dices. et ambi-
cionis humane felicitatem Sed q̄d
his miserabilius erit. si ea libertati
christianorum volueris comparare
Illum primatem beatum estimas
Iudex ppari iracundie subiacet.
multitudinisq vulgaris irraciona
bilem impetum tremit. maiorum
autem potestatum auctoritatē ve-
retur. et ppetua phis quos regit
sollicitudine frangitur. et qui paulo
ante iudex erat. fit repente priuat?.
Non est ꝓfecto theatralibus scenis
p̄sens vita dissimilis Nam vt illic
ille imperatoris. hic iudicis. alter et
militis implet officium. vbi autem
consecuta nox fuerit. nec imperator
agnoscitur imperator nec iudex q̄
fuerit iudex videt. nec miles postea
qui prius miles. ita vnusquisq no-
strum in illius seculi die. non perso-

nis sed rebus atq; actibus compe-
tentem accipiet dignitatem. Nec
ergo gloria iudicanda est. que sic ab
homine defluit. vt cadere diuinus
sermo florem dixit a feno. Sed di-
uitiarum pompa laudanda ē. qm
qui possident miserabiles iudicant
Ve enim inquit diuitibus Et alibi
ve his qui confidunt in uirtute pro
pria. et qui in vbertate diuitiarum
suarum gloriantur christianus aūt
nec priuatus ex iudice nec pauper
ex diuite. nec ex gloriosa esse inglori
osus potest. sed opibus semper ex
vbertate fit egendo locupletior. ac
tunc maxime supra omnes esse inci
pit. cum inferiorem se omnibus fa-
cit. et ex dignitate illa per quam re-
git non homines. sed mundi istius
ptātes. ip̄mq; secl'ariū tenebraꝝ ob
tinet principem. Humilitas quip-
pe non illa tantum laudatur que
de conscientia peccatorum venit.
sed illa que ex virtute descendit. do
cara est. Et quia in ea requiescit ds
ideo omnibus dominatur. et null?
eum de hac dominacione detrude-
re potest Bonum quidem nuptias
et ipse confiteor Honorabiles inqt
nuptie et cubile immaculatum For
nicatores autem et adulteros iudi
cat deus. Sed te iam seruare non ?
uenit priuilegia nuptiarum Ange-
lorum enim societate semel vinctū,
illud relinquere. et vxoris laqueis
implicari. adulterij crimen incurre
re est. Quamuis frequenter hoc ip
sum nuptias voces. ego tamen et
adulterio illud tanto peius affir-
mo. quanto maior ac melior mor-
talibus angelus. Neq; vllus tibi
forte persuaserit dicens. Nihil de
non accipienda vxore dominus p̄-
cepit Nec me ignorare confiteor qd
adulterium interdixit. non nupti-
as vetuit Verum in te adulterij no
men accipiet. si volueris vnq; qd
absit nuptias cogitare Et quid mi
rum si nuptie tales quibus offendi
tur deus. adulterio comparantur.
Maius longe audies. Homicida
iustorum laude donatur. et miseri-
cors plus quam homicida punitur
quam illud vetante fit domino. il-
lud volēte. Et finees quidem ad iu
sticiam reputatum est. quod im pu-
dicum cum turpi femina virum
vno gladio p̄tulisset. saulem autem
samuhel sanctus dei in luctibus la
crimis precibusq; pnoctans dam-
nacione cui illum addixerat deus
liberare non potuit. quomodo ho-
stium ducem quem debuerat truci-
dare| inuito parcendū credidit deo
Cum hec ita sint. stupere desiste. si
nuptie peiores adulterio iudicant
quociens christus offenditur. Atq;
vt illud repetam quod in principio
posui epistole si militie vincula non
tenerent. quis tibi desertionis crim̄
obicere Nunc autem nihil inte pe
nitus tui iuris est. quippe qui tāto
imperatori militare cepisti Nam si
mulier p̄pij corporis non habet po
testatem sed vir. multomagis hi q̄
christo potius quam sibi viuunt cō
dictionem corporis sui habere non
possunt. Iste qui nunc theodore cō
temnitur. ipse tunc sine dubio iudi-
cabit Hoc precipue cogitemus, p-
spiciamus illum igneum fluuium.
qui ante conspectum ipsius p̄cedet

et quod qui illis semel traditus fu/
erit flammis sperare non poterit re
quiem finemq; penarum. In hoc
quippe seculo aut queritur vita aut
amittitur Huius enim vite divitie
et illicite voluptates. somno similes
umbrisq; transcurrunt. inquib⁹ añ
quã peccato terminus detur. delec
tacio cupiditatis extinguitur. illa
vero supplicia que homines propt
ista suscipiunt. non carent fine tozñ
ti. et quod hic ob lectare creditur.
temporale est. quicquid autem illic
cruciat et consumit eternum est. qd
in hoc rogo mundo stabile. quid p
enne est Credo divitie que vsq; ad
vespertinas quidem horas plerum
q; manserunt Sed fortasse gloria
secularis Audi ergo cuiusdam ve//
nerabilis viri vocem Tempus inqt
vite mee. leuius cursoribus fuit Ut
enim illi prius q; bene stent. exiliunt
ita ecbec euolat añ quã veniat Nec
ignoro quod inferiorem te fecerit
contra inimici conflictum cessatio
dimicandi. scio quod in medio ver
seris incendio secularium voluptа
tum Sed si aduersario dictum ve//
lis. non seruiemus oblectacionib⁹
tuis. nc radicẽ adoram⁹ oim malo
rũ si sustuler⁹ ad celum oculos mox
caliginem dominus tetri ignis excu
tiet. et eos quidem qui te ad incen
dium impulerunt concremabit. te
autem in fornacis medio constitu
tum resperget roze nebularum. et
sibilantis aure spũ estuantia tibi coz
da mulcebit. ita vt nec ad cogitaci
ones nec ad conscientiam tuam vis
ignis accedat. tantum ne requiesce
re segnioz velis et sponte vincaris.
Nam et munitissimas ciuitatũ cum
sepe omnia obsidentium tela vi/
cissent. omnium expugnacionum
genera vicissent. vnius tantum vl
alterius ciuium interius cõmanen
tium occulta, pdicio sine vllo repen
te certamine capi fecit Et nunc ca//
ue nequa in sensibus tuis cogitatio
pdicionis tibi machinam moliatur
in numeris artibus. licet tempozis
expugnacione murozum vtaf ini//
micus. incassum cuncta temptauit
Multos nanq; ac magnos habes
diuini muneris gratia viros qui no
biscum dolent. qui te palestri oleo
spiritali sepe pfundũt. qui, p anime
tue diebus ac noctibus salute foz//
midant. Habes sanctum valerium
ac deo dignum florentium quoq;
p omnia eidem mozum ornamen//
to germanum Habes porphirium
philosophiã christi philosophãtem
aliosq; pterea plures numero. et pa
res vita Omnes hi indefessa cassũ
fraternum lamentacione deplozãt
Etiam sine dubio iugi pce meruis//
sent assequi dudum quod pcabãt
si paulisper hostium temetipm la//
queis exuere temptasses. Quomõ
ergo non incongruum et reprehen
sione dignum videtur. si cum alij
ne nunc quidem de tua salute dspe
rent. sed continuis oracionibus re
cepturos se, ppriũ corporis fratrem
esse confidant. nolis ipse consurge//
re semel lapsus. sed iacere persistas
atq; ipsum quodammodo hostem
increpes dicens. occide ne parcas.
nũquid qui cadit non resurgit in li
bris celestibus legimus dictũ Verũ
contradicis ipse his sermonib⁹ ca

repugnas. Nam desperare semel lapsum nihil aliud est dicere quam hoc. qui semel ceciderit non resurgat. Ne queso ne vsq; adeo inexpugnatione tui ac lesione pmaneas. ne ve tantum ignominie omnibus nobis effundas dolorem Et quidē non nunc solum loquor quādo annum vicesimum nec dum agis. sed etiam si omnite euo christo vixisse meminisses. postmodum autem in vltimo senectutis curriculo eque vt nunc lapsum viderem ne tunc q̄dē huiusmodi in te desperationem p̄barem. Sed erige obsecro mentem euangelici latronis exemplo iustificati in cruce. et in ipsa morte saluati Ante oculos collocabo eos etiam qui vndecima quidem hora aggressi sunt opus. sed ad tocius mercedē diei puenire meruerunt. Et igitur satis durum videtur ac barbarum his qui deuoluti fuerint ad p̄fundū imi gurgitis cenum. si tamen cas⁹ prioris crimen emendent. salutare correctis remedium denegare. ita rursus haut tutum est hac spe hominem ad uicia nutriri. vt dicat eīm datio post ista succurrit. nunc interim voluptatibus vite istius fruar postea autem p exigui temporis castitatem mercedes transactorum q⁹q; adipiscar annorum Memini nāq; te sepe dixisse his qui in studijs tibi secularibus posito tam pernicioſa suadebant Etiam si in isto aetbas breuis temporis spacio. bonū terminum vite minime fuero consecutus. quemadmodum ad illum ibi qui dixit. nolo differas conuerti ad deum. neq; diem ex die p̄tra has. nescis enim quid pariat superuentura dies huius animi huiusq; consilij recipe ac recordare obsecracionem. et constringe vinculis furē Hoc enim nomine excessum de hoc seculo nostrum christus appellat. quod ignorantibus veniat. et nescientibus nobis repentinus assistat. Considera vniuersas mundi istius curas. vel que singulis quibusq; sūt p̄prie. vel que multis solent esse cōmunes. mecū intollerabilis iudicy et extrema non nunq; picula que ad inuidiam ciuium plerumq; nascuntur. miserabiles illos labores et seruile adulacionis ingenium immo et seruos quosq; qui honestiores paululum videntur. indignos terrenorum operum ac breues fructus quorum in felici cupiditate deficiunt Multi etiam voluptate ob q̄m tot labores inpenderant carnerunt. et prioi omni euo. insollicitu dinibus piculisq; consumpto. tunc cum recepisse se immensi sudor⁹ putauere mercedem subita morte p̄uēti. nihil secum ex his. quib⁹ nec hic quidem vti potuerant abstulerunt Nec immerito. Nam si huius tellu ris impatorem vir aliquem post mlta discrimina post frequentium trophea bellorum cum auctoritate p̄merita videre contingit. quemadmodum celestem omnium regem poterit intueri ille qui totum sine tempus etatis aly vixerit. et alij militarit Age vt et de domestica que in vxore filijs seruisq; sunt sollicitudines dicam. durum esse filios n̄ habere monstrabo. quorum alterū frustra nuptus illigare est. alterum

amarissime subcumbere seruituti.
Egritudo temptabit paruulum for
mido p̄cipue in mat̄e mortis disrū
pat orbita ñ ferēda. crescētib⁹ d'in
ceps annoꝝ gradib⁹ q̄ cura adi
piscar animoꝝ ac semp̄ ꝓ ipsis aut
timorem parens sustinet aut dolo
rem Graue eque est si se magis pau
perem quis agnoscat vxore graue
et iam si ditior sit illa que nubit vni
enim facultates mariti imminuūt̄
alio libertas et auctoritas derogat̄
Qui preterea illas enumerare mo
lestias possit. que a dominis ingerū
tur seruis Hec ergo theodore caris
sime vita dicenda est. vnam discer
pi ac diuidi animam intam varias
rerum ac personarum necessitates.
tot hominibus seruire. tot viuere. si
bi autem soli tempus omne viuen
di penitus denegare Nihil horum
apud nos dilectissime. quod et te
teste confirmo. inueniri potest Illo
enim ipso p̄ breue tempus quādo
paulisper demersum fluctib⁹ caput
expedire temptasti. memor es que
dulcedo quod gaudium in tua se
mente diffuderat. Non est ꝓfecto. ñ
est omnibus curis solutus ac liber
nisi solus ille qui christo viuit ac ser
uit. Ille semper vniuersis quecum
q̄ sunt malis supior inuenitur. tm̄
vt se ipso aduersum se vti nolit ini
mico Alius ei obesse nihil poterit.
nulli⁹ vmq̄ regi captiua colla iugo
submittit. non facultatum damnis
sollicitatur. quippe qui dicit qd̄ ni
hil intulim⁹ in hunc mundum neq̄
huic q̄cquam auferre poterimus. ñ
glorie aut honorum cupiditate sup̄
atur. Scit enim quod nobis digni
tas nostra seruatur in celo. non con
uicijs. non plagis ad iracundiam
cōmouetur. vnum tantummodo
xp̄ianus iudicat malum. solumq̄
formidat domini celestis offensam.
Nam illa alia hoc est imminucionē
pecuniarum. amissionem patrie. p̄
iculum vite. quorum omnes etiam
memoriam p̄ horrescunt. p̄niciosa
prorsus esse non credit. Hinc autē
aliquando migrare et ad superna
transire fore dulcius sibi ipsa vite
istius luce confidit vt si quispiam ru
pis excelse verticem tenens. pelag⁹
omne ꝓspiciat. multosq̄ inde naui
gantium crebris fluctibus freti vn
da submergi. alios in prerupti mō
tis saxo collidi. non nullos ad alia
litora contendendo ꝓperare. et su
bito vi tempestatis vt vinctos ad
alia deduci. plures sorbētes vnda
seuientis ꝓfundi ima penetrare: ali
quos tabule vnius auxilio ex fragm̄
tis nauis inuente a morte defendi.
aliquando ꝓ gubernaculo atq̄ re
migijs manibus tantummodo suis
vti. alios autem videat turpidos
fluctus multiformi atq̄ multiplici
genere cadauera ferri. ita est ergo il
le qui militat xp̄o. cum se a tempe
statibus atq̄ turbinibus vite istius
separarit. consistit in arduo semper
ac tuto securus loco Quid eim̄ celsi
us potest esse quid tutius quā vnā
tantum nos sollicitudinem gerere.
quemadmodum deo placere possi
mus Vidisti certe theodore naufra
gia huiuscemodi. pelagijs vndasq̄
declina. et excelsum illum huiusce
modi pelago quere nauigantē. quā
obrē obtestor ac dep̄cor fuge maria

vndasq; declina. ⁊ excelsum illum at
q; a piculo captiuitatis immunē oc
cupa locum Resurrectionem theo-
dore non ambigis fore. et illud cele
ste iudicium quod nos post finem
vite huius expectat Omnes inquit
nos beatus apostol⁹ astare oportet
ante tribunal christi. vnusquisq; ꝓ-
pria corporis ꝓ vt gessit siue bonū
siue malum Non incassum gehen-
na cum penis denūciat̄. nec frustra
tot ac tantorum bonorum premia
preparantur. Vmbra aūt quedam
ipsisq; vmbris inanior nequiorq; ē
conuersatio secularis. plena piculo
rum. plena terrorum ⁊ extremo cui
dam seruitio subiugata Ne queso ⁊
presentis temporis bono frauderis
et furti Licet autem vtrumq; lucri
si velis facere. Clamat beatus iohā
nes Qui in christo credit debet sic̄ ⁊
ille ambulauit et ipse ambulare Et
alibi fugite fornicationē Et iterum
tempus breue est Et bonum est in
quit homini mulierem non tange-
re. quasi et intactu solo piculum sit
Et iterum Volo autem omnes ho
mines esse vt me ipsum. Beatus q̄
pauli similis fuerit. felix qui audit
audit apl'm p̄cipiētē nō ignoscentē
Liberi nos arbitrij esse natura ꝑ-
misit. vt quod volumus hoc facia-
mus. Eligamus igit̄ bonum poti⁹.
quia boni dei creatura sumus. ne
nos diaboli opprimant mala. Nā
qui in christo viuunt. etiam istius
mundi commoda consecuntur di-
cente apl'o Vos inquit templū dei
estis. et spiritus dei habitat in vob̄
Et quem celum et terra non capit.
famuli d̄i pectus capit Vides ergo

theodore quod inhac vita et iam
meliorum ac maior ostenditur. ille
qui deum quam ille qui coniugis
curam gerit. Nullus quippe hinc
ad illam transgressis penitentie lo
cus est. Neq; eīm aliquis athletarū
postea quā egressus stadio fuerit.
spectaculis ex more finitis luctamē
aggredi potest. hoc si cogitare semꝑ
velis. terribilem illum atq; violen-
tum maligni demonis gladium.
frangendo comminues. quo interfi
cere plurimos solet ꝑ quem deiectio
spem resurrectionis abscidit Gra-
ue istud ac durum est armorum ip-
sius genus. ⁊ alia semel captus arte
non retinet. sed huiusmodi vincul̄
illigatos constringere solet quos po
tuerit subiugare Quos tamen nex⁹
cito si volueris dei nutu dissoluen-
do rumpemus Scio q̄dem me epi
stole excessisse mensuram sed igno-
sce q̄m longius paulo non sponte ꝓ
cessi. sz tristicie acerbitate compul-
sus. et caritatis affectu Propter q̄z
et ip̄e mihi vt ignoscis imposui istā
scribendi necessitatem. vetantibus
multis atq; dicentibus Omitte. q̄d
incassum laboras. et sup̄ petram vt
aiunt seris Sz cum multi mihi ista
suaderent. nulli acq̄escendum puta
bam. Spero enim vt mecum ipse
confero. christi dei nostri clementia
faciente literas aliquid ꝓfuturas.
Sin autem id quod abhorret exuo
tis fuerit consecutum. nobis tamen
non mediocriter consulemus. Silē
cij crimen vitare poterimus. neq;
his quib⁹ mos est ꝑ agrare totum
nauibus fretum peiores esse credi-
mus Qui quotiens viderint ei⁹ dē

artificis disciplinā nauem fluctib⁹ mersam. aut ventorum impetu dis‖ solutam incumbentes alicuius ta‖ bule pelago seuiente differri. vela d̄ ponunt. et anchoras iaciunt. ⁊ mi‖ noris nauicule remigijs occupan‖ tes homines. alias fortassis igno‖ tos sed expresentis periculi condici one noscendos. omnibus modis seruare festinant Verum si illi forte respuerint salutis auxilium. nullus his credo poterit imputare eorun‖ dem perditionem. quasi voluissent manifestum est seruare piturus hec a nobis transmissa pspicies Spera mus autem quod etiam a te inmicē nobis votiua referuntur. et quod iterato te sancto atq; felici saluato‖ ris discipulorum choro videbim⁹. aggregatum Incolomem te sanita te que vera est citius recipiamus. orationibus sanctorum. O mihi amicum caput. siqua etiam nunc insensibus tuis memoria nostri est. neq; abarchano pectoris tui expu‖ listi dignare rescribere. Non enim ambigis ex literis tuis maximum nobis gaudiū esse' venturum Amē

Explicit ad theodorum

Incipit de militia spirituali

Bona quidē sunt ⁊ vti‖ lia regis ad eos qui ip io eius subiecti sunt le gum statuta. sed ma ‖ iora et angustiora illa precepta sunt. que militantibus ob seruanda decernit At ergo nunc ad militiā spiritalē celestis regis. m an data predicantibus nobis diligent attendat. omnis qui magne et sup‖ ne dignitatis est cupidus. et qui sp christo astare desiderat quiq; ma ‖ gnifice illius ⁊ diuine votis non oc osus auditor est. siquis meus mini ster est me sequatur. et vbi ego sum et minister meus est Vbi ergo ē xp̄s rex Utiq; incelo. Illo ergo terre cō‖ suetudinis. et omnis carnee delecta tionis. nemo qui militie accingitur domum sibi construit. neq; possessi ones agrorꝫ comparat. aut vilis humanorꝫ negociorum commertijs implicatur. Nemo inquit militans deo implicat se negocijs secularib⁹. vt ei placeat a quo probatus ē Esc as miles regius habet. et imperato ris annona pascitur. Non oportet eum emere sibi cibi. neq; in ei⁹ pro nidendi sollicitudine occupatum. studys militaribus auocari. Ubiq; illi domus omnis ꝓuincialium ex p̄ cepto regali patet. vt nihil eum de priuata domo laborare necesse sit. tui mansio in castris et cibus ad ex pedicionem modicus. et aqua po ‖ tui. et tantum somni quantum na‖ ture necessitas repetit In nigilys in itineribus multi labores. et. protē‖ porum vicissitudine. in estibus aut frigoribus confirmata pacientia pu gne ad hostes. picula vsq; ad mor‖ tem. Verum et si mors bellanti ac ‖ cedat. glorioſa est Vincentem vero honores et dona regia subsecuntur Huic laborioſa in p̄lys vita in pace autem splendida. ⁊ honoratur trās igitur. et ꝓ certaminibus ꝓspere d̄ certatis glorie corona. defertur. p ‖ motio dignitatis apponitur Juxta regem familiariter stare conceditur de manu imperatoris. assidua re ‖ muneratiōe donat Cetis p̄cipib⁹

sue gratie communibus eminentem
preponit interuenire et iam extrin
secus pro amicis suis. si velit lebenē
auditur. et tantum propria digni
tate pro meritis virtutis eruberat.
vt etiam sodalibus honorandis au
ctor existat. Nūc ergo tu miles chri
sti mo dica hec de humanis actibus
exempla tibi sumens maiorum re
rum. hoc est diuinorum bonorum
conceptionem mente suscipe. vt li
bera tibi et expedita mortalibus
curis vita ducatur. Non te dom⁹
auocet. non possessio impediat. nō
ciuitas et patria constringat Exu
tus enim et absolutus omni tere
strium rez sollicitu dine meli⁹ divia
curabis Non te iliget coniugis a
mor. neqz filiorum cura sollicitet.
Impedimenta enim sunt diuine
militie. carnalium necessitudinum
vincula Arma enim nunc milite ti
bi. non carnalia sed potentialia a
deo Scito autem quia te non vin
cit natura corporis. neqz strangula
bit inuitum. neqz te obnoxium fa
ciet ex libero. nisi voluntaria decli
natio Longe diuersa est spiritaliū
affectionum condicio Non queras
interra relinquere filios. sed incelū
pducere. Non ergo carnalibus te
agglutinare nuptijs. sed spiritali
bus oportet inbiare. Sumet tibi
coniugem sapientiam veritatis vt
scriptum est. et eam dispositam do
tibus celestibus toto corde comple
ctere Filios genera spiritaliter. et e
mulare celestem sponsum. p quem
debellare possis insurgentes aduer
sus animam tuam inuisibiles ini
micos Dimicandum est enim tibi
contra potestates et principat⁹ ha
rum tenebrarum. contra omnē dia
boli virtutem. et aerium nequitie
spiritalis exercitum qui te occultis
machinis et gladijs impugnare nō
desinunt. vt in eipo resistas eis. et
eicias eos primum de anima tua
vt nullam sortem habeant inte. de
inde vt his qui ad te confugerint
teqz sibi eligerint ducem et ppugna
torem eadem virtutem possis ad
esse quia tibi ipse pfueris. id est vt
primos tuos instruas verbo verita
tis conuersationis exemplo dirigas
oretionum interuentu destruas co
gitationes extollentes se contra fi
dem christi. et omnem impium ma
lignumqz sermonem verbo pieta
tis exurgentes. doctrine apostolice
armis potēs. consilia inquit destru
entes et omnem altidinem extollen
tem se aduersum scientiam dei. ma
xime autem cum fide summi regis
inuicta manu que facile deterret. et
infugam vertit inimicos. si tantum
vel appareat eis Si vero dominus
et periculi certsmen agitare velit
exercitum suum inbeat congredi.
exercitui aduersariorum hic tibi ad
omnem laborem preparatio firma
consistat. et contra omne periculum
interite mentis constantia maneat
et si necesse sit de terra interram. et
de mari in mare libenter emigra
et patriam peregrinatione commu
ta Quando enim inquit persecuntur
vos. fugite de ciuitate inciuitatem.
Et si in iudicium traheris vt ne
cesse sit te sisti ante principes et po
testates et plebium seditiones exci
pe. et dirum carnificis vultū vidre

et duram vocem seui persecutoris au
dire ipsarumque penarum horridam fa
ciem sustinere adhibitis et iam tor-
mentis temptari stare te fortiter. et
vsque ad finem mortis certari opor-
tet. non cedente constantia mentis.
armata terroribus inimici. et dolo-
ribus corporis quia nisi legitime cer-
tauerit quis. non coronabitur Uti-
nam preter hec omnia ipsum ante ocu
los. habeas. pro te in passionis prelio
dimicantem xpm. sciens quia propter
te et xpc in isto agone versabitur. et
tu per ipsum agonis ipsius victor existis
victorem enim regem sequeris. eum
qui te victorie sue habere participem
Neque enim et si mortuus fueris in hoc
genere certaminis victus videris
sed tunc magis plenam. si vsque ad finem in
conuertibilem veritatis fidem et confessio
nem in corde tuo conseruaueris. et pro veri-
tate constantiam immobilem tenueris a mor
te transibis ad vitam eternam. et ab homi
nibus iniuriam passus. ad dei gratiam trans
fereris et a temporali quam in hoc mundo
pertuleris tribulationem. in eternam requiem
transuolabis. et sanctorum angelorum con
sortio perfrueris. Terra te ciuem non
suscipiet sed celum. non incolam te su-
scipiet mundus qui te persecutus
est. sed angeli te portantes presen-
tabunt christo. et amicus dei voca
beris. et desiderabilem laudem ex
ipsius domini voce audies. Euge
serue bone et fidelis. euge miles stre
nue et imitator domini tui. et regis
eterni comes ego te meis remunera
bo premijs. ego verba tua libenter ex
audiam. quia et tu me diligerer audi-
sti Si petieris pro fratribus tuis similem
patientibus persecutionem. socijs fidei tue
et sacri caritatis custodibus. vt sal
uentur et viuant. percipies a rege celesti
omnium bonorum communionem. et
ymnum dicens. choris mixtus eter
nis. et inter angelos sanctos accin-
ctus leticia. regalem coronam por-
tabis in conspectu regis domini. et
coeternalis domino tuo factus. cum
in pro eterne beatitudinis largitore leta
beris. Si vero in hoc mundo adhuc
dimittere post acta certamina pal-
marum tuarum superstitem velis.
vt plures varios agones dimices et
multiplicentur corone tue de multi
tudine preliorum multique exemplo
tuo ab inuisibilibus et visibilibus sal
uentur inimicis. magna erit tibi et
in hoc seculo gloria. et apud amicos
xpi eris honorabilis omnibus qui te
et prepositum et adiutorem. et legatum bonum
inuenerint Isti pascent te sicut mili
tem bonum. isti honorabunt te sicut virum
fortem. isti dexteras dabunt tibi. et cum
magna gratulatione suscipient te sicut
angelum dei. excipientes vt ait pau
lus sicut xpm ihm Hec et alia hmoi mo
nita atque precepta sermo diuinus annunci
at Neque enim tantum de viris disserit quia
apud deum etiam femineus militat sexus
Multi enim sexus feminei virili aio
militiam spiritalem gerunt: non pro corpo
ris infirmitate reprobantur quod interioris
hominis virtute viros equant. et in
agonibus martyrio multe pares quedam
fortiores viris extiterunt quibusdam vi
rorum et a fortiore sexu ignauia mulie
bri. de generantibus infirmum corporis
sexum virili mente vicerunt et a missas
negantibus viris obtinuerunt coro
nas que in testimonio virtutis victri-
ces penarum viris labentibus constiterunt

Ex ipsis sunt que angelicum sacra-
te virginitatis splēdent choꝝ. ex ip
sis et ille q̄ gloriosis ꝯfessiōis p̄lys ⁊
martyrioꝝ triūphis choruscāt. seq̄-
bant̄. āt ⁊ ip̄m dn̄m inp̄sentia eius
nō solū viri sꝫ ⁊ mlieres. ⁊ exutroqꝫ
sexu comites sic̄ scripta designat. et
obseq̄bant̄ ⁊ ministrabāt dn̄o His
igit̄ tlib⁹ tātisqꝫ virtutib⁹ ⁊ honori
b⁹ militie xp̄i adiacētib⁹ certati oēs
⁊ p̄res filios. ⁊ mr̄es filias offerunt
xp̄o. ⁊ suā quisqꝫ ꝓgeniem regi cele
sti ad militādū ꝓbare festināt. gau-
dentes in spe etna q̄ non confundit
quia caritas christi diffusa est incor
dib⁹ nostris Talia em̄ pignora nō
solū i consortiū salutis. ⁊ gl'e. sꝫ etiā
i ornamentum ⁊ in patrociniū pen
ne deuoti parētes habebitis Et nō
simus circa filios nostros pusillani
mes. neqꝫ timeam⁹ si nūc in militia
spiritali laborēt. sꝫ magis letemur.
qꝛ si ipensi⁹ laborauerit illustri⁹ glo
rificabunt̄ Nos tm̄ rep̄sentem⁹ do
mino. quos abip̄o accepim⁹. vt ⁊ ꝓ
batoꝝ ac militātiū xp̄o. filioꝝ efficia
mur participes nobiscum eos ad-
ducentes ⁊ statuētes corā dn̄o His
āt q̄ ita exhibere se studēt d̄o. ⁊ ago-
nē iustū militie spirital' legitime cer
tare nitunt̄. vt app̄hendāt brauiū
sup̄ne vocatiōis. cōpetēter illud ex
psalmis dicim⁹ Bn̄dicti vos dn̄o
q̄ fecit celū ⁊ terrā Digne etiā ꝓ his
scd̄m moysen orabim⁹. Bn̄dic dn̄e
opa ip̄oꝝ. ⁊ depone lūbos aduersa
rioꝝ eoꝝ Virilit̄ agite oꝓbati mili
tes. currite fortit̄ cursū vr̄ꝫ ⁊ decerta
te certam̄ bonū. vt capiatis etnas
coronas. i xp̄o ihū ꝑ quē d̄o p̄ri gl'a
cū sp̄ū scō in secl'a seculorum Amen

Explicit Omelia S Jo. de
militia spirituali Incipit
omelia de militia christiana

Omnes hoies qui se stu
dēt humo tollere ⁊ in
serere celestib⁹ q̄qꝫ nat̄
am mortalitatis euice
re āgelice ꝯuersatiōis
emulatione nitunt̄ vt studio bone
voluntatis angeloꝝ i corruptionē
seq̄ntes a ꝓpinquēt d̄o i corruptō ei
vt scp̄tū ē hoiez d̄o ꝓximū facit. re-
moueāt se q̄ntū p̄nt sp̄ū virtutis a
corpore. ⁊ penit⁹ absistent a carnali
ꝯcupiscētia. moriētes q̄dē sup̄ t̄rā
huic vite. scd̄m imitacōꝫ passionis
xp̄i viuētes āt āgelicā vitā iuxta cō
munionem vite domini. et resurre
ctionem mortuorum. Qui enim
inquit christi sunt. ait apostolus:
In carnem suam crucifixerunt cum
passionibus et cōcupiscentys. His
ergo talibus holera pro carnibus.
aqua pro vino. et cibus modicus.
pro dapibus opimis est. Propter
quod ⁊ vigilie gratiores quam som
nus. et noctes pro diebus aguntur
et crebriora apud deum per oratio
nes colloquia. et ymnis excubie. ⁊
vere vt apostolus dixit. in carne am
bulantes non secundum carnem.
militant. Qui autem ad plenam
hui⁹ exercitu perfectionem. sicut
in uerticem montes ascendere non
valent. saltim in secundo virtutis
gradu consistere studeant. vt immo
deratam carnalium concupiscentia
rū. habūdātiā circūcidāt. vt sancte

ad dominum vocationis nõ penit⁹ alieni sint. et de his que circa hũc mundum sunt occupationibus nõ omnino teneãtur. Ubi enim voluntates multe. ibi et vacationes plurime que a deo seperant. gula et ebrietas. quorum et comes est corporalium permixtionum delectacio Hec autem vitia magnas auaritie causas attrahunt. quia exuberãtem rerum copiam exigit vita luxurie. Et ideo multa acquirendi necessitas strangulat animas corpori seruientes. ne desit effusis affluens sumptus impẽdys. Ergo imitemur loth. illum beatum fratruelem abraham. qui de terra sodome ⁊ gomorre cum igneis imbribus ardere cepissent. manibus angelorum eductus exiuit. Et cum iuberetur in mõtem confugere. et illic ab incendio damnatarum vrbium tutus manere. pigebat vt senex ne deficeret in fuga In montis ascensu et ignibus apprehenderetur. Metuebat autẽ et angelos ne contradicens precepto dei quod ꝑ ipsos acceperat perimeretur ab ip̃is. quia in montẽ confugere colluctabatur. Unum ergo minimum de sodomiticis vrbibus oppidum ad salutis refugium donari sibi poposcit a domino Et qui altiora petere vitauit. minima aũt ꝓ mlt̃is poscere elegit Dat̃ ei ꝑ mũ q̃dẽ i ciuitate modica d̃ magnis ill' ⁊ optis ⁊ d̃liciosis vrbib⁹ liberatis. salutẽ i magnis ꝑiclitãs i exiguo optinet. ꝓpt̃ qd̃ ⁊ ip̃a ciuitas q̃ ꝑus balath vocabat̃. segor appellata est id ẽ saluatrix. ex h⁰ ãt munere d̃i q⁰ parue ciuitatis hitaculũ meruerat a dño assumẽs audaciã ascendit in montem. Tales quidem et nos efficiamur. vt primum effugiamus copiosas et circumfluentes hui⁹ mũdi delicias. que similes sunt sodomitarũ. corruptis exubertate morib⁹ terraꝝ d̃ q̃b⁹ dicit d̃⁹. q̃r insaturitate panũ luxuriabãt. Coartem⁹ aũt multa in modica. vt nõ icẽdamur ex multis epulis ⁊ cõmessationibus. et distencionẽ ventris sb̃sequentib⁹ intempantys. sicut incẽse sunt sodoma ⁊ gomorra. et cõfines earum post vero moderata virtus. nostri fragilitate. nutriemur aĩma ꝓ cedẽte i melius refrenandi corporis consuetudinẽ. ascendam⁹ ad ꝑfectã abstinẽtiã castitatis sic̃ i ip̃m montẽ salutis. ⁊ verticẽ. virtutis. confugientes a seculi huius incendys. Metue ergo delicias sodomitarum. ne sodomitica patiaris incẽdia. fuge fornicationem discede ab omni luxuria. respue gulam. abdica ebrietatem. et omne signum sodomiticorum fomitem inte metipso. victo extingue Si enim inquit accenderis ignem in flammaberis. et ipse tibi eris auctor exitu cum te voluntarijs libidinibus excitata vitiorum flamma consumpserit. Non agamus similem infidelib⁹ vitam sed aquibus fide discernimur. ab eorum studijs etiam et moribus diuidamur Declarat fidem tuam cottidiana actio tua'. confirmet tuam ad christum caritatem. euidens a carnalibus concupiscentijs discessio tua. ne quis te contra disciplinã ⁊ d̃c⁹ nois xp̃iani in deuijs ãbulantem videns dicat. Iste est ille qui

celestis vie sectator qui denicq̃ sum
me ipsi⁹ pudicitie magistri discipu
lus habebat. Iste ē ille elect⁹ a mū
do. q̃ iā celestib⁹ angelis cōpara ba
tur. q̃ se in aduentū celestis regis p̄
parabat. seq̃ ei⁹ lateri cōmin⁹ ad
hesurū p̄sumebat. In hec ergo post
laudē op̄bria deuenire p̄cauens.
ita age vt glorificet p̄te magis q̃m
blasphemet xp̄c q̃ dicit honorificā
me honorificabo. et annullantes
me dep̄ciabunt Quē vticq̃ despice
re. ꝛ p̄ nihilo habere conuinceris.
etiam si verbo honorare iudicaris
qñ nō scdm nomē fidei tue. viuis p̄
opū tuoꝝ prauitatē. blasphemari
cogis in eum cui⁹ nomē p̄ferre au
des et volūtatē agere detractas. sic
ecōtra hi q̃ dignā christo vitā agūt
manifestā virtutē ei⁹ ꝛ admirabilē
gr̄am apud omnes faciunt vt illud
dñi verbū impleant. luceant opa
vestra coram hominibus. vt viden
tes ea honorificent patrem vestrū
qui in celis est Memento quia chri
sto sacrata sunt membra tua. nō mi
sceātur membris meretricis Nō pol
luas templum sacratum domino.
ne fiaꝝ ab spū ei⁹ alien⁹ Non enim
capit quod sanctum est in templo
polluto Que inquit cōmunicatio
lumini ad tenebras Non abutaris
natura cōtra naturam. filioꝝ em̄ ge
nerationē nouit lex nature ꝛ p̄pē sobo
lem p̄creandam coniungit mulieri
Concubitum autem superflue vo
luptatis. ꝛ vitā nuptie p̄fugiūt. for
nicationū sunt ista Et mulier data
est tibi in adiutoriū Ergo licito ho
nestoq̃ consortio obhoc tantū vte
re. vt commertiū inhoneste p̄missio
nis effugias Neq̃ cōtemnas qd̄ ñ
iā hodie iopa peccātiū vindicat xp̄c
Quanta em̄ patientia sustinet. tan
ta et seueritate restituet Numq̃d ei
irascetur p̄singulos dies Nisi cōuer
si fuerint. gladiū suū vibrauit. Et
quātū te peccātē vt cōuertaris ex
pectat bonitas indulgentis dei tm̄
inte nisi conuersus fueris ei⁹dem in
dicis censura p̄cedet. Patientie q̃
dem p̄sens temp⁹. sz futurum ire ē
Noli ergo de hui⁹ temporis spatio
remissionem non timendi tibi ad
peccandi licentiā sumere Sic loq̃
mini inquit ꝛ sic facite. sicut q̃ plegē
libertatis iudicandi estis Et si secū
dum carnē viuatis. vt alter apostо
lus dicit. si secundum carnem vixe
ritis moriemini. si vero spiritu facta
carnis mortificetis viuetis Adiun
gere itaq̃ et colloquere spiritui ꝛ ñ
tibi p̄ualebit caro. Nolite inquit
inebriari vino inquo est luxuria. sed
implemini spiritu sancto. cantātes
et psallentes in cordibus vestris dō
Ecce remedia anime domestice dō
Omnia āt hec frequenter audia
mus. sicut verba sacra spiritalium
canticorum Reddamus vota et im
pendamus orationes domino. vo
canti nos aduitam eternam Omis
ergo o homo dei indutus christum
fuge omnia que sunt. incentiua
carnalium cupiditatum. vel con
uiuia. commessationem. et temulen
tias crapularum. ꝛ ñ dico scdm hūa
nū p̄uerbiū ne substātiā tuā p̄das.
carnal⁹ em̄ hec cura ē ꝛ scdm huma
nā vtilitatē familiare consilium. sed
dico ne spiritalem q̃ multo potior
est. substantiam salutis amittas. et

spiritalium diuitiarum inopē te fa
cias. Non solū aūt hec baptizatis
dissero et p̄dico. sed etiā baptizan-
dis p̄cipio. Sicut em̄ is q̄ illumina
t⁹ ē gr̄e dono. dignū se debet p̄sta-
re accepto diuinitatꝭ mūere. ita q̄
ad huc ei⁹ dē gr̄e cādidād⁹ ē ⁊ i ea-
dē spe sili fide currit. dignū se facere
debet gr̄e cōsequēde. Timeat enim
ne post agnicionem dei cui⁹ signa-
culo iā p̄notat⁹ ē. si nō dign⁹ agni-
cione p̄cepta inueniat̄ indign⁹ etiā
sanctificationis munere iudicet̄. iō
inq̄t misericordiā cōsecut⁹ sū. q̄r ig-
norās feci in infidelitate. sup̄ habū-
dauit āt gr̄a dn̄i nr̄i ihesu xp̄i cum
fide. et caritate Tu itaq̄ si sciēs pec
casti in fide posit⁹. metue ne gr̄e do
no p̄ueris. sed magis p̄parare cotti-
die p̄ omnē diē. ⁊ noctē dn̄o Quis
em̄ regē susceptur⁹. nō parat ⁊ exor
nat domū. vt digna sit introitu et
mā̄sione regali Nā q̄s audeat īsor-
dida et ī culta domo regiū aduētū
suscipe Nec sane subuna die dom⁹
adornet̄ xp̄o. s3 p̄totā vite nr̄e etatē
et̄no p̄ncipi in reseranda humani
pectoris aula componatur S3 pec
casti peniteat te Emūdat em̄ peni-
tentia peccatorum. et reparat ad sci
ficationem Ideo p̄uenit ⁊ iohānes
preparans viam domino. et preci-
piens dignos fieri fructus peniten
tie. vt fugerent ab ira ventura recō
ciliati per donum baptismatis in
spiritu sancto Quod quia adept⁹
es. ne recurras ad peccata que re-
missa sunt tibi. neq̄ in delictis fre-
quenter offendas. relinquens ea. et
rursus recurrens in ea. neq̄ em̄ vt
canis ad suum vomitum. aut suē
in volutabrum contraria humani-
tati irrationabilium. et immun-
dorum animantium natura te du
cat. Hoc enim profecto dicens. tra
dite verbum dei. et sanctarum pre
cum studio. vt nature carnalis im-
moderatas ad penitentias dei ser-
mo contineat. et assidua ad deum
oratio arceat. vt et naturam tuam
opere diuino bonam competenter
in sua mensura custodias sicut equ
um eā tēperans. et refrenans. agi-
tatorijs disciplinis. atq̄ ita ⁊ domi
no non execrabilem facturam suā.
inte ip̄o iuxta naturam. suam com-
positus exhibebis. Non enim vult
opifex creature nostre corruptum.
in nobis videre opus suum. Itaq̄
sanctitatibus et remedijs spiritali-
bus integrum te conserua. vt ⁊ nūc
ī illum infinitum seculum domino
creatori placitus assistas. et non p̄
modicam et breuē in hac vita cor-
poris voluntatem. eterne beatitu
dinis detrimentum capias. Ipse
autem dominus fabricator nature
nostre. et omnium accedentium.
modo languorum medicus. et futu
rorum bonorum dator. dirigat vo
luntates vestras in bonum. et p̄fici-
at cursum vestrum in salutem. ipsi
gloria in secula seculorum Amen

O melia de patre et duo bus filijs

Omniū quidem descri
pturis questionum.
absolutio. illi soli ita
vt est nota est qui di-
xit. Ego sum veritas. Nos au-
tem oportet pia voluntate ⁊ ī sensu

spiritali ad inquisitionem diuinarũ scripturaꝝ accedere Scientes qd̄ si aliquid vere inuenerimus. et in hoc ipso inquirẽdi studio repleuerim⁹. bonũ desideriũ mẽtis attente deo. intra fines beatitudinis ei⁹ erimus De qua dicitur Beatus implenit d̄ sideriũ suũ. Qualis aũt sit hui⁹ concupiscentie species. adiectio beatitudinis facile declarat audire volẽtib⁹ id ẽ prudẽter audiẽtib⁹ Quod si nõ potuerim⁹ ad plenã veritatis ipsi⁹ intelligentiã ꝑuenire. nec si tñ longe erim⁹ ab illa beatitudine q̄m capiũt qui implẽt desideriũ suũ Neq̄ em̄ si non ceperim⁹ id mun⁹ cui⁹ ꝑstandi potestas in alteri⁹ manu posita est. rep̄hensionẽ sustinebim⁹. sꝫ si in his q̄ agere p̄cipimur pream⁹ p̄miũ laudis iuste adipiscimur qũo ergo omnimodis demõstratũ ẽ nõ solũ nulli⁹ ꝑiculi sꝫ ⁊ plurime vtilitatis esse scrutari diuinas scripturas queram⁹ illã euãgely parabolã que ẽ d̄ patre ⁊ de duob⁹ filys Nã hui⁹ rei cause ⁊ de oue ⁊ de muliere cõparatio nobis cõtexto ordine sup̄ recitate sunt. Querit̄ ergo quis iste sit senior frater. q̄ ex dimidio datã sibi pat̄ne substãtie portionẽ custodiuit ⁊ in sep̄abilẽ a patre suo vitã agere dilexit. Quis vero iunior qui in accepta similiter ex dimidio patris substantia peregre profect⁹ sit. in longinquam regionem. et ꝓfligatis illic omnibus partis sue facultatibus ad inopiam redactus porcos alienos pascere coactus sit. Sed et qualitatem penitentie eius non amittamus et edificati patris promptam remissionem modestãq̄ pietatem. qui reuertenti filio et discessionis p̄terit leuitatem. ⁊ dissipate substantie flagitia non exprobrat. sed venientem clementer suscepit et occurrens salutat. et gratulans osculatur. et incumbens requiescit super eum. et vitulum illũ saginatum. pro leticia recepti fily epulandum immolat. Inquo compunctus senior. dicit patri hec que per partes digesta expositione sensibus vestris plenius intimaui. Necessarium enim est ante omnia perconctari causam. pro qua ⁊ quid volens de propositis. saluator ostendere. huiusmodi parabolas ad iudeos aptauerit. Si enim nobis causa talium comparationum patuerit. tunc et ea que de ipsis sentimus an rationabiliter congruant veritati. facile dinoscitur Sunt itaq̄ qui dicunt de duobus filys istis. seniorẽ angelos eẽ. ⁊ archangelos vl̄ omnẽ celi militiã. iuniorẽ v̄o hoĩez ponit̄. q̄ i lõginquã ꝑegrinationem abierit. quando interrã de celis. et paradyso cecidit. Et aptant quasi consequentia. respicientes ad cãm vel statũ adam Sꝫ hic sensus pi⁹ q̄dem videtur nescio tamen si verus sit. Dicit aliquis quare Quia iunior fili⁹ p̄⁹ ad penitẽtiã vet̄ sua spõte recordat⁹ p̄terite habũdãtie ⁊ p̄ris sic̄ hꝫ series lectiõis. dñs ãt veniẽs ad penitẽtiã vocauit humanũ gen⁹ cũ sua spõte regredi vñ cecid̄at ñ cogitaret Deind̄ senior fili⁹ si chor⁹ ẽ angelorum celestium sicut predictum est. quomodo ex reditu et salute fratris sui i uituli immolatione tristatur cum in eodẽ euangelio suo

dicat. dñs. leticiã esse i celo apud angelos super vno peccatore penitentiam agente Discutientes ergo hui⁹ parabole rationẽ. non allum alium intellectum vituperam⁹. sed magis cum sensu illo id quod nos sentimus. vestro diiudicandũ arbitrio. conferim⁹. Jam enim causam exponim⁹ q̃m et domini sermo subiungit de supiori causa. has parabolas introducens sicut p̃fati sum⁹ singularũ inhis parabolis p̃sonarum memoriã facientes Murmurabãt iudei ⁊ vrebantur inuidia qd̃ a dño iesu peccatores suscipi simul et iam conuiuari et publicanos libent̃ doctrine saluatoris intendere viderẽt Ad hanc ergo horũ insolentiã iudeorum aspiciens domin⁹ rep̃hendebat eos. Incipit p̃mã d̃ pastore illo parabolã. vbi nonaginta et nouẽ ouibus derelictis. ad vnã q̃ ob erra uerat req̃rẽdã abijt. ⁊ sb̃nectit huic aliã parabolam de dragma decima q̃m p̃ditam intra domum suam accensa lucerna mulier inuenit Deinde hec de filys duobus parabola subsequitur secundum dispensationem et p̃uidentie diuine ordinem harum comparationum textum faciens. Nam quia ipse princeps et auctor salutis nostre est. seductum hominem et dolo diaboli p̃ditum saluare cupiens et ex p̃fecto restituere. hoc est numero centesimo reddere. in quo p̃fectionis plenitudo numeratur. hinc inicium comparationis facit Subiungit autem ⁊ mulieris personã arguens iudeos. docens autem ecclesiam vt intelligant has figuras parabolorũ. in op̃ibus domini saluatoris impleri. vt a precepto dilapsum hominem quasi erraticam ouem diligens pastor inq̃rat. Quem hominem et dragma nominat propter monetam ⁊ regis similitudinem. figuraliter in dragma quod peccunie genus est hominem significans. quod illi tamquã nummo imago et inscriptio regis celestis isculpta sit Querit ergo dragmam accensa lucerna mulier ⁊ mũdata domo inuenit. hoc est homo illuminatus verbo et misericordia dei. gloriam nature sue inqua ad imaginem creatoris sui factus est. quã obscuratũ peccatis domo cordis in tenebris erroris amiſ̃at. emũdatis sensibus repperit Et gaudio gaudet quod omnem immunditiã interioris aule studys discipline spiritalis absterserit. et contractas anime de rebus et curis. seculuribus sordes. orationibus et increpacionibus expurgatas discusserit Secũdum predictum consequenter annectit parabolam de duobus filys consolationẽ vt mihi videtur faciẽs non iudeis. transgressoribus. neq̃ de gentibus perditis. sed populi ei⁹ qui perpenitentiam saluti redditur Quem iuniorem filium nominat. hoc est his iuniorem. qui abeuo sup̃iori vsq̃ ad saluatoris humanum aduentum. secundum iusticiam legis viuentes iusti videbantur. Ergo quod ait iuniorem. et seniorẽ. ñ in ordinem temporis. sed in uoluntatum qualitatem proponens ei q̃ ñ volũtarie. sz aliẽo dolo circũuẽt⁹ erraret sic̃ ouis. h⁰ ẽ irrõnabili anime i prudẽtem hominem cõparans

sollicitudinem pastoris adhibet vt
querat ꝓditam. et reportet inuentã
Ei vero qui arbitry libertate vtit
vt recognoscat vnde ceciderat peni
tentie et reuersionis vtilitatem ac||
commodat. Vnde hec inter para/
bolas supradictas ratio districtio||
nis est secundum ꝑsonas vel men
tes peccantium. vt pater filium nõ
requirat. pegrinantem. sed recipiat
penitentem. pastor vero ouem erã
tem et non sapientem. reuertens re
quirat. et humeris suis ferat. Vide
am⁹ nunc si consonẽt. que significa
ta sunt ad hanc expositionem. Di
cit scriptura diuidere patrem exeq⁹
filys duobus substantiam suã. Et
quam substantiam hic euangelicus
pater diuidit filys ꝯritalibus. ni||
si sapientiam et intellectum boni et
mali que vere et ꝑpetue sunt opes
anime bene vtenti Dat autem his
pater diuitias suas exequo. Non ei
ḋsquã aut iustus aut peccator nasci
tur sed que ex deo est in prima nati||
uitate hominibus substantia ratio
nabilis. equaliter cunctis nascenti||
bus De subsequenti autem conuer
satione vn⁹ḋsq; pl⁹ aut min⁹ hui⁹
substantie possidere inuenitur. dũ
insemetipsis p similitudinem vo/lun
tatum. neglegentes deserunt. diligẽ
ter naturalia custodiũt bona Alius
enim memor et intelligens domini
creatoris. ea que a deo patre sump||
serit. ita vt sunt patris esse credens
quasi paterna custodit. alius autẽ
sua ꝛ er se sibi esse existimans sicut ꝑ
prie possessionis licentia dissipãdis
ab utitur. et cito ꝓfligata facultate
priuatur Describitur autem inistis.
et euidenter ostenditur libertas ar
bitry. quam anime rationali specia
liter inseruit de⁹. Vide enim pater
iste quomodo nec illum discedere
volentem retineat. ne liberi arbitrij
auferat potestatem. neq; alium ma
nere cupientem cogat abscedere. ne
forte sequentium malorum que po
stea his suo vitio accedent. ipse po
tius auctor esse videatur. si illis lib
tatem proprie voluntatis absci||
rit Itaq; et petenti dat. quia ex nob
non ex deo inopie et offensionis no
stre causa ꝓficiscitur. Accipiens aũt
partem suam iunior. pegre inquit
abyt longe Quod autem longe nõ
locorum inter capedinem sed decli
nationem mentis expressit Qui eñ
oblitionem dei. cepit hic vere pe||
grinari a deo dicitur. sicut econtra
conuersatio secularis non solum pe
grinum. sed alienum a deo homi/
nem facit. Et vt breuiter dicam sic
pegrinãtes a seculo p̃sentamur ad
dominum. sic ꝛ p manentes inreb⁹
terrenis a celestibus exulamus. De
niq; et cani exyt a facie domini ꝛ lõ
ge efficitur. non quia et locus aliqs
foris esset in conspectu dei. sed quo
sua mente diuisus. exisset a domini
respectu p homicidium separatus
a deo. Hac pegrinatione p magnã
ignoratiam peginatos nos sciens
beatissimus paulus dicit. Vos qui
aliquando longe fuistis. nunc facti
estis prope. In huismodi ergo ꝓfe||
ctus pegrinationem iunior fili⁹ ille
absumit et deuorata p̃dictã portio
nis sue de paterna hereditate sub||
stantia vtiq; spiritalibus destitut⁹
opibus vt prudentia et intellectus

porcos pascere dicitur. hoc est sordidas et immundas in anima sua cogitationes. nutrire. et edere escas irrationabiles praue conuersationis dulces. quidem egenti bonorum qz suaue quersis videtur omne opus carnee voluptatis. quod seductio desidery et corruptio vite est. que virtutem et fortitudinem anime. non modo nullum prestat sed totã penitus enernat. et premit Huius modi cibos quasi porcinos. t male dulces quod sunt carnalium delectationum illecebre. filiqrum nomine scriptura designat. Itaqz ille digressus a patre. in longinquam peregrinationem pfectus. patitur incerta aliena consumptis facultatibus que supradicta sunt omnia digna quersis. et postea malorum suorum necessitate constrictus. hoc est fame et egestate penitet erroris sui. et sentit quid sibi ipe nocuerit q vicõ voluntatis sue se de patre ad alienos de domo ad exilium de opibus ad inopiam. de abundantia ad famẽ transtulerit. Hec in loco seruitutis et miserie reminiscẽs. incipit cogitare de reditu. et secum ipse reputãs dicit Dicam patri meo Peccaui in celum et in conspectu tuo. suscipe me sicut vnum de mercenarys tuis. Ostendit scriptura hunc patrem nõ hominem intelligi debere sed deũ. quando non solum celum nominat incõfessione peccato z penitens supplex. sed adiecit in conspectu tuo deus enim est inspector omnium sol? a quo nec in corde meditata peccata abscondi possunt Scrutans inquit corda et renes deus. Verũ nobis in hoc loco celum intelligatur t dominus noster ieSus christus. ad quem in gentiles qui in tenebris in nisi delitatis blasphemauerant. iã conuersi ad fidem et confitentes veritatem dei. in penitentia erroris sui iuste dicunt. Peccaui in celum et in te Qui enim in celum peccat. quod et si supernum. tamen visibile elementum ẽ ipse ẽ qui peccat in hominem quem suscepit filius dei p salute nostra. Pro inde et in patrẽ deum omnia speculantem peccat. His igitur cogitatis resipiscentem et p confessionis humilitatem. et a regione longinqua remeantem filiũ ad se videns pater letatur. occurrit amplectitur et osculatur. Apte hic caritas in homines diuina describitur. Quid enim est aliud quod occurrit. nisi quia nos peccatis impedientibus nostra virtute quenire ad deum nostrum non poteramus Ipse autem potens ad inualidos p uenire descendit. sicut in zacheo operibus ipsis significãtur exprimit Qui cum desiderasset videre dominum. et ob hoc in arbore ascendisset. queniente conspicitur et vocatur. et ilico in domum eius ad cõuiuandum ipse declinatarum se ẽ pmittit Vides quia credituri fidẽ preuidens christus latentem in arbore quasi peccatorum tenebris obumbrauit. sollicito vt ouem p dictũ requirit aspectu. et venire cunctantem vocat et venientem tanqz bumeris suscipit et non audentis inuitare dominum. desideranti tamen salutiferam benedictionem peccatoris domum ingreditur conuiuioqz

participat. ostendens visibili gra-
tia inuisibilem sanctifficationē. qa
dei sapientia familiariter cor credē
tis ingreditur. credentisq; partici-
pat sacramenta Ergo occurrens pr̄
filio reuertenti. supfunditur collo
eius. et in eum lacrimans requiescit
Osculatur autem os eius. p quod
emissa de corde. confessio penitētis
exierat. q̄m pater letus excepit. De
inde mox iubet ei stolam illam pri-
mam pferri vel pristinam gloriam
q̄m ex seductione diaboli nudatus
amiserat. reddi simul et anulū. siue
signaculum salutaris symboli. seu
magis dispensationis insigne. ⁊ nu
ptiarum pign⁹ illarum quib⁹ xp̄s
ecclesiam sponsat. cum omnis ani-
ma resipiscens p ānulum fidei iun-
gitur christo Mandat et calciamen
ta pedibus apponi. aut ppter com
munienda vestigia ad corrigendā
viam vt p lubricum mundi istius
iter fixum incedat. aut excluso ineuā
gelicis caltiamentis carnee conta-
gionis luto. mundos pedes imma
culata conuersatione conseruet ⁊ di
rigat. aut ppter mortificationē mē
broꝝ Vite enim nostre cursus inscri
pturis pes appellatur. et mortifica
tionis species. calciamentis ponit̄
quia de animalium mortuorū pelli
bus conficiuntur Addit et vitulum
saginatum iugulandum in conuiuij
exhibitione. sine dubio dominum
nostrū ihesum xp̄m quem dedit pr̄
in uictimam psalute nostra. Quem
vitulum nominat. ppter hostiā cor
poris immaculati Saginatum aūt
vere dixit. quia pinguis et opim⁹
intantum est. vt ptotius mundi sa
lute sufficiens sit ad odorem suaui
tatis. et nitorem immolationis ad
deum mittere. et p omnibus exora
re. Propter quod etiā mistica ratio
ne dictum est patrem dare alijs im
molandum hunc vitulū. ipsum ve-
ro gaudere et epulari in victima vi
tuli dei. Sic enim inquit dilexit hūc
mundum. vt filium suū vnicū psa-
lute eius daret. Non ergo ip̄e im-
molauit. sed alys immolandum tra
didit. Permitente em̄ patre. cōsen
tiens filius. ab hominibus crucifi-
xus est. Ipse autem dater qui fide
nostra pascitur. et fily pro nobis sui
immolatione letat̄ Gaudet in redi-
tu fily et cōuiuatur in uitulo. qr mi
sericordie sue fructū immolatione fi
ly sui gaudens creator. acquisitiōe
populi credentis epulatur Videns
ergo hanc leticiā patris senior fili⁹
cōtristat̄. Hui⁹ psona illis opariis
conparanda ascribitur qui similat̄
in euangelio post opacionem uinee
ad dn̄m murmurauerūt quod illis
toto die in opibus labore confectis
illum qui ad duodecimā horam ve
nerat precio mercedis equasset Ad
quos dicit ipse conductor omnium
Si ego bonus sum. quid tu malus
es Qui autem hi sunt ad duodeci
mam horā venientes qui ex gētib⁹
saluant̄. iohannes apte clamat. fili
nouissima hora est Nihil autē dif-
ferre. vtrum xii. an nouissima hora
dicatur Qui sunt ergo hi qui mur-
murant. qui laborem et estum tota
die portauerunt. nisi qui iusticias le
gis egerunt. et seruitutis antique
pensum reddiderunt. Vide autem
quā apta sunt v̄ba q̄ a patre dicūt̄

vt ab his que in lege viverunt dicta videantur Quid enim est quod dicit de agro veniens nisi significans de legis operibus venientem. et in his gloriantem. et quasi diuturnos labores imputātem Unde ait mandātum tuum numq̄ pterini. et nō dedisti nec hedum p me vt epularer. hoc est nec peccatorem p nostra requie tradidisti. Qui enim in quit fecerit que legis sunt vivet in eis. Qui autem non fecerit punietur ex ipsis Pro isto autem qui fornicat⁹ est. et saginatum inquit illum vitulū dedisti vel filium tuum dilectū sicut suum diximus. Sed quid ei respondit pater. tu semper mecum es Oportuit autem p isto gratulari q̄ pierat et inuentus. mortuus fuerat et revixit. Ostendens et in hoc verbo manifeste hominem. qui peccando vitam exciderit et obnoxi⁹ mori factus fuerit. et reuersione salvari p penitentiam in adoptionem filij redire. Bonum autem hominem q̄ pmanserit in bono. hereditatē patrum ingiter possidere. Itaq̄ si peccaueris. o homo festina laborando reconciliari domino. vt ex mercede tuoris recipias. ex quo dei gratia donatum tibi perdidisti. Fiat autē magis pmanentes vos in fide coheredes esse domino ihesu christo. quia ipse est gloria et virtus. in patre et spiritu sancto p immortalia secula seculorum Amen.

Explicit Omelia S Johannis de patre et duobus filijs. Incipit Omelia ad neophitos.

Benedictus deus. ecce stelle et iā de terra minuerunt. stellis celestibus dariores lucentes in terra stelle. ppter eū qui in terra de celis apparuit. Nec sufficit stellas in terra monstrari. sz et die suo luce lucente fulgescunt. et hoc plus ad mirationis affert. q̄ō fulgore stellarum noctium ministrarum. a p̄sentibus lumina clariora redduntur. Ille nanq̄ solis aduentu suo p̄ funguntur officio. he luce sole iusticie pperante maiore luce scunt. et ille seculoꝝ confusione deperiunt. De temporum fine sese clariores ostendunt. De illis etenim dictum est. quod stelle de celo cadent sicut cadunt folia de vite q̄d ē sic̄ cadūt folia de vite sic stelle de celo cadent. Sicut enim vites cū vuarum fructibus, pregravantur. foliorum auxilium necessarium vt p̄tegantur ex poscunt Cum autem deposuerint fructum et iam folys denudantur. Ita et mundum humani generis nata viuētis stellas quoq̄ conseruat. Nam nocte p̄eunte. sine dubio stellarum vtilitas simul cum nocte deficiet. Illarum ignea natura stellarum est. et iste edocent igneam sortiri naturam. Sed ibi q̄ dem ignis. quem humanus sensus inuenit Hic autem quem secreta mentis ostendunt. Ipse nāq̄ vos ait baptizabit spiritu sancto et igni Vultis et vtri⁹q̄ nomina partis audire. Illis orion nomen. arcturus vesperus. lucifer. In his vespus null⁹ sed luciferi vniuersi. Benedictus d⁹ Iterum dicam⁹ Qui facit mirabilia

solus. qui facit vniuersa. et conuer
tit vniuersa. Ecce libertatis sereni
tate perfruuntur. qui tenebantur.
paulo ante captiui Et cines eccle
sie sunt qui fuerunt in peregrinatio
nis errore Et iustitie in sorte versan
tur. qui fuerunt in confusione pecca
ti Non enim sunt tantum liberi. sz
et sancti Non tantum sancti. sed et
iusti Nec solum iusti. sed et filij nec
solum fily. sed heredes Nec solum
heredes. sed et fratres christi. Nec
tantum fratres christi. sed cohere
des. Non solum coheredes. sed et
membra Non membra tantum. sz
et templum Nec tantum templum
sed organa spiritus Benedicē de9
qui facit mirabilia sol9. vides quot
sunt baptismatis largitates Sz mlt
tis quidem videtur celestem gratiā
in peccatorum tantum remissione
consistere Nos autem honores cō
putauimus decem. Hac decausa t
iam infantulos baptizamus. vt nō
sint coinquinati peccato. vt eis ado
detur. sanctitas. iustitia adoptio
hereditas. fraternitas christi. vt ei9
membra sint omnes. vt spirit9 ha
bitatio fiat. Sed vos dilectissimi
fratres. si tamen mihi concedit fra
terno vestro nomine gliari Et me q
dem similis beatitudo conceperat
silis ornauit gratia. sed posteriore
negligentia firmum nexum cogita
tionis amisi. sed date vos mihi fra
terno vocabulo nuncupari. ꝓpter
nimiam scilicet caritatem. et vos ro
gari ꝓmittite. vt tante glorie hono
rem animositas consequatur Et tā
to magis vos dignos gratia ꝓpere
tis ostendere quanto vos inspicitis
inculmine positus gloriarum. etesn
transactum temp9 palestra fuit at
qz cōtentio et lapsus facile venia
merebatur Hodierna vero die
campus patet virtutum. exercitati
onibus dedicatus. Agon instar the
atrum ꝓparatur. et ad spectacu
lum conuenit non tantum hominū
genus. sed et celestis etiam cetus an
gelorum Spectaculum enim inqt
facti sumus mundo. non homini
bus tantum. sed etiam angelis An
geli expectant. angelorum domin9
presidet. corona certaminis. Hoc
non tantum honor sed et magna
cautela. quando is qui ꝓnobis ani
mam suam posuit· ipse sit ꝓbamen
tum. iudiciumqz certaminis Olim
piaco nanqz certamine. et friuolo ꝓ
ditoqz spectaculo. impositor coro
narum. in ipso contentionis exami
ne p̄ esse consuenit. et in medio cer
tantium loco consistens. nulli parti
fauorabili nutu. subuenire procu
rat. sed ipsius certaminis expectat
incertum. et cum mente sit et loco
medio ꝓtinet. int nostrum tiam di
aboliqz certamen christus non me
dia lance consistit. sed tuos noster
fautor expectat. Et vt scias nostra
rum partium spectatorem. quide
quomodo nos tāqz suos vnxit oleo
leticie illum vt impederetur nobis
instrinxit. vt cū illum ꝓuiderit ceci
disse calcate inquit sup ipsum Nos
autem et si cecidisse ꝓuiderit. au
xilio sue releuat maiestatis et dicit.
Nunquid qui decidit non adiciet
vt resurgat Et dormientes excitat
exurge inquit. qui dormis Vis am
pli9. admiracionis inspicere. Nob

deus celum post victoriam prepara
nit. illi post victoriam preparauit
gehennam. minatur ꝛ penam Ego
si vicero coronabor. ille si vicerit pu
nietur Et vt scias maiora ei cū sup
auerit preparari. tormenta. vicit
adam et supplantauit Quid igitur
meretur victorie sue Supra inquit
ꝛ vētrē ābulab ꝛ terrā m āducab oi
bus diebus vite tue Si igitur sensi
bilem ita puniuit damnauitq; ser
pentem. qua pena inuisibili puniet
si tantis minister eius tormentis cru
ciatibusq; succubuit. Incunctan
ter auctorem maiores stimuli atq;
eculei consequentur Eteñ pyssimꝰ
pater cum sui filij reperire valuerit
occisorem. non solum meū dolorē
suum iramq; conuertit. sed etiam
ipsum gladium quo filius perierat
particulatim cōminuit. Ita ꝛ xps
noster cum a diabulo hominem in
emptum esse viderit. non solum
eum tormentis afficit. sed etiā eius
gladium obtundit. et ad nihilum
redigit. Confidenter igitur nos re
paremus ad pugnam. etenim nob
arma suppeditant. vltra splendorē
totius auri fulgentia et fortia. ad
amātis robore firmiora totiꝰ ignis
ardorem vincentia. cunctarum pō
dere leniora. pennarum Nec enim
quisquā hec arma portādo quassat
sed subleuant membra. et in excelsa
pducunt et incelum si cupieris cum
his sine dubio pfereris. penitus im
pedimento cessante Rudis nanq;
natura horum armorum videtur.
quia noualis nouus cotidie exerci
tator. homo factus cum demonib⁹
litigare compellor Natus in corpo
re. in corporales inimicos agnosco
Hac decausa mihi thoracem diui
nitus non ere confectum. non arte
compositum. sed iustitie simplicita
te pparauit fidei clipeo roborauit.
Armat me gladius meꝰ. verbū te
neo spiritus sanctitatis. Ille suis sa
gittis armatus est. ego meum gladi
um teneo. Ille sagitarum iaculatio
ne confidit. mihi arma diuersa nō
desunt. Et vt eius formido mon
stretur in cominus litigare non au
det. Iaculorum longitudinem sem
per affectat. vt mittat si viderit ne
gligentem. Et aliam mihi dꝰ vltra
tutelam donauit armorum. Quid
illud mensam pparauit cibum sacie
tatis ostendit. vt post epularum re
fectionem inimicum possim robu
stius uare. Cum enim te egredien
tem post conuiuium dominicum vi
derit te inimicus post celestes epulas
tanq; ignem leonis ore flammantē
fugit et deserit omni vento veloti
or. nec apprimare contendit. et cū
cruentam linguam tuam delonge
Ille crudelis pserexerit. mihi crede
non stabit. et cum os tuum senserit
rutilare gressum suum retro cum ti
more torquebit Elis huius sangui
nis audire virtutem Redeamus ad
eius exemplum. et priorem typum
recordemur. et pristinam scripturā
narremus. In egypto nocte media
egyptus deus plagam decimā mi
nabatur. vt eorum pmogenita de
pirent. quia pmogenitum eius po
pulum detinebant Sed ne amata
plebs iudeorum vna cum illis pidi
taret. quia vnus locus continebat
vniuersos. remedium discretionis

inuentum est Prouide exemplum mirabile. vt discas in ueritate vir tutem. ira diuine indignacionis spe rabatur et mortifer domus singu gulas circuibat Quid igit moyses Occidite inquit agnũ anniculũ. et sanguine eius linite ianuas. Quid agis moyses. Sanguis ouis ratio nabilem hominem liberare consue uit. Valde inquit non eo quod sã guis est. sed quia dominici sangui nis ꝑ eum demonstratur exemplũ. Nam sicut regnantium statue que sine causa sunt atq; sermone. non nunq̃ ad se confugentibus homi nibus anima atq; rationibus deco ratis subuenire consuerũt. non q̃a sunt ere confecte. sed quia retinent imaginem principalem. ita et san guis ille qui irrationabilis fuit. ani mos habentes homines liberauit. non quia sanguis fuit. sed quia hui⁹ sanguinis ostendebat aduentum. Et tunc angel⁹ ille vastator. cum li nitos postes atq; aditus ꝑuide ret. transiecit gressus. et non est au sus intrare. Nunc ergo si viderit ini micus. non postibus impositum sã guinem typi. sed fidelium ore lucen tem sanguinem veritatis. christi tẽ plo postibus dedicatum. multo ma gis se subtrahit. Si enim angelus cessit exemplo. quanto magis terre bit inimicus si ipsam ꝑspexerit veri tatem. Vis et aliã hui⁹ sanguinis scrutari virtutem Volo vnde ꝑmũ cucurrit incipias. et de quo fonte manauit. De ip̃a ꝑmum cruce ꝓces sit latus illud dominicum. initium fuit Mortuo etiã ait ihũ. et adhuc in cruce pendente. appꝓximat miles. latus lancea percussit. et exinde aq̃ fluxit. et sanguis Vnum baptisma tis symbolum. aliud sacramenti. iõ non ait exijt sanguis ⁊ aqua. sꝫ exijt aqua primũ et sanguis. quia prius baptismate diluimur. et postea mi sterio dedicamur Latus miles ape ruit. et templi sancti parietem pate fecit Et ego thesaurum p̃clarum in ueni et fulgentes diuitias me gratu lor reperiri Sic et de illo agno fac tum est. Iudei ouem occiderũt. et ego fructum de sacramento cogno ui. De late sanguis et aqua Nolo tam facile auditor transeas tanti se creta misterij Restat enim mihi mi stica atq; secretalis oratio. Dixi ba ptismatis symbolum. et misterioꝝ aquam illam et sanguinem demon strari Ex his enim sancta fundata est ecclesia. ꝑ lauacri regenerationẽ et renouationem spiritus sancti. ꝑ baptisma inquam. et misteria que ex latere videntur esse prelata Ex la tere igit suo christus edificauit eccle siam. sicut de latere adam eius con iunx eua ꝓlata est. Nam hac de cã paulus quoq; testatur dicens. De corpore eius et de ossibus eius su mus. latus videlicet illud significãs Nam sicut de illo latere de⁹ fecit fe minam ꝓcreari. sic et de suo latere christus aquam nobis et sanguinẽ dedit vnde repararetur ecclesia. et sicut in sopore quiescentis ade. de⁹ lateris membra patefecit sic modo post mortem. aquam nobis dona uit et sanguinem Et sopor ille nũc mors est. et discas mortem nulla so poris separatione discerni. Videte quemadmodum sponsam sibi xp̃s

coniunxit: videte quo vos cibo sacietatis enutrit. Ipse nobis cibi ꝑba est atq; nutrimentum. Nam sicut mulier affectionis natura cogente genitum alere sui lactis fecunditate festinat. sic et christus quos ipse regenerat. suo sanguine semp enutrit Igitur qm̃ nos tantis bonis agnouimus esse pfunctos. vitam congruam pagamus. et symbola illa atq; pactiones qb⁹ sum⁹ cõstricti. cordibus nostris inhereant. Vobis ꝓclamo. cautiones. vel cyrographa peccatoꝝ nr̃oꝝ scindunt. quia nũc estis recenti lumine illustrati Sed et vos hac ad monitione constrigo quos olim quoq; similis beatitudo suscepit Communis etenim hec ratio nobis est. idem sermo cõmunis obligatio. qm̃ neq; et federa nobis cũ illa cõmunia. non atramẽto sed spirit⁹ recordatione. conscripta. non calamo. sed lingue puritate firmata hõ em̃ calamo cũ deo. pactiones cõscribi consuerunt. Et ideo dauid ait. Lingua mea calamus scribe. velociter scribentis. Confessi sumus hui⁹ impium. diabolicam negauimus tyrannidem. Hoc cirographum hoc pactum hoc simbulum docet esse conscriptum Videte ne cirographario inueniamur itaq; debitores. Venit xp̃c. et patris nos cautionibus inuenit astrictos. quas conscripsit adam. Ille initium obligatiõis ostendit. peccatis nostris fenus accrenit Ibi maledictio fuit ⁊ peccatũ et mors legisq; cõdemnatio. Et hec oĩa xp̃c delenit atq; cõcessit ⁊ clamat paulus dicens. Cyrographũ peccatoꝝ nostroꝝ qd̃ erat aduersarium et ip̃m tulit de medio affigẽs cruci non dixit delens. non cataractans sed cruci affigens. vt prs⁹ ei⁹ nec vestigia remanerẽt Ideo nõ delenit. sed conscindit Crucis eni claui dissipauerunt illud. vt in eo nil a deposstero remaneret vtilitas. Et hoc non in angulo. nec secretim. sed immundo medio. omnium videntibus oculis in excelso ligno nexum eius euacuat. Inspiciant quidẽ angeli. considerent archangeli. et cũ oi admiratione celestes quideant potestates Nec aduersarios hoc lateat. nec demones. nec ipsum diabolum qui nos debitis obnoxios effecerunt. Scinduntur subueneratoribus cautiones. ne vobis imposterum molestie ꝓparent Quo igit ꝑ cyrographũ omnib⁹ viribus caret in nigilem⁹ ne nos alia obligatio. alterq; nexus astringat. Crux enim scda non est. nec altera remissio peccatoꝝ. p lauacri regenearationem est nanq; remissio. sed non conceditur p lauacrum Et ideo innigilemus. et arripiamus sollicitudinem Propter hoc enim de egypti finib⁹ emigrastis Nec illius terre iterum seruitia cogitemus. ne vel uti lateris cõmemoratio habeatur. Lat eteni ẽ isti⁹ vite dementia. Nam et ipsa species auri fulgentis. nondũ larte cõposita. nihil aliud nisi terra monstratur. Vidisti mirabilia longe maiora q̃m in deo in illo tempore egyptum relinquentes. non vidisti armatum pharaonem suffocatum. sed vidisti diabolum mole suppressum Illi fluctus et pelag⁹ transierunt. tu mortem transisti Illi egyptioꝝ sepatiõe

alienati sunt. tu demonum liberatõ
ne gratularis. illi iugum amiserunt
barbarice seruitutis. tu quod duri⁹
est. a peccatorum seruitute libatus
es. Vis aliunde quoq; cognoscere
vnde tibi honor est amplior attri-
butus. Iudeis tunc moysi vultum
glorificatum non fuit videre conces
sum. et ade conserui ade sanguinis
necessitate coniuncti. tu aũt christi
vultum in sua gloria ꝑuidisti. Et
clamat paulus dicens Nos autem
omnes reuelata facie gloriam dñi
speculamur. Illi tunc habuerunt
christũ subsequentẽ. sꝫ nos hodie
plus meremur. Et illos q̃dem ꝓpt
moysi gratiã christ⁹ dñs sequebat.
nobis autẽ hoc non tm̃ nouelli mo
ysi causa ꝯcedit sed etiam ꝓpt obe
entiam vestram Illis post egyptum
cuncta deserta. sꝫ tibi celũ post egy
ptum preparatur. ẽ et nobis deo ꝑ
eunte dux opimus Habem⁹ comi-
tem presentẽ moysen. qui nõ moysi
significatio fuit. Hoc de isto moyse
siquis dixerit mihi crede. non errat
Nam et huius labia spiritus lenita
tis amplexus est. huius anime spi
ritus mansuetudinẽ tenet Moyses
tunc man⁹ ad celũ leuauit ⁊ mãna
panẽ ꝓtulit ãgl'oꝝ iste moyses dext
am tetendit ad celum. et ꝓtulit pa
nem celestem. Ille ꝑcussit petram.
et fontes aquarum protulit. Iste ꝓ
ximans mense. petram ꝑcussit spiri
talem. et fontes spiritales ostendit.
Ideo nãq; mensa vt fons affluens
i loco medio collocet vt vndiq; cir
cum instantia sacientur armenta.
vt salutaris ille meatus habundãti
largitate decurrens. nullũ sitis ra-
bie ꝺpire ꝑmittat. qm̃ igit tlis nob
hic fons est talisq; vita nostra conce
ditur. et omnibus bonis. mensa cõ
pletur. vt vndiq; nobis affluat lar
gitio spiritalis. accedamus cum cor
de veritate suffulto. cum pura con
scientia. vt accipiamus gratiam et
misericordiam et auxilium oportu-
no tempore Gratia et misericordia
domini nostri ihesu. ꝑ quem. et cũ
quo gloria patri cum spiritu sancto
et nunc et semper et in secula secu-
lorum Amen.

Explicit ad neophitos Incipit Omelia S Johan. de turture

Turtur amatrix here-
mi quando i desertis
degit locis. delectabi
libus. blandimentis
arcessit comparẽ vo-
cis sue conuallia penetrans. et suũ
masculum in amena et nemorosa
pascentem conuocat. et hinc euola
re ꝓuocans. hortatur. ascensionem
sui celerem facere. Vnanimi autẽ
mente ad inculta et prerupta rupi-
um cubile fundantes. exinde suos si
ne timore volare ꝓuocant pullos.
Asseuerant q̃dam turturem castam
et amatricem comparis esse. ita vt
siquando euenerit eius masculum
ab aquila siue aucupe capi non se
commisceri alteri sed ipsum cupere
ipsius prestolari aduentum. ⁊ i amo
re eius expectacione pendere. Idcir
co audite mulieres. que castitas in
uolucribus reperiatur. Quantecũ
q; igitur figuram turturis inuestra
mente portatis hui⁹ sobrie imitami

castitatē tl'is etei ſē oīs casta eccl'a vi
ro q̄ppe ei⁹ x⁹ crucifixo ꝛ iceſ a dōr̄ē
am patris ſedente alteri viro ⁊ non
commiſcet ſed ipſum deſiderat ip̄z
expectat ꝛ dſidio ei⁹ cōmori cupt ſz
ne forte vidār kīmi ſcp̄te auctoritatē
egredi t̄urē nōinās va ip̄i⁹ ſcripte
vba terā⁹ teſtat nāq; beat⁹ d⁹ ꝛ dit
eteni paſſer īuet ſibi domū ꝛ t̄tur ni
dū vbi repōat pull⁹ ſuos vidā⁹ g⁹
quē dit paſſerē vt e⁹ arbitror hōiez
it⁹gi volut aia nāq; nr̄ ſic paſſer cre
pta ē dla q̄o venātiū qd ꝛ dñs idip̄z
volēs oñdre diſcit ſuis q̄ntū alios
ſcite p̄cellerēt dit eis nolite tiere mlt⁹
paſſerib⁹ meliores eſt⁹ vos ppt̄a
ꝛ ſalomō ꝓclamat dicēs vt euadas
ſic dāmula excaſſib⁹ ꝛ ſic auis alaq̄o
ſile ē reg⁹ celox grāo ſiapis qd ac⁊
cipiēs hō ſeīnat i agro ſuo ⁊ qd q̄dē
mi⁹ ē oīb⁹ ſemib⁹ qñ āt creuert ma
i⁹ efficit vniuerſis holerib⁹ ꝛ fit ar⁊
bor ita vt veniāt volatia celi ꝛ ſedāt
i rāis ei⁹ nā ꝛ h⁹ inumerale hōiz ge
n⁹ volatilib⁹ coeq̄uit etei paſſer iuet
ſibi do⁹ ꝛ t̄tur nidū ſibi vbi repōat
pullos ſuos t̄turi opat oēz caſtā ec⁊
clāz ꝓpt̄ mltiplicē ſapiēegrāz et q̄a
vū ē qd dicim⁹ audi d⁹ loq̄ntē oīs
gla fie regis abit⁹ ifibriis aureis cir
cūamicta varietē eteñ paſſer iuet ſi
bi do⁹ et turt nidū ſibi vbi repōat
pullos ſuos h⁹ ipfeſſiōe trophei cru
ci⁹ enutriēs illūinatos filios ſuos h⁹
turtis ieremias mītiōz fat dicēs turt
ꝛ birūdo ꝛ cicada agri paſſeres cog
nouerūt tp⁹ aduēt⁹ ſui t̄turē dit oēz
caſtā eccl'az birūdiez vo iohānē ho
iez amatorē cicadā aut elo q̄ntiſſm
paulū eccl'e organū d ita nāq; t̄ture
p̄cept abrahe d⁹ dicēs. accipe mihi
vaccā trimā. ꝛ arietē trimū ꝛ capā
trimā turtē ꝛ colūbā h⁹ t̄turis me⁊
mit ſcripta incātico cāticoꝝ dicens
vox t̄turis audita ē i t̄ra nr̄a vox tur
tis h⁹ celeſtē x̄pi nob verni tpis ſig
nificat aduētū vox t̄turis audita ē i
t̄ra nr̄a andiā⁹ igit h⁹ t̄turis vocē
melleā d̄cātātē nigra ſū iq̄t ꝛ ſpecio⁊
filie ier'lm nigra ꝓpt̄ pore p̄uaricati
ōez ſpecioſa ꝓpt̄ celebrē p̄itētiā ni
gra ꝓpt̄ luctū ruie ſpecioſa ꝓpt̄ ſplē
dorē baptiſmi gl'ioſū nigra ſū ꝛ ſpe
cioſa fie ier'lm filias ier'lm ſcās patꝝ
aias dit nigra ſū ꝛ ſpecioſa ex gētib⁹
eccl'a ne dſidretis me vos aie ſcē ne
aſpiciatis i me qm̄ e⁹ nigrīa ſū qm̄
dſperit me ſol ꝓpt̄ pora mea dlicta
ꝛ q̄s ē ſol q̄ ea dſpert videā⁹ ie nimi
rū d q⁹ eccl'aſtes dit ſorit ſol ꝛ occidt
ſol ꝛ ad locū ſuū reuertit ort⁹ ē nob
ſol iuſtie x̄pc de ſcā maria ſcd̄m car⁊
nē genit⁹ oriēs q̄ppe noſm̄ ē illu occi
dit vero qñ p⁹ crucē adiferna dſcē
dit orit ſol ꝛ occidit ſol ꝛ ad locū ſnū
reuertit ipo dicēte cū exaltat⁹ fuero
vniuerſos trahā ad me de h⁹ ſole iu⁊
ſtie ꝛ eſayas ꝓnūtiat dicēs i die⁹ ill'
orietſol iuſtie ꝛ ſanitas erit ipēnis e⁹
veniēte ei ſole iuſtie x⁹ ad tactū fim⁊
brie veſtimti ei⁹ fōs ꝓfluuy ſanguiꝝ
nis exſiccat⁹ ē nigra ſū ꝛ ſpecioſa fie
ier'lm ſiq̄ hic peccatis aia denigrata
ē ne timeat tm̄ mo penitētiā agat ꝛ di
cat nigra ſū e⁹ ꝛ decora ꝛ ſi inouiſſi
mo ſpū ē ꝛ vt ita dicā ſi extremo ha⁊
bitu poſitus ne formidet. tantum
cum fletu peniteat. et compuncto
cōfiteat corde adueſpū ei demora⁊
bit fletus et ad matutinum leticia
Imitare itaq; ezechiam regem qui
egrotatione cūſtrict⁹ ꝛ lecticulo decū
bens audiuit ſcm̄ eſayam dicentē

sibi dispõe dom tuã qr morierꝰ tu ⁊
ñ vines. ꝯuẽsꝰ ad pietẽ amarit̃ fleut
⁊ p̃cibꝰ suis penitẽs dũ ad miaꝫ ꝓ
uocat ⁊ xv ad vitã ãnoꝝ tp̃ꝰ ilico a
do ꝓmerut. siq̃s ẽ hic cathicominꝰ.
ꝯfiteat̃ pctã sua accedat ad dũ bap
tizet̃ i noĩe xp̃i lauacro aq̃ regenẽa
cõis ablutꝰ adoptabit̃ i fiº di siq̃s ẽ
hic fidl̃ ꝑ negligẽtiã pcõr effectꝰ na
t̃ali lacrimaꝝ fõte abluat semetip̃ꝫ
⁊ ꝑ bonã penitẽtie ꝯfessionẽ ꝓuocet
imo iuitꝫ miaꝫ di si sic temetip̃ꝫ ad
ornauerꝰ si sic aiaꝫ tuã ad penitẽtiã
p̃parauerís ⁊ ꝯtẽptã reddideris si
correptiõibꝰ iustis fueris dlectatꝰ ã
plectit̃ te ꝑmo diuiꝰ. ⁊ iflãmabit mẽ
tẽ tuã ⁊ ad dsideriũ te attrahᵗ di ⁊ tc̃
dices ⁊ tu ve mihi ve mihi vulneᵗᵃ
cariᵗᵉ eº sũ lege esaiã ⁊ iip̃o ineuies
qũo ip̃a sagitta loq̃t̃ posuᵗ iq̃t me sic̃
sagittã electã ds vbũ diᵗ ⁊ iphareᵃ
corpis abscõdᵗ me iᵗᵃ sagiᵃ vulnera
tꝰ ierẽias dicebat ad eũ eº ãt ñ laboᵘ
seq̃ post te. ⁊ diẽ hũanũ ñ cõcupiui
iᵗᵃ sagitta vulneratꝰ m̃te daᵈ dice
bat adhesit aia mea post te me ãt su
scepᵗ dextra tua iᵗᵃ sagitta vulneratꝰ
petrꝰ dicebat xp̃o dñe tu nosti qm̃
diligo te iᵗᵃ sagitta vulneratꝰ paulꝰ
⁊ cõuiculatꝰ xp̃o dicebat q̃s nos sep
abᵗ ⁊ cariᵗᵉ xp̃i iᵗᵃ sagitta vulnerata
oĩs casta ecclesia dicebat ve mihi ve
mihi vulnerᵗᵃ caritatis eº sũ o gẽi
tꝰ d meº cordis amabil̃ bõitatꝰ pul
lulãs fõtes o gẽitꝰ celestẽ spõsũ xp̃ꝫ
ad semetip̃ꝫ adducẽs ꝓpt̃ea diᵗ oscu
let̃ me ab osculo oris sui. despõsata
sũ celesti spõso ꝑ legẽ ⁊ ꝓphetas eº
eccl̃aꝫ ex gẽtibꝰ ñ iã volo ꝑ moysen
⁊ esayã aut ꝑ ierẽiã ⁊ cetos vates sꝫ
ip̃e vẽiat cũ ip̃o volo ore ad os loq̃

ip̃e veniat ⁊ osculet̃ me ab oscl̃o oris
sui audio ieremiã dicẽtẽ d ip̃o gra
ue cor eiꝰ p̃oibꝰ ⁊ hõ ẽ ⁊ q̃s cognosꝫ
eũ ip̃ꝫ dsido veniat ⁊ osculet̃ me ab
osculo oris sui audio amos dicẽtẽ d
eo ecce hõ stãs sup muꝝ ad amãtim
⁊ i manu eiꝰ adamas ip̃ꝫ q̃ro. veni
at ⁊ osculet̃ me ab osculo oris sui. et
sic̃ cõiũr amatrix viri absẽte marito
suo ꝑ fenestras circũspiᵗ ip̃ꝫ req̃rẽs
⁊ vbiq̃ speculãs i mari ⁊ itra ⁊ si vi
drit nauẽ veniẽtẽ ibi suũ putat eẽ vi
rũ ⁊ si vidrit viatores ꝓcul veniẽs it̃
ip̃os ad eẽ existiat ⁊ occurrẽs eis it̃
rogat dicẽs diᵗᵉ mihi vbi eũ dimiſi
tis iq̃ regiõe aut iq̃ ciuiᵗᵉ q̃d dicẽtẽ.
aut q̃d faciẽtẽ aut qñ veniẽtẽ i hũc
mdũ oĩs scã eccl̃a ꝯstricta amore xᵗ
it̃rogat ꝓphes vidistis eũ putas veᵗ
putas ñ veᵗ putas adhuc i cel̃ ẽ pu
tas adhuc nonagita ⁊ nouẽ oues q̃
ñ errauerũt pascit i cel̃ ⁊ ñ venit ad
erroneũ ouẽ Dicite mihi vbi pascit
vbi cubat quẽ dilexit aia mea. it̃ro
gati ꝓphete ꝑ unũ rñdẽs esayã di
cũt vidimꝰ eũ si tñ ip̃ꝫ expectas siq̃
dẽ vidimꝰ eũ ⁊ ñ habebat spẽꝫ ne
q̃ decorẽ sꝫ visio eiꝰ i honorabil̃ et
miorata p̃ filys hoim rñdᵗ oĩs casta
eccl̃a ip̃e ẽ ip̃m dsiderio ip̃m q̃ro ve
niat ⁊ osculet̃ me ab osculo oris sui
rñdit ad eã esayas ip̃e ẽ veniet cũ d
natiõe ecce merces eiꝰ cũ eo ⁊. opa i
cõspeᵘ eiꝰ sic̃ pastor cõgregat gregẽ
suũ ⁊ i manu sua cõgregabᵗ agnos.
⁊ i uto hñtes cõsolabit̃ audiens hc
omnis casta ecclesia quod mãifeste
de eo narrauerit esayas. dicit ad
eum Vbi pascit et vbi cubat. quẽ
dilexit anima mea. Mittit eam ad
iohannem. vade inquit in t̃roga eũ

qz ipe ſ̃ē p̃curſoz ei⁹ z vox clamãtis i
dſto pãs viã dñi z dirigẽs ſemitas
ei⁹ pgt ad iohm̃ i dſto. dit⁹ iqt mi
bi ſi tu es xp̃s rñdt iohãnes ñ ſũ e⁹
xp̃c denuo itrogat ſi tu ñ es xp̃c q̃re
baptizas rñdit ie. eo q̃dē xp̃c ñ ſũ ſz
poſt me veniet q̃ foztioz me ē. cui⁹ ñ
ſũ dign⁹ cozrigiã calciam̃ti ſoluere z
ad huc tardãte eo dit ad eũ ve mihi
vulnerta caritat⁹ e⁹ ſũ. z itũ dit iohã
nes ad eã ſuſtine pauliſp noli igemi
ſcere expecta iãiãqz veniet e⁹ im tibi
oñdã vidz iohãnes emin⁹ veniẽtẽ
dñz. z dit ad eã iã noli triſtari nc ige
miſcas qz vet ecce agn⁹ dī ecce q̃ tol
lit pctm̃ mūdi. z cũ audiſſz agnũ ab
iohãne z paſtozem ab eſaya heſitat
et putat dicens ad ſemetipſam cui
credã putas huic aut eſaye. videt
dñs qm̃ dubitat clãat z dit eo ſũ pa
ſtoz bon⁹. z vo ſmõe ſolt oēz heſita⁊
cõz ei⁹ accedt ia ad ſpõſũ ãplectit z
oſculat eũ z oplet qđ i da⁹ ſcptũ eſt
mia z veris obuiauerũt ſibi iuſtia z
pax oſculate ſũt ſe Et ãt manifeſti⁹
addiſcam⁹ qm̃ ſpõſa ſpõſo q̃iũcta ē
z ſpiritales facte ſũt nupte ipe iohã
nes epitalãiũ dit q̃ hz ſpõſã ſpõſ⁹ ē
amic⁹ ãt ſpõſi q̃ ſtat z audt vocẽ ei⁹
gaudio gaudz ꝑpt vocẽ ſpõſi im õz
creſcere me ãt minui neceſſe iqt erat
ſic̃ inuptys dotlia ſcribi ſpõſe carta
q̃rebat z ſcriptoz z calã⁹ dicit ſp̃c ſc̃⁹
ad eſayã accipe tu calamũ nouũ et
grãdẽ z ſcribe ieo q̃rebat calam⁹ iuẽ
t⁹ ē ap⁹ d⁹ dit ei d eo liua mea calã⁹
ſcribe velocit ſcribẽt⁹ ſpecioſ⁹ foza
ꝑfilys hõiz ipe eã dſpõſatipa eã ad
oznat ipe eã hoztat z docet ſic̃ mos
ē doceri hoib⁹ a pnnb audi filia et
vid z iclia aurẽ tuã z obliniſcere po
plz tuũ z domũ pr̃ tui h⁹ ē diaboli
cui pri⁹ ſuiebas varys dſideryſ et
voluptatib⁹ irretita ne ſpereſiqt qz
ſimil tui ē qm̃ ſit tui eſt qm̃ dignat⁹
ē dīūgi tibi qđ ſi temetipm cõſidera
ner⁹ vñ q̃ ner⁹ ocupiſcet rex dcorẽ
tuũ qm̃ ipe ē dñs d⁹ tu⁹ z adoza eũ
Si me audier⁹ filia vultũ tuũ dp̃ca
bũt diuites pleb neceſſariũ quippe
erat et iã q̃ abuno ꝙ offerebant ſcri
bi. ſuos videlicet z ãcillas. z a xp̃o
q̃dē ſu⁹ veniet paul⁹ z ſilican⁹ z ti⁊
motheus ſerui ihũ chriſti Expetũt
et ab ipſa ancille tranſit dauid z di
cit. adducentur regi virgines poſt
eam proxime eius afferentur tibi. fi
unt igitur nuptie. Venit dominus
myſtice in cana gallilee Thana inꝫ
pretatur poſſeſſio Poſſeſſio autem
dei omne ſeculum eſt Dic iam ſpiri
tales celebrat nuptias hoc eſt cha⁊
na gallilee. Et conueniunt omnes
ſancti. et vnuſquiſqz ſecundum vi⁊
res ſuas dona offerunt ſponſo abra
ham offert vitulum ſara panes ſimi
latios. iſaac ligna. portat. iacob
hedos defert. ioſeph frumenta de⁊
ſpergit moyſes lampadam accen⁊
dit. eſayas canit dauid chozum du
cit Et quia neceſſe erat ad tales nu
ptias et ſanctas intereſſe mulieres,
et ipſas quoqz congratulari et cane
re Venit in dith compoſita et heſter
et maria ſozoz moyſi tenens tympa
num et dicens Cantemus domino
glozioſe enim honorificatus eſt Ne
ceſſe etiam erat vt in talib⁹ nuptys
laudes. et p̃conia ſcriberentur pau
l⁹ collaudãs nuptias dicit honoza
biles nuptie z cubile imaculatũ z qz
miſticum erat quod dicebat. audi

quēadmodū verba a de i t̄p̄tat̄ di-
cēs ꝓpt̄ hoc reliq̄t hō p̄rez ⁊ m̄rez ⁊
adherebt vxori sue ⁊ erūt duo i car
va mistiū hō grād ē eo āt dico i xp̄o
⁊ i eccl'a. qd̄ go ē ie i t̄p̄tat⁹ ē nos du
bitaē ñ ꝯuet. sz orem⁹ d̄m vt ⁊ nos
gl'az ipi⁹ videre mereamr i xp̄o ihū
dño nr̄o cū qo ē d̄o p̄ri va cū scō spi
ritu honor gl'a ⁊ ptās p̄ imortaa se se

Explicit de turture. O me. quando ipse S Jo. de asia regressus est constantinopoli.

Moyses magn⁹ ille d̄i fa
mul⁹ capt ꝓphetarū.
maris viator. aer⁹ agi
tator m̄se appator. q̄
agenite ꝓiect⁹ ē. ⁊ ab i-
pugnatrice saluat⁹ gēut q̄dē eū mr̄
abstulit āt eū egyptia ⁊ enutrit ⁊ q̄
i egipto nutriebat̄ i cel' ꝯuēsabat̄ q̄
tm̄ ac tl'e statuit tropheū iste tal' ac
tāt⁹ vt xxxx dies reliq̄ret ppl'm iuet
eū idola fabricātē. ⁊ seditiōes ꝯmo
uētē. eo āt ñ q̄dragita dies tm̄. sz et
q̄nq̄gita ⁊ cētū ⁊ āpli⁹. ⁊ i ueni vos
letās ⁊ philozophās. ⁊ i d̄i timore
p̄seuerās nūq̄d eo moyse aer sū Ab
sit. ho ei dicere extreme d̄m̄tie ē sz qr
ppl's ite io ppl'o sblimior ꝓpt̄ea ⁊ ie
d̄mōte d̄scēdēs i crepabat aarō ob
seditōz ppli ⁊ irascēs i uehebat̄ i eū
cur aq̄euerit volūti eoꝝ eo āt adue
niēs p̄conia vr̄a ⁊ coronas ꝯtexam
Ubi eni p̄uaricatō. ibi reat⁹ sbseq̄t̄
necesse ē ⁊ obiurgatō. vbi āt corre-
ctō ibi laudes ⁊ p̄conia ⁊ corone iō
qz ⁊ si āpliori tp̄e d̄morat⁹ sum foras
ñ me penitet qr ꝯfid'bā d̄ vr̄e carita
tis affectu. ⁊ i tegritate fid'i. sciebā. ei
vxorē mihi d̄spōsatā castite eē muni
tam sicut in seculari coningio asso-
let euenire etem̄ vir qñ i pudicā vxo
rē habere se nouit nc ꝓspicere ei de
domo p̄mittit. q̄ ⁊ si p̄egrinari ali-
qñ coact⁹ fuerit cogit̄ cito reuerti q̄
si quodā suspiciōis aculeo stimula-
t⁹. q̄ āt sobriā ⁊ castā habz foras se-
cur⁹ morat̄ sufficiēs ꝓcuratoꝝ mu
nimine mores reliquēs vxoris hoc
eo ⁊ moyses passi sum⁹. ille q̄dē qr i
em̄dabilē synagogā habebat vxorē
reliq̄t eā ⁊ fornicata ē. ⁊ cōpellit eū
de⁹ dicēs exurge descēde ipie enim
fecit ppl's tu⁹ Sed ego nll'az hmōi
iussionem accepi Et cū paululū mi
hi infirmitas corporis accidisset. ñ
me inq̄etauit vestra absentia sz secu
rus de uobis egrotationis mee. ex-
pectaui medelā Nō em̄ opus ha-
bēt sani medicum sed q̄ male habēt
Nā ⁊ si tardaui paurūp a nobis. ñ
hoc ad detrim̄tū vr̄i sz ad diuitias
pato ꝓficere vestras Que em̄ p me
immo magis p gr̄az d̄i correcta sūt
vr̄a corona ē vester ꝓfect⁹ ē. Et id'o
gaudio et tribudio ⁊ tāq̄z volitare
me credo. et gaudy hui⁹ magnitu-
nē effari nō queo Quid ergo faciā.
quomodo indicabo exultationē mē
tis mee In testimoniū voco cōsciēti
am vestrā qm̄ video exaduētu meo
gaudio esse repletā Quod gaudiū
corona. et laus mea est. Si eni mea
vnius viri presentia. tantam plebē
tali repleuit voluntate. quantum
putatis mihi ex uisione vestra gau-
dium cumulatum Et iacob quidē
vm filiū vidēs ioseph gaud'bat senex
⁊ recreabat̄ spū Eo āt ñ vnū ioseph
sed omnes vos similes illi video et
gaudeo. qr paradysum meū recepi

illi paradyso meliorē. et ibi q̄dē spūs erat israhēlitarū. hic āt xp̄c misteria celebrās. ibi eua erat seducēs. hic āt ē coronās ecc̄la ibi adā seducebat hic āt pp̄ls adheret do ibi arbores diuerse hic āt dōationes variē i paradyso arbores marcescēs i ecc̄la arbores fructificās. i illo paradyso vnusquisq; gñr sem̄ p̄ se i suo p̄seuerat statu. i isto vo paradyso si inuenero labrusca vitē vbē efficiā si inuenero oleastrū vā oliuā efficiā talis etem̄ ē tre isti? nata ppē hec gaudio p̄mitto satisfactiōz. quo vo nos ab duxit tāti tpis lōgitudo suscipite satisfactiōz meā kr̄i. si sunū alicubi digrat? nō reuertētē exigit? cās vbi morat? sit. vbi tm̄ expēderet tpis. et eo? su? sū vre caritat? emist? ei me ñ pecuniā ofitēs. sz caritatē oñdēs. Gaudo q̄ppe tli suito mācipat? ne vnq; ho famulatu opto me solui et ei istud suitiū mihi libtate elegāti? istud suitiū i id tribunal btm̄ collocauit mihi sedē istud suitiū ñ ē necessitatis sz volūtatis. q̄s em̄ ñ libētissime suiat dilectiōi vre tā elegāt? simus amatorib? qd et si lapideā habere aiaz cera fecissetis molliorē q̄d dicā deliderio vro et fauori quē hest na oñdisti die quo voces vre cū gaudio celū penetrarūt ip̄m scificās aerē. ciuitatē fecist? ecc̄laz honorabat eo. et ds glificabat. Heretici ofunde bāt. ecc̄la vero coronabat qr magna leticia ē mri cū exultāt filij Et grāde gaudiū pastori cū exultāt agni gregis. veni ad gaudia virtutū vraz. audiui qr cū hereticis colluctati est? et q̄ iiq; egerūt. ibaptismo redargustis nūq̄d icassū dicebā qm̄ casta vxor absēte viro repellit adulros absēte pastore abigit lupos. sine gubnatore nante saluauerūt nauē sine duce milites victoriā reportauerūt. sine doctore discipuli p̄fecerūt sine p̄re filij roborati sunt immo magis nō sine patre Vester em̄ p̄fect? meum gaudiū vra glorificatō mea corona ē Sz desiderabam? inq̄t tecū facere pasca Satisfacio dilectiōi vre q̄ppe cum iam iracundiam vestro dissoluentis aspectu nam si pater p̄dgū suscipiens filium. statim reconciliauit. neq; penas exegit ab eo. sed illi? co amplex? est multo magis filij patrem suscipientes Sed tamen et ad hoc respondeo. pasca mecum in notis facere habebatis Nemo p̄hibet hodie vos mecum facere pasca. sed forsitan dicetis Nunquid duo pasca facturi sumus Non sed vnum et ipsum multipliciter Sicut enim sē per sole exoritur. et non dicimus mlt̄os soles. sed est sol cotidie oriens. sic et pasca semper consummatur. et cum semper celebretur vnum est solemnitatis nostre Judeorum similes non sum? non seruim? loco nec subditi sumus necessitati tpis dñica voce firmati Quocieſcūq; iq̄t mā ducaueritis panē istū et hūc bibitis calicē. mortē dñi ānūciatis Anūtiam? nāq; hodie mortē xp̄i. sz tūc q̄dē festinitas. et ho die festinitas. vbi enī caritas gaudet. ibi ē festinitas et vbi recepi letātes filios. marimā celebro festinitatē. Eteni et illa festinitas. caritas ē Sic em̄ inq̄t de? dilexit mūdū. vt filiū suū vnigenitū daret. peo sz mlti iq̄t te absente baptizati sunt Et q̄d ho nil̄ min? hz grā nō claudicat donum dei. p̄sente me bapti

zati non sunt. sz pñte xp̄o sunt ba-
ptizati. Nūquid hō est q̄ baptizat
Nō dexterā porrigit. sz de⁹ manū
gubernat Noli de gr̄a dubitare ka
rissime. qr donū dei est. Attēde dili
genter q̄ dicunt̄. si forte tibi ꝑ aliq̄
cā sacra explicāda ē cū obtuleris p̄-
ces. ⁊ subscriptā accepis sacrā nō re
q̄ris quali calamo subscripserit rex.
neqꝫ Inquali carcha neqꝫ quali q̄d
a tram̄to. sz vnū solūmodo queris
si rex subscripsit. sic et in baptismo
carcha cōsciētia ē. calam⁹ lingua sa
cerdotis man⁹ gr̄a est spirit⁹ sancti
Siue ergo ꝑ me. siue ꝑ illū qui offi-
cio fungit̄ sacerdotis. ip̄a man⁹ scri
bit. nos ministri sum⁹ nō auctores.
Et paul⁹ minister est. Sic em̄ inq̄t
estimet nos hō tāq̄ ministros xp̄i.
et dispensatores misterioꝝ dei. q̄d
em̄ habes qd̄ nō accepisti Si quid
habeo accepi Si aūt accepi. nō meū
sz ei⁹ q̄ dedit donū ē. Noli g⁰ dubi
tare km̄e. gratia em̄ dei ꝑfecta est.
loc⁹ non ꝓhibet. siue hic baptizeris
siue i naui siue i itinere. Philippus
baptizauit in via. paulus in vincu
lis. christ⁹ in cruce latronem exuul-
nere. et statim paradysi meruit ia-
nuam reserare Propt̄ hec gaudeo
et exulto et orationes vestras exigo
cū q̄b⁹ ad asiā ꝑ rexi. cū q̄bus reuer
sus sum. cū q̄b⁹ pelagū trāsfretaui.
⁊ adiut⁹ vestris oratiōib⁹ felicit̄ na-
uigaui. nec em̄ i naui citra vos. in
gressus sum nec exiui citra vos. nō
in ciuitate citra vos. aut in ecclesia
sine vobis. sed auulsus quidem erā
in corpore conexus aūt caritate. Vi
debam nanqꝫ ecclesiam vestram. et
in pelago et in exultatione gaude-
bam. Tale em̄ quid significat cari-
tas que nescit angustiari. intrabam
in ecclesia astabam altari orationis
offerebam. ⁊ dicebam. Dñe cōsua
ecclesiam quā mihi tradidisti Ego
q̄dē corpore absens sum. sz tua mi-
sericordia p̄sens est. que me illuc ꝑ
duxit. ⁊ plus q̄m merebar cōcessit.
Et qr amplificauit. multitudo testa
tur p̄sentium Florere video vineā.
⁊ nusq̄ spine. neqꝫ sentū vlla vesti-
gia Exultant oues. et nusq̄ lupus
Quod si etiam alicubi reptus fue-
rit. demutatur ⁊ fit ouis Tanta em̄
vestra est fides. et caritas. vt emula
tione vestra ceteros prouocetis. Ip
se dominus vos conseruauit. et ipse
me reduxit. et in infirmitate positus
orationum vestrarum sensi auxiliū.
quas mihi cottidie i sufragium po
stulo Peregrinatio mea coronauit
ciuitatem vestram Et quia dilige-
batis ex initio. nunc omnibus ma-
nifestum est. Sic enim me absente
tamq̄ presentem habuistis Nā in
asia cum essem ad corrigendas ec-
clesias. hinc illo venientes nuncia-
bant nobis dicentes Inflammastis
ciuitatem. Et certe caritas tem-
pore solet marcescere. vestra autem
dilectio cotidie augmentabatur
Et quem ita absentem diligebatis
presentem credo quod melius ame
tis. Iste meus thesaurus. he sunt
mee diuitie. Et ideo vestras ora-
tiones requiro. Orationes vestre
murus michi ⁊ munimen sunt No
li dicere ego languidus sum. Quo
modo potero pro sacerdote orare.
Audi scripturam dicentem Oratio
āt fiebat ꝯtinua. ⁊ ecclesiastica ora

tio soluit vincula petri. et pauli di-
latauit p̄dictionis fiduciam Oratō
caminū ignis extinxit. oratio cōclu-
sit ora leonum oratio sedicionē cō-
pescuit oratio paradysum apuit.
oratio celi cardines reserauit. oratō
sterilem fecundauit. oratio cornelij
celos penetrauit oratio publicanū
iustificauit Tale a vobis munimen
exquiro. talem gratiā postulo ⁊ de⁹
glorie suscipiens oratiōes vr̄as. det
mihi in aptionē oris mei sermonē.
quo possim creditū mihi ppl'm in-
struere ad salutē p xp̄m dn̄m nr̄m
cū quo ē deo pr̄i cum spū scō honor
gl'a ⁊ potestas in secula seculoꝝ Am̄

Explicit de reuersione eius ex asia. Incipit Omelia post reditum prioris exilij.

Quid dicā q̄d loquar.
Benedict⁹ de⁹ Nunc
egrediēs. dixi s̄monē
hūc ita ui reuertēs. et
illic ꝯstitut⁹. hūc i ore
voluebam Puto vos meminisse cū
añ hoc btm̄ iob adduxissē i mediū
dicētē sit nomen domini benedictū
Hanc vobis historiā dereliqui has
gr̄aꝝ actiones. iterabo regressus.
Sit nom̄ dn̄i bn̄dictū in secula. Di
uerse rerū cause. sz vna glorificatio.
et cū expellebar bn̄dicebā. ⁊ reuers⁹
iterum bn̄dico Et si varie q̄dē cāe.
sed vna diffinitō Sup hiemē ⁊ esta
tē vnus ē finis Culture vertilitas sb̄
sequēs cāpi Benedict⁹ d⁹ q̄ cōces-
sit exire bn̄dict⁹ de⁹ q̄ redire p̄cepit
Benedict⁹ de⁹ q̄ pmisit hiemem
benedictus deus qui dissoluit hie-
mē. ⁊ fecit trāq̄llitatē Nec dico ad
monens vos vt semp bn̄dicatis Si
euenerint mala benedicite. ⁊ dissol
uentur mala. Si ꝓspera venerint.
benedicite. et pseuerant ꝓspera Si
quidem iob cum in ꝓsperis esset.
benedicebat. et cum pauper esset ef
fectus. glorificabat. Neq; tunc in
gratus fuit. neq; postea blasphema
uit Diuersa q̄dem tempora. sz vna
voluntas gubernatoris actū Nec
tranquillitas resoluit. Nec tem-
pestas hiemis demergit Benedict⁹
deus et cum a uobis sum segregat⁹
⁊ cū iterū recepi vos Inutrūq; dei
prouidentia ē. Seperatus a uobis
corpore. sed anima non sum a vo-
bis diuisus Et ex vestro affectu me
um metimini animum. Et quid di
cam. Non sum separatus a uobis
sed magis accensus sum desiderio
vestri Quod etiam de uobis confi-
do nichil nobis nocuere insidie. ni-
hil lesit inuidia. sed magis augmen
tum prestitit caritati. et multiplica-
uit discipuloꝝ numerum Ante hoc
enim diligebar a meis. nunc vero
honorificabor a iudeis Sperabant
me a meis filijs separare. sed magis
michi extraneos adiunxerunt. Nō
illis agam gratias. sed dei misericor
die gloriam referam. qui conatus
illorum malos in melius commu-
tauit. Nam et iudei crucifixerunt
christum. et illius morte huma-
num saluatum est genus. Non illis
gr̄e. sz crucifixo Considerēt q̄d boni
pugna eoꝝ p̄stitit. insidie eoꝝ q̄lem
nobis leticiam preparauerunt Añ
hoc quidem ecclesia repellebatur.
sed nūc et in plateis eccl'e facte sunt

Et vnanimes ꝛ coniuncti psallētes dei in nos puocatis aspectū. voces vestre celi secreta penetrarūt vt ois etas vestras psalmodias miraretur attenta. Cursus equox hodie. et pauci Illac immo cuncti in ecclesia quasi torrens ꝗdam ac fluuius vīa facta est multitudo. Voces vestre eleuantur ad celum. amorem ꝗ ad patrem est ostendentes Orationes vestre meum coronauerūt caput. Oratio omni monili p̄clarior. viri ꝛ mulieris. In christo enī ihū nō masculus neꝙ femina Qualiter enarrem potentias domini. aut mirabilia eius recenseam. Videtis ꝗa qđ dico verum est Qm̄ si quis temptationem viriliter tulerit. magnum ex ipsa vindemiat fructum. Ideo vos ad aplos inuitaui. vt ad eos qui aliquando psecutionem passi fuerant veniremus Et nos quidē insidias passi. illi vero impugnati Sed inimici illis nihil nocuerunt. quia isti orbem terrax lucrauerūt Veniam⁹ ad sancta corpora. q̄ christi stigmata portauerunt. Veniam⁹ ad timotheum nouum. paulum et andreā. alterū petrū. Credimus iuuari nos illox meritis. Si virilem animum geris. non timeas temptationes. Omnes sancti p̄ ista transierūt Magna tribulatio corporum. sed maius refrigerium animarū. Prestet vos dominus semp augeri. et celebres conuentus agere. Vla quippe pastoris ē ouiū multitudo ꝗd faciā. ꝗd loquar inultum vbi seminem. non habeo agrum. Extensa est ppago vitū. pfectum ē templū. et p̄ multitudine piscium rumpunt retia mea Quid faciam laborandi locū non habeo. Gaudendi habeo tempus et ideo loquor. non quia indigetis doctrinam. sz vt meam voluntatem vobis ostendam. vbiqz spice comāt Tāte oues ꝛ nusqz lupus. tot spice et nusqz lolium. tante vinee. et nusqz vulpes. Vbi nunc latent lupi. quo abierunt vulpes. que eos psecuti sunt O rem inauditā. Pastor quiescit. et oues lupox rabiem abegerunt. insidias vulpium oppresserunt. O ouium sapientia. o filiorū affectus. o discipulox caritas. o pulchritudo spōse absente viro abegit adulteros. ostense sunt ei⁹ diuitie. apparuit pulchritudo. Latrones confusi. ierunt. et aufugerūt Dicito mihi quomodo psecuti sunt lupos quomodo pepulisti latrones Freqnti inquit oratione ad deum Quomodo desperisti adulteros. Continuis inquit lacrimis. et ꝺsiderio veri Non accepi arma. non sumsi lanceas. non arripui scutum Solūmō ostendi eis pulchritudinē meam q̄ pspecta vulnerati fugerunt. Vbi nunc illi Proculdubio inconfusiōe Vbi nos. in leticia Vbi nunc illi. cō scientie sue malo tabescunt Vbi vō nos in magna exultatiōe glorificamus deum Quid dicam Quid loquar Adiciat dominus sup nos et super filios vestros. et alleuet dominus vultum suum et misereatur vestri. In christo ihesu domino nostro cum quo est cum deo patri et et spiritu sancto honor gloria et potestas per immortalia secula seculorum Amen.

Explicit de regressu prioris exilÿ Incipit Omelia eiusdem de fide inchristo.

I credis qđ deus erat verbum scđm euãgeliste testimonium. crede quia hoc verbum caro factum est. hoc est homo factum est ita vt in conuertibil' deitas ꝑmaneret. Deus enim in cõuertibilis est quem nulla substantia capiat. cum ipe sit omniũ capax nõ habens neq; augmentum dierum. neq; imminutionem temporũ Nõ esñ extempore aliquod initium habet. qui est ante secula . non aliqua factura est que temporibus excludatur . sed in patris natura manẽs semp absq; initio inuenitur qui coeternus est genitori initium nõ habenti . Unde et temporibus initiũ dedit ipse non in tempore ꝑmanẽs sicut scriptum est Quia in se manẽs innouat omnia . ꝑ quem oñia facta sunt. et sine ipso factum est nihil . si vero et temporale aliquid de ipso volueris cogitare. quia cum sit vnigenitus dei filius. dicitur etiam filiꝰ hominis in dispensatione carnali . cognosce vocem illã patris dicentẽ ego hodie genui te Et quid ait hodie genui te filio hominis. ex maria nato ascribas auferens. prorsus tẽporalitatem ab illa in conuertibili deitatis natura Si autẽ et secundũ paternã generationẽ eñ consideres ꝑ id quod ingenitꝰ est pater ꝓpria vero generatio filius vnigenitus . ꝙ ideo filius vnigenitꝰ. et ideo distinctionem aliquam inter genitorem ꝙ genitũ . diffinire velis . hic vide vt intellectu pio tante necessitudinis intuearis archanum Qñ et priꝰq; nasceretur vnigenitus in suo iã genitore generandus manebat . non habens distanciam temporis sicut impy dicunt . quia erat quando nõ erat qui ineffabilem domini creatoris generacionẽ mortalium creaturarum specie meciunt que gradibus etatũ generant ꝙ generãt Verũtamen eciã deipsis eos condicionis humane generacionibus arguamus . Nam si eciã homini in est antequã generet et id quod exeo generandũ est . secundum est secundũ naturam et antequam generet non aliunde mutat vt seminet ꝓgeniem quã generaturus est Quanto magis ido patre omnipotente ista ratio cernẽda est. vt eque in conuertibilis ꝙ sẽpiternus filius. in eterno atq; incõmutabili patre semper fuerit. scđm naturam insepabilis substantia est excludens illã impiorũ blasphemiã que dicit. erat qñ non erat Si vero manifestius volueris agnoscere qui erat semper in patre priusq; nasceretur Non legisti in factura et cõstitucione mundi moÿse exponente quomodo exꝑsona opificis dictũ sit. ꝓducat herbam feni . seminans semen. secundum genus et similitudinem . et lignum fructiferũ faciens fructum . cuiꝰ semen eius ipsum secundum genus et similitudinem sup terrã Si ergo lignũ fructiferum qđ in escam datum est hominibus priusq; ꝓducat fructꝰ in semetipso semen fructum habet scđm genꝰ et

secundum similitudinem suam. q̄n
tomagis deus q̄ creator et largitor
eorum est. in semetipso habuit na=
tum suum anteq̄ signaret Non em̄
duos ingenitos dicimus. sed vnū
ingenitum patrem ꝑfectum. qui fi=
lium exseipso genuit. ꝑfectum sicut
ipse est ꝑfectus pater. Tu ergo qui
vides dicentem. pater si possibile ē
transeat calix iste a me Veruntam̄
non sicut ego volo. sed sicut tu vis
Non vides eundem dicentē pote=
statē habeo iterum sumere eā. Et
nemo eni eā aufert a me. sed a me=
ipso pono eam. vt rursus assumam
illam. Quod vtiq̄ dicens docet te
vt vis ꝓprie voluntatis eius non ex
trinsecus eum natum esse arbitreris
quia non sicut indigens sumsit ali=
unde virtutem. cum qua sit ope ei
sed sue potestatis imperio vsus est.
et non assumptiue assumptionis
benefitio Considera ergo liberum ⁊
principale diuine voluntatis arbi=
trium. et noli contrahere atq̄ con=
cludere in angustys mentis tue dū
maiestatis qui ꝓpter te susceptam
fragilitatis tue carne vestitus est. s;
redde altitudinem glorie sue habē
tem potestatem anime sue ponēde
et resumende. Diminutionē vero
ad eū refunde q̄ passus ē ⁊ resurrexit
pass⁹ ē eū q̄ voluit surrex^t q̄ potuit
vides g⁹ dicētē n̄ veni volūtatē meā
facē s; volūtatē ei⁹ q̄ misit me. et q̄
me misit maior me est. Et ediuerso
non cōsideras eum dicentem. ego
et pater vnū sumus Vt quod sum⁹
ꝑsonis ascribas. quod vero dixit
vnum diuinitati assignes. Et si eū
orantē videris. si crucifixum si extē
pore orantem consideras. secundū
quod ad eū dictum est. ego hodie
genui te. Illum mihi intellige d̄ quo
criptū apl's ad hebreos dicit q̄d ē
homo quod memor es. aut filius
hominis q̄m visitas eū minorasti eū
paulomin⁹ ab āgel. gloria et hono
re coronasti. et cōstituisti eū sup opa
manuum tuarum. omnia subiecisti
sub pedibus eius. et idem magister
illico sua disputatione subtexuit.
Nunc ad huc non videm⁹ om̄ia il
li subiecta. paulo ante minus ab ā
gelis minoratū vidimus inquit ihe
sum ꝓpter passionem gloria et ho=
nore coronatum Cum vero audie
ris. et illud quod de eodem ihesu
domino nostro beatus apostol⁹ di=
cit. quando subiecta illi fuerint oia
tunc et ipse subiectus erit ei. qui si=
bi subieciat omnia vt sit de⁹ oia ⁊ in
omnibus et recurrere oportet ad a
postolū. et ꝑ ipsi⁹ magisteriū intueri
quia dixit necdum videm⁹ vniuer
sa illi subiecta. neq̄ omnē linguam
confitentē. quia domin⁹ ihes⁹ chri
stus in gloria ē dei patris. vt quādo
ad impleta fuerit subiectio confiten
tium. quia dominus ihesus in glo=
ria est dei patris in subiectione ei⁹
cui subycitur omnis lingua. hoc est
filio hominis secundum apostolū.
Tunc filius hominis secundū apo
stolum in subiectione plenitudinis
credentium subicitur diuino ver=
bo. vt sit iste qui assumptus est. hō
sit deus omnia in omnib⁹ Quia ꝑ
ipsum iudicē erit retributio iustis
iusticie in gloriā. et peccatorib⁹ iu=
stum iudicium tormentoꝝ irā dā
natiōis. si āt volueris magnitudinē

filij in agnitionem patris considera
re. vade ad philippū apl'm ⁊ iterro
ga cū ipo dicēs. ostēde nob' pr̄ez ⁊
suffit nob' et poteris discedere ipso
domino respondente qꝛ pater me⁹
vsqꝫ ad huc operatur. et ego opor.
Et cum philippo audies. tanto tē-
pore vobiscum sum et non me vidi
stis. Philippe qui videt me. videt
et patrem. quia ego in patre et pa
ter in me est. hoc autem ait illumi-
nans nos.

Explicit de fide in christo.
Incipit Omelia quod ne-
mo leditur nisi a semetipso

Scio quod crassioribus
quibusqꝫ. et presentis
vite illecebris inhianti
bus atqꝫ his qui ꝑ oīa
terre adherent. et volu
pt ati ꝓp̄e libidiniqꝫ deseruiunt nec
spiritalem sensum capere querunt.
nouus videatur hic sermo noster ac
mirus. et deridebunt nos fortasse
quod in ipsa statim tituli fronte in-
epta satis ⁊ que nulli videantur ve
ri similia ꝓponamus. sed non obh⁹
nos a ꝓposito cessamus. quinimmo
et eo ipso ad consignanda. et omni
modis comprobanda. que promisi
mus per urgebimus. si tamen pau
lulum nobis in principijs patien-
tie tribuant hii qb⁹ absurda viden
tur esse que loq̄mur nec inexordiis
obt̄bent dicentē sed in finē ꝓposite
oracionis expectēt. Scio enim quia
post hoc nobiscū stabūt notātes se-
metipsos p̄oris erroris ⁊ vt dicitur
palinodiā canent ac ueniā postula
bunt ꝓ eo qd̄ minus rectā nūc usqꝫ
rerū tenuere sentēciā insuꝑ et grām
nobis habebunt sic̄ egri quiqꝫ me-
dicis recuperata sanitate. Nolo er-
go mihi ingeras opinionem. nunc
illam que aput te actenus inueta-
ta ꝑmansit. Sed expecta paululū
orationis huius nostre luctamen. ⁊
tunc scio quod rectam ꝓposito ne-
gotio sententiam dabit. vbi spino-
sis opinionibus que aput te sunt ra
tionum que a nobis dabuntur fal
ce resecatis. rectum iudicandi tra-
mitem potueris intueri quoniamq̄
dem et iudices seculi huius nego-
ciorumqꝫ communium. et iam si ve
hementer viderint eum q̄ p̄mas ne
gocij partes ꝓsequitur ꝑorantem.
et largissimis dicendi fontibus in
undantem expectant. tamen. ⁊ iam
respondentes ad hec ꝓsecutionem
et audiunt cum patientia. nec pri-
ma allegatione mouentur ad sentē
tiam ꝓferendam. etiam si iustissima
videantur esse que dicta sunt. Ser-
uatur enim apud audientiam eoꝝ
secundo quoqꝫ integer dicendi loc⁹
q̄uoq̄dem hec est iudicum discipli
na prius ex utraqꝫ parte causam di
ligenter agnoscere. et ita sententiā
ꝓmulgare. igitur quia et nobis in p̄
senti negotio primi oratoris partes
ꝓsecuta est. inueterata apud pluri-
mos et radicata. multi temporis o
pinio que omnem pene orbem ter-
re ꝑ orat. et astruit dicens confusa
esse omnia nec aliquid recte iusteqꝫ
seruari inter homines posse. Coti-
die enim videmus ledi quam plu
rimos. et affligi. et opprimi cum oī
iniuria. humiles et infirmos a potē
tibus et fortib⁹ et pauperiores adi
tioribus inuadi. et sicut non est pos
sibile numerare fluctus maris. ita

omne quod quidem in rebus hys aliquid quo corrumpi possit ac ledi

nec hi qui affliguntur possunt nu-
mero comprehendi quibus neq; le
ges vlle subueniunt. neq; iudicium
metus. neq; vlla vis alia morbum
huic potest a pnicie cohibere. qnim
mo et augetur p dies singulos. flet?
gemitusq; malorum semper increscit Ipsi enim iudices qui ad hec re
pmenda constituti sunt. graniores
tempestates et pniciores suscitant
morbos et in tm labes mali huius
augetur vt non nulli infelices t stul
ti in id insanie prorumperint. vt et
iam diuinam phis puidentiam cul
pent Videntes eum quidam q̃ ho-
nestum et placidum vite ppositum
gerit. interdum trahi ad iudicia vi
ciri. t pturbari et pati. extrema oia
proteruum verum et improbum
et pessimi ppositi virum. augeri di
uitijs potentia honoribus cumula
ri. terribilem omnibus fieri. tinnu
meris modis excruciare et affligere
ac pedibus vt ita dicam conterere
bonos et honestos viros Hec autē
iniqua atq; iniusta inequalitas nō
solum in vrbibus sz t i agris et nō
solum in terra. sed et in mari com-
mittitur. t exercetur Cum ergo hui?
modi apud plurimorum mentes fe
ratur opinio. oratione vetuste psua
sionis asserta necessario contra hec
hic noster nunc introducitur sermo
Agones habiturus quatenus falsē
huius opinionis quamuis ātiquas
deiciat. et subruat sedes. Licet
ergo sicut superius diximus. nouū
quod asserimus videatur ac mirū.
Hoc tamen pollicemur quod volē
tibus diligenter his quod dicitur
intendere. et vera hec nostra et vti

lis inuenietur assertio Hoc ergo est
quod hic sermo nostr̃ pollicetur oī
dere Sed queso vos nullus primo
turbetur auditu. neminem posse le
di ab alio nisi a semetipo. Verum
vt planior sermonis huius intelli-
gentia et aptior detur. primo discuti
amus quid sit hoc ipm ledi et erga
quam materiam quam vero substā
tiam ledi contingat vnicuiq;. Sed
hoc ita demum lucidius fiet. si p̃us
que sit in homine virtus vel vbi sit
requiramus Tunc enim verius ap
parebit vnde et quomodo ei acci-
dat ledi. et inquo quidem videatur
ledi. nec tamen ledatur Idq; etiam
exemplis adhibitis clarius demon
strabimus Omne quod est in reb?
habet aliquid quo corrumpi pos-
sit ac ledi. Verbi gratia ferrum eru
go ledit. lanam tinea Quinm gre-
ges lupus. Vinum aceti pmutatio
dulcedinem mellis amaritudo cor
rumpit. Rubigo segetibus nocet.
Brando viniam ledit Virgulta ac
diuersa plantaria locuste ac bruchi
exercitus vastat. t singulis quibusq;
corporibus vti ne in enumerando
omnia longius p̃ducatur oratō va
rie morborum species inferunt cor
ruptelam. Sicut ergo vnumq̃q;
eorum habet quo noceri possit. et
status eius incolomitasq; corrum-
pi. requiramus nunc quid illud sit
quo virtus quoq; animi ledatur.
ac vitietur humani Alij quidē alia
opinantur. Oportet enim nos eti-
am falsas opiniones adducere in
medium Confutatisq; eis vt seueri
tas habet edocere et ostendere evi-
denter q̃ nocere nobis vera nora

Inquit quid sit. d quo vtq; ad hūam leda-
et narrat primo aliorū opiniones

nemo ali⁹ potest nisi nosmeipsi Alij
ergo putant quod noceat homini
paupertas. aly damna aut columi
ne aly mors. et inhys esse cunctas
hominum miserias deflent. multa
q̄ miseratione dignos dicunt eos
qui inhis positi videntur. ac lacri
mabiliter conqueruntur dicētes ad
inuicem Quid mali ꝑpessus ē ille.
Subito direpta est eius vniuersa
substantia Et alius rursus de alio.
ille egrotat grauissima egritudine.
et desperatur a medicis. Et alius
eos qui in uinculis habent deflet.
alius eos qui patria carent. et ad e
xilia ꝓpulsi sunt Alius eos qui in ꝑ
uitutem ex libertate redigunt. ali⁹
eos qui ab hostibus depdati sunt.
atq̄ in captiuitutem ducti. alius q̄
naufragio decepti sunt vel incendio
cōflagrarunt vel ruinis oppressi sūt
Isti omnes planguntur lugentur ⁊
flentur ab ominibus. Hy vero qui
male agunt. et nequit viuunt. a nul
lo penitus flentur Sed quod est in
felicius frequenter isti etiam laudan
tur ab hominibus ⁊ beati dicunt.
quod certe totius mali causa est age
iam nunc si tamen vt ab initio dep
catus sum nemo obturbet dicentez
Ostendamus quomodo nihil hoꝝ
que supra diximus nocere prudenti
viro potest. nec corrumpere animi
virtutem Quid enim dic mihi eum
qui facultates calumniatoribus vel
furibus vel latronib⁹ obsessus ami
sit huiusmodi damna leserunt ani
mi virtutem. Sed si videtur. pri⁹
describamus vt ꝓposuimus que sit
animi virtus. et equi vt euidentius
possit agnosci coniecturam et simili
tudinem ex corporeis substantys ca
piamus. Et videam⁹ prius verbi
gratia equi que sit virtus. Nunq̄d
nam videbitur in argenteis frenis
pulcrisq̄ capitibus ac sericis flam
mulis. falerisq̄ gemmatis. iubaq̄.
aureis intexta funiculis equi virtus
et magnificencia iudicari. an inue
locitate cursus et fortitudine pedū
gressusq̄ cautela ac pectoris firmi
tatē. cunctisq̄ q̄ aut conficiendo iti
neri apta ducuntur. aut p̄lys ꝑagē
dis. vt vel interritus hostem petat.
vel in aduersis ꝑnicitur. ꝓpriū pos
sit exitio liberare sessorem. Nonne
certum est in his potius equi virtu
tem qm̄ in illis de quibus supra di
ctum est declarari Quid autem ⁊ re
liquorum animalium. nonne in eo
omnis ꝓbitas habebitur. si vel fer
re onera fortiter vel robusta possūt
mouere carpenta Nunquid volēs
aliquis ꝓbare animal. ad ea respi
cit. que ei superposita viderit. an vt
diximus. si membris. si pedibus. si
vngulis validum sit inspiciet Et itē
si vineam ꝓbare volumus. nudq̄d
ad hoc inspicimus. si letos habeat.
pampinos aut flagella diffusa. An
illud magis aspicimus. si densior ei
fructus sit. et vua fecundior Simili
ter et de oliua atq̄ alys huiusmodi
arboribus contemplamur. Igitur
eodem modo etiam de hominibus
agamus discutientesque. aut vbi sit
vera hominis virtus. et tunc eum
ledi putemus. cum in ipsa fuerit.
lesus. Que ergo est virtus hominis
Non sunt diuitie. ne timeas paup
tatem nec sanitas corporis ne lang
uorē metuas. nc fama et existimatō

virtus equi consistit in hoc

virtus hominis que sit

humana ne te hominum maledicta terreant nec vita hec communis. ne forte metuas mortem. nec libertas. ne seruitutem p horrescas. sed que est virtus animi recte sentire de deo et recte inter homines agere. Illa enim omnia que supra diximus auferri ab homine possunt etiam si nolit. hec vero si habeat auferre ab eo nullus omnino nec ipse diabolus potest. nisi ipse ea qui possidet prodat. Sciebat huncrerum ordinem diabolus et ideo cum expetisset beatum iob. omnem substantiam eius perditam dedit. non vt eum pauperem faceret. sed vt phis dolens. impium aliquem sermonē proferret ideum. Propterea denicz et omne corpus eius afflixit. non vt eum faceret egrum. inquo nihil ledebatur sed vt peregritudinis cruciatum. si forte constantia eius fatigari potuisset. animi virtute nudaretur. Obhoc eū numerosa orbitate pcussit obhoc et corpus eius tormētis multo grauioribus qm si carnifices adhibuissent afflixit. Non enim ita torrores vngulis latera sulcarent. vt ille ea vermib⁹ fodit Obhoc inquā hec omnia vt male aliquid de diuinitate sentiret Obhoc etiam amici qui ad consolandum venerant. instigantur ad exacerbandum Aiunt enim nondum digne secundum ea que peccasti flagellaris. Et multa alia huismodi incusantes eum locūtur. Ille autem vrbe extroris. et domo facultatibus simul affectibusqz nudatus sterquilinium pdomo prostramentis humum. simum pduīs habet Sed in his omnibus nō solum nihil leditur iob. verum z clarior p hec ac magnificentior reddit Cum enim cunctis eum facultatib⁹ atqz ipsius sanitate corporis spoliasset immensas ei virtutum diuitias p patientiam congreganit Neqz enim tante fiducie apud deum erat iob. anteqm in hoc agone sudaret qđ si iste qui tāta ppessus est. et ab eo ppessus qui omnes homines nequitie crudelitate pcellit. ledi in anime virtute non potuit quis erit iā cuius vidatur digna causatio cum dicit ille me lesit. ille nocuit. ille impedinit Si enim diabolus q̄ omni malitia repletus commotis vniuersis viribus suis atqz. omnibus telis armisqz vel in domum iusti vel in corpus eius directis ledere omnino non potuit sed magis eum vt dixi glorioſum et spectabilem reddidit quomodo digne quis vllus homi num culpabit quod ab eo ledi quierit aut noceri. Quid ergo adam inqs ñ est les⁹ a diabolo et non est supplantatus atqz eiectus de paradyso. Non diabolus eum sed ignauia sua lesit dum erga obseruantiā mandati nō vigilat Nam hic q̄ tot machinis aduersus beatum iob totqz fraudibus pugnauit armatus. nec tamen eum valuit supare. quomodo vllis horum in adam p tāte decipere eum potuisset. nisi pigna uiam suā semetipm sponte pdidisset Sed dices qui calūnys circumuentus pscribitur et amittit uniuersam substanciam. non est lesus cum paternis nudat⁹ bonis vltima ingestate cruciatur non immo vero ñ solū lesus non est sed et lucri aliqđ

capiet si vigilauerit Quid enim dic
michi apostolos christi penuria re
rum corporalium lesit Nonne in
fame ⁊ siti ⁊ nuditate degebatur et
pro his clari magis et magnifici ha
bebantur atq; in gentem per hec fi
duciam quesierunt apud deum qd
autem et lazarum. Nonne egritu
do ⁊ vlcera ⁊ egestas vltiq; adbitu
dinē duxit Et afflictio huius mun
di coronas ei ineternum parauit.
Quid vero ioseph. nonne quod ob
pprys domi et pegre repletus est eo
vsq; vt et adulter putaretur. et qd
seruituti subiectus est. parentibus ⁊
domo extorris effectus. Nonne ob
hec singula in admirationem omni
bus apud homines et i magna glo
ria apud deum. Sed quid de exi
lys et paupertate et obprbrijs illatis
loquor. et quod in seruitutem reda
cti sunt mirabiles viri Mors ipa dic
michi quid nocuit iustissimo illi a
bel. mors amara. et acerba mors.
parricidio illata non homicidio nī
ne obhoc in omni orbe terrarum.
canitur ⁊ celebratur abel. vides quo
modo amplius ostendit nostra hec
etiam eo quod pmisit orario Non
solum enim hoc apparuit quod pro
posuimus. quia nullus ledatur ab
alio. sed et quod lucra maxima ca
piant sancti homines in his quib⁹
videntur affligi. Cur ergo ais pene
et supplicia. cur gehennam. quam
obcausam mine tam multe si nemo
ledit. et leditur nemo. Noli confun
dere et pmiscere pmonem. neq; eīm
diximus quia nemo ledit. sed quia
nemo leditur ab alio Et quomodo
inq; erit istud si ledunt aliqui vt ne
mo ledatur. ita vt iam ostendimus
Nam et ioseph leserunt fratres sui
et inique egerunt in eum. sed ipse le
sus non est. et in abel inique egit ca
in insidiatus est enim ei. sed ipse nō
est lesus nec mali aliquid passus ob
hoc ergo pene et supplicia non eīm
patientie virtus eorum qui patiūt
illorum crimen abstulit. qui impio
pposito. iniuriam primis irrogarūt
Quamuis enim ipsi clariores esse
cti sint ptollerantiam non tamen il
li exuuntur scelere p pposito sui mili
tiam Et ideo quidem illos virtus.
animi extollit ad gloriam istos vero
malitia animi demergit ad penam.
Merito igitur a iusto iudice deo il
lis quidem qui constanter philoso
phati sunt. et ad palmam victorie
puenerunt regnum parabit. His
autem qui in nequitia ppositi pdu
rarunt gehennam deputauit. propter
quod si ablate tibi sunt facultates.
tue. dic nudus exiui de uentre ma
tris mee nudus et hinc abscedam.
Adde et illud apostolicum. nihil in
tulimus in hunc mundi. sed nec aut
ferre quidem possumus Audisti te
male dici infamari apud homines
et contumelijs onerari Recordare
et ante oculos pone verba domini
quibus ait: ve vobis cum bene vo
bis dixerint omnes homines Et illū
gaudete ⁊ exultate cum eiecerint no
men vestrum tamq; malum apud
homines Expulsus es patria et do
mo. recordare quia non hēm⁹. hic
patriam manentem sed futuram in
quirimus Quid ergo putas patriā
pdidisse. qui in tota terra peregri
nus es Sed egritudinem incurristi

grauissimam. vtere illo apostolico
sermone quo ait Nam et si is qui fo
ris est homo noster corrumpitur q̄
intus est innouatur de die in diem.
In carcerem conclusus es. et mors
crudelis imminet. et intentatur ad
huc ante oculos iohannem in car-
cerē ceruicibus cesum et tanti ꝓphe
te caput saltatrici puelle in merce-
dem libidinis datum Hec ergo sin
gula cum inferuntur iniuste tu non
consideres eorum que inferuntur ī
iuriam. sz eoꝝ que ꝓhis retribuent̄
gloriam non solū em̄ pc̄tꝰ absoluit̄
qui hec patitur sed et iusticias acq̄
rit tantum est vt fides eos constan-
tiaq̄ non deserat. Cum ergo dam
na facultatum neq̄ calumnie. neq̄
opprobria neq̄ exilia neq̄ egritudi
nes et cruciatus neq̄ ipsa mors que
videtur omnium horum esse graui
or ledat homines quin immo viuet
clarioresq̄ reddat vnde iam ꝓbab̄
ledi aliquem posse. cum ex his oīb⁹
non ledatur Verum ergo et ampli⁹
ad huc aliquid assignare temptabo
quia illi soli leduntur qui ledunt. et
nulli aly nocet noxa quam ceteris ī
ferunt nisi ipsis qui inferunt. Quid
enim dic mihi infelicius erit quam
cain. Mors enim illa que manibus
eius fratri illata est. illum quidem.
iustum reddidit ꝑ secula ipsum ve-
ro qui intulit haberi fecit per secula
parricidam Quid etiam herodia-
de miserius. que caput iohannis.
exhiberi sibi desiderauit in disco.
vt suum caput ꝑpetuis gehēne igni
bus flammisq̄ demergeret. Quid
etiam ipso diabolo deterius qui ne
quitia sua ita clarum reddidit iob.
vt quanto illi gloria tanto huic cre
sceret pena Vides quomodo ꝛ ī his
plus multo quam polliciti fueram⁹
ostenditur Claruit enim non solum
neminem ledi ab his qui iniurias ī
ferunt sed illos tantummodo ledi.
et male pati a quibus irrogant̄ in-
iurie quomodo quidem neq̄ diui-
tie neq̄ libertas neq̄ sanitas. neq̄
huiusmodi que supra memorani-
mus ꝓprie bona hominis sunt. sed
sola virtus animi. Et ideo cum er
ga ea que extrinsecus sunt damnū.
aut amissio aut afflictio vlla supue-
nit non leditur homo. quia omne
bonum eius in animi virtute cōsi-
stit Quid ergo ais si in ipsa quis ani
mi virtute philozophatur et ledit̄.
Nequaquam In his enim si ledat̄.
non ab alio leditur sed a semetipso
Quomodo ais a sematipso quis le
ditur. Si quando verberatus ab
aliquo vel facultatibus spoliatus.
aut alio quolibet modo afflictus.
blasphemum et impium ex ore suo
protulerit verbū lesus in hoc ꝛ val
de lesus est non tamen ab alio sed a
semeipso ꝑ impacientiam scilicet su-
am Intuere enim sic̄ et superius di
ximus quanta ꝑpessus sit iob. non
ab homine aliquo. sed ab eo qui oī
um hominum scelestior est et crude
lior Quod si ille in manis et cruen-
tus tot machinis. tot fraudibus ab
hibitis totq̄ supplicys non potuit
cogere vt peccaret iob labys suis
ante dominum et cum neq̄ legem
accepisset iob. neq̄ redemptionis
eius fuisset gratiam consecutus q̄n
tomagis tu his omnibus munitus
si vis et ex fide auxilium dei ī plores

non potes superari. Unde enī pau-
lum quanta passus est. que etiam
enumerare difficile est carceres vin
cula. verba flagella supplicia a iu
deis lapidatus. virgis ceditur pci-
pitatur. latrones incurrit. ab inimi
cis. a fratribus insidias perfert. In
tus timores. foris pugnas. patitur.
famem. nuditatem. calumnias. insi
dias. tribulationes bestias tolerat.
et quid opus est. multa dicere. cotī-
die moritur. et tamen in his omni-
bus non solum nihil blasphemum
ex ore suo profert. sz z gaudet et glo
riatur. atq; exultans dicit. gaudeo
autem in passionibus meis. et iterū
non solum autem sed et gloriamur
intribulationibus Si ergo hic tan
ta patiens gaudebat et gloriabat.
que erit venia que excusatio his q
proparuis iniurijs vel verberibus
aut qualibuscunq; tribulationibus
que vtiq; illis longe inferiores sunt
blasphemantur. Sed aliter inquit
lector Si enim non blasphemauero
facultates mee auferentur. et ero iā
inutilis ad misericordiam faciendā
Occasiones sunt iste et non bone.
Si tibi opera misericordie et elemo
sine cordi sunt. audi quia pauper-
tas non impedit animum misericor
die. Quamuis enim pauper sis. erūt
tibi duo minuta. que cum obtuler?
sup omnem diuitum censum repu-
tabuntur tibi. et erit tibi man? ple
na farine q̄ sufficiunt ad pascendū
prophetam Quod si defuerint ec?
hec. nunq; tibi crede deerit calix
aque frigide. exquibus omnes diui
tias effusas p misericordia supabis
Mentem nanq; misericordie deus
requirit. non peccunie quantitatem
Vides ergo q?nc inhoc quidem dā
num passus es quod perdideris fa
cultates. quinimmo et lucri plurī-
mum. Nam coronas immortalita-
tis quas alij multa largiendo mere
antur. tu duobus minutis vt dixi-
mus aut precio aque frigide compa
sti. Hec quidem his qui veritati stu
dent. et salutis sue curam gerūt ma
nifeste euidenterq; patuerunt. apd
eos autem qui voluptatis vinculis
alligati sunt et quos obtinet libido
captinos. quibusq; omnis vita in
luxurijs teritur. superflua videntur
hec et inepta. quoniam quidem sūm-
ma auiditate amplectuntur vm-
bras et stringunt ventos. Hec enī
que eis videntur carnis et seculi bo
na. emanibus eorum tamq; vent?
et vmbra effugiunt ac labuntur Et
ideo si videtur apiamus et iam ip-
sis interiores rerum causas z imagi
ne hac qua decipiuntur ablata ip-
sam eis interiorem impure huius et
immunde meretricis. quam con-
plectuntur faciem reuelemus Me-
retricem nanq; ego appello vitam
hanc que indelicys et affluentia di-
uitiarum et huius seculi potentia
ac voluptate transigitur. Et non so
lum meretricem eam nomino. sed z
turpissimam atq; obscenissimā me
retricem cuius facies feda. horrida
aspera. amara. crudel. z in hoc ma
xime est inquo sine venia habendi
sunt cuncti. quos decipit Quod cū
tam turpis sit vultus eius. et ferus
Et tam barbarus ac truculentus.
multi tamen ab ea capiuntur. Et

Hec vita meretrix appellat

cum videant apud eam cuncta omnia periculis mortibus precipicys plena cumq; stipari eam cernant sodalibus pessimis contumelijs dico. obprobrys. liuore. inuidia. insidijs. criminationibus. et pernicio sissimis curis metu iugi tremore frequenti. et mille alys huiusmodi infaustis consortibus velut anguium corona circundari fructum vero in hys nullum alium nisi interitum esse et perniciem penamq; perpetuam. expetitur tamen a pluribus t amabilis habetur atq; expectabilis. Tanta nanq; est eorum qui decipiuntur stoliditas. vt cum eos ratio nulla ab hoc interitu reuocet nec euidentia quidem indesinenter pereuntium exempla deterreant. non ego istos stolidiores multo quam parnulos iudicem quos puerilis ludus. vbi aut circulus volnitur. aut turbo verberibus agitur. et longis porticibus per curua spacia rotantur. ita intentos et ihiantes puerilibus animis tenent. vt auelli inde nullatenus queant. ignorantes penitus peretatis fragilitatem. nihil in illo ludo. utilitatis. nihil perfecti opis haberi. Sed p illis satis facit. etas in matura. Isti quid habebūt excusationis qui in etate pfecta puerilem immo t puerili in becilliorem sententiā tenent. Cur ergo queso te videntes/ appetēde diuitie. Dicnā q; incipiēdum puto. Quia inquit t sanitati et vite ipsi. et fame et patrie et ppinquis et amicis, et omnibus omnino que cōmodiores sunt. esse eas pluribus visum est. Et ista sententia non solum terra mari q; seruatur. sed vsq; ad ipsas iam nubes ascendit ac sidera. Noui et ego q̄ non tam ista sententia quam flamma est. que et istum vastat orbem terarum. et qui extinguat. quidem nullus est qui accendant vero t magis magisq; inflamment omnes. Fauent enim huic malo. non solum illi qui ab eo capti sunt. sed et si qui nondum illic videntur ingressi. et vnumquemq; hominum videas. seu vir sit ille seu femina. seruus aut liber diues pauperue pro viribus suis incendio huic materiam atq; onera conportant. et die ac nocte in eius ministerijs vigilant. onera autem dico. non ligni aut feni. non enim talis est flamma que ista consumat sed anime sue et corporis. iniqua et iniusta ei opera deferunt. His enim accenditur ignis iste. et his pascitur. Nam et si ipsi diuites etiam si totum orbem possibile eēt possideri a singulis. ad huc tamen in desiderio eius ardent. pauperes vero dum cupiunt diuitibus exequari insanabilem rabiem patiuntur. insaniunt furiūt Et idem morbus diuersos singulis generat languores. Intantum amor pecunie. omnem animam fatigat. vt neq; amicitiarum neq; propinquitatis interdum etiam nec coniugis aut filiorum amori det locum. quibus affectibus inter homines nihil preferatur amor tamen pecunie omnia hec humi deicit. et pedibus conculcat. ita velut fera quedā t crudelis dña oīm corda possedit. t tyrānica

dñaciõe deuinxit Seuit vt barbar⁹ feruet crudeliter vt tyrannus. debachatur impudenter vt meretrix nusq̃ miseretur. nusq̃ pudet. ad est vbiq̃ dura. vbiq̃ terribilis. dira inclemens. impia truculenta Et cũ lupis et vrsis ac leonibus ferocius seuiat. suauis tamen hominibus videtur et amabilis Et q̃d dico suauis. Melle ipso et fauis dultior Cũq̃ his q̃ eam desiderant et exoptãt gladios acuat cotidie foueas et p̃cipitia paret scopulisq̃ eos mille. et mille naufragys illidat. expetit̃ tam̃ ab eis ac desiderat̃ et queritur ac ꝑ innumeras mortes suas letant̃. se aliquando ad eius saltim ianuam ꝑuenisse. Volutari namq̃ in ceno eius tamq̃ sues delectant̃. et vt scãthari sterc⁹ eius euoluere. Tali qd̃ ammõ omnes qui auaritie huic man⁹ dederint. infelitiores et turpiores etiam istis immundissimis animalibus fiunt. Et hec est maior rei huius infelititas qd̃ quanto magis in his sordib⁹ volutant̃ tanto maiorẽ in his capiunt voluptatẽ. idq̃ ñ rei natura. sed voluntatis vitio patiũtur Quomõ g⁰ sanabim⁹ m̃tes huiuscemodi lãguorib⁹ occupatas. nisi vellent nobis aurẽ paululũ cõmodare atq̃ animos ad audiẽda dare. et suscipere que dicuntur. Irrõnabilia nãq̃ illa diximus vt muta animalia que se in huiuscemodi sordibus volutant transferri ab his non possunt. vtpote intellectu ⁊ ratione carentia. Nobis vero sermo nunc ad homines habetur. quib⁹ intellectus et ratio diuino munere data est. Tantum est vt audire velint. facile et absq̃ multo labore deceni hui⁹ fetore et indignitate stercoris poterunt liberari Age ergo iã nunc quasi ad homines loquentes et percontemur ab eis cur expetende videantur esse diuitie. Respondebunt sine dubio ꝓpter voluptatem primo vite et delicias corporis tum deinde et ꝓpter honorem qui habetur in uita atq̃ offitia que ab hominibus diuitiarum contemplatione differuntur. et ꝑ eo qd̃ potest facile vlcisci qui diues est in eos q̃ iniuriam inferre temptauerint. vt ⁊ timori sit ceteris Puto quod alias exceptis his causis non habeas. voluptates dico honoris officioꝝ timoris vltionis Nam neq̃ sapiẽtiorem. neq̃ tempantiorem. neq̃ clementiorem. neq̃ prudentiorem. diuitie facere hominem possunt. non benignum non placidum reddunt non deniq̃ iracundum aliquando in mansuetudinem commutarunt non in continentem continentiam. nec voluptuosum sobrietatem. nec inuerecundum verecundiam docuerunt. neq̃ aliud aliquando virtutis genus anime ꝑ diuitias acquisitum est. Quod si virtutibus animi nihil conferunt. nec meliorem hominem secundum virtutum titulum reddunt. dic queso quam ob causam. expetende videantur esse diuitie. Immo vero non solũ nil̃ virtutis aĩo conferunt. sed et si paratum aliquid et reconditum inuenerit sbruũt. et ecõtrario vitia ꝑ virtutib⁹ itroducũt ip̃aꝝ em̃ sequela ẽ

luxuria ira intempans furor i inst⁹
arrogantia. superbia. omnisq; irra-
tionabilis motus. Sed de his suis
locis reseruemus. quomodo quidē
non libenter hi qui huiusmodi egri
tudine inneri sunt. sermonē de vir-
tutibus ac vicijs audiunt Partes
enim luxurie agunt et nihil aduer-
sus eam patiuntur audire. Hinc er
go interim sermo moueatur. si ē oī
no in diuitys aliquid quod delec-
tari possit. aut si est in illis aliquid
honoris hinc capiamus Itaq; i vi
detur a cōuiuys ⁊ fluentia mensaꝝ
in his enim diuitiarū magnificētia
p̄dicatur conferamus mensam di-
uitis ⁊ mediocris. et discutiā⁹ vtros
q; conuiuas qui magis queso sint q̄
puram veramq; mense capiunt vo-
luptatem. illi toto die attritis et las
sescētibus cubitis recumbunt. et ce
nas prandys iungunt. quiq; ven-
tr⁹ distentione rumpuntur atq; ob
pressione ciborum suorum p̄munt
inquorum corpore vino inundato
velut naufragijs cuiusdam fluctī-
bus obruta anima necatur vbi ne-
q; oculus neq; lingua neq; pes ꝓ-
prys deseruit officys. sed omnia mē
bra corporis viui vinculis iacent
vincta grauius quā catenis. vbi nō
sopor eis ipse ad quietem datur. ne
q; ad salubritatem cedit sed exterri
ti somnus insanientibus et furenti
bus deteriores fiunt. et quasi spōte
demones sup̄ducant anime sue ris⁹
et spectaculum omnibus etiam ip-
sis famulis suis fiunt nihil agnoscūt
eorum que vidētur. nichil sentiunt.
nihil norūt dicere aliquid et audire
nō possunt sed latera fedissima por

tant de accubitis adlectos in talib⁹
cuiuys magis voluptas est an in ill'
vbi cib⁹ potusq; tāt⁹ ē q̄nt⁹ famem
depellat ac sitim. Hunc modū vi
te nata docuit. illū corruptela libi-
dinis inuenit Ido deniq; i hoc eti-
am sanitas adest. et rō p̄manet ⁊ ho
nestas cū sobrietate p̄durat nec gra
uatū corp⁹ atq; oppressum leuatur
de cōuiuio sz adiutū poti⁹ atq; au
ctū virib⁹ totaq; alacritate subni-
xū Qd si tibi parum fidei habere s̄
mo nr̄ videt vtrumq; corpora ani
mosq; cōsidera. ⁊ inuenies illa robu
sta. ⁊ valida ac suci plena que medi
ocrib⁹ ac simplicib⁹ aluntur alimo
nys Nec mihi nunc adducas inme
dium siqui forte ex accedenti egritu
dine aut qualibet debilitate fatigā
tur Alia est ista causa. et alio intem-
pore requirenda Hi vero qui deli-
cys et luxuria vitam ducunt resolu
ta quidē corpora et omni cera mol-
liora circumferunt. atq; examine
quodam infirmitatum repleta qui
busq; ad cumulum malorum poda
gre tremor. et in matura senectus
accidit. et est ei vita semper. cum
medicis et medicamentis. sensus
autem ipsi tardi graues obtunsi. et
quodam modo iam sepulti. nec ali-
quid iocunditatis habent. Quis
hec iocunda dicat et grata. qui ta-
men nouerit quid sit iocunditas et
voluptas A prudentibus enim ita
diffinitur. quia hec sit voluptas cū
quis desiderijs suis fruitur. Vbi
vero frui desiderys non potest dum
vel egritudo non sinit. vel sacietas
ipsa deide rari non facit que onero
sa efficit habundantia. sine dubio ⁊

voluptas quid sit

voluptas in eis parit et iocunditas parit. Deniq; considera egros qui fastidio punguentur. quomõ q̃uis suaues cis. et lauti apponantur ci/ bi horrori tamen eos magis accipi/ unt quam voluptati Sic q̃ cum p̃ habundantiam cupiditas fuerit extincta pariter et voluptas ac io/ cunditas p̃imitur. quia non tam ciborum gratia quam desidery gi/ gnit satisfactio voluptatem. Vnde et sapiens quis atq; in horum disci/ pline philosophari bene sciens aie bat. Anima in sacietate posita. fa/ uis illudit ostendens et iam ipe q̃ voluptas non in natura vt dixim⁹ ciborum sed in desidery vigore con sistit Propter hoc et propheta mi/ rabilia enarrans que in egypto ge/ sta sunt quiq; in heremo inter ceta etiam hoc dixit De petramelle satu rauit eos Equidem nusq; inueni/ mus mel fluxisse de saxo qd ergo ẽ qd dixit qm̃ q̃dẽ p⁹ multã itineris fa tigationem labore sitis aquis frigi dis esaxo fluentib⁹ fruebant. eas t multo cũ desiderio hauriebant hoc ipo ergo quod dulcissime et deside rabiliter potandi cupiditas exple/ batur. aquas illas mel appellauit. ñ quod nata aqua q̃ fuerit cõmutata sed quod dulcedo poculi instar mel lis sitientibus et desiderantib⁹ ob/ tiner et. Igitur cum hec ita sint. nec dubitari a quo quam de his possit nisi sit aliquis aut cõtentiosissimus. nonne palam est in ꝓpatulo quod simplicior victus et mensa medio/ cris plurimum iocunditatis habe/ at et voluptatis extra vero diuitũ mense execrabiles quidẽ t horride ac morbor̃ t contaminationis ple ne et sicut ait quidem prudentium in quibus molesta sunt etiam que ꝺ lectabilia videntur Sed honores i iquis conferunt diuitie t inimicos vltiones facilius prestant. et ob hoc videbitur necessarium esse opus di nitiarum q̃ vitys ministrat et ire tri buit effectum atq; inanis ambitio/ num bullas inflat amplius et extol lit in mains. qꝺq; supbie malum tu midus erigit Immo potius p̃ his omnibus maxime erunt fugiẽde di nitie Hoc est cũ feras quasdam be stias in animis suis homines spon te collocare. t in pectoribus suis nu trire Et iterum diuitie suadent vt honore quidem vero celestiq; carea tur falsum vero hunc veri illius co/ lore solum quodam et si multa ima gine fucatum requiri honorem nõ veritate sed nomine Sicut enim ple rumq; meretricis vultus cum tur/ pis et fedus est p̃ naturam fucis. et coloribus pigmentatus ꝓstituit ad decipiendos eos qui ignorant que veditas subnelamine fuci illi⁹ cõtegatur. ita et diuitie faciunt cum adulationem volunt honorem vi/ deri. Neq; enim voces ille populi per quas iudicibus acclamatur ex ueritate proferuntur sed et ipse sunt quibus fucatum nomen honoris depingitur. Nam si conscientias interroges ac clamantium tibi. in/ uenies apud vnumquemq; eorũ mille te capitribus accusari Deniq; vbi met⁹ cessauerit ꝓtat⁹ t publice põpe fuerit scẽa reso^ta tẽ vidas q̃nti

Diuicie q̃ p̃ mẽbri fuca te

Et de pẽ melle p̃buerunt eos Eppom

oblatrantes quāti obloquētes ḡnti
insimulantes . et hi omnes ex illis
sunt qui prius acclamabant. tim⁹
mensis te laudibus extollebant hec
tu honorem dicis. et hec diuitys q̄
renda credis . que etiā si sponte ad
essent recusanda erant ꝑlus enim
ody quam amoris acquirunt Sed
si vis tibi ostendam honorem verū
Honor verus virtus animi est hic
honor neq̄ a cesaribus ꝑstatur nec
q̄ adulatione conquirit. neq̄ pec⁹
unia ꝑparatur. Nihil fucati i se ha
bet. nihil simulati. nihil occulti h⁹
honoris successor nullus est. accusa
tor nullus. nullus ingratus hic ho
nor tēporibus non mutat. nec tyra
nis nec picturam tabule metuit ali
quando delendam . Sed vindic⁹
tam inquis inimicorum sumere nō
possum. Hec autem ē maxima cau
sa et precipua quia execrande diui
tie sunt et amanda paupertas. istū
enim gladium quem dicis aduer⁹
sum te acuunt. faciunt enim te ꝑua
ricatorem mandati illius quo dicit
michi vindictam ego retribuam di⁹
cit dominus Vis autem videri q̄n
tum mali habeat vindicte cupidi⁹
tas misericordiam dei aufert ab ho
mine et concessam iam gratiam in
fringit ac revocat Scriptum est em̄
in euangelio quod is qui multarū
talentorum debitor fuerat. et veni⁹
am precatus a domino impetraue
rat . cū conuersus ad seruū suum q̄
ei parum pecunie debebat hoc ē q̄
in eum parū peccauerat exigere eū
cepit vindictam scilicet sumere. Et
ob quod inimitis fuit erga indulgē
tiam conferui. ipse de se sententiam
tulit Vt non solum iam concessa
non frueretur. indulgentia . sed et
tortoribus traderetur atq̄ vniuer⁹
sam debiti summam. cum supplī⁹
cys penaq̄ ꝑsolueret. et ita puindi
cte desiderio munus diuine ꝓdidit
indulgentie Pro his queso te . vi⁹
dētur expetende diuitie vt tibi fa⁹
cilior via pateat ad interitum . Nō
nec ꝑ his maxime oportebat eas ve⁹
luti inimicum grauissimum et bo⁹
stem pessimum ac totius mali auc⁹
torem vitari Sed paupertas inḡs
difficile negotium est Interdū em̄
et blasphemare cogit homines per
penuriam. et multa inhonesta et in
digna committere. Non pauper⁹
tas sed pusillanimitas facit Nam
lazarus pauper fuit. et valde paup
cuius paupertati addebatur etiam
egritudo et egritudo amarissima.
que ipsam paupertatem redderet
ditiorem. cū vis morbi solatia mḷ
ta deposceret. et nullū penitus pau
ptas posset adhibere . Horum em̄
alterum etiam si solum sit graue est
et doloribus plenum cum enim si⁹
mul iunguntur nec adest qui suble⁹
uet . intollerabile efficitur malum .
Ignis in extinguibilis et dolor sine
remedio. tempestas plena naufra⁹
gijs. animę simul et corporis flam
ma. Erat tamen huic beato his oib⁹
malis aliquid adhuc amplius vici⁹
nitas diuitis . epulantis luxuriose .
et adhuc magis ac magis . Etiam
inde in eum tormenta cumulan⁹
tur . Quod et ad ianuam iacebat
epulantis vt eum multo amplius
exeruciarent opes . In oculis po⁹
site que vetabantur . Quam ille .

Dnūs ꝓcepit odiū ⁊ amorē adquirit

nō magni nē paup⁹ lazari cui nulla ꝙpari ꝓt

que per penuriam de erant. Multo
enim grauius affligit animam qđ
cogitur carere bonis que videt quã
his egere q̃ ñ videt Verum ne his
quidem flectitur diues ille cruel.
sed sibi quidem p̃parari mensam so
litis copys iubet et ornari ministe
ria. vina defundi. coquorum exerci
tus et alios ministros cũ parasyto
rum turmis duci. et cantor statui
cateruas nec in aliquo luxuriã temu
lentiãq; fraudari. pauperẽ vero la
zarũ dire famies et amare egritu di
nis ira vastabat miniſter vero null9
nec vllum miserie solatium exmensa
diuitis que parasitos et luxuriosos
vsq; ad distinctionem t crapulã sa
tiabat nẽ mice quidẽ que piciebant
ad lazar veniebant fame piclitan
tẽ t tñ ita ptulit hanc tã dirã tãq;
teterimã paupt atẽ vt neq; amarũ
sermonẽ neq; blasphemũ pferret et
illicitũ sed sic aurũ vehementi9 igni
tũ puri9 et sinceri9 redditur ita etiã
ille passionibus et cruciatib9 exami
nat9 clarior et splendidior p patiẽ
tiã reddebat Etẽm si videntes tm̃
mõ diuites quosq; affliguntur hu
miles et tabescũt ac distenduñt in
uidia et vita ipsa amarior redditur
etiã si necessari9 eis non desit cibus
etiam si mediocria videantur ha
bere ministeria lazarus qui ita erat
pauper. vt nullus alius fuit. et
non solum pauper. sed et eger vt
nullus alius eger fuit. et qui nullũ
omnino non dicam ministerium sz
nec solatium quidem habuit in me
dio ciuitatis. vt in vltimis agens &
fertis famem patiens omnium sed
plus exabundantia vicinitatis esu
riens videbat enim diuitem copys
tanq; fontib9 et fluminibus inun
dantem se vero ab hominibus q̃dẽ
refrigerium nullum capientem sol'
vero canibus iacere miserendũ ita
eñ erat egritudine resolutus vt ne
ipsos quidem valeret abigere. hic
ergo nisi fuisset summe philoso
phie quando hec omnia tã patient
tam fideliter ptulisset. Vides qm̃ q
seip̃m non lesit a nullo potuit ledi.
Iterabo et repetam pmissionis mee
sermonẽ Quid ergo dic mihi mor
bus corporis quid penuria rerum
omnium quid irruentes vlceribus
canes quid vicinitas auari diuitis
ac superbi ledere potuit athletam
dei Aut inquo ex eis omnibus reso
lutus aut fractus est ab animi virtu
tibus Nihil omnino Quinimmo t
angustijs rerum magis solidatus.
est et hinc illi corone parate sunt.
vnde infelitior putabatur inde ei
palma victorie. inde eterna remu
neratio vnde cruciatus multiplica
batur. et iniuria. Fames illa abun
dantiam preparabat futurorum.
bonorum. egritudo illa vitam con
ciliabat eternam vlcera illa que ca
nes lambebant splendorem glorie.
per angelos ministrandam ferebãt
In humani et crudelis diuitis de
spectus atq; ad ianuas eius cubile
contemptum patris abraham pijs
simus. sinus et beatitudinis eius
consortia promittebat. Quid ve
ro apostolus paulus non enim ab
surdum puto iterum viri huius fa
cere mentionem nonne in numeris

temptationum subactus est imbri-
bus et quid ex his omnibus lesus ē
Nonne p hec glorioſior factus est.
Quid et fames. quid frigus q̄d ver
bera. quid saxa nocuerunt Quid d
trimenti in naufragys. quid i pfun
do maris passus est Nonne pman
sit semper idem paulus. et idem vo
catus apostolus Econtra autem iu
das vnus fuit. et ipe de duodecim.
et vocatus apostolus fuit christi. ſz
neq̄ quod vnus exy. fuit. neq̄ q̄d
vocat⁹ apostol⁹ dictus est pdesse ei
quicq̄ potuit non habenti animū
virtutibus deditum Sed paul⁹ q̄-
dem cum penuria et plagis cucur-
rit cursum qui ducit ad celum. ille
vero cum et prior vocatus esset in a
postolatum et simili cum ceteris gra
tia donatus. celestemq̄ edoctus eēt
et philozophiam. et sacre xp̄i mēse
venerandiq̄ sacramenti particeps
extitisset. habuisset etiam donū spē
sancti. ita vt mortuos suscitaret ꝛ le
pſos curaret. ac demones effugaret
cumq̄ de cōtemptu rex secularium
frequenter fuisset edoctus adherēs
lateribus christi atq̄ indigentium
sibi esset commissa dispensatio quo
scilicet auaritie p horum latens i eo
vitium sanaretur. erat enim fur. tñ
ne sic q̄dem pficere in melius potu
it. cum erga eum tot tantisq̄ pnisio
nibus dominus vteretur. sciebat ei
christus quod anar⁹ esset in das ꝛp
amore pecunie piturus. et non solū
non arguit eum p hoc vitio. sed et
latentib⁹ medicamentis curare vo
luit ipsi cōmittēs dispensationē pec
cunie. vt habens in manibus q̄d d
siderabat pnitosa passio expleta cu

nō de uda pditore

piditate cessaret nec decideret in il-
lam mortis foueam sed minoribus
malis maiora reprimeret sic in oib⁹ nō bn
qui i semetipum non leserit ab alio
non potest ledi. et rursus qui se ipz
corrigere et emendare noluerit. ꝛ q̄d
in ipo est atq̄ in potestate ei⁹ exple
re nullus ei extrinsecus pderit. ppt
ea deniq̄ scriptura diuina tanq̄ im
magine quadam latissima et am-
plissima veterū vitas et gesta depin
git ab adam vsq̄ ad xp̄m generatō
ne pducta vt tibi ostenderet aliorū
lapsus et aliorum coronas ꝛ exutro
q̄ eruditet doceretq̄ te. quia nisi q̄
seip̄m leserit ab alio non potest le-
di etiam si omnis contra eum con
iuret orbis eciam si pmutacio rerū
ac temporum fiat. etiam si potentiū
et principum contra eum furor seui
at. et insidientur omnes siue noti si
ue ignoti. siue amici siue inimici. siue
dolo siue ui. vl frandib⁹ ipugnātes
tamen commouere ne parum q̄dē
poterunt eum qui constantiam te-
net. et animi virtutibus vigilat. sic
econtrario ignauum et q̄ semetip̄m
pdit ac delecit. etiam si mille adhi-
beas medicinas mille munimenta
conquiras meliorem facere et emen
dare non poteris nisi ipe prius q̄d
in se est pponat ac pferat. hoc est q̄d
nobis indicat. et illa parabola que
de illis scripta est quorū alius supra
petram edificauit domum suā ali⁹
super harenam non vt harenam vl
petram intelligamus neq̄z vt edifi-
cium ex lapidibus et ligna conside
remus ex structum. neq̄z vt flumis
et imbres et ventos qui impingunt
in domos illas materiales putem⁹

ꝑgnauū et ꝑuū hoz melioz facē et emēdare nō ꝑt
nisi ꝑ ꝑ prius q̄d in ꝑ ꝑponat ac ꝑferat
nō de hac euāgelica Parabola

sed vt hec esse intelligamus vel vir
tutem animi vl' ignaniā. ⁊ vt ex his
aduertamus quod nisi qui se ip̄e lese
rit ab alio non potest ledi Non g°
pluuia. neq; flumina cum impetu
descendentia. neq; venti validissi
mi cōmouere potuerunt domū sup̄
petram fundatam. vt ex hoc intelli
gas. quia qui seipsum non ꝓdide
rit nc a semetipso fuerit motus nul
la superueniens temptatio deicere
eum poterit aut mouere Illud ve
ro aliud edificium facile subuertit.
non ꝓtemptacionum violentia alio
quin et illud aliud edificium deiecis
sent sed ꝓpter fundamēti id ē ꝓposi
ti infirmitatem. Arena enim est res
mobilis et fluens que sine dubio in
stabilitatē atq; inconstantiam desig
nat animarum Non ergo vt dixi
mus lapsus et ruine causa tēptatio
est sed instabilitas animi et ignania
que etiam sine temptatione interdū
sponte deicitur. sicut et in illa fabri
ca que super harenam fundata ē eti
am si flumina ventiq; non vrgeant
ipsa tamen paulatim effluens. insta
bilis arena edificy crepidinem sub
ruit et euertit. Nam et harene spon
te rumpuntur. Adamans vero nec
malleis cesus infringitur ita qui a se
metipso ñ ledit. etiā si tūdat ab alys
non potest ledi. Qui vero animi sui
ignania ꝓditur etiam nullo ꝑurgen
te sponte defluit. et resoluitur. sicut
et iudas ille. non solum nullo extrin
secus impellente delapsus est. sed e
contrario pluribus adiutus reme
dys stare non potuit Vis vt hec nō
solum ꝑ singulos gesta sed etiam ꝑ
populos doceam Quanta erga in

arena animarum inconstantiam designat

deorum populum cura extitit diui
ne ꝓuidentie Nonne omnis vt ita
dicam creatura erga emendationis
eorum ministerium preparata est.
Nonne p̄ceteris omnibus homini
bus noua quedam et magnifica eis
vite instituta sunt tradita. Nonne
in medio mari siccum iter aptum
est eis. et in quo ipsis fuit sal' ibi ini
micis eoꝝ venit interitus Quadra
ginta annis in deserto non arando.
neq; seminando vixerunt laborem
messis et aree nescierunt onus mole
eis et coquendi panis necessitas nō
fuit Feminas quoq; eorum nulla te
xendi sollicitudo constrinxit mercā
di causa non institit Macellum ne
mo ꝓ cōparandis carnibus requisi
uit sed hec omnia fuit verbum dei.
et parauit eis mensam in deserto la
boris et sudoris expertem Hec em̄
fuit natura manne. cibus cottidie
nouus. et saporem sui pro desiderio
vescentium subministrans Sed in
dumenta eorum et calciamenta et
ipsorum etiam corpoꝝ natura obli
ta et infirmitatis sue Omni namq;
illo tempore neq; indumenta attri
ta sunt eis. neq; fuit in illis i firmās
medico nullus indiguit. medicam̄
ta nemo quesiuit. Eduxit enim in
argento inquit et auro et non erat
in tribub' eoꝝ infirmans sed quasi
qui iam reliquissent mundum hūc.
et ad alium meliorem prestantiorē
q; transissent. ita eis cibus et potus
absq; labore et sollicitudine exuer
bo dei p̄bebatur. et quod fuit super
omne miraculū ne forte acrior eos
radius sol' adureret. vmbra nubis
ꝑdiem desup̄ tegebantur. ⁊ cū ipsis

nō multa bona q̄ deus exhibuit filijs ysrahel in deserto et tn̄ ꝓpter ea nō sunt meliorati ꝑ plures peiores effecti fuerant. vide pulcra

Nō de niniuitis pulc̄

quocunq̄ abissent circumferebant̄
tecta illa celestia Sed nec noctis q̄
dem tenebre absq̄ solatio relinquū
tur Lampas nanq̄ eis ignis verbo
dei accensa lucebat. que non solum
illuminandi verum etiam et itine
ris ostēdēdi ministeriū prebebat in
deserto. Quid vero de sequenti di
xerim petra aquarum fluuios emit
tente. Quid multitudinis auium
que densitate sui terram texerunt.
vniuersam Nam in egypto que fa
cta sunt mirabilia quid repetā q̄d
etiam virtutes que consummate sūt
in deserto. bella orationibus gesta.
et victorias sola dei inuocatione q̄
sitas. Non enim vt pugnantes. sed
vt choros agentes manum ꝓtensio
ne triumphabant Illud autē quo
modo narrabo. quod quia egyptū
aquis ꝑ se pugnantibus statuerunt
muros iericho. in uoce tubarū psal
morumq̄ deiciunt. ita vt aduersa
ris psallentium magis chori quam
exercitus viderentur hostiles. ⁊ qui
misteria magis putarentur cōsum
mare q̄m bella. Hec autem cuncta
signa et ꝓdigia nō obhoc solum fie
bant vt vsus ppl'o tantum videret̄
expleri. sed vt doctrina agnitionis
dei. quam moyse tradente didice
rāt. firmi⁹ eis et tenatius adhererz
Hec enim omnia voces erant que
dam deum celi et vniuersitatis do
minum p̄dicantes Nā et mare hoc
clamabat. cum pedibus transierūt
hoc etiam cum extingueret aduersa
rios. hoc ille aque insanguinem ver
se. hoc irruptio ranarū predicabat.
exercitus locustarum hoc eruca. et
sciphes oīa iª q̄ gesta sunt siue i egy

pto. siue in deserto ꝓdigia nuncia
bant. manna ipsum et columna ig
nis. et coturnicum multitudo atq̄
omnia illa liber quidam erat eis et
litere. que deleri nunq̄ possent nec
de conscientie eorum paganis ab
oleri quas legerent et haberent sēp
in cordibus suis. et tamen post hec
omnia tam euidentia diuine virtu
tis insignia. et post vniuersam gl'az
que eis supra cunctos mortales da
ta est infideles extiterunt et ingrati
Caput namq̄ vituli adorauerunt.
et deos quesierunt sibi alios fieri cū
tante talesq̄ dei virtutes. alie ad
huc inoculis haberentur alie vero
recentem ⁊ nuper gestam seruarent
in corde memoriam At vero inniui
tarum ppl's alienigena et barbar⁹.
nullis prius diuine ꝓuidentie be
neficys assuetus. non legibus. non
mirabilibus non preceptis vll' aut
opibus illuminatus hominem vi
dit habitu naufragum. vultu pere
grinum nec vnq̄ ibi prius cognitū
primo statim ingressu dicentem ad
huc triduo ⁊ niniue subuertet̄. ⁊ ex
istis solis sermonibus conuersi sunt
ad timorem dei abiectisq̄ cōtinuo
prioris vite malis ad virtutem se ⁊
iusticiam ꝑ penitentiam contulerūt
iam fideli satisfactione. vt diuinitus
iam ꝓmulgatam sententiam ꝓuo
carent. et vrbem sisterent nutantem
metu excidij ac iam iamq̄ ꝑituram
Vidit enim inquit deus quia reces
sit vnusquisq̄ a uia sua pessima q°
modo recessit dic mihi magna erat
malitia eorum immensa iniquitas.
vulnera insanabilia Hoc enim indi
cat cum dicit Ascendit malitia eoꝝ

nō pt̄ ledi ab hoīby qui mtēty ⁊ et vigilat
ſuiq; meminit

vſq; ad celum. Per hec quippe ſpa
cia magnitudinem peccatorum de
ſignans. ſed tamen tanta hec eorū
malitia que vſq; ad celum fuerat ex
tēſa a tribus ſolis diebus vno pere
grino ignoto et naufrago homine
pauciſſimis ſermonibus commo
nente ita. et extincta eſt et deleta vt
tale a deo teſtimonium mererentur
accipe dicente Et vidit deus q; di
ſceſſit vnuſquiſq; a uia ſua mala et
penituit a malitia qm̄ dixit vt face
ret eis Vides quomodo qui inten
t⁹ ē et vigilat ſui q; meminit. non ſo
lum ab hominibus non poteſt ledi
etiam ſi mille extrinſecus diuinis
beneficys fulciatur non ei ſufficiat
ad ſalutē. q; neq; indeis tāta mira
bilia q̄ i eos collata ſunt. pfuerūt ne
q; aligenigenis quod nihil horum
adepti fuerant obfuit Sed qm̄ ani
mo ꝓpoſito q; rectorum et ipſo de
derunt deo. parua occaſione ſump
ta plurimum pfecerunt equidem.
cū eſſent vt diximus barbari et alie
nigene atq; ab omni diuina inſtitu
tione peregrini Quid vero de tri
bus pueris dicimus. in quos tot il
lata mala. virtutem tamen animi
eorum nequaq; ledere aut infringe
re potuerūt nōne pueri erāt tenere
etatis. et in primis ſtatim vite ini
cys captiuitatem dominationem q;
perpeſſi exules patria. domo tēplo
q; extores alienati patrijs legibus
anulſi diuinis altaribus ſacrifitijs.
purificacionibus q; ſolemnibus. et
ab ipſa pſalmi voce detracti ad pe
grina ducuntur et dominationem
barbaram patiuntur. feris magis
beſtys q̄m hominibus traditi. nul
lam paterne doctrine vocem nullā
ꝓphetice commonitionis ſermonē
nulla ſacerdotum aut paſtorum ſo
latia capientes Sic enim ipſi dicūt
quia non eſt in hoc tempore prin
ceps neq; ꝓpheta. neq; dux. neq;
locus ad ſacrificandum in conſpe
ctu dei ad inueniendum miſericor
diam Sed et hoc acceſſit eis ad dif
ficultatem rerum vt intra aulam re
giam tenerentur et eſſent quaſi in
medium pelagus ab ducti vbi tem
peſtates et turbines et ꝓcelle et in
manium fluctuum ruine ſine guber
natore ſine nautis ſine velo ⁊ remis
nauigaturi pelagus immenſum. et
tamen. quia erat in ſita menti eorū
diuina philozophia et p̄ſentium re
rum ſciebant contemptui haben
das eſſe caducas. fragileſq; poten
tias. ac tumidam calcandam eſſe
iactantiam penuiſq; fidei ſubnixi.
volare nouerant ad celeſtia. aulam
regiam velut ergaſtuli ſqualorem
ducebant Et rex quidem inbet eos
menſe ſue participes fieri menſe illi
us affluentis et tumide et immun
dicys atq; execrationibus plene. ſz
ipſis hec. abominationes erāt non
honori tamq; agni inter lupos. po
ſiti videbantur Quod autem mori
ēdū ſibi fame ferro q; eēt aut exhys
que execrebantur veſcendum quid
ergo faciunt adoleſcentuli. Quid
ait etas in matura Quid captiua
conditio. Non dicunt quia neceſſi
tas noſtra non latet deum. quod
ſub tyranno poſiti ſumus. quod in
captiuitatem. quod in ſeruitutem.
retinemur non poſſumus obſiſtere
crudelibus dñis ſupbiſq; victoriis?

nō de 3 bus pueris

nihil horum meditati sunt sed inte
derunt animo ne peccarent do ꝛ fa
cerent quod fieri non licebat Erāt
ergo eis cuncta que extrinsecus sūt
aduersa et contraria. Neqꝫ em̄ cap
tiuis et nudis erant pecunie quib⁹
lenire possent imperantium feroci⁊
tatem nec amicitie vlla fiducia vtpo
te pegrinis neqꝫ potentia aliqua vt
pote seruis. neqꝫ multitudine obti
nere poterant Tres enim soli erant
Quid ergo faciunt Quod solum in
potestate habere videbantur verb
ꝑcantur eunuchum qui super eos
acciperat potestatem. Sed et ip̄m
inueniunt metuentem ꝛ pro salute
sua trepidum ne forte si poscentib⁹
eis p̄stare gratiam voluisset. suum
caput traderet morti et ait. Timeo
ego dominum meum regem. ne for
te videat vultus vestros tristes p̄ce
teris pueris. et coetaneis vestris. et
condemnet caput meum in mort̄e
At illi sapientibus responsis adi⁊
munt ab eo omnem timorem et p̄⁊
cari gratiam suadent. Cumqꝫ ipsi
omnia que in se erant et in potesta
te sua fecissent adest cōtinuo etiam
deus. et que in ipso sunt ipse iam cō
plet. Non ergo solius dei est opus
istud. sed inicium datū ē ex ꝓposito ip
sorū Ipsi em̄ posuerūt in corde suo
ne gustaret de illicitis cibis. et cum
hoc constanter et fortiter custodiret
affuit eis cōtinuo et iam dei nutus
et bonū ꝓpositū puerorū ad finē ꝑ
nocat glorioſum. Vides ergo qm̄
qui seip̄m non ledit. ab alio nō po⁊
test ledi Ecce em̄ i hijs puericia cap
tiuitas solitudo. seruitus. potestas.
furgēs. impia dura. metus mortis.
nisi tyrannica. terror qꝫ barbaricus
Vicinus vero non aliquis vicinus
ꝓpinquus primus aut ciuis nullus
nulla bonorū monita nulla solacia
ꝛ horū omniū nihil omnino fuit qd̄
eos leserit. quos ꝓpositū et animus
ꝓprius non ledebat. quinimmo et
econtrario cū oibus hys que supra
enumerauimus in patrio adhuc so
lo positus ille populus vteret̄ pdes
se ei tot extrinsecus ad minicula ne⁊
quiuerūt. ad animi virtutē. qd̄ eū ꝑ
pria ꝓdebat et deiciebat ignauia.
Sed iterim pueri nostri primo om
nium glorioſum istud obtinuere cer
tamen. ne contaminarentur cibis i
mundis Et in hoc subacto et calca
to tyranno. ad alia ꝓducuntur cer
tiora et nobiliora certamina. Pro⁊
ponitur nāqꝫ eis multo dirior scele
ratiorqꝫ illa priori conditione. For
nax igne succenditur barbarice in
eos turme ipso tyranno seniente cō
surgunt. cōmouetur omnis fera p
sis. et ad decipiendos pueros natio
implacabilis ꝛ dira consurgit musi
ca diuersa p̄parantur. nouoqꝫ cru⁊
delitatis inuento musicis ignis et
flamma coniungitur penarum mi
ne terrorque mortis cum volup⁊
tate miscetur et tamen quomodo
semetipsos non ꝓdunt. sed quod
in sua potestate est exequūtur et per
agunt. ledi a nullo alio potuerunt.
quinimmo et clariores ex hoc red⁊
duntur. coronasqꝫ nunc nobiliores
sumunt multoquam dudum Vin
xit quidem nabucho donosor ꝛ mi⁊
sit in fornacem ignis. sed ledere ni⁊
hil potuit immo et magnifice ꝓfuit
Maiorem nāqꝫ eis gloriā tyrānica

crudelitas acquisiuit. Inmedio essi fornacis positi. et barbarico in eos incendio plusq; flamma fornacis ardente. clarissimam magnificam q; de hoste sumsere victoriam. Et tres pueri captiui totam gentem. cum rege parit miracula ⁊ magnificentia durere captiuos. Quorum gloria seculis omnibus canitur et canetur Sic ergo qui sibi ipse non nocuit. alius ei nocere ñ poterit. ñ enim cessabo frequentius pfessio / nis mee titulum recensere. Si enim vt supra iã dixim⁹. neq; captiuitas neq; seruitys. neq; solitudo neq; patrie amissio. et primorum neq; mortes. neq; incendia. neq; exercitus. neq; tyrannus crudelissimus tres pueros tenere adhuc etatis capti / nos seruos pegrinos ledere potuit aut deicere quid est quo possit ali / quando animi virtus infringi Sed dicis Deus affuit. et ipse eos dein / cendio liberauit Et tu quidem si facias omnia que inte sunt sperare debes et ea que a deo sunt Aderit nã q; et tibi si tu ipse prius non defue / ris tibi. Verumtamen ego pueros istos non ppter hoc admiror. ⁊ beatos dico. quia ignis incendia calcauerunt illesi. sed quia ppatrys legi / bus vinciri voluerunt. et infornacem mitti atq; ignibus tradi. Inho est eorum virtus et meritum Statim nanq; vt de igne eiecti sunt corone eis necti ceperunt ex illis sine dubio verbis quibus cum omni fiducia et libertate respondерunt regi dicentes. Non opus habemus nos de verbo hoc respondere tibi. ẽ enim deus noster in celis cui nos seruimus qui potest liberare nos de camino ignis ardentis et de manib⁹ tuis rex liberabit nos Quod et si ñ notum tibi sit rex quia dñs tuis nõ seruiemus. et imaginem aureã quã statuisti non adoramus Ex his verbis illi iam coronati sunt. et in hac confessione victoriesue palmam ceperunt. In hoc fuit cursus eorum quem in confessionis martyrio consummauerunt Quod vero corpo / ra eorum tradita sibi ignis erubuit et vincula dissoluit atq; oblitus nature sue in medio fornacis exhibuit eis celestis roris refrigeria hoc iam gratie dei fuit. quod voluit p magnificentiam mirabilium notam facere potentiam suam Illi vero incõfessione sua et fidei constantia coronati sunt et martiry sui gloriam cõsecuti Quid tu ad hec dicere poteris eciam si patria expulsus es vt isti et iam si incaptiuitatem ductus es. et barbaris dominis seruisti Hoc ⁊ istis accidit. si sine solatio si sine doctrina. si sine commonitore. vixisti. nc istis cuncta hec de uere vinctus ⁊ sec⁹ ad mortem ductus es et isti sed p hec omnia transisti exunoquoq; horum clariores nobiliores q; ingressi sunt Et in dei quidem habentes templum et sacrificia et archam testamenti cherubin quoq;. et ppiciatorium et omnia quibus cotidiana sacrificia consummabant habentes etiam prophetas. alios defunctos. alios ad huc superstites qui eos et d actib⁹ psentibus informarent ⁊ d anticuis dei beneficys commonerent. que in egypto fecerat cum eis. que in deserto que et iam cum terrã

nõ b.

repromissionis ingressi sunt. et ibis omnibus non solum nihil ꝓfecerūt sed et in ipso templo ad insignia p̄uaricationis sue ydola collocarunt filios suos eis et filias suas immolātes sub arboribus etiam et in montibus ꝓphana sacrificia consumantes. hi vero in terra barbarica in hostili solo subtyrannica potestate positi flammis et mortibus traditi. non solum nihil leduntur. sed ⁊ maiorem gloriam capiunt. Hec ergo scientes et horum similia colligentes de diuinis scripturis. multa em̄ similia inueniet qui requirit exēpla quibus agnoscat alios quidem sine ulla difficultate temporū. et necessitate causaꝝ. nulla vi. nulla tyranni de cogente. collapsos. et alios hijs omnibus aduersantibus sibi. ne leuetur quidem a virtutis ꝓposito fuisse cōmotos. indubitata sentētia tenere debemus. qd̄ si quis ledit̄. eandē nāq̄ que in pricipys ꝓposuim⁹ etiā in fine firmauim⁹ si quis iqnā ledit̄. a semetipso ledit̄. nec ab nllo alio. etiā si in numeri sint qui noceant. Et si omnes qui terram et mare habitant cōueniāt ad ledēdum nocere neq̄quam poterūt ei qui a semetipso nō ledit̄. ꝑ dominū nostrū ihesum xp̄m filiū tuū q̄ tecū viuit et regnat de⁹ ꝑ oia secl'a secl'oꝝ Amen

Explicit neminem nisi a semetipso ledi.
Incipit Omelia S. Johannis de proditione iude.

Paucis hodie necessarium est fratres tractare vobiscū. Et ideo paucis. non quia vobis latus sermo sacerdotis horrescit nec enim aliam nrbē tam auidā spiritaliū repperies lectionū. sed qꝛ ad misterioꝝ sacrā ac uenerabilē celebracionē festinare multos. inspicio. Ut igitur et celestis mēse sacietate ꝑfruant̄ et nr̄o sermone non careant tractatus congrue tēperet̄ vt mea verba vestris cordib⁹ sociantes cū debita reuerēcia misterii deitatis archanū audiatis. Hodie dilectissimi fratres. dn̄s noster ihesus christus traditus est. Nam ꝓximante uespa iudei eum accepe runt Sed te nō verbū tradicionis contristet auditum. nec cum perceꝑis quod ihesus traditus est. dolore mouearis. immo vt doleas suadeo. p̄dico. vt lacrimis et vt nimiate lamentatione contristes exhortor Sed ne ꝓditum lugeas ne traditū fleas. sed ꝓditoris factum ingemisce. et futura eius lamentare supplicia. Nam ꝓditus christus. orbem liberauit vniuersam Proditor gehennam meruit ꝑossidere Tradit⁹ incelis patris sedet in dextera Traditor apud inferos collocatus tormenta debita sceleratus expectat. ⁊ ideo lugendus est Nam et domin⁹ noster illius delictum lacrimatus ē vt ait euangelista. Et cum vidisset eum turbatus est et dixit vn⁹ ex uobis tradet me Quanta misericordia domini. traditus ꝓ traditore dolet. ꝓditus ꝓꝓditore turbat̄. Et cum vidisset eum dixit vn⁹ ex nob

tradet me. Simul et sue misericor-
die ostendit potestatem et nos do-
cet non eos qui mala patiuntur. sz
eos qui mala committunt. debere
miseros et dignos fletibus estimari
Hoc enim peius est. immo illud pe
nitus malum non est Nam malum
pati. malum non est. Malum face-
re malum est. Et ideo malorū susti-
tatio. celorū regnū nobis pollicetur
Malorz autem cōmissio geben-
nam minatur et tormenta ꝓmittit.
Beati nanqz ait. qui ꝓsecutionem
patiuntur propter iustitiā. quia ip
sorum est regnum celorum. Vides
quod malorum perpessio mercedē
sperat. et sufferentie sue premium.
celorum meruit regnum. Audi ma
lum committere. quanta supplitia
preparare consuevit. Nam paul⁹
dicens de iudeis. qm̄ quidem dn̄m
occiderunt et ꝓphetas ꝓsecuti sunt
insequentib⁹ ait. quorum finis erit
scōm opera illorum Vides qō reg
num persecutionem perpessi sortiū
tur et iram persecutoris promerent
et hec sine ratione ꝓcessit oratio.
nec inaniter verba ꝓlata sunt sed vt
circa aduersarios nostros iracundi
am tempereinus. et patienter eos
toleremus. et magis eorz gesta dole
amus. Illi em̄ vere mala patiūtur.
qui nobis mente insidiātur aduer-
sa. Sed et ꝓ illis diuinā clemētiam
exorare poterimus. si tamē tal' ani
ma nostra p̄parat. ut possit cōuersa
tiōis sue merito. alys quoqz ꝓdesse
Et ut ꝓ inimicis vestris oretis. qua
tridna admonitione deposco ut assi
dua psuasione verba mea cordib⁹
vestris inbertāt. ut cōtinuatiōe ser
monis pectoribus vestris ira subla
ta. furoris tumore sedato benigni-
tatis remedio temperet. Nam xp⁹
nō tantū inimicis nostris cōsuluit.
sed et nobis voluit esse cōsultū. Cū
aduersarys nostris peccata laxam⁹
maius em̄ bn̄ficium cum concedis
agnoscis. et cū de inimici clpa dissi
mulas. de tuis delictis solita benig
nitate dominus exoratur. z inimici
peccata. solatiū venie ꝓmerētur. Et
audi heli dicētem ad filios suos. Si
peccans peccauerit homo in homi
ne. orabūt ꝓ eo ad dominum. Si
autem in deum peccauerit homo.
quis orabit ꝓ eo Vides quod illud
vulnus facile nec oratione sanatur
Et quod oratione non soluitur cū
peccatum concesseris inimico. tibi
quoqz donatur Unde decem milia
talentorum in deum peccata dicta
sunt et centum denary ira nuncupā
tur Dimitte inquit centum dena-
rios vt decem milia talenta dimittā
tur tibi Sed de ratione inimicorū
habundanter huc vsqz ꝓcessit ora
tio. sed si placet ad tractatum ꝓditō
nis redeamus Tunc abyt vnus d̄
duodecim. iudas scariothis ad pri
cipes sacerdotum. et ait illis. quid
vultis mihi dare. et ego vobis tra-
dam eum. Nec verba percepta sim
pliciter apta monstrantur. et auri-
bus minus curiosis ingesta. plana
putantur. Sed siquis ea diligenti
sollicitudine scrutari tempauerit.
in singulis multum reperiet questio
nem. et primum tempus inspicien-
dum est. Nec enim illud inaniter
euangelista monstrauit Non enim
simpliciter abyt sed addidit z tunc

Tunc inquit abyt. Tunc quando audiam. Tunc quando cognoscam et cur tempus diligenter ostendis. quid me docere disponis. Nonē tunc verbum inaniter addidisti spiritus admonitione loqueris diuino puocaris instinctu. nec a te verba passim fundantur. Quid igitur tūc est. Ante ꝓditionis tempus. ante traditionis horam accessit meretrix vas alabastrum manibus portans et vnguentum domini supra caput effudit. Grandem fidem. multam reuerentiam. mirandam correptionem ostēdit. Paulo ante meretrix subito pudica ꝓcessit. Et profundis obruta peccatis. portum serenitatis agnouit. Et quando ꝓstituta lupanar exiuit. tunc discipulus gehennam intrauit. Quādo illa mercedem sui corporis abdicabat. tūc iste precium magistri sanguinis postulabat Quando illa osculabatur pedes vt susciperetur. tunc iste dñi labia osculabatur vt proderet Jdo dixit tunc. vt non magistrum infirmitate accuses. quādo discipulum repperis ꝓditorem Magis etenim virtutem doctoris ostendit. qui et meretricem ad obediendū suo magisterio conuolare perfecit. Quid igitur. Qui meretricum mores voluit commutare. discipulum non potuit retinere Valde inquam. et incuntanter valuit retinere. sed necessitate nolebat bonum efficere nec vi trahere ad se curabat. Tūc abyt et hoc dabat nimiam difficultatis questionem. et ignaros ꝓfunda disputatione conturbat. Abyt inquit non innitatus a principibus sacerdotum. nulla necessitate constrictꝰ Sponte ꝓcessit. et propria malignitate consilium genuit scelerate mentis nullo participe conuocato. tūc abyt vnꝰ ex duodecim Et hoc auget delictum detestabile proditoris Nam et aly discipuli erant qui fuerunt numero lxx Sed illi non tam manifeste. nec tanta confidentia, sociati. nec illis interiora decreta commissa sunt. Jsti autem. duodecim. fuerūt probati hec erat caterua regalis De hoc choro iudas egressus est de hac conuersatione, ꝓditor malignus exiuit. Et ideo ne quēlibet discipulū arbitreris. dicito nume ro gradum discipulatus ostendit. Et non pudet matheū ista conscribere. vt discas eūm in omnibus seruare veritatem. nec celare ea que iniuriam referre putantur. Ea vero que vel iniuriosa demonstrantur. ipsam domini misericordiam clemētiamq; declarant. qui proditorem suum latronem sceleratum tantis beneficijs ampliauit. et vsq; adipsū ꝓditionis tempus solitis admonitionibus toleraut Nam admonebat. suadebat. et omni studio eum sanare curabat. Sed si ille sermonē respuit. si tanti magistri verba contempsit christus causatio est. meretrix testis est que de sua fuit liberatōne sollicita Non gō videndo meretricem de tua liberatione desperes sed et iudam cogitando non debes esse securus Vtrunq; enim periculosum est. et confidentia et desperatio Nam confidentia stantem euertit. et iterum desperatio post lapsuꝫ non admittit exsurgere Et iō paulꝰ

exhortatur dicens. Qui se putat sta
re. videat ne cadat. habens exem//
plum vtriusq; persone. Discipul⁹
cum se stare putaret cecidit mere //
trix cum se cecidisse arbitraretur ex
surrexit. Mens humana facile la //
bitur. Et omnibus mutabilis sen
sus est. Et ideo nos vndiq; tutare
properimus. Tunc abiit vnus ex
duodecim iudas qui dicitur sca //
rioth. Quid mihi eius patriam di
cis. Utinam ipsum quoq; nescire
licuisset. Judas qui dicitur scario/
this. alter erat discipulus qui iu //
das Jacobi zelotes dicebatur. Et
ne appellatione cognominis. fiat
confusio personarum. nec errore.
nominis proditor protegatur. pp
terea hunc ab illo separauit. et il //
lum quidem de animi sui virtute.
nuncupauit. Istius malitie no //
men abscondit. Et ideo non dixit
iudas proditor vt te doceat detra
ctiones nescire. Et accusationes
declinare. Tunc abiit vnus ex duo
decim ad principes sacerdotum et
dixit eis. Quid vultis mihi dare.
et ego vobis trado eum. O puni //
ende vocis temeritas. O suppli //
cium. voluntatis. Proditionis.
verba funduntur. de questu pac //
ta tractantur. Quid vultis michi
dare. Et ego vobis trado eum?
Dic iudas omnium sceleratissime.
Hec te magister edocuit. Hec tibi
tantus doctor ostenditur. Ideo
divitias debere contemnere pre //
dicabat. Ideo admonebat dicens
Ne possideatis aurum aut argen //
tum, aut es in zonis vestris. vbiq;
tibi auidam cupiditatem pecunia
rum excludens. non hec tibi persua
debat dicens. Si quis te percus//
rit in dexteram maxillam. prebe il
li et aliam. Quid mihi vultis dare
O crudelitas. Et ego vobis trado
eum. Dic mihi que causa proditio
nis est. Tradis magistrum. scilicet
laceratus. audiam lesionem tuam.
Forsitam quod tibi demonum tra
didit potestatem. quod fecit lang //
uentibus subuenire quod mortuos
resuscitare didicisti. Has bñficiorũ
vices exsoluis. Quid mihi vultis
dare. et ego vobis trado eum. O
dementia immo cupiditas prodi //
toris. Cuncta enim mala cupiditas
procreauit. hac affectatus magi //
strum tradidit iudas. Nam cupidi
tas huiusmodi sortita est naturam
captatas animas retinet. et omni //
bus nodis alligatus astringit et re
rum oblitionem imponit. Et alie
nationem mentis ostendit. Et a iu
de iudas captus cupiditatis insa //
nia. quanta beneficia respuit. con //
uersationis. mense discipulatus. ad
monitionis suasionis. oblitus est.
frenis cupiditatis impeditus. Et
ideo paulus radicem omnium ma
lorum cupiditatem nominat. quid
mihi vultis dare et ego vobis tra //
do eũ. O ꝺbũ toti⁹ supbie qđ ñ be
sit i faucib⁹. tradis eũ ꝙ cũcta ꝺbuat
ꝙ demõib⁹ ipat cui obtẽpãt maria.
cui oẽs ſbiacẽt ptãtes. vt igit vltro
se traditũ fuisse demõstret audi qđ
fecerit eodẽ tpe cũ ad inestigãdũ eũ
venerãt cũ facul t lãpadib⁹ ab ipo i
trogãt vt quẽ q̃rerẽt ꝺmãstrare. et
eũ scire ñ potãt t iudas ꝙ ad ꝺmõ
strãꝺ venerat eciã tãta flãma lucẽte
prodendum videre non valuit t iõ

euangelista ait. lampades et lumē habuerunt. et non videbunt eum Et christus eis diebus singulis predicabat. quod eum latere non poterat proditurus. sed nec aperte. eum omnibus publicabat. ne impudentiorem faceret. nec penitus silentio preterbat. ne celari arbitratus audacter ad productionem properaret. Et ideo frequenti admonitione clamat. vnus ex vobis tradet me. Nec tamen magister pissimus publicabat. et de gehenna fuit sepissime locutus. et de celorum regno tractauit assidue vtriusq; meritum frequenter edocuit. Et quod peccatoribus constitutus est. et quod non peccantibus preparatum ostendit. Sed hec omnia crudelis ille contempsit. et deus illum non traxit inuitum. Et quoniam bona atq; mala deus in nostra deus posuit. potestate. electionis liberum donauit arbitrium Et inuitos non retinet. et volentes amplectitur. Nam non sponte bonus. malitiam non amittit. Et ideo iudas nimie cupiditatis precipitatus ardorem. ceca quadam in prouisione deceptus. suam vendidit animam. Et sue salutis mercator extitit. et ait. Quid vultis mihi dare. et ego vobis tradam eum. Et vt virtutem christi etiam in hac parte cognoscas cum ad capiendū eum aduenissent. vocem eius minime tollerare potuerunt. sed omnes territi ceciderunt Et quoniam nihil ominus in sua impudentia perdurabant. ipse se vltro commisit. ipse se tradidit.

Et hec diximus vt christum nullus accuset. cur inde cogitationem. non mutauit aduersam. sed siquis hoc dixerit audiet. Judas quem admodum corrigi potuit. sponte an inuitus. Si inuitus. nulla correctio est. Nam mentis malitia necessitate non tollitur. Si sponte. omnia que meliorare animum poterant. audisse cognoscitur. Et si remedium respuit. non medici vicium est sed languentis. Et vt scias eius crimen esse quod prodidit non magistri sepius deus de proditione predixit et totius eum philosophie precepto. et sermone docuit. et rebus ostendit. Deberat ei demonū ptātē. gehenne tormenta monstrauit. celorum regna promisit. secreta mentis eius et predicebat. et non publicabat. Pedes eius cum alys lauit. mense facit participem. nihil penitus pretermisit. si ille in malitia sponte duranit. et omnibus admonitionibus speretis. proditor malignus emersit. Et vt eū posse mutari. sed corrigi noluisse cognoscas. postquam eum tradidit iactauit triginta denarios. et ait Peccaui tradens sanguinem innocentis. Quid est quando ab eo mirabilia gerebantur. et rebus ostenditur Non diristi peccaui tradens sanguinem. sed quid vultis michi dare. et ego vobis trado eum. Et post factum scelus. post commissum delictum post completam proditionem. post perfectum peccatum cognouisti peccatū Ex hac re dilectissimi frēs edocemur quod neglegētibus et desidiosis. facile admonitio

pdesse non poterit studiosis aũt etiam admonitione cessante multum commoditatis accedit. Nam iste quando magister admonebat non flectebatur. et quando nullus admonuit excitata conscientia scelus. cognouit admissum. et proiecit. xxx. denarios. Quid vultis mihi dare. et ego vobis eum trado. Et statuerunt inquit ei. xxx. denarios. Dederunt precium sanguinis. qui preciũ non habebat Quid accepisti iudas triginta denarios. Christus gratis aduenit sanguinem suum pro communi salute fusurus. et tu de sanguine crudelia peccata componis. qd enim crudelius isto contractu Tũc aduenerunt discipuli. tunc hec gerebantur quando iudas de traditõne tractabat. proximant discipuli eius et dicunt Vbi vis paremus tibi comedere pascha Vide discipulos. vide discipulum. Isti sunt dep̃ parationes solliciti. Ille dominici sãguinis mercator existit. Illi cogitabant obsequium seruitutis. iste sceleris sponsiones exposcit O discipuli perdita mens. Vna cum illis magistri admonitionis precepta dicit. pariter beneficia perceperunt simul eius miracula cognouerunt Et iste solus crimen sua sponte concepit. Vbi vis paremus tibi manducare pascha. Hodierna vespera tunc fuit. Et quia dominus habitaculũ non habebat. ideo ad eum dicunt. Vbi vis paremus tibi mãducare pascha. Non habemus. domicilium. Non habemus ta/ bernaculum preparatum. suscepta culum non est. Audiant quibus edificandarum domorum cura est. et ambitiosarum porticum cogitatur instructio. quos preciosorum marmorum pompa delectat. et laquearium fulgentis auri. conclusio. Cognoscant christum. omnium dominum quod locum in quo caput reclinaret non habuit. Et ideo eum discipuli interrogant et dicunt. Vbi vis paremus tibi pascha manducare. Non illud qd nostrum est. sed interim iudeorum Et illud quidem discipuli preparabant. istud autem quod nostrum ipse constituit. et non solum constituit. sed et ipse factus est pascha. Vbi vis paremus tibi manducare pascha. illud iudaicum fuit pascha. illud in egipto sumpsit exordium. Et cur illud christus manducauit. Scz quia omnia que sunt legis adimpleuit. Nam quando. baptizabatur dicebat. Sic enim decet nos implere omnem iusticiam. Veni inquit de legis maledictione eximere homines. Nam deus misit filium suum natum de muliere. Factum sub lege. vt eos qui sub lege erant redimeret. et ipsi legi requiem daret. Et vt nemo dicat quod ideo eam euacuauit quia eam complere vt molestam et aridam non valuit. ipse prius eam compleuit. et sic fecit requiescere. Ideo et pascha fecit. exipsi⁹ enim p̃ceptiõe cã fuit. et cui⁹cã lex p̃cepit mãducari pascha andiã⁹ iudi circa

deum bonorum sibi omnium largi
torem fuerunt. effrenata diffidentia
contumaces. et eius beneficia obli
uione preteribant. Nam post egy
pti pfectionem. viderũt conscindi
maria. et denuo conuenire. et alia
mlta mirabilia t dicũt. faciam⁹ no
bis deos q nos antecedãt. Ad huc
inspicis qđ miraris. et oblit⁹ es lar
gitoris. Quia igitur insensatores t
cõtumaces erant festinitatis celebra
tione beneficioꝝ memoriã robora
uit. et ideo pascha sacrificari pcepit
vt si te filius tuus ipsius pasche in
rogauerit rationẽ. respondeas qđ
aliquando in egypto cum mortis
portitor sperareţ maiores nostri
ne eversionem sustinerẽt. postes h⁹
agni sanguine linierunt. t vastator
angelus adueniens cũ videret illa
turus plagam non audebat intra
re. et illa festinitas perpetuam bene
ficy memoriam tribuebat Sed per
hoc etiam alind maius beneficium
monstrabaţ. qđ ille agnus fuţi agni
fuit typus et ille sanguis dominica
sanguinis monstrabat aduentum.
Et ouis illa fuit spiritalis ouis exem
plum ille agnus vmbra fuit. hic ve
ritas. Sed postꝯ sol iusticie radia
uit vmbra soluitur luce Et ideo in
ipsa mensa vtrũqꝫ pascha. t tỹpi et
veritatis celebratũ ẽ Nã sicut picto
res pingendã tabulã vestigys qui
b⁹dã adumbrare cõsueuerũt. et sic
colorꝝ varietate pficere. ita t christ⁹
fecit in mensa. Et tỹpũ pasche dscri
psit t pascha veritatis ostendit. vbi
vis paremus tibi manducare pa
scha. Judaicum pascha erat. sed
vmbra lumini cedat. Adnectata
imago veritate superetur. Hec ad
iudeos dico qui se pascha celebra
re arbitrantur qui impudenti men
te proponunt azima. tamqnam q
corda non habebant incircumcisa.
Respondẽ mihi iudee. qui fronte
celebras pascha. Templum euer
sum est ara confracta. conculcata
sunt sancta sanctorum. omne subla
tum est sacrificium. t tu nimia teme
ritate committis illicita. Ingressus
fuisti aliquando babilonem. et cap
tiuantes te dicentes audisti. canta
te nobis canticum domini t nõ ob
temperabas. Hec ostendens da
uid dicebat Super flumina babilo
nis. ibi sedimus et fleuimus in sali
cibus in medio eius. ibi suspendi
mus organa nostra. id est cytha
rã psalterium. lyram. et cetera.
His enim iudei vtebantur. et psal
mos istorum sono coniuncto can
tabant. Et hec sua in captiuitate
portabant. non ad vsum consue
tum. sed vt conseruationis patrie
monimenta retinerent. Nam ait.
Ibi interrogauerunt nos. qui cap
tiuauerunt nos verba cantionum.
Dixerunt quemadmodum canta
uimus canticum domini in terra
aliena. Quid agis. Canticum do
mini non cantas in terra aliena. et
pascha domini celebras. in terra
aliena. Vidisti contumaciam. vi
disti dementiam. vidisti mentis in
saniam. Quando ꝑceptis ho
stium cogebantur. nec psalmum
dicere ausi sunt. intra aliena Et nẽ
nullo cogente. suo arbitrio propria

voluntate contra deum preparant bellum. Uides quod immunda sūt eorum azima. quod illicita festiui-tas. quod non pascha iudaicum et fuit quidem aliquando pasca iudaicum. Sed exemptum et euacuatu est pasche spiritalis aduentu. quod christus tradidit. Nam cum manducarent inquit et biberent. accepit panem et fregit et dixit. Hoc est corpus meum quod pro vobis tradetur. Agnoscunt quod loquor qui sunt diuinis consecrati misterys. et iterum accepit calicem et dixit Hic est sanguis meus qui ꝓ multis effūdetur in remissionem peccatorum. Et presens iudas erat. ista christo dicente. iste est sanguis. Dic iudas quem triginta denarijs vendidisti Iste est sanguis de quo ante cum phariseis pacta fecisti. O christi misericordia. o iude dementia. Ille eū triginta denarys paciscebatur vt venderet. et christus ei sanguinem quem vendidit offerebat. vt haberet remissionem peccatorum. sic tamen impius existere noluisset. nam affuit iudas. et illius sacrificij cōmunicationē meruit. Et pedes eiꝰ qñ aliorum discipuloꝝ lauit. vt excusationem sue malitie non haberet Sꝫ ille dtestandus sue mentis insidias cogitabat Sed iam nos ad terribilem mensam cum debita reuerentia cum congrua vigilantia oportunum tempus inuitat. nullus ibi iudas reperiatur. nullus malignus accedat. nullus veneno pungatur nec fucata verba lingua ꝓferantur. nec insidie mente condantur. sꝫ qđ voluntas possidet sermo declaret. Et nunc ille presto est christus qui illam ornauit mensam ipe istam quoqꝫ consecrat Non enim homo est q̄ proposita de consecratione mense domini corpus christi facit et sanguinem. sed ille qui crucifixus pro nobis est christus Sacerdotis ore verba ꝓferuntur ⁊ dei virtute consecrātur et gratia. Hoc ē ait corpꝰ meū hoc verbo ꝓposita consecrant̄ Et sicut illa vox que dicit. crescite et multiplicamini. et complete terram. semel quidem dicta est. sed omni tempore sentit effectum ad generationē operante nat̄a. ita et vox iª semel q̄dem dicta est. sed per omnes mensas ecclesie vsqꝫ ad hodiernam diē et vsqꝫ ad eiꝰ aduentum prestat sacrificio firmitatem. Nullus igitur fictus accedat. nullus fucato animo tantis audat misterys ꝓximare ne condemnetur. et sententiam mereatur. et quod iudas sustinuit patiatur. Nam in illum post communicationem mense diabolus intrauit. non quia contempserat dominicū corpus sꝫ quia impudentia iude et malignitas mentis. vt aduersaris in eum habitaret efficit. vt discas quod indigna et fucata mente misteriorum secreta celebrantibus a diabolo preparātur insidie. ⁊ magis ac magis a semulant̄ qui ñ eqꝰ aio cōmunicare festināt. et hec dico nō vt vos t̄reā sed vt cautiores efficiam Nemo sit iudas in mensa hoc sacrificium cibus spiritalis est. Nā sic̄ corpal̄ cū vētrē inenert aduersis

humoribus occupatum et amplius
ledit. magis nocet. et nullum pstat
auxilium. ita et iste spiritalis cibus.
si aliquem repererit malignitate pol
lutum magis eum perdet. non sua
natura. sed accipientis vitio. pura
igitur mens in omnibus pura cogi
tatio quia et sacrificium purum est.
Sanctam animam pparemus. Et
hoc non multo tempore. sed vna
corrigitur die. Nam si tibi contra
inimicum tuum dolor est. solue irā
inimicitias iara vt remedium d mē
sa percipias Ad sanctum accedis ti
le sacrificium properas. erubesce ob
lationis archana. occisus ppositus
christus est. et cur occisus est. vide
amus. vt celestia pacificet. vt in ter
ra reconciliet vniuersa. vt amicum
te constituat angelorum vt deo so
ciet habenti omnium potestatem.
Animam suam p te dominus de
dit. et tu inimicus conseruo perdu
ras. et cum hoc animo admensam
pacis accedis. Ille ne mori quidem
pro tua vtilitate recusauit. et tu nec
iram tuam conseruo p tua liberatio
ne concedis. Sed forsitan dicis. ab
inimico fraudatus sum. multis me
lesit dispendys. magnis me detrimē
tis onerauit. Quicquid dixeris. pe
cuniarum vertitur causa. Non te
crucifixit sicut iudei christum. et tamē
ille effusum sanguinem ad salutem
eorum qui effuderunt larga pieta
te concessit In inimicum deo est tu
midum pectus. et audi quid ait.
Quando offers munū tuum super
altare et ibi memor fueris astans in
altare, quia habet frater tuus ali
quid aduersum te. dimitte domuz
super altare. et vade reconciliari fri
tuo Merito nostre reconciliationis
causa hoc sacrificium constitutum ē
Et si sacrificy precepta contemseris
sacrificy remedium sentire non po
teris. Comple illud cuius causa sa
crificium factum est. vt sacrificio p
fruaris. Ideo dei filius aduenit. vt
humanam naturam dominice re
conciliet pietati. Ideo et nos cum
hec aciamus. suo fecit vocabulo
nuncupari Beati iquit pacifici qm
filij dei vocabuntur Hoc enim fac
quod dei filius fecit si et tibi et alijs
pacis volueris auctor existere Ido
te vocat filium dei. ideo in sacrificy
celebratione nihil aliud nisi de fra
tris reconciliatione commonuit.
Ad hunc vellem dilectissimi fratris
plura tractare. et extenso sermone
dilationis mee verba ptrahere. sed
hec dicta sufficiunt suis cordibus
volentibus intimare Decigitur mē
tibus inhereant. et in animis vestris
glutinata perdurent Sanctū oscu
lum teneamus. quod animas soci
at. reconciliat mentes. et vnum cor
pus ostendit. quia vnum corpus
omnes videmur esse sortiti. Et ido
misceamus nos in uno corpore non
corporum commixtione. sed anima
rum caritate deuincti. vt sic diuine
mense possimus fructibus sociari.
Nam et si multis bonis conscietijs
abundemus. reconciliatione con tē
pta. nullum possumus solatium p
mereri. Dis igitur animaduer
sis cū oi simplicitate mysteria cele
brem? et accedam? ad mensam xpi

cum quo patri omnis gloria. ho-
nor. virtus. vna cum spiritu sancto
in secula seculorum amem.

Explicit de proditione iude. Incipit Omelia de cruce et latrone

Hodierna die nr̄ dn̄s pe
pendit i cruce. ⁊ nos fe
stiuitatē ei⁹ nimia leti-
cia celebrem⁹. vt disca
m⁹ crucē toti⁹ spiritaľ
gratulationis eē sb̄stātiā Etem̄ āte
ip̄m vocabulū crucis pena fuit. sed
nūc ad gl̄iaz nūcupat̄ Antea cōdē-
natiōis ferebat horrorē nūc salutis
indicium est Crux enim nob̄ totius
beatitudinis cā est Hec nos a ceci-
tate liberauit erroris Hec et etene-
bris reddidit luci hc d̄bellatos q̄eti
sociauit. hec alienatos deo coniūxit
longe constitutos ꝓximos. p̄senta-
uit Hec peregrinantes ciues osten
dit. hec discordie amputatio ē. hec
pacis firmamentum. hec bonorū
omnium abunda largitio. Isti⁹ cā
nullis angustijs deserti erram⁹ quia
iam nobis campi monstrati sunt ve
ritatis Nec aulis regalibus habita
re ꝓhibemur q⁊ adit⁹ iam videtur
inuentus. nec ardentes sagittas dia
boli formidamus. quia fontes inue
nim⁹. quib⁹ eaꝝ flamma facile pos
sit extingui Ideo viduitate carui-
mus. q⁊ sponsus expectatus adue-
nit. Lupū n̄ possum⁹ formidare bo
no ⁊ diligēti muniti pastore Ego in
q̄t sū pastor bon⁹ Tyrāni ipy crud̄
litate n̄ t̄remur māsueti regis vesti-
gys iherētes Hac de cā hodie gra
tulamur. quia crucis beneficia me-
moramur. Sic et paulus precepit
propter crucem festiuitatem celebra
ri. pascha nostrum immolatus est
christus Diem itaq̄ festum celebre
mus non infermento veteri. neq̄ in
fermento malitie et nequitie, sed in
azimis sinceritatis et veritatis. Et
sic adiunxit cām. q⁊ pasca nr̄z ꝓnob̄
immolatus est christus. Vides cru
cis intuitu perceptam leticiam. In
cruce enim immolatus est christus.
et vbi immolatio amputatio pecca
torum Vbi amputatio peccatorū.
reconciliatio domini. Vbi reconci-
liatio domini. ibi festiuitas. et om-
nis gratulatio Pascha nr̄m ꝓnob̄
īmolatus est christus Et immolat⁹
in excelsa cruce Nouum altare con-
stitutum est. ⁊ quia sacrificium no
uum atq̄ omnibus inopinatum.
Nam ipse et sacrificium fuerat et sa
cerdos. Sacrificium secundum car
nem. sacerdos secundum spiritum
sanctitatis. Idem ipse et offerebat
et offerebat̄. Offerebat secundum
spiritum. offerebatur. secundum
carnem. Et audi quemadmoduz
paulus vtrumq̄ monstrauit. Om
nis inquit pontifex qui de homini-
bus accipitur pro hominibus sta-
tuitur. Vnde necessarium est. et istū
habere aliquid quod offerat. Vi-
de sacramentum. Ecce ipse se offert
Et alibi ait. Quia christus semel
oblatus multorum abstulit pecca-
ta Ecce hic oblatus est. ibi se obtu-
lit. Vides quemadmodum fuit.
et sacrificium. et sacerdos. Et al-
tare. Crux fuit. Et quare inqui-
es. Non in templo sacrificium.

illud proferebatur. sed foras ciui-
tatem. Vt illud impleretur quia in
ter iniquos deputatus est et obquã
causam in excelso ligno. et non sub-
tecto immolatur. Vt etiam ipsi⁹ ae
ris natura mundetur Hac decau-
sa inexcelso et non subtecto. sed sub
celo vt vniuersus aer in excelso im-
molate ouis a tetro odore mundet
Sed et terra simile beneficium sen-
tiebat decursi de latere sanguinis
stillatione mundata. Ideo non sub
tecto non intemplo iudaico. ne in-
dei subtraherent sacrificium et sibi
met vendicarent Ne putaresꝓ illa
tantum plebe oblatum. ideo foras
ciuitatem. ideo foras muros. vt sci-
as sacrificium esse commune. quod
totius terre oblatio quod commu-
nis deploratio non partis. sicut iu
deis consuetudinis fuit. Judeis et
eñ ideo iussit omnem terram deus
dimittere. et inunum locum sacrifi
cium atq; oblationem celebrare q;
tuncomnis terra immunda fuit fu
mo et odore. et alia contaminatiõe
polluta. que exsacrificijs gentium
super ipsam celebrabantur Nobis
autem quomodo christus aduteni-
ens omnem terram emundauit om
nis locus orationi vacat Ideo pau
lus cum omni confidentia exhortat
dicens. Volo ergo orare viros in oi
loco leuantes manus sanctas Ecce
totus mundus emundatus est ele
menta purgata sunt. vt vbiq; nob
deum liceat predicare. et omnis ter
ra sanctior illo loco est. qui illo intẽ
pore predicabatur sancta sanctorũ
Nam ibi pecus irracionabile obla-
tum. hic spiritale immolatum est et
tanto maius est sacrificium quanto
et sanctitas de sacramento pfertur
Hac de causa leticia nostra crux est
Vis quantum nobis pstiterit. tali
unde condiscere. Paradijsum qui
q; et eo amplius annorum milib⁹
pditum hodie nobis patefecit hac
enim die. hac hora latronem xp̃s i
paradijsum introduxit. et eius ame
nitates ostendit. Et vno tempore
duo beneficia vidimus esse concess
sa Vnum quod paradijsum patefa
ctum est. aliud quod latro in eum
meruit introduci. Hodierna dies
antiquam nobis patriam reddidit
paternam ciuitatem ostendit. do-
mum pristinam redonauit. Hodie
nãq; ait mecũ eris in paradyso q̃d
ais Crucifixus es. clauis retineris.
et paradysum tam facile polliceris.
Volo inquit vt incruce possint oẽs
meam inuenire virtutem. vt in lig-
no mea largitas. demonstraretur.
Et qm̃ crux dedecoris fuerat signũ
et apud omnes ignominia puteba
tur crucis infamiam mirandis be-
neficijs decorauit. et ex hoc magis
magisq; virtus ostenditur Non ei
illo tempore mortuus reddidit lu-
ci. nec mare flatusue conpescuit.
nec minauit expulitue demonia. sz
cruce suspẽsus. clauis afflixus om-
nibus subiugatus iniurys totus ꝺ
decori subcumbens infamie. insul-
tantium derisione delusus latronis
aduersam mentem valuit commu
tare. vt ex omni parte eius diuini-
tas sentiatur. Etenim vniuersam
terruit creaturam. et petras saxaq;
disrumpit. et omnium lapidum in
sensibilitate. animam duriorem ad

se traxit. et ad meliora conuertit. et
honore summo decorauit. Hodie
namq; mecum eris ait ī paradyso
Et cherubim custodientibus para
dysum. latro ad paradijsum indu-
citur. Sed non mireris a domino
inuitatur Sed dicis. Sed ibi fra-
mea totius ignis ardore succensa
versatur. Sed ipse qui et ignis. et ip
sius gehenne. et vite mortisq; impe
rium tenet. ingredienti potestatem
concessit Et imperatori quidem vl'
quilibet habenti potestatem iniu-
riosum putatur. si personam vilissi
mam participem sui actus accipiat
Christo autem nostro non iniurie fu
it sacram ingredienti patriam. face
re ingressus sui latronem partici-
pem Nam secum eum perduxit. n̄
confundens calcantibus latronis
pedibus paradijsum sed honorem
prestans paradyso Honor etenim
loci est talem dominum ꝓ mereri.
qui et latronem dignum reddiderit
paradyso. Nam et cum publica-
nos et fornicarios ad celoꝝ regnū
introduxit. non celorum regnum in
famauit. sed etiam magis honori-
bus ampliauit ostendens talem do
minum regni esse celorum qui et in
dignas intantum fecit meliorari ꝑ
sonas vt etiam illius dignitatis glo
riam mererentur. Nam sicut homi
nes quibus corpora medendi cura
est amplius admiramur. cum egro-
tos omni spe desolatos arte propa
curauerint. et summe reddiderint
sanitati. sic et christum nostrum iu-
stum est admirari donantem vulne
ribus sanitatem. publicano et mere
trici remedium pollicentem. et eis
salutem perpetuam largientem. vt
et dignos eos celorum amenitate
donaret Sed dicis Unde tanta be
atitudo latroni. Quid egit tale vt
post crucem paradysum mereatur.
Uis eius citius audire virtutem.
Quando petrus eum negauit inter
ra latro eum confitebatur incruce.
Et hec nō me ad accusationem be
ati petri aliquis dixisse suspicet. qd
longe a me conscientia sit sed latro
nis admirandam volo animam de
clarare. Primus discipul⁹ puelle
vilissime minas tollerare non va-
luit. et latro suspensus tormēta sper
nens vndiq; populum inspiciens.
circumstantem clamantem. ingen
ti ardentem rabie. omni iniquitatū
furentem. blasphemys inflammate
non timuit. nec crucifixi vilitatem q̄
videbatur inspexit. sed ipsius fidei
oculis hec cuncta transiuit. et humi
libus spretis cogitationibus celoꝝ
dominum exaltatum pura mēte co
gnouit. et ipsius misericordiam ī cru
ce flagitauit dicēs Memor esto mei
domine in regno tuo. Nec transito
rie istum pretereamus latronem.
neq; erubescamus accipere magi-
strum quem non erubuit noster do
minus primum introducere in pa-
radysum Nec pudeat eius seq̄ ma-
gisterium qui celestem conuersatōꝫ
meruit ante omnes Sed diligenter
singula requiramus. vt crucis inue
niamus virtutem Non dixit ad eū
sicut ad petrum. veni sequere me. et
faciam te piscatorem hominum nō
dixit ad eum sicut ad duodecim. qꝛ
sedebitis super duodecim sedes iu
dicātes. xii. tribus israhel. immo nc.

verbo eum dignum estimanit. nihil
admirationis ostendit Non mor-
tuos resuscitauit. demones non fu-
gauit. non mare prostrauit. nullum
ei fecit de celorum regno sermonē
nihil de genna locutus est. et ante
omnes eius imperium confitetur.
Et hec dicebat alio latroni aduer-
sus eum plura dicentem et sepi⁹ in
sultantem. Nam et altera ex parte
latro. cum eo fuerat crucifixus. vt il
lud impleatur. et cum iniquis repu
tatus est. Nam indei eius famam
gloriamq; infamare cupiebant. et ex
omni parte captabant. et tempta-
bant vniuersa peruertere. Sed vn-
diq; veritas prefulgebat. et his ad-
uersantibus augebatur Insultabat
ei igitur alter latro Vidisti latronē
et latronem. vterq; pendet in cruce
vterq; furacis vite. similis vtriusq; cō
uersatio. sed non inutroq; mens va
nec ineo sensu mens vna perdurat
nec in eis similis dominatur euen-
tus. Sed vnus beatitudinem celi
hereditario iure ꝓmeruit. alter ad
gehennam mittebatur et penam.
Sicut hesterno die discipuli. et di-
scipulus iudas et vndecim Sed il-
li quidem dicebant. Vbi vis pare-
mus tibi manducare pascha. Iste
autem proditionis stimulatur ar-
dore et dicebat. Quid vultis mihi
dare et ego vobis trado eum. Illi
ad diuinorum misteriorum sese. offi
cia preparabant iste traditiōis me-
ditabatur officium Sic et hic latro
vnus insultat alter adorat atq; ve-
neratur Vnus blasphemat alter be
nedicit. et blasphemantem phibet
dicens Nec deum tu times Vidisti
libertatem in cruce. vidisti philoso-
phiam in tormentis. in pena pru-
dentiam. Quod enim sui memor
fuit quod mente sana vigilabat. da
norum confitione constrictus. quis
est qui poterit non mirari. Sed iste
non solum intra se fuit. sed et suas
necessitates pretermittens. aliorū
vtilitatem cogitabat et magister pē
debat in cruce et sanis psuasionib⁹
alium inuitabat ad uitam dicens
nec tu times deum Non igitur qđ
deorsum est adiudicatus inspicias
sed sursum alia sunt iudicia consti-
tuta Interzeno namq; iudicio. iu
sti non nunq; condemnatur illicite
et iniusti declinant penas. et rei lib
antur et innoxij pregrauantur Aut
enim sponte aut inuiti iudices erra
re consuerunt. aut ignoratione iusti
cie. aut peccunie corruptione aut in
iqua gra sententiā ptulerūt In cele
sti autem iudicio nihil tale esse con
suenit Nam deus iudex iustus. et iu-
dicium eius vt lux pcedit. non ha-
bens tenebras nec ignorantiam Et
ne dicat quia iudicatus deorsum ē
et condemnatus celesti ei iudicium
memorat tribunal illud terribile no
minat et in corruptum tamq; di-
cens. illuc oculos tende et condem-
nationis sententiam minime susti-
nebis nec stabis deorsum cum cor-
ruptis iudicibus excipies sursum.
verum iudicium. vidisti philozo-
phiam latronis. vidisti prudentiā
vidisti magistrum. de cruce subito
euolauit ad celum et in pena posi-
tus celestis iudicis secreta narrabat
et abundanti eum psuasione cōpe-
scens Non times inquit qz incodez

indicio sumus. in eadem pena. im
pari discrimine Numquid et tu in
cruce non es. et cum illum lacessas
iniurys tibi supplicium preparas.
Et sicut is qui peccato carnis p̄gra
uatur si alios peccati accusauerit.
semetipsum prius accusat sic et qui
in calamitate est si alys calamitates
irriserit. sibi prius insultat quā ideo
dem iudicio sumus apostolica illi v̄
ba monstrabat euangelicos sermo
nes enarrans Qui dicunt nolite iu
dicare vt non iudicabimini. quia in
eodem iudicio sumus. Quid facis
latro defendere eum volens parti
cipem fecisti latroni. Non inquit
excusor hac suspicione sequenti ser
mone ꝛ ne omnne participē eū etiā
peccati fecisse arbitreris sequentib⁹
declarauit dicens. Et nos quidem
iuste. digna enim bis que fecimus.
passi sumus. Vidisti plenam confes
sionem. vidisti latronem. in cruce
suis renunciasse peccatis. Dic nam
q̄ ait tu iniquitates tuas prior vt
iustificeris. Nullus impulit. nullus
necessitate constrinxit. sed ipse spon
te sua peccata publicabat dicens.
Nos quidem iuste. digne eī bis
que fecimus passi sumus iste autem
nihil tale fecit. et postea ait Memē
to mei in regno tuo. Non est ausus
dicere memento mei nisi confessiōe
peccati sarcinam remisisset. Inspi
ce quantum prestat confessio Con
fess⁹ ē et paradysū patefecit ꝛ totā
cfess⁹ ē fiduciam meruit vt regnū
post latrocinium postularet Vides
quantorum bonorum nobis mate
ria crux est. Dic mihi regnum com
memoras quid enim regni vidis.
claui et crux est quod inspicis. sed
ipsa crux inquit regnum est et ideo
eum regem nomino. quia crucifixū
inspicio Imperatorium est pro oi
bus mori. et regis optimi p cōmu
ni vtilitate numq̄ recusare supplici
um. Ipse dixit quia pastor bonus
animam suam ponit p ouibus suis
Et ideo imperator bonus animam
suam p̄ his quos regit offerre festi
nat. Quomodo igitur animam su
am pro nobis posuit. ideo eum im
peratorem voco. Memento mei in
regno tuo Vidisti quod crux reg
num est volo et alia ratione cogno
scas Crucem solam non reliquit in
terra. sed secum eam leuauit ad ce
lum Sed ais hocvnde demonstrat
Et ideo audi quod cum ipa veniet
cum ipsa secundam gloriosam suā
presentiam faciet. Ideo gloriosam
crucem nuncupani. Sed videam⁹
si cum cruce veniet. et hoc firma p
batione monstrandum est Si dixe
rit ecce in p̄mptu est christus ecce in
deserto est. Nolite ire. De sedo et⁹
glorioso dicens aduentu p̄pt̄ pseu
do prophetas propter antichristū
vt nullus errore confusus. cum xp̄z
esse arbitretur quia christum ille p̄
neniet. et ne pastorem querens. lu
pum incurras Ideo pastoris aduē
tus signa predico. vt quia prior ei⁹
aduentus clam et latenter ostensus
est ne et futurum talem arbitreris.
signum tibi futurum monstrauit et
ille ideo fuit latenter aduentus. q̄
venit quod p̄erat quesiturus Se
cundus autem non ita est Nā quē
admodum exit coruscatio ab oriē
te et videtur vsq̄ ad occidentē. sic

erit aduentus fily hominis et subi-
to ab omnibus videbitur vt null⁹
interroget. vtrum hic aut illic chri-
stus est Et sicut coruscacione flam
mante superfluum est de coruscatō
ne requirere. sic post presentiam re-
quirere non necessarium est si venit
christus sed vtrum cum cruce veni
et requiramus Non enim hanc q̄-
stionem aliquando oblitione p̄teo
Et audi Tunc inquit. tunc quan-
do veniet sol obscurabit. et luna nō
dabit lumen suum. Tanta eīm lux
ipsi⁹ luminis preclarescit. vt ei⁹ ra-
dijs lumina clara vincantur Tunc
et stelle cadent. et tunc signum vi-
bitur fily hominis in celo. Vidisti
gloriam signi. id est crucis Solis lu
men reddetur obscurum. lune non
dabitur gratia sed illud lumen ra-
diabit. et lucebit. Et sicut impato-
rem regalis pompa precedit. et mi-
litaris ordo pre eundo vexilla hu-
meris portare consuerunt et his ei⁹
declaratur aduentus. sic domino d̄
celo veniente angelorum cetus. et
archangelorum multitudo illud sig
num portant humeris excelsis. ⁊ re
galem nobis aduentum nunciant.
tunc mouebuntur virtutes celestes
et angelos tremor apprehendet. ⁊
vbiq̄ multa formido. Et cur ange-
li trement Numquid et illi indicio
tenebuntur. Non inquam. Sed su-
cut vehementem indicem cogno-
scent. non tantum rei. nec solum cō-
scy. sed et circumstantes inmoy ter
rentur constantia. iudicantis. sic et
tunc natura nostra excipiente sentē
tiā celestis examinis. etiam hi qui
nulla mala conscientia preparant.
nimia terrentur formidine Sed cur
cum cruce veniat videamus Scili-
cet vt hi qui eum crucifixerunt sue
sentiant dementie cecitatem. et id̄o
impudentie eorum signum portat
Ideo propheta ait Tunc lamenta
buntur tribus. terre videntes accu
satorem et agnoscentes peccatū. et
quid mirum est si crucem portans
aduenier quando et vulnera corpo
ris ipsa demonstratur. Tunc enim
inquit videbitur quem compunxe
runt. Et sicut post resurrectionem
thome voluit diffidentiam commu
tare. et illi clauorum loca monstra
uit. et laterum vulnera declarauit
et dixit Mitte manum tuam et vi-
de qm̄ spiritus carnem et ossa non
habet. Sic et tunc ostendet vulne-
ra crucemq̄ demonstrat vt istū ostē
dat illū esse q̄ fuerat crucifixus Nec
tantum de cruce sed et de verbis ip
sis eius possim⁹ agnoscere pietatē
Nam crucifixus cum ei insultaretur
cum irrideretur cum inculcaretur.
dicebat Pater dimitte eis peccatū
Non enim sciunt quid faciunt ⁊ cru
cifixus. peis qui crucifixerunt orabat
et illi quidem dicebant. si filius dei
es descende de cruce Sed ideo de
cruce non descendit quia filius dei
est. Nam ideo venit vt pro nobis
crucifigeretur Descende de cruce et
credimus inquiunt. verba sunt ista
composita excusationis ac diffiden
tie Nam maiora eis mirabilia d̄mō
strauit quando sepultus impositō
lapide surrexit. quando mortuum
cum abulis illigatum lazarum post
quadriduū resuscitauit. Et illi qui-
dem dicebant. si filius dei es liber a

te iste autem omnia sustinebat vt il
los liberaret qui crucifixerunt. Di
mitte eis peccatum quia nesciunt
quid faciunt. Quid ergo dimisit il
lis. Peccatum dimiserat. si illos pe
nituisset Nam si illis non concede
ret peccatum. nec paulus post eccle
sie persecutionem apostolus ertitis
set. nec tanta multitudo iudeorum
credidisset Et quia ingens numer⁹
iudeorum credidit Audi quid di
cunt paulo apostolo Vides frater
quot milia iudeorum sunt qui cre
diderunt Imitemur igitur domi
num. et pro inimicis nostris orem⁹
Et iterum de hac admonitione tra
ctabo Nam ꝛ quinq; diebus ꝺ hac
causa. mens ad uos sermo prolat⁹
est. non quia respuistis que dicunt.
sed quia spero vos assidua commo
nitione meliores efficere. Et siquis
timidi pectoris inuenit. si quis ad
sedandas inimicitias durus est die
rum saltim sanctitate moneatur Ve
recundia temporis erubescat. et iram
suam inimico concedat. imitare do
minum deum tuum. Clauis fixus
in cruce pendebat. et ꝓ inimicis qui
eum crucifixerunt habuit cum pr̄e
sermonem. Sꝛ dicis. Quemadmo
dum potero imitari. Mihi crede.
hoc imples facile. Nam si non po
teras non dicebat Discite a me qꝛ
mitis sum. et humilis corde. si erat
imitare impossibile nec paulus dice
bat. Imitatores mei estote. sicut
et ego christi Si non vis dominum
imitari saltim stephanum apostol̃
imitare qui dominum imitatus est.
Nam sicut christus dissimulata cru
ce contemptis clauis suisq; despe
ctis iniurijs. patrem ꝓ iudeis exora
bat sic et seruus stephanus lapid̃
iactacionibus occupatus. iniquo
circundatus insidys. confractis oi
bus membris. sanciat⁹ corporis do
lore contempto pro lapidantibus
deprecabatur. et ꝓ inimicis orabat
dicens Domine ne statuas eis hoc
peccatum Audisti verba domini au
disti verba serui. audisti verba filij
audisti verba apostoli Ille ait. pat
dimitte eis hoc peccatum. non em̄
sciunt quid faciunt. iste ait domine
ne statuas eis hoc peccatum Et nō
verbis tantum. sed nimia eum affe
ctione deprecabatur Et ideo effle
xis genibus eius cum lapidabatur
orabat Vis et alterum seruum qui
maiora sustinuit demonstremus.
Paulus a iudeis inquit ter virgis
cesus sum. semel lapidatus sum.
nocte et die in ꝑfundo maris fui. ꝛ
post hec orabat ꝓ fratribus suis. ꝓ
cognatis secundum carneu. Vis
et alterum nō denono sed de nete
ri testamento cognoscere. Nam h⁹
plus admirationis affert. quod vbi
nimicos amare non iubebantur.
sed oculum ꝓ oculo dentem pro dē
te. et vbiq; tali onere pro vindicta
apostolica philosophia gerebatur
et audi Moyses delapidatus a iu
deis sepiusq; contemptus quid ait.
Si dimittis ei peccatum dimitte.
sin autem et me dele de libro quem
scripsisti Vides singulos alienam in
commoditatem sue saluti prepone
re. Nihil peccasti. et cur participes
desideras esse supplicy Cur pene cō
iunctus. cur tribulationi socius cur
effectus detrimenti consortiū Quā

iocunditatem. quid beneficy. Cū aly puniuntur sentire possum. nec fructum mee commoditatis agnosco. cum tenentur alij laceratione supplicy. Suffecerant quidem ad emendationem nostre mentis exempla plata. sed vt firmi⁹ corrigamus alium quoq; hui⁹ philosophie precepta seruasse monstrabo. Beatus ille et mansuetus dauid. cum exercitus suus in manitate quadam fuisset arreptus. et filius eius absalon contra patrem tyrannidem exercere voluisset Cum postea deus contra eos fuisset iratus. et dauid vidisset angelum frameam inferentē. et plaga vniuersos deperire ait. ego pastor peccaui. et ego pastor malū feci. Fiat super me manus tua ⁊ sup domum patris mei. Uidisti vbiq; omnium communem philozophiam. Et alter quid gesserit pcipe vt abundanti corrigaris exemplo Samuel propheta sustinuit iniuriam iudeorum remotus abalys est. ⁊ dū deus illi solatium voluisset afferre ait. Non te exprobrauerunt sed me. Et ille qui exordinatus fuerat. qui contemptus ait Mihi absit peccare. intermittendi orare p vobis dominum peccatum arbitratur min⁹ p inimicis orare Christus dicit pater dimitte illis peccatum. Non ei sciunt quid faciunt. Stephan⁹ dicit. domine ne statuas illis hoc peccatum. Paulus ait. Optabam anathema esse ego ipse a christo p fratribus meis qui sunt cognati mei secundum carnem Moyses dicit si dimittis illis pctm̄ dimitte. sin aūt. ⁊ me dele de libro quem scripsisti. Dauid ait. fiat manus tua super me. ⁊ super domum patris mei. Samuhel ait. Mihi absit peccare intermittendi orare. p uobis dominū Quā igitur veniam mereri poterim⁹ deum. si tantorum seruorum de veteri atq; nouo testamento. non imitamur exempla vt pro nostris inimicis oremus. Si forsitan aliud facientes. contra inimicos oramus. Nolite fratres nolite deprecor. Nam q̄nto plura sunt exempla que diximus tanto imitationis merces augetur. Melius est p inimicis q̄m p amicis orare Nec enim tantum nobis prostat p amicis oratio. quantum pro inimicis deprecatio Si diligitis inquit eos qui vos diligunt. nihil magnum facitis. etenim publicani h⁰ faciunt. Ut sciatis quia si p amicis oramus nondum publicanos vicimus. Sed quando diligimus inimicos deo inquantum possumus similes sumus qui solem suum oriri facit super bonos et malos. Igitur domini imitatores simus. Estote nanq; ait similes patri vestro qui in celis est. vt et celorum regna mereamur. Per christum dominum nostrū. cui est gl'a in secula secl'oꝝ. Amē

Explicit omelia de cruce et latrone. Incipit omelia iia.

Hodie incipiam⁹ km̄i de crucis tropheo p̄dicare. et honorem⁹ hāc diem. magis autem. coronemur. celebrantes hunc diem Nec enim ex uerbis nostris honorificatur crux. sed ex fideli nr̄a ꝯfessiōe coronas merebim⁹

crucis. Hodie crux fixa est. et secu-
lũ scrificatũ est. Hodie crux fixa est
et demones dispersi sunt. Hodie
fratres crux fixa est. et mors subuer
sa est. Hodie crux vicit. et mors vic
ta est. Hodie diabolus vinctus est.
et homo solutus est. et deus glorifi
catus est. Hodie apud iudeos ter-
ra contremuit. et apud nos orbis
terre firmatus est. Hodie apud iu
deos quia mente audaci contra dñ
vadunt. petre scisse sunt. Hodie a-
mabilis deo pietas vniuersum con
suit orbẽ. Dicebat enim que pieta-
tis erant coniũgi. ea autem que infi
delitatis disiungi. sicut et dauid di
cebat. Disrupti sunt et non sunt cõ
puncti. Hodie apud iudeos ab ho
ra sexta. vsq; ad horam nonam sol
obscurat⁹ est Non enim ferre poter-
rat cetera iniuriam creatoris. Re-
traxit radios suos. ne videret impi
orum facinora non qđ deitatem in
iuria tangeret. sed quia que audaci
superbia fiebant. in contumeliam
eius reputabantur. Hodie apud
iudeos tenebre sunt. apud nos aũt
nox in diem conuersa est. Etenim
pietati hoc proprium est. vt intene
bris fulgeat. impietas autem et si in
lumine fuerit. tenebrescit. Fidelib⁹
nox in diem mutatur: infidelibus
autem etiam ipsa lux tenebrescit. et
de fidelib⁹ quidem scriptura dicit.
quia tenebre non obscurabuntur a
te. et nox sicut dies illuminabitur.
in fideli autem et dies in noctem mu
tatur. dicente scriptura. Palpabũt
sicut ceci parietem. et ambulabunt
in meridie sicut in medio noctis ho
die adam eiectus est de paradiso.
et hodie latro in paradysum ingre-
ditur. Eryt fur. et introyt fur Eryt
preuaricator et ingressus est latro
Eryt contemptor verbi. et intro-
yt confitens verbum. Eryt contẽ-
nens salutẽ. et introyt de cruce mer
cans salutem. Scio et ante me dixi
se de latrone. sed habet diuersas in
telligentias dei sermo. Iste latro ẽ
ligno mercatur salutem. hic latro
furatur celeste imperium. Clim facit
maiestati. non virtute ppria sed fi-
de vincens. Ipsius domini vox est.
Regnum celorum vim patitur. et
violenti diripiunt illud ĩ cruce duo
latrones. imago iudeorum et genti
lium. Latro qui penitet. imaginem
optinet populi et gentibus congre
gati. qui prius in errore ambulaue-
rat et post hoc veritatem. agnouit
imaginẽ vero latro ille optiet iudo
rum qui vsq; in finem perseuerat la
tro. et vsq; ad tempus quidem cru
cis viam malignitatis ierunt. crux
autem diuisit vtrũq;. Clã nanq; ci
uitatis et perditionis qui non credi
dit ingressus est viã aũt salutis qui
credidit ingressus est. viã salutis q̃
credidit adept⁹ est. In cruce didi-
cit latro differentiã viarũ qñ nouit
domin⁹ viã iustorum. via ãt impio
rum peribit. Et vide dei iustũ iudi
cium vt dicas et tu cũ propheta.
Just⁹ es domine. et rectum iudiciũ
tuum Propter vnũ peccatũ dam-
natur adam. t propter vnã fidei vo
cẽ latro saluatur Clnum peccatum
eiecit illum et vna iustitia introduxi-
it istum. et latro habitator factus
est paradysi O admirãda rerũ ma
teries Nec abrahe data est p vocẽ

repromissio paradysi Hereditauit quidem p fidem repromissionem. autem paradysi nemo ante latro nem accepit. Dic autem perscrutãs diligentius vetus testamentum et nouum. nullum ante latronẽ ineni es repromissionem paradysi meruisse non abraham. non isaac. non iacob. nec moysen. nec prophetas nec apostolos. sed ante omnes reperies latronem. Audi igitur dominicam vocem. Amen amẽ dico tibi hodie mecum eris in paradyso. Vocauit quippe deus abraham dicens Exi de terra tua et de cognatione tua ⁊ non dixit illi hereditatem capies: paradysi sed veni in terram quoniam monstrauero tibi. Et ysaac qdẽ typum christi portauit. et iacob colluctatus in figura cum deo est. Et moyses legẽ accepit. et p repmissionem audiuit bona terre manducaturum se esse. si legem domini dei sui custodisset. et nusqꝫ repmissio paradysi ante latronem Necessarium est ergo querere. cur huic ante alios. et ãte tales viros fide dignissimos potissimum repromisit. Credidit abraham deo. sed credidit illi de celis loquenti. et per sanctos angelos sermonem proferenti. et de p pria auctoritate legem danti. Credidit et esayas. sed in gloria consistẽti. Vidi enim inquit dominum sedentem. super thronum excelsum. et elenatum Credidit et ezechiel. sꝫ et ipse dñm sup cherubin ꝺtẽplat⁹ est Crediderunt reliqui prophete sꝫ diuerso modo dominum glorie intuentes. sicut videre possibile humane erat nature Credidit sic dixi et moyses. sed de medio ignis loqnti. et in tube clangore ⁊ itonitru q ⁊ infidelem poterant prouocare. hec autem dico non vt sanctis derogez absit. sed propter eum qui solus p verbum meruit paradysum. iste g⁹ vidit saluatorem nõ super throno regali non adorari in templo. non loquentem de celis. non per ãgelos disponentem. sed in pena sociatum latroni. videt in tormentis. et tanꝫ in gloria adorat. Videt in cruce et rogat quasi in celis sedentem videt condemnatum et regem inuocat. dicens Domine memẽto mei cum veneris in regnum tuum. Crucifixũ vides et regem predicas. Inligno pendere cernis ⁊ celorum regna meditaris O admiranda latronis cõuersio Numquid nam scripturas legisti ab iniquitate non cessans. Nũquid nam prophetas audisti homicidia exercens. Numquid nam diuinum audisti sermonem quando ad cedem gladium accuebas Und eruditus es talia philozophari de christo. Judei crucifixerunt q nouerunt legem et prophetas legerunt. et tu bozum ignarus deum vocas condemnatum. et adoras crucifixũ Quis te erudiuit o latro talia ꝺ eo dicere. Non me inquit lex docuit. sed sol occultans lumen suum Vidi quidem crucifixum. sed terremotũ sensi. et propter parricidas iudeos elementa indignantia intellexi. Et petere quidem scindebantur. et corda hominum non metuebant. Scissa sunt petre disruptum est velum templi ⁊ in deorum secreta patuerẽt Et hoc velũ qdẽ erat sꝫ pciosissimũ

qđi dieb⁹ celeberris suspēđbat p̄cō
sissim valđ đ purpura ⁊ abysso ⁊ co
cco ⁊ auro ⁊ ꝑico ⁊ iaci⁰ ꝯtextū i i⁰ ei
tpe cruc⁹ t̄ra mota ē. sol fug⁺ petre
scisse sūt velū disrup⁹ ē mōum̄a pa
tuer̄t ⁊ sic̄ gl̄a dō⁹ ē vbi velū pēdet
habitāte itrisec⁹ dño dō⁹. sic igno
mia tēpli ē vñ recessit spc̄ sc̄s p⁹q̄ ei
ipias ifiliū đi itulerūt mā⁹ iiuria đo
facta ē q̄ habitabat i tēplo ⁊ iō rece
dente dño đꝑta remāsit dō⁹ sic̄ ip̄e
dix⁺ ecce relinq̄t dō⁹ vr̄a đꝑta egres
so rege gl̄e disrupta sūt symbola re
gni apta sūt mōuta ⁊ surrexer̄t mor
tui ⁊ itrauer̄t i scāz ciuicatē vt i excu
sabilē reliq̄rēt cāz ⁊ dñi resurrectio
firmaret̄ si fili⁹ đi es đscēde đcruce ⁊
⁊ credi⁹ tibi ꝯsiđa nc̄ vocē filioꝝ di
aboli qūo imitāt̄ vocē p̄rnā diabo
l⁹ dicebat si fili⁹ đi es mitte te deor
sū ⁊ iuđi dicūt si fili⁹ đi es đscēđ de
cruce ⁊ credi⁹ tibi parit̄ crucifigūt la
trōes ñ tāq̄ ūmici latronū ꝑticipes
ei erāt scelerꝰ eoꝝ sz vt ifāarēt dñm
suū qꝛ ñ sñ cā crucifix⁹ sit sz q̄si q̄ faci
noros⁹ iuēt⁹ sic ñ tacuit esaijas tra
gedie h⁹ narratōz dicēs obiniq̄tatē
ppli duct⁹ ē ad mortē ⁊ cū iniq̄s đ
putat⁹ ē h⁰ ē cū latrōib⁹ q̄b⁹ iđo so
ciar̄t xp̄z vt macularēt dñi passiōz.
vt sciatis qꝛ ñ ođrāt latrōes. audi
pilatū dicētē quē vultis dimittā vo
bis ihm̄ an barabbā q̄ ꝓpt̄ homici
diū inicul̄ tēebat̄ ⁊ illi dixer̄t dimit
te nobis barabban latrones petie
r̄t latronē dñz aūt crucifixer̄t. Nō
virtute sua vincentes. sed dispensa
tionis et prophetie impleatur vo
luntas. Dicit illis pilatus. Regem
vestrum crucifigam. At illi dicebāt
Nos non habemus regem. nisi ce
sarem Abnuerunt dei regnum ⁊ tra
diti sunt regno romanorum. quia
quod habuerunt non intellexerunt
ideo quod petierunt. acceperunt.
Coronauerunt crucifixum spinis.
obtulerunt ei fel et acetum. Et hec
ip̄a futura olim p̄dixerat moyses di
cens Generatio praua et exasperās
hec dño retribuisti. Et qui dedat
māna ideꝑto. huic te fel offers. ⁊ q̄
đtra tibi delitias ꝓduxit. tu illi spi
neā imponis coronā. Ideo clamat
esayas dicens. Sustinui vt faceret
vuam fecit autem spinas. Dicunt
iudei. Sanguis huius super nos ⁊
et super filios nostros illis ad con
demnationem. nobis autem adiu
stificationem. Sanguis christi illis
ad mortem. nobis vero advitam.
Non est enim sanguis christi deteri
or babijlonio igni. Ille scit sancto
rum incamino honorare corpora.
et chaldeos cōburere quanto ma
gis sanguis ille preciosissimus scit
ꝑdere icredulos ⁊ saluare fideles.
Decuit em̄ splēdorē crucis obceca
re ifideles ⁊ illuminare credētes so
la ei xp̄i crux ē q̄ dissoluit tenebras.
⁊ regnū đmonū dissipauit ⁊ oēz ter
rorē malignātiū abstulit. crux scita
tē ꝓuidit. crux nob̄ sol iusticie facta
ē vt illumiati mia e⁹ glorificem⁹ pa
trē ⁊ filiū ⁊ scm̄ spm̄ i secl̄a secl̄oꝝ A

Explicit Omelia secunda de cruce et latrone. Incipit o. S Jo. de cruce dominica

Quid dicam quid lo
quar. quid vobis no
men impono. Oues
an pastores nautas ā

gubnatores Discipulos ā mgr̄os.
Quē ad modum zelum vr̄m igneū
admirabor. Oues vos vocabo etei
estis quieti. ⁊ mansuetudine pleni-
pastores vos dicā eteni vestꝝ estis
dn̄m imitātes. Nautas appellabo
nā ⁊ estis expiſm̄to mlto tēpestiuam
hiemē sustinēs gubnatores vos di
cā ⁊ ei estꝰ sic̄ pitiss iꝰ gubnator artifi
cij argu^to tēpestiue aspitatꝰ effugiēs
molē ⁊ itegrā ad trāqllū portū ddu
cēs nauē sꝫ disciplos vos vocabo ⁊
hꝰ qꝫ estis pati ad obediētiā sꝫ mgr̄
os vos dicā. etei estꝰ mihi ei ñ pigꝝ
ē sepiꝰ totiꝰ mdi vos vocare mgr̄os
qd ḡ dicā ā qd loqr̄ qlit̄ vos vōbo
oues an pastores nautas an gubna
tores disciplos ā mgr̄os aut qūo ze
li vr̄i exaltabo p̄cōia qd ḡ diciꝰ hoe
volo m̄sā vob appōē spitlē ñ corpꝰ
reficiētē sꝫ aiaꝫ lucidātē tal etei ē m̄
sa spital ñ sic̄ ia q̄ vētrē onerat ⁊ obtū
dit aiaꝫ sꝫ sic̄ ille q cū mixꝝ aliqd cō
medit odorē suauitatꝰ eructat ꝑmo
ei ē spiritalꝰ ⁊ ñ solū semetip̄ꝫ odore
fat bono sꝫ ⁊ pxios suos replet suaui
tatꝰ dulcedie extēdite vosmetip̄os
verbum enim proferre volo et im-
more natantium. Qui se enaui pe-
lagi profundo cōmittunt ⁊ dorsū ā
bulās cōcā i q̄ margata latꝫ pqrāt
ita ⁊ nos hn̄tes ꝓ naue eccl̄aꝫ ꝓ gub
nacul crucē ꝓ gubnatore xp̄ꝫ ꝓ pre^a
pr̄eꝫ ꝓ uēto spm̄ scm̄ ꝓ velo gr̄aꝫ ꝓ
nautis aplos ꝓ nauigātibꝰ pphes
ꝓ mari vetꝰ testam̄tū ⁊ nouū cōmit
tamꝰ nos pelagibꝰ ꝓfūdo ad pqrē
dū i scriptis diuis margaritā latētē
Parate aios vr̄os ⁊ tota itētiōe m̄
tis q̄ dicūtur audite Cupio eī hoc
sctāꝝ scriptaꝝ ꝓfūdo dscēdre ⁊ ind
vob ꝓferre p̄ciosissimā margaritā.

nolite q̄so neglegēter audire scripm̄
ē ei ne mißitis margaritas meas añ
porcos. ⁊ ne detis sācta mea cāibꝰ.
cū āt porcos. audis ⁊ canes km̄e ne
d brutis aialibꝰ estimes dici Porci
em̄ sunt q vitā suā cenose libidini ⁊
voluptatibꝰ secl̄i māciparūt canes
vero omnes heretici qui contra cre
atorem suum blasphemiarum ex-
tendūt eloqa facire gꝰ vos dignos
ad suscipiēdū p̄ciosissimā marga-
ritā quā vob apponere cupio sic̄ ei
agricola pitissimꝰ ñ incassum semi
nat sꝫ pꝰ iūgit boues ⁊ aratrū ducit
⁊ scidit t̄rā ⁊ spinas eradicat ⁊ sic d
mū cōmittit semia sua. vt cū dscēde
dret d celo pluuia cōm̄data t̄re cō
foueat semia q̄ ñ stati ꝓducit spicā
sꝫ hieme i t̄ra manet ⁊ verni tpis su
scepta pluuia ⁊ sol calore cuota erū
pit i spicā ⁊ sic apta fit ad metēdū ⁊
trit̄ata horreis recōdit ego āt ñ hie
mē ñ vernū ñ sol radios ñ ibrē neqꝫ
boues iūgā nec aratrū trahā neqꝫ ꝓ
scidā neqꝫ spicas euellā sꝫ hodie se
minabo ⁊ hodie metā ñ opabor ir
rōnabilē t̄rā. sꝫ rōnabilē ñ isensibilē
sꝫ sēsibilē ñ ex aimē sꝫ aiaꝫ hn̄tē ⁊ be
atꝰ eꝰ hm̄ōi t̄re agricola dputabor
Tūc em̄ beatꝰ sum qñ i aures audi
ētiū loquor. scriptū ē em̄ beatꝰ q lo
qtur i aures audiētiū qꝛ scripta in
obidiēti mortē comiat. beatꝰ gꝰ eꝰ
beati vero ⁊ vos Nā ⁊ dn̄s ihesꝰ i
euāgelio discipul suis dicit. Beati
estis si verbū meū ꝑuaueritis Extē
dite gꝰ vosmetip̄os ⁊ i tēta aure q̄
dicunt audite volo em̄ q̄si q̄ndā cō
patōꝫ oñdere fingamꝰ dū q̄si hoieꝫ
sedētē i excelso mōtis vertice. ⁊ exin
de ꝓspiciētē vniuersū mare nauesqꝫ
transeuntes aliam quidē velificātē

Et tempestatem violentia pacien-
tem ventoꝝ. sed gubnatore peritis-
simo. regente vndarũ moles huc il-
lucq; diuidẽtẽ illesam i portũ dedu-
cere nauẽ. alijs ãt ꝓspero curso re-
ctã viam ꝑ gentib⁹. alys vero nau-
fragiũ sustinẽtib⁹ et paucos exinde
homines adiumẽto axis alicui⁹ ad
litus euadentibus alys vero morie-
tibus. ita est ⁊ deus. omnia ꝓspiciẽs
Quando autem dixero deum sedẽ-
tem in excelsis. vbiq; eum credite eẽ
p̃sentem Nec enim locoꝝ distantia
retardat̃ cum ipse sibi sit loc⁹ ⁊ ip̃e
omnia capiat. capiat aũt eũ nichil
Que enim capacitas potest incorp̃
alem ferre naturam immobilem. et
sine fine et inuestigabilẽ. et i cõuerti-
bilem. et in comprehensibilẽ q̃ oĩa
deus est Sic oportet nos credere d̃
deo Nec em̃ ẽ nr̃a sal⁹. Nec ẽ ãt et̃-
na vita. vt cognoscant te solũ verũ
deum. et quẽ misisti ihesum christũ.
In hoc nanq; capitulo reprehende-
re nos ingrati heretici volunt qui
legentes non intelligunt que legũt.
Xp̃m ãt cũ audieris km̃e ñ solũmõ
deũ putes. sed deũ ⁊ hominẽ crede
Scio nãq; esurisse xp̃m. ⁊ scio xp̃m
de quinq; panib⁹ et duob⁹ piscib⁹
saciasse q̃nq; milia boĩ3 excepto par-
uulis ⁊ mulierib⁹ Scio xp̃m sitisse.
scio xp̃m sup̃ aquas pedibus ambu-
lasse. Scio xp̃m mortuũ. ⁊ scio xp̃3
mortuos suscitasse Scio xp̃m pila-
to astitisse. et scio xp̃3 ad dexterã pa-
tris cõsedisse Scio xp̃m lapidatũ. ⁊
scio xp̃m ab ãgelis adorari. Et que-
dã q̃dẽ refero deitati. q̃dã ãt assig-
no humanitati. q̃ noui xp̃m d̃ ma-
ria natũ. ⁊ scio xp̃m añ oĩa secl̃a ge-
nitũ ⁊ apud d̃m sp̃ d̃m eẽ v̄bũ. Glo-
rificem⁹ ergo xp̃m ih m̃muꝝ i expu-
gnabilẽ fundam̃tũ q̃d sup̃ petrã fũ-
datũ est ipse enim dicit petro. Tu
es petrus et super hanc petrã fun-
dabo ecclesiam meam. et porte infe-
ri non preualebunt aduersus eam.
sicut beatissimus paulus dicit. Fun-
damentum autem nemo potest po-
nere preter id quod positum est q̃d
est christus ihesus. Rogo ergo dilec-
tionem vestram. vt in hac vita po-
siti exhibeamus nos irreprehensibi-
les inuicem sufferentes. inuicem in-
struentes. Non est enim regnum di-
esca et potus et diuitie ⁊ iactantia.
sed pax et gaudium in spiritu sanc-
to. Timeamus namq; iudicy se ue-
ritatem. et penam gehenne Non er-
go demus locum diabolo. sed resi-
stamus ei. Non enim est nobis pu-
gna aduersus carnem et sanguinẽ.
sed aduersus principatus et pote-
states. aduersus mundi istius per-
uersos spiritus. Festinemus ergo.
effugere eternam penam. Nec enim
propter nos pena facta est vt in ip-
sam mittamur. sed vt liberemur ex
ipsa. Talem enim habemus deum
amatorem generis humani. miseri-
cordie atq; clementem. qui nos ad
se conuersos de gehenna liberat.
Testificatur nanq; dauid dicẽs de⁹
iudex iustus fortis et paciens. num
quid irascitur ꝑ singulos dies. Nisi
conuersi fueritis gladium suũ fibra-
bit et arcum suum tetendit ⁊ para-
uit illũ et in eo parauit vasa mortis
sagittas suas arsuris operatus est.
Nec ãt de⁹ nõ vt nos iudicet. s3 vt
solliciti simus. ⁊ precepta ipsius ob

seruimus. Quod si contemnimus, inexcusabiles sumus. Nā et si voluisset nos perdere. non vtiq; ꝓpriū ꝓ nobis fudisset sanguinem. Mortuꝰ est. ergo vt tibi imortalitatē donaret. esuryt vt te sua carne saciaret. sitiuit. vt te ꝓprio potaret sanguine Sup asinū sedit. vt te sup cherubī sedere faceret. Baptizatꝰ est vt te illuminaret Alapis cesus ē. vt te a seruitio liberaret. viator factꝰ est. vt te sine labore faceret. Nauigauit vt te sine timore redderet Ex muliere natus est. vt p̄uaricationē eue deleret. homo appellatus est. vt te deū vocaret. filius hominis dictꝰ ē. vt te ī filium adoptaret dei Accepit q̄ erāt nostra. ⁊ dedit nobis que erant sua Orauit vt te fidelem faceret. sicut dicit super lazarum. Pater glorifica filium tuum. vt et filius tuus glorificet te. Et venit vox de celis dicens. Glorificaui. et iterum glorificabo. Scio qm̄ semp me audis sed propter turbam astantem dixi. vt omnes credant quia tu me misisti. Si quid igitur sustinuit. non propt̄ semetipsum. neq; propter patrem suum. sed vt saluaret ꝑ crucem genus humanum. Et si nosse desideras karissime virtutem crucis. ⁊ q̄nta possum ad eiꝰ laudē dicere audi

Crux spes christianorum.
Crux resurrectio mortuorum
Crux cecorum dux.
Crux desperatorum via.
Crux claudorum baculus.
Crux consolatio pauperum
Crux refrenatio diuitum
Crux destructio superborum
Crux male viuentium pena
Crux aduersus demones triūphus
Crux deuictio diaboli.
Crux adolescentum pedagogus
Crux sustentatio inopum
Crux spes desperatorum
Crux nauigantium gubernator
Crux periclitantium portus
Crux obsessorum murꝰ
Crux pater orphanorum
Crux defensor viduarum
Crux iustorum consiliarius
Crux tribulatorum requies
Crux paruulorum custos
Crux virorum caput
Crux senum finis
Crux lumē intenebris sedentium
Crux regum magnificentia
Crux scutum perpetuum
Crux insensatorum sapientia.
Crux libertas seruorum
Crux imperatorum philozophia
Crux lex impiorum
Crux prophetarum preconatio
Crux annunciatio apostolorum
Crux matyrum gloriatio
Crux monachorum abstinentia
Crux virginum castitas
Crux gaudium sacerdotum
Crux ecclesie fundamentum
Crux orbis terre cautela
Crux templorum destructio
Crux idolorum repulsio
Crux scandalum iudeorum
Crux perditio impiorum
Crux inualidorum virtus
Crux egrotantium medicus.
Crux emundatio leprosorum
Crux paralyticorum requies
Crux esurientium panis
Crux sitientium fons
Crux nudorum ꝓtectio

Nuditatem autem cum dixero nō
corporeā estimes sz ifidlitatis penā
Cū āt i xpo crediderit vestit⁹ inenie
tur. dicēte paulo. qcūqz i xpo bapti
zati estis. christū iduistis. xpm aūt
cū audieris deū et hominē itellige
Hec eadē sepi⁹ dico. r dicēs ñ cessa
bo Mihi eim ñ pigrū dicere vob aūt
utū ē Volo eim vos omnes docto⁊
res fieri xpc dict⁹ ē ab vnctiōe nom
driuās ihes⁹ dict⁹ ē hō dñic⁹ verbū
dr qr d do ē di verbū. fili⁹ qm d pa
tre vnigenit⁹ qūo sol⁹ d solo d⁹ qm
creator Audi nāqz iohānē dicētem.
In pncipio erat verbū r verbū erat
ap⁹ dm r d⁹ erat verbū h⁹ erat ipn
cipio ap⁹ dm. oia p ipz facta sūt et
sine ipo factū ē nil qd factū ē Vides
qm hic ē q verbo celū extēdit r va
rio stellaz ornat decore. r extēd⁹ ce
lū qsi vestimētū. h⁹ ē q soli tantā lūi⁊
nis grāz dedit. hic ē q lune decorē
iposuit hic q terrā supz aquas fun⁊
dauit hic est qui diuersos eā insuit p
ducere flores r arboz diuersa gene
ra fontesqz ebulire pcepit flumina
fluere. congregari. lac⁹. mariqz ipo
nēs ēminū ex aqs quoqz pduceze ai
mātia. vētos spirare pcepit mōtes
stacā appēdēs nubib⁹ moueri pce
pit diuersi generis aimātia pcreant
quid autem de angelis dicam. de
archangelis de sedibus de domina
tionibus de cherubin. r seraphin.
principatibus et potestatibus. r tē
poribus. et annis r mensibus r die
bus r horis. r lumen et tenebras
et quicquid illud est. quod subsistit
Nouissime āt hoiez fecit ad imagi
gnē r silitudiez suā r i paradyso po
suit tāqz cultorē pcipuū vidēs autē
humanum genus a diaboli supa⊊
ri malitia. voluit creaturā suā assu⊊
mere et qsi vnū hoiez idui. r affige⊊
re illū cruci. et sic vt p lignū crucis
vniuerso generi sal⁹ oriret Elatus
ergo diabolus quia ipe quidē de ce
lo corruerat. videbat āt adā para⊊
dysi esse colonū. iflat⁹ inidia. iduit
spētis imaginē in corpal'em cū eēt
corpalibus loq ñ poterat. Et di⊊
cit ad eū O qm speciosum lignum
ad edendum Quod si ex eo gustaue
ritis eritis quasi dij Seducta ergo
eua decepit virū suū. Cū autē de in
terdicto comediss̄ent ligno. appa⊊
ruerunt ambo nudi. Tunc clemen
tissimus deus dixit ad adam Adaz
vbi es. Non quod ignorazet deus
sed post persuasionem diaboli qui
illi promiserat deitatem. et inuenit
nuditatem. dicit ei vbi es. Hoc est
de qua dignitate. ad quale dedu⊊
ctus es dedecus. Quia mandu⊊
casti de ligno sententie boni et ma⊊
li. remansisti homo. dequo precē⊊
peram tibi ne manducares man⊊
ducasti. Ideoqz prevaricatus es.
Folia autem ficus cooperti sunt.
peccati faciem obuelantes. Respō
ditqz adam. Audiui vocem tuam.
deambulantis imparadyso r ab⊊
scondi me. Et dixit. Quid fecisti.
Et ille dixit. Mulier quam michi
dedisti ipsa me seduxit. Culpam p
priam confiteri non vult. quippe
qui ipse mandatum acceperat au⊊
diente compare. Et eua interro⊊
gata dixit. Serpens mihi suasit O
eua viro te subiectam esse volui ñ s
pēti. cur mea precepta contemnis.

et serpentis audisti. Hec aūt causa
bātur sperātes sbtrahere se se a sup
plicio posse. ⁊ d⁹ iqt ad adā. Male
dicta t̄ra i opib⁹ tuis spias ⁊ tribu
los generabit tibi isudore volt⁹ tui
māducab panē tuū. ⁊ ad mlierē di
xit d⁹. imerorib⁹ paries filios et ad
uiꝝ tuū cōuersio tua. ⁊ ipe tui dña
bit. ꝓcessit nāq ad sp̄ētē sentētia di
cēs. sup pect⁹ tuū repes ⁊ t̄rā man
ducab cūctis dieb⁹ vite tue tu. eius
obs̄uaberis calcaneū et illa tuū ob
s̄uabit caput. cur āt s̄pētē maledi
xit vt ipectore ⁊ i vētre graderet̄ ⁊ t̄
rā māducaret oib⁹ dieb⁹ vite sue.
pect⁹ maledixt qꝛ i ipo ꝯsistit cor ꝙ
ꝯcupit malū. vētrē v̄o noiauit qd̄ p
escā seduxit Terrā āt māducare oi
b⁹ dieb⁹ vite sue. t̄renos hoies ha
bebit subiectos. q̄ sue obedierint vo
lūtati. magis q̄m p̄ceptis d̄i accepe
rūt ḡ tres sentētiā qm̄ ⁊ tres sunt p̄
uaricatiōꝫ opati. Sic ḡ p̄uaricatio
p lignū. ita et sal⁹ p lignū. Pro his
ḡ oibus gr̄as agam⁹ d̄o p xp̄m do
minum nostrū cui est gl̄a insecula se
culorum amen.

Explicit omelia de domini ca cruce Incipit sermo S. Jo. de ascensione domini

Quando de cruce nr̄a
ꝓcessit. oratō foris ci
uitatē solēnitatē cele
brauim⁹. ⁊ nūc qn̄ de
crucifixi ascēsione trac
tam⁹. p̄clarū diē ⁊ oi leticia coruscā
tē fines ciuitat⁹ egressi summa cum
gratulatione celebram⁹. Et hoc nō
ad cōtumeliā ciuitatis sed ad ho
norē obs̄uat̄ scōꝝ. ne nos cā dissi
mulatiōis accusent dicentes. qd̄ p
dn̄o sensim⁹. vniuersa tormēta vexā
tium manibus nostra vidim⁹ ossa
carne nudata patiētia nr̄a tortor ces
sit irat⁹ libenti anio ꝓ cristo noster
sanguis effusus est decisa capita sūt
ꝓ eius gl̄a Hec oia meruimus susti
nere nec misteriorū archana in no
stris tabnacul̄ celebrātur Ideo di
ctissimi fratres hodie ad loca cōue
nimus beatorum ad sanctoꝝ habi
tacula festinā⁹ vt cōuent⁹ nr̄ ipoꝝ
quoq presentia clarior redderet̄ n̄
eni i hoc theatro martyres tm̄ pre
sunt sed ⁊ angelorum instantia loc⁹
decorat̄ Nam et angeli presunt. et
si martyres videre desideras si an
gelos cupis inspicere. aperi oculos
fidei et illud tibi theatrum facile de
monstratur Nam cum in omni ae
re angelorum multitudo versatur.
multo magis in ecclesia. multo am
plius hodierno die quando eorum
dominus ascendit in celum. Et vt
scias quod angeli vbiq versantur
audi quod paulus femineo pudori
ꝓspiciens ait. debent mulieres vela
men habere supra caput. propter
angelos. Et iterum iacob angelus
ait Qui liberat me a inuentute mea
Et illi qui cum apostolis erāt aiūt
ad erodem. Angelus ipsius est. Et
iacob. Vidi inquit castra angelorū
Et merito angelorū castra videbāt̄
in terra. Nam sicut imperatoris op
timi profusione vrbes omnes vni
uerse ciuitates. castella. singula.
manu militari aduersus hostilem.
muniuntur aduentum. Et om
nia loco diligenter armantur. ne
barbacica icursione deleant̄ ⁊ ita

dō qm̄ babara ⁊ agresti īterabiantes dmões ad patis euersiōz vbiqꝫ vsaṫ ad tutelā nr̄az ostituit exercitū āgeloꝝ vt eoꝝ pn̄tia demonū cōfringaṫ audatia. ⁊ p eos nob pacis gr̄a mīstreṫ. vides qd ⁊ āgli p̄sunt i sistūt martyres ⁊ vbiqꝫ nob p̄parāṫ aurilia. qd igiṫ mirī illē. q̄ omen tū istū splēdidū dreliquūt ⁊ qd vob beatī. q ad tātā solēnitatē cōcurre voluistis Sz fortissimū martyrū facta a tpe dclarem⁹ ⁊ ad ꝓpositū redam⁹. hodierna die dilectissimi frs do sum⁹ mira reco̅ciliatiōe sociati. hodierna die hūanū gen⁹ celestē miam meruisse ꝯgnoscit. hodie vet⁹ iurgiū dissolutū ē sedatū pstunū bellū. hodie nob pax mirāda donata ē q nūqꝫ sperebaṫ posse ꝯcedi. nā nlla spes erat dū humane velle recōciliari naṫe ñ qz dns ihuman⁹. sz qz bu⁹ neglegētia videbaṫ oppressus nō qz crudeli dns sz qz cōtumax bu⁹ ē. vis audire quod nostro vitio de⁹ ad commotionem ꝓuocatus est. qd nr̄a culpa māsuet⁹ dns videṫ irat⁹ discе singula ⁊ rationem cause cog nosce vt cū sedatū senseris bellū iurgiū dissolutū. ⁊ humanū gen⁹ summo honore decoratum. diuinam gratiam misericordiamqꝫ mereris. et ꝓperna deum benedictione scifices. Aliquando deus de humani generis confusione cogitauit. et un tantū ei⁹ ira ꝓcessit. vt viros et feminas senes. et iuuenes. feras et pecora lucis priuare dispositisset aspectu. Et audi diuie verba sentēcie de lebo inquit hominem quem feci a facie terre et bestias et peccora. qm̄ recogitaui quia feci hominem. Et vt qz scias hūana ei non fuit exosa natura. Sed malitie vestre ferebat honorem. postqꝫ dixit deleo hominem quem feci a facie terre. dicit ad hominem tempus omnis hominis venit ad me. Et si holez hēbat exosum. ñ loqueretur ad hominem nec dignum eum suo sermone fecisset. nec diuinum eum percipere cōcessisset auditum. Sed vide dei misericordiam. Hominem quadam satisfactione cōsolatur. et causas ei future calamitatis enarrat. non vt homo causas discat. sed vt narrando alys multos meliores efficiat. Quod dicebam hoc est. Intantum humanum genus pessime conuersabatur. vt ipsius terre habita ꝯcione carere speraretur. Sed ⁊ nos qui et terra videbamur indigni hodie eleuati sumus ad celum. Qui nec terrestria merebamur. celeste regnum meruimus possidere. Terrorum transiuimus fines. et ipsa sedes regali decoramur. Et natura. cuius causa cherubin seruabat paradysum. a cherubin summo cum honore susceptа est. Sed hoc mirabile quemadmodum factum est videamus. et quemadmodum nos qui tantam offenderamus clementiam. vt et terrestribus priuaremur excelsa tenuimus. et alta meruim⁹ possidere. quemadmodum sedatum iurgium. Et illa videatur ira sublata. Disce quod ñ nostra dep catione. Qui eum offenderamus Sed postulatu eius Qui iuste fuerat nobis iratus. Par facta est

Pro christo namq; ait. legationez fungimur. tamq̄ deo rogante per nos. Quid hoc est. Ipse rogat qui iniuriam passus est Valde inquit. Nā deus clemens est et ipse tanq̄ pater misericors d̄pcat. ⁊ vide q̄ medius est. qui reconciliator accessit. Non angelus. non archangelus. sed ipse filius deprecatur. Et sicut duobus iurgio separatis. vnus in medio. positus. Alter cantium. litem. discordiamq; dissoluit. ita et christus fecit. Deus nobis iuste irascebatur. et contemnebamus iratū et clementem dominum declinabamus et se medium christus ingessit et sociauit vtramq; naturam Et nob quod imminebat a patre supplicium ipse sustinuit. Vis discere quod et inde supplicium. et exhinc insultationem ipse sustinuit Christ⁹ nos redemit de maledicto legis. factus ꝓ nobis maledictum. Vides quod imminens celeste supplicium ipse sustinuit. disce quod et terrestrē insultationem ipse tollerant. Insultantium ceciderunt super me. Vides quemadmodum sedauit iurgium. quemadmodum legem ip̄e dissoluit. nec ante discessit. sed multa fecit multa sustinuit. vt inimicum reconciliaret et hostem deo sociaret ⁊ amicum faceret qui multo tempore fuerat inimicus. Et horū omnium beneficiorum hodiernus dies materia fuit. et tamq̄ primicias nature nr̄e d̄o dedit. Et sicut de cāpis ac segetib⁹ d̄coratis si q̄s collectas spicas obtuerit d̄o oēz cāpo benedictionem reportare perspicitur. sic et christus per illud corpus fecit benedici nostrām naturam. sz cur non omnem naturam leuauit ad celum Scilicet qr ñ videntur esse primitie. cum totum offert. sz cum breue offertur. Breui enim oblatione. totum benedicitur. Sz iquis Si p̄mitie sunt. primum factum hominem ad celum debuerat eleuare. primitie namq; sunt. quod primū offātur. Primum quod pullulat non est hoc primitie. Nam inbecill' fructus nullus est. sed fortis et validus ipse debet offerri. Quia igitur ille fructus peccato fuerat alligatus. et peccati crimine tenebatur. Ideo ñ leuatus est. licet prior factus esse videatur sed qui postea factus est. Et vt discas quod ille fructus primitias facit. qui robustus et validus et summa maturitate florescit testimonium te diuine lectionis poterit edocere. Si intrabis interram quaz dñs deus tn⁹. tibi dabit. inq̄t moyses ad populum. et plantabis i ea omne lignum quod facit fructum adedendum. tribus annis depurgabis fructū eius. quarto vero anno fructus sanctus erit domino Ergo si primitie sunt quod primo ꝓfertur. primi anni fructus domino debebamus offrrre. Sed ille ait tribus annis non purgabis fructum eius. sed dimittes illud quia nō dū arbor valida firmitate roboratur. nec fructus aliqua maturitate florescunt sed quartus inquit annus sāctus erit domino. Vide legis conditoris prudentiam. fructum primū. nec manducari ꝑmittit. ne ante deum quisquam eum percepisse vid̄atur. nec offerri concessit ne deo in

maturus offeratur. sed dimitte in
quit quia primus est. nec offeras qz
oblationi non dum dignus est. fru
ctus. nec accipienti conuenit imma
turus. Et hec nobis dicta sunt ppt
corpus. quod christus optulit. igit
nostre nature primitias optulit pa
tri et oblatum donum miratus est
pater. quod et tanta dignitas offe
rebat. et quod offerebatur nlla ma
cula fedabat. Nā ⁊ suis maib⁹ su
scept oblatum. ⁊ sue sedis fecit eē p
ticipem. ⁊ quod pl⁹ ad patrem sue
dextere collocauit Cognoscam⁹ qs
est ille qui audiuit. sede ad dexterā
meam que natura est cui deus dix
it. esto mee particeps sedis illa na
tura est que audiuit terra es et i ter
ram ibis Non enim ad omnem glo
riam celos transisse sufficerat. non
cum angelis stare. sed celos trāsiuit
sup̄ cherubi ascēdt vltra seraphi ele
uatur. nec ante stetit nisi sedē domi
nicam meruisset vide quo spatio ce
lum separatur a terra · immo terra
quanto ab inferis est. et ipsuz celum
quanto ab alciore celo separatur et
de altiore celo ad angelos. quantū
spacij est. ad superiores etiā potesta
tes. ad ipsam quoqz dominicā sedē
Per hec omnia natura nostra ele
uata est. vt homo qui loco tam hu
mili tenebatur. vt descendere non
posset vlterius. ad tam excelsā sedez
eleuatur vt alti⁹ ñ posset ascendere
Et hec ostendens paulus dicebat
Qui descendit ipse est qui ascēdit ⁊
iterum. Descendit ad inferiora t̄re
et ascendit super omnes celos. Di
scite igitur qui ascendit et que nata
leuata est · In hoc enim cupio re
morari sermonem vt humani gene
ris commemoratione diuinam cle
mentiā cū omni admiratione disca
mus. que summū honorem. mag
namqz gloriā nostre nature largita
est Terra et cinis eramus. sed hoc
nostrum vitiū sed nature imbecilli
tas fuit. irrationabilibus insensato
res fuim⁹. Comparatus nāqz ē ait
homo iumentis inspicientib⁹. et si
milis factus est illis Et peius est cō
parari quam nasci. Nam naturalit
non habere rationem tollerabile est
verum rationis decoratione deco
ratum irrationabili nature compa
rari voluntatis. est crimen. Et qñ
audis quod homo comparatus est
iumentus non arbitreris. quod eū
irrationabilibus similem voluit de
monstrare. sed longe peiorem. non
tantum quia homines facti ad ir
rationabilia ad maiorem demātiā
properauimus Et hoc significans
esayas dicebat. Cognouit bos pos
sessorem suum. Et asinus presepiū
domini sui. israhel autem non me
cognouit Sed nō peiorem conuer
sacionem erubescamus vbi eni abū
dauit peccatum. superabundauit
et gratia Vides quod iumentis ir
rationabiliores fuimus. Cogno
uit bos possessorem suum. et asin⁹
presepium domini sui Vis et auib⁹
nos irrationabiliores inueniri. tur
tur et hirundo agri passeres agno
uerunt tempora ingressus sui. Po
pulus vero meus non cognouit iu
dicia dei. Ecce iumentis. ecce aui
bus deteriora sentimus et irratio
nabiliora cogitamus. Vis ampli⁹
nostram inuenire natā. Formicarū

nobis gesta narrauit. et earum no-
bis imitationes ostendit. Vade nã
q3 ad formicam o piger. et emulare
vias eius. Formicarum sumus fa
cti discipuli formicarum emulatio-
ne vinimus. formicarum conuersa-
mur exemplis. Intantum amisim9
humane nature consiliũ. intantum
hũane mitis aliẽa sentimus quia ad
similitudinem dei facti monstra-
mur. Sed non reus est ille qui fecit
sed nos qui contempsimus inima-
gine. Perdurare. Sed quid de
formicis dico. Lapidibus insensa
tiores facti sumus. Et hoc tibi vali
do testimonio monstrabo. Audite
ait aggeus fundamenta terre. quia
iudicium domino contra populũ
suum Quid agis Contra homines
tibi iudicium est. et testes terre fun-
damenta. vt inter diuinum huma
numq3 iudicium audiant. iudices
inuitantur. Valde inqt. Nã lapidi
bus homines insensatiores esse no
scuntur. Vides quod totius mali-
cie fines excessimus. Asinis et bub9
irrationabiliores ostendimur sensu
volatilium superamur. nec ipsis la
pidibus comparamur. sed serpenti
um malignitates imitamur. furor
namq3 ait eorum ad similitudinem
serpentis. venenum aspidum sub-
labys eorum Et quid demutis ani
malibus loquimur. vbi etiam ipsi9
diaboli fily nuncupamur. Vos nã
q3 ait filij diaboli estis Sz tñ nos q̃
sensum non habebam9 qui contu-
matia grauabamur. qui nec lapidi-
bus comparabamur. qui vinceba-
mur ab omni natura qui despectui
videbamur. qui contemnebamur.
et quemadmodum loquor ignoro
quo sermone vtar. quo verbo dicã
reperire non possum. natura. fragil'
natura contempta et omnibus mõ
strata deterior omnia vicit omnia
superauit. z omnibus hodierna die
meruit excelsior reperiri. Hodie an
geli vota diu desiderata receperũt
Hodie archangeli quod multo tẽ
pore cupiebant inspicere valuerũt.
Naturam nostrã ipsi in sede dñica
immortali gloria fulgentem quide
runt. Hoc enim affectabant angeli
hoc desiderabant archangeli. Et si
eos natura hũana largito sibi bono
re superabat. at tamen nostris bene
ficijs gratulantur Nam etiam no-
stris dolebant supplicys Et quãdo
puniebamur ipsi quoq3 nimia trisli
cia tenebantur. Et cherubin licet.
paradysum custodiebant. tamen
nostris supplicys tristebantur. Et
sicut conseruus bonus cum a domi
no custodiẽdum seruum suscepit
satis quidem facit dominice iussio
ni sed tamen pena conserui nimio
dolore conteritur. Et seruitu ne-
cessitate. constrictus animi non re-
spuit caritatem. sic et cherubin me
ruerunt quidẽ custodire paradyj-
sum sed dolebant honorem custo-
die. Et vt hoc facile possis aduer-
tere ex hoim affectione condisce.
quos conseruorum calamitates in
spicimus condolere. Et si seruant
homines caritatem. multo magis
ille potestates nostris supplicys cõ-
mouent Nã et iusti dolebãt pctõ3
supplicijs. z licz merito pẽa iferebat

tamen dolores incitabatur tristi-
cia. Nam et moyses post ydolorũ
cerimoniam dicebat. Siquidem di
mittis illis peccatum dimitte. sin aũ
et me dele de libro quem scripsisti.
Quid hoc est. Contumaciam vide
et pro impiorũ supplicijs depreca-
ris Ideo inquit doleo. ideo deprę-
cor. quia digne cruciantur quia me
rito puniuntur quia ipsi sunt sui cã
supplicy Et ezechiel cum angelum
populo videret inferentem summa
supplicia. cum nimia lamentacione
clamauit dicens. Heu mihi domi-
ne qm̃ deles tu reliq̃ israhel. Et
ieremias castiga nos domine in iu
dicio tuo et non in ira tua. ne nos
paucissimos facias. Et cum moy-
ses et ezechiel et ieremias dolent.
quanto magis ille potestates no-
stris calamitatibus commouentur
Et vt scias quod nostris malis do
luerunt. ereo disce quod reconcilia
tione dominica gratulati sunt. Et
si antea non dolebãt nec postea gra
tu labanť ꝛ quia gratulati sunt. xp̃c
saluator ostendit dicens Fit gaudiũ
in celo et in terra. vno peccatore cõ
uertente. et si vnius peccatoris cor
rectione. angeli gratulantur multo
magis cum ad celum hodierna die
primitias hominum viderunt ele-
uare naturam et alia ratione con di
sce gaudium celestium potestatum
Quando dominus noster ihesus
christus natus est secundum carnẽ
cum reconciliatũ hõiez viderent nc
enim aliter descẽderet cum summa
gratulatione in terra clamabant.
Gloria in excelsis deo. ꝛ in terra pax
hominibus bone voluntatis vt di
scas quod ideo glorificant quia ter
ram ea que bona sunt recepisse letã
tur. Declarant et causam dicentes
In terra pax hominibus bone vo-
luntatis. hominibus qui rebellati
sunt. qui inimici fuerunt. qui aliena
ti erant. qui contumaces indicati
sunt. Vides quem admodum alie
nis bonis gratulantur. immo i suis
Nã nr̃a bõa suas vtilitas arbitrãť
Vis discere qđ ꝛ cũ ascẽderet gratu
labantur et nimio gaudio exulta-
bant. et descendebant frequenter
Et hoc proprium est. cupientium
videre inopinatum spectaculum et
vt scias qđ ascẽdebãt et descẽde-
bant. christi te verba confirment q̃
dicit Amodo videbitis angelos dei
ascendentes et descendentes ad fili
um hominis. Et iste semper aman
tium mos est. et cupientium solita
consuetudo. Unde nec tempus ex
pectare. didicerunt sed festino amo
ris ardore et delectatione p̃uenũt.
constitutum ideo ascendunt. ideo
descendunt. et cum omni festinatio
ne nouum et incredibile spectaculũ
videre desiderant. Nam quid hoc
mirabilius est. quando homo qui
contemptus fuerat videtur in celo.
Ideo et quando nascebatur domi-
nus noster. et quando resurgebat.
exultabant angeli. et hodie quando
ascendit ad celum. Ecce enim.
duo ait in alba veste vt ex ipsis indu
mentis gratulatio monstraretur di
xerunt ad discipulos. Viri galilei.
iste ihesus qui ascendit a vobis i ce
lum. sic veniet quem admodum vi-
distis eum in celũ euntẽ. hic auditũ
mihi cum omni diligentia cõmmo

date. Cur hec dicta sunt. Numqd oculos discipuli non habebant. Numquid non videbant quod gerebatur. Numquid non dixit euangelista quia videntibus eis ascendit in celum. Cur igitur angeli eis dicebāt quod factum est. Quid eis mō strabant quod ascendit ad celum. Propter has scilicet duas causas. vnam quia dolebant ihesu discessione desolati. Et quia dolebant quid ad eos dicitur. Nemo me interrogat de nobis quo vadis sed quia. dixi tristitia implenit. cor vestrum Et si amicorum seu cognatorum separatione tristantur. quantomagis saluatorem. magistrum dominum misericordem. pium mansuetum. cum a se viderent separari non omni cum dolore tristabantur. Ideo stabant angeli et ascensionis tristicia regressionis commemoratione consolabantur. et separationis dolorem aduentus futuri pollicitatione sedabant. Nam aiunt. Iste ihesus qui ascendit a nobis. sic veniet. Doluistis inquit quia ascēdit sed dolore desinite. Nam iterum veniet. Et ne hoc faciant quod helisеus fecisse docetur. conscidit vestimētum cum magistrum vidisset eleuatum ad celum. Non enim habuit p̄sentem angelum qui heliam p̄mitteret aduenire. Ne igitur et isti hoc faciant ideo angeli stabant animas eorum tristitie solatio releuantes. Et hec quidem vna causa est p̄sentie angelorum. Erat et alia causa non minoris rationis. Nam addiderunt. Qui ascendit ad celum. et quia longum spacium de terra tenebatur ad celum. et oculorum acies portatum corpus ad illam altitudinem minime poterant pernidere sicut auem si altiora postulat. deficiet aspectus inspicere. et noster oculus volatu vincitur celsiore. sic et illud corpus quanto ferebatur ad summa. Tanto oculos videntium aspectus inbecillitate incidebatur deficiente natura altiora conspicere ideo stabant āgeli. iter celeste mōstrantes ne quis arbitretur q̄ tam cito in celum ascendit. sicut helias sic incelum ascendit qui eleuatus est a nobis ad celum. Ideo non sumpliciter hō addidit Et helias q̄dē tāq̄ incelum ascendit. Nam seruus erat ihesus autem ad celum. nam dominus erat. Ille in curru igneo. hic in nube. Et quando seruus vocabat. currus mittebatur vt veniret. et q̄ndo filius ascendebat dominica sedes occurrebat. Nec tantum dñica sed et paterna. Nam et de patre ei⁹ ait esaias. Ecce dominus sedet in nube leui Et quia pater sedet in nube misit et filio. Et helias quidem. cum ascenderet melotem helisеo dimisit christus autem discipulis gratiam dereliquit que non vnum prophetam. sed multos helisеos effecit immo illo potentiores. et longe amplius meliores. Eleuemur igitur et excitemur dilectissimi fratres. et illū cogitemus aduentum. Nam et paulus ait. Ipse descendit de celo dominus in iussione in uocc archangeli et nos qui viuimus. q̄ relinquimur rapiemur in nube. in occursum domini. sed non omnes. Et q̄ non omnes rapiemur. Sed aliquanti.

audi quid ait christus. Tunc erunt
due in mola molentes vna suscipie
tur et vna relinquet. Duo in lecto.
vnus suscipiet. et vnus dimittetur.
Quid hac significacione ostendat.
qd hoc secreto declaret videam⁹.
Mola pauperes iopesq; demõstrat
⁊ eos q̃ vite labore conteruntur. lec
tus diuites ⁊ q̃etos ostẽdit. ⁊ eos q̃
honorib⁹ scl'arib⁹ ꝓfruũtur. Et vo
lẽs oñdere. qr ⁊ pauꝑes aliqñ libe
rant. ⁊ pereunt et ex diuitib⁹ nõ nul
li liberantur. et pereunt. ait qr de
mola vna suscipitur. et altera di
mittitur. et de lecto vn⁹ suscipitur ⁊
alter relinquit significans qr hi qui
peccatis obruunt hic remanent cõ
grua supplicia sustinẽtes. iusti rapiũ
tur ad nubem. Nam sicut rege ad
ueniente ad aliquam ciuitatem. hi
qui honorib⁹ et dignitatib⁹ decorã
tur. cũ summa cõfidentia non expec
cato eius ingressu. longe ante por
tas occurrũt et excipiunt. aduenie
tẽ. rei autẽ et criminib⁹ obligati in
tra muros retinẽtur impatoriã ex
pectaturi sententiã. ita ⁊ qñ domi
nus veniet iusti ei in ip̃o medio ae
re confidenter occurrũt. noxy autẽ
⁊ obruti peccatis hic remanẽt expe
ctãtes iudiciũ. Tũc ⁊ nos rapiemur
Non me iustoꝝ numero contineri
cõmemorãs dixi. nos rapiemur. nã
nõ sum intm̃ sane mẽtis alien⁹ Nec
anime cecitate confusus. vt mea pec
cata non nesciã et meoꝝ videar ob
litus esse Festoꝝ Nam qr diem festũ
nolo meo dolore turbare. nec solen
nitati misceri tristicia m parco lacri
mis parco fletibus meorũ peccatoꝝ
cõsciẽtia sauciat⁹. ⁊ ideo orationẽ i
ip̃a festiuitatis leticia terminabo. il
lius diei memoriam derelinquens.
vt nec diues suis opibus gratulet.
nec sua pauper egestate tristetur. sed
vnusquisq; sue cõsciẽtie meritũ spe
ret. Nam nec diues beat⁹. nec pau
per miser poterit iudicari. sed is q̃ il
li⁹ meret aspectũ. ip̃e cacumẽ toti⁹
beatitudinis possidebit. Nã q̃ pec
catis pauper est. diuitijs celestibus
habundabit. et qui criminibus di
ues est. suppliciorum inopiã sustine
bit. Et ideo dico vt qui in peccatis
sum⁹ lugeam⁹ ⁊ q̃ bona cõsciẽtia vi
uunt gratulent Sed nec isti cõfidãt
sed caueãt. nec illi lugeãt sed corrigã
tur. Nam et eum qui licet male fue
rat conuersatus mutata vita gloriã
ꝓmereri. ⁊ his parem fieri qui semꝑ
iuste vixerũt hoc ⁊ nos implere pro
peramus et qui bene viuunt ꝓposi
tam cõuersationem merito future
glorie ampliare festinẽt. et cõfidẽtiã
augere non desinãt. ⁊ qui peccatoꝝ
mole opprimũtur meliore correptõ
ne mutentur vt iustorũ choro socia
ti. cũ debita reuerentia imperatorẽ
suscipiamus angelorũ et illa beati
dine perfruamur. quam nos oẽs li
ceat ꝓmereri. gratia domini nostri
ihesu christi. cum quo patri gloria.
imperium honor. cũ spiritu sancto.
et nunc et sẽꝑ ⁊ i secl'a secl'oꝝ Amen

Incipit sermo S. Jo. episco
pi de pentechoste.

Hodie nobis t̃ra facta
est celum non stellis. d̃
celo i terram descendẽ
tibus sed apostolis ad
celos ascendenbti⁹ qr

effusa est copiosa gratia spiritus san
cti et vniuersum orbem operata est
celum. non immutans naturam. sꝫ
voluntatem emendans Inuenit nā
q̄ publicanū. et euāgelistā efficit. in
uenit persecutorē. et appostolū red
didit. Inuenit latronē et i paradij
sum induxit. Inuenit meretricē. et
virginib⁹ coequauit. Inuenit ma
gos et euāgelistas ostendit. fugauit
malitiā. et iduxit benignitatē. Exē
minauit seruitutē et induxit liberta
tē Cōcessit debitū. et itulit gratiā
dei. Ideo celum factū est terra. ⁊ hꝰ
sepi⁹ dicens non cessabo Quid em̄
tales stelle sicut apostoli Stelle icelo
apostoli sup celos. Que sursum sūt
inquit apostolus sapite. vbi christ⁹
ē in dextera patris sedens Stelle d̄
igni insensibili. apostoli d̄ igni itelli
gibili Stelle in nocte lucent in die
obscurant̄ apl'i in die et i nocte suis
radys hoc est virtutib⁹ effulgēt. stel
le orto sole obscurant̄. apl'i sole insti
cie resplēdente sua claritate lucescūt
Stelle i resurrectione cadent. sicut
folia apostoli in resurrectione rapiē
tur in aera nubibus. Et in illis qui
dē siderib⁹ alius antifer. alius luci
fer appellatur et i apostolis autem
nullus antifer est. omnes luciferi. et
id̄o stellis maiores apostoli Et q̄cū
q̄ eos lumiaria vocauerit mundi n̄
peccabit. nō solū dū essent i corpo
re. sed et iam magis nūc quādo de
hac vita migrarūt Gratia em̄ ⁊ me
rita sanctoꝝ nō minuūtur morte. n̄
retardātur die. nō dissoluūtur i ter
ra. nec nocte obscurant̄. nec tene
bris obumbrātur. Et hoc res ip̄a d̄
mōstrat. Piscatores quippe erant
et illis dormientibus retia opera
bantur. Et tunc quidē pisces capie
bant ad mortē. nūc aūt homines ca
piūt ad salutē claudos faciētes cur
rere. cecos illuminātes. leꝓsos mun
dantes. demones effugātes Testat̄
multitudo credentium. diurna Vi
nitores erant et illis absentib⁹ cor
pore vinea florescit. et botros affert
Etenim vinitores erant ⁊ piscato
tores et turres. et columnie. ⁊ me
dici et duces et doctores. ⁊ portus
et gubnatores. et pastores. et athle
te. et pugnatores. et coronas gestan
tes. Columnie q̄dē qūo virtute sua
ecclesie robur sunt. fundamētū autē
q̄ in cōfessione ipsoꝝ fundata est ec
clesia. dicēte domino. Tu es petr⁹.
et sup hanc petrā fundabo ecclesiaꝫ
meam. Portus aūt. q̄ tempestates
impias represserunt. Gubernato
res. qm̄ orbem terrarum viam rec
tam docuerunt. Pastores. qūo lu
pos abegerunt et oues conseruaue
runt. Aratores. qm̄ spinas eradica
uerūt. Vinitores. qm̄ labruscas era
dicauerunt et semina pietatis plan
tauerunt Medici. qm̄ vulnera nr̄a
curauerunt. Et vt discas me non i
cassum hec dixisse. adducā paulum
in medium hec omnia facientē Vis
eum plantatorē videre audi. Ego
plantaui. appollo rigauit. sed deus
incrementum dedit. Vis eum stru
ctatorem videre. Sicut sapiens in
quit architectus fundamentū posui
Vis eum dimicantē videre. Sic pu
gno. non vt aerem cedens. Vis eū
videre cursorē. Ab ierusolima et in
circuitu vsq̄ ad illiricum et inde ad
hispanias et iultimas ꝑtes repletū

est euangelium christi. Vis eum vi
dere athletam Non est nobis collu
ctatio aduersus carnem et sangui
nem Vis eum videre ducem. Assu
mite arma dei. et induite loricam fi
dei.et galeā salutis.ꝛ gladium spi
ritus sancti Vis eum videre certan
tem.Certamen bonum certaui fidē
seruaui vis videre coronatum.De
cetero reposita est michi corona iu
sticie.et cum esset vnus omnia facie
bat.dominum suum imitans.etei
cum sit diuinitas vnius substantie
et immutabilis pro nostra salute oi
bus omnia fit. Tu palmes factus
es.et ipse tibi vinea.sicut ipse dicit.
Ego sum vinea. vos autem palmi
tes Promouere gressum voluisti.
Factus est tibi via dicens. Ego
sum via. Perme siquis intrauerit.
exiet et pascua inueniet. Quis fact⁹
es.ille tibi pastor. Ego sum pasto:
bonus. Pastor namqꝫ bonus. po
nit animā suā p ouibus. Peccator
effectus es.factus est tibi agnus.ec
ce agnus dei. qui tollit peccata mū
di. Manducare voluisti.factus est
tibi mensa. Bibere voluisti.factus
est tibi poculum Qui mādducat car
nē meā. et bibit sanguinē meū.i me
manet.et ego in eo. Vestiri voluisti.
Factus est tibi indumentum Quot
quot enim in christo baptizati estis
christū iduistis. Sponsa fieri volui
sti.factus est tibi sponsus Qui ha
bet sponsus est sicut dixit iohannes
baptista Nubere voluisti.factus est
tibi vir Despondi enī vos vni viro
virginem castā exhibere.christo me
retrix eras et facta es virgo.o noua
et admirāda rerū cōmutatō Apud
seculi homines nuptie virginitatē
dissoluunt. apud spiritales autem
nuptias.meretricem ex gentib⁹ ac⁹
cepit ecclesiam et virginib⁹ castio
rē efficit Interpretare mihi o hereti
ce quomō meretrix effecta sit virgo
Nec te nescire dicis. et disputare d̄
deo audaci timeritate conaris.
Circumuenire nō queo. Fide virū
suscipio Nec ātoia opatur spiritus
sancti gratia. Que large effusa est
super apostolos dei Et fact⁹ est re
pente de celo sonus tamqꝫ aduenē
tis spirit⁹ vehemētis. et replenit to
tā domū. vbi erāt sedētes. Et appa
ruerūt illis dispdite lingue. tamqꝫ
ignis. non ignis sed tamqꝫ ignis. si
ignis iquit quomodo non ardebāt
Interrogat iudeus.interrogabo et
ego iudeum. Si ignis erat.quomō
non cōburebat. rubū fragile liguū
q̄d igne vehemēci⁹ q̄d rubo vili⁹ et
neqꝫ ligm exurebat.neqꝫ ignis exti
gnebat Et quō corpa triū puerorꝫ
ignis non excussit.sed camin⁹ in ro
rem versus est Et carbones tāqꝫ ro
sas arbitrabātur Certamē ignis et
corporis et tamen corporum fiebat
victoria.et quod cera erat solubili⁹
ferro factum est firmius Interpreta
re mihi vera et illa precesserunt vt
credatur veritati Quare spirit⁹ san
ctus in igne apparuit propter velo
cem mentis susceptionem Non aūt
propter hoc solum sꝫ et sicut ignis
spinas comburit.sic et spiritus pec
cata disperdit. Missus est daniel
in lacū leonum.ꝛ in manem rabiem
illorꝫ diuina virtus repressit Pera
grarunt piscatores orbem terrarū.
et infirmū eū inuenientes ad sanitatē

reduxerunt ꝛ i ruina positum adsta
bilitatē reuocauerūt. nō secuta mo
uentes non arcus tendētes. non sa
gittas mittentes. non peccunias lar
gientes. non eloquentia cōfidentes
Et erat nudi quidem seculo sed in
duti christum. Paupes sed diui
tes. Pecunia indigentes. sꝫ regnū
celoꝝ possidēs ñ hñs hñana sola
hñs āt dñꝫ suū Ego eñ inquit vob
cū sum omnib⁹ diebus vsqꝫ ad cō
summationē seculi. peragrarūt vni
uersum orbem terrarū. oues simul
cū lupis. Quis vidit Quis audiuit
Dicit mittā vos vt oues in medio
luporū Quis vnqꝫ pastor oues mit
tit in medio luporum sꝫ magis si vi
derit lupos congregat oues At ve
ro christus cōtrario fecit. Oues ad
lupos direxit et vulnerate a bestys
non sunt sed magis lupi ad odium
mansuetudinem sunt conuersi. Et
vt nō dicerent oues sumus et mit
tis nos in escam luporꝝ timorē illo
rū vno sermone abstulit. Non dixit
ite. nec enim virtute eoꝝ mittebat
illos Sed ecce inqt ego mitto vos
Infirmi quidem vos. sed qui mit
tit potens est. Quis es tu. ego sum
qui celum extendi qui terram fun
daui. qui mare infrenaui. qui mor
tem dissolui. q̄ cyrographū qd̄ con
tra vos erat cruci affixi. qui veterē le
gem immutaui. qui nos ad pristi
nā patriam reuocaui. qui fortia dis
soluo. et dissoluta conforto. Quid
mari fortius Sed parua harena in
tollerabilem illius impetum retun
dit. et cōtinet. Ecce inquit ego mit
to vos. qui mortis et vite habeo po
testatē qui de celo descendi et cetera,

Ecce ego mitto vos vt oues in me
dio luporꝝ tamqꝫ lupus quidā be
stie fiebant ouibus. vt nec fuga con
seruarēt salutē circumuallati vndi
qꝫ. O virtus mittentis in medio lu
poꝝ oues. In circuitu. lupi. ꝛ muta
ti sunt lupi. et facti sunt oues. Nec
enim natura. sꝫ volūtate lupi erāt.
Ecce ego mitto vos Quid ergo no
bis precipis. Estote prudentes sic
serpentes. Serpens et si miles vul
neretur. caput autē suū saluet totus
est sanus. Sic et tu Si pecuniā ad
uersarius tollere vult. libens crede
Et si omnes facultates auferre co
nantur. dimitte. et si ipsam tempo
ralem vitam extorquere cupit ne re
sistas. tantummō finē tuū custodi.
Illo illeso manente vniuersa ingru
entia mala facillima erunt. Nudus
existi de uentre matris tue nudus ꝛ
ibis. Sed forsitan in exilium mitte
ris. dicito. domini est terra et pleni
tudo eius. forsitan mors occupabit
non est timenda quia transitus est.
Tantummō fidē serua. thesaurū in
deficientē. diuitias sempiternas hoꝝ
que dico beati martyres testes sunt
quia fidem non ꝑdiderunt. et post
excessum de corpore fortioris sunt
viuis. Propterea inquit homo fa
ctus sum. propterea carnem indui.
vt orbem vniuersum saluatorē. mul
tū eñ deo ecclesia cara est. non mu
rus circūdata. sed fide circūsepta ꝓ
pter ecclesiam. namqꝫ extensum est
celum diffusum est mare. extensus
aer terra fundata est paradysus plā
tat⁹ est. mirabilia multa facta sunt
pelagus scindebatur. ꝛ iterum sue
bat. Petra fundebatur et iterum

pluebat de celo et tāq̄ pruinosa po
nebat̄ mensa Propter eccl'az ꝓphe
te, ꝓpter ecclesiā apl'i. Et q̄d plura
dicā ꝓpter eccl'az vnigenit⁹ fili⁹ d'i
homo fact⁹ est sic̄ dicit paul⁹ q̄ ꝓp̄o
filio nō pepcit vt eccl'e mederet̄ sā
guinē fily effudit ꝓpter eccl'az Hic
sanguis irrigat ecclesiā Et ideo plā
taria ei⁹ marcescere nō possunt nec
amittunt folia arbusta eius nō sb̄ia
cet necessitati tp̄is nec ē cōditiōi ob
noxia vt p̄ estatē coma folioꝝ tegat̄
hieme amittat. Nō tenet̄ tēpoꝝ q̄li
tate. sz spirit⁹ eā sci gub̄nat gr̄a. et
id'o non senescit. nec contrahitur ⁊
multis impugnantibus ñ opp̄mit̄.
Quāti ab initio impugnarūt eccl'az
cū fidei semina iacerent̄ ⁊ arma con
tra eam cōmota sunt sz quātū im
pugnabat̄ tāto clarior reddebat̄ sz
nūc quidem ꝓpter dei gratiam ⁊ re
ges. et duces. et milites. et vniuer
sus orbis fide repletus ē Nā inp̄n
cipio et vt ita dicā in cunabul' eccl'e
reges fuere impy. duces insani po
pulus seditioni deditus. Et dicta
iudicum vbiq̄ dabant̄ Are incen
debantur demonib⁹ sumus ⁊ odor
pessimus ipsum maculabat aerem.
Terra coinquinabatur sanguine d'
mones debachabantur diabol⁹ do
minabat̄. Pater abdicabat filium
filius inhonorabat patrem. Natu
ra q̄dem scindebatur sed pietas ñ
diuidebatur Ubi sunt nunc qui au
debant ecclesie contraire. Quādo
nouella erat in nullo potuit ledi et
nunc qñ vsq̄ ad celum p̄uenit esti
mas eam posse superari Et tunc q̄
dem cum vndecim assent apostoli.
nullus eos superare potuit sed pau
ci homines totum ceperunt mund'
et nunc qñ terra et mare et orb̄ ter
rarū et inhabitabiles regiōes ⁊ ciui
tates. et omnes fines terre pietate
repleti sunt putas eam te posse lede
re sed nō poteris. Christus enim ꝓ
pter eam passus est porte inferi nō
preualebunt aduersus eam facili⁹
celum ex t̄minari potest et terra per
ire quam aliq̄d mali pati eccl'a. q̄s
ē q̄ hec dicit ip̄e christ⁹ loq̄tur. celū
et terra transibunt verba āt mea ñ
p̄teribūt Bene em̄ verbū dei ip̄o ce
lo validi⁹ est quia celum opus ver
bi est. Dixit quippe deus fiat celum
et verbum in opus aparuit Curre
bant nature et nemo impediebat.
quia nature dñs imp̄abat qui ⁊ fa
cere et immutare potest. Ego eam
edificaui qui celum statui Sed ꝓpt̄
celum non fudi sanguinem ꝓpter
celum crucifixus non sum nec ꝓpt̄
celum celeste corpus accepi. Et q̄d
dicam celi Angeloꝝ corp⁹ nō assū
psi. vt dicas quoniā celo et ange
lis et omni creature honorabilior
ecclesia est Ideo celum et terra trāsi
bunt verba autem mea non preter
ibunt Assit gentilis assit iudeus. si
hec inania sunt verba redarguant
si autem veritas est que dicta sunt.
adorent virtutem dei. Dixit chri
stus celum et terra transibūt verba
autem mea non preteribunt facili⁹
est celum preterire et terram deuo
cari. q̄m verba mea excidere. Que
autem sunt verba eius Adducam⁹
in medium vid'eam⁹ ne forte ītercī
der̄t ñ dubitās dico sz hereticos ob
cludo que g⁹ sunt verba celū ⁊ t̄ra

transibūt verba aūt mea ñ p̄teribūt
Qui sermones. que verba Tu es
petrus et super hanc petram edifi-
cabo ecclesiam meam et porte infe
ri non p̄ualebunt aduersus eā sup̄
hanc petram non dixit super petrū
non enim super hominē. sed super
fidem edificauit ecclesiam suā. Qd̄
āt erat fides. Tu es christus filius
dei viui Petrā vocauit ecclesiā flu
ctus suscipientem et non titubātē.
Etem̄ eccl'a tot suscipit tēptatiōes
ñ tñ vicit q̄d ē sup̄ petrā h° ē sup̄ c̄
fessionē sup̄ p̄mōes pietat⁹ Si for-
sitā introgabis vtrū hec edificatio
suscipiat lapides aut ligna aut fer-
rū ñ iq̄t nec em̄ ē isensibil' edificatio
qd̄ si tal' eēt solueret tp̄e · cōfessionē
aūt pietatis neq̄ demones neq̄ vl
la creat'a vicere pōt Testant' mar-
tyres quoꝝ latera radebātur s̄z fi-
d̄s ñ frāgebat' O noua reꝝ materi
es Paries effodit' ⁊ thesaur⁹ ñ au
fert'. Caro scindit' ⁊ fides ñ rūpit' tal'
q̄ppe martyꝝ virt⁹. Etem̄ sup̄ hāc
petrā edificabo ecclesiā meā ⁊ por-
te iferi ñ p̄ualebūt aduersus eā attē
dite diligēti⁹ verbo Portas inferi
pericula vocat. que mortē pariūt.
Quid ergo. In infernū intrabit.
quisq̄ quando periclatatur Etiam
Sicut enim porte introitus ciuita-
tum sunt sic pericula introitus mor
tis sunt. Et cur inquit non prohi-
bet temptationes Ut ostendat vir
tutem eius. Si nemo eam impug-
nare posset. dicere poterant. quam
si impugnaretur vtiq̄ vinceretur.
Propt'ea p̄ mitto eam impugnari
vt non imbecillitas in repugnanti-
um sed fides victorie imputet' ⁊ por
te inferi. Non dixit. non appro-
piant ei sed non preualebūt aduer
sus eam. Quid ergo Impugnabit'
quidem. non tamen vinci poterit.
Tempestates suscipit ecclesia Sed
non dimergitur. lacula in eam mit
tuntur. sed non perforatur Machi
namenta p̄parant' Sed turris non
eliditur Et quid dico ecclesiā. vnū
sermonem locutus est pastor. et sic̄
turris immobilis p̄seuerat Quanti
tyranni verbum. hoc delere conati
sunt sed non potuerunt Supra pe
tram enim fundatum erat. Con-
sidera tyrannos reges. gladios acu
tos. bestiarum dentes. mortem mi
nantes. caminos sartagines man⁹
fereas et vncos et omnia machina
m̄ta parata. et pharetrā q̄dē suam
euacuauit diabolus. sed nihil lesit
ecclesiam. Porte inferi non preua-
lebunt aduersus eam. Testatur res
ipsa. testatur horum que fiunt asti-
pulatio. Quanti impugnauerunt
et nemo preualuit. Et impugna-
tores quidē taciturnitati et oblivi
oni dati sunt. ecclesia autem cotti-
die virtutibus augmentatur. Ubi
nunc claudius Ubi augustus. Ubi
nero. Ubi tyberius. Nomina sunt
nuda. Horum autem nemo. nec
vlla horum mentio. Et quia eccle-
siam impugnauerunt. Ideo et me
moriam perdiderunt Ecclesia autē
clarior resplēdet Ubicūq̄ ieris. ad
indos ad mauros ad britanos. ad
hispanos. vsq̄. ad ultimum finem
terrarum. inuenies inprincio erat
verbum. et verbum erat apud de-
um et deus erat verbum. Et vni-
uersa religiōe plena añ hoc em̄ vni

versa repleta erant in pietate nunc autem non solum ciuitates religione florent. et fide christi. sed et iam heremus in nomine christi gloriat̃ Antea namq; et regine in conniuys viroꝝ saltabant sicut filiã hierodiadis fecisse legim⁹ nunc vero vix famula dignatur hoc facere. Anticuitus gens persarũ filij parẽtibus sociabant̃ conubio et sororꝝ fratri iũgebatur impune nũc vero virginitatẽ appetũt Ante hoc antẽ quotidiens i britania hũanis vescebat̃ carnibus nũc ieiunys reficiũt aiaꝝ suã Massagite et berbuces miseros putant. qui egrotatione moriũt̃ et parẽtes cognatos ꝓpinquos cũ adsenectã venerit iugulatos deuorant. rectius esse dicentes vt a se potius q̃m a uermib⁹ cõsumãtur nũc vero post passionẽ christi et resurrectiõꝝ eius abstinentia et castitate deuote militant xp̃o et ꝓpe oẽs gẽtes parate sunt ꝓ nomine dñi fundere sanguinẽ suũ Ante hoc ipy t ꝑsecutores erant reges. nũc vero ad celũ p̃fert pietatẽ t ingrediẽtes limen ecclesie deponũt coronã t crucẽ xp̃i depingũt i suis frõtib⁹. Foris arma hic mysteria. Foris scuta hic sacramẽtorũ celebratõ. Theodosi⁹ pat̃ filius theodosy. religione ac pietate insignes Ideoq; ꝓ his omnib⁹ gratias agam⁹ domino ꝑ christum dominum nr̃m cui ẽ gl̃a t potestas cum spũ scõ. p ĩmortalia secl̃a scl̃oꝝ amẽ

Explicit de pentechoste.

Incipit omelia S Jo· episcopi de natiuitate domini.

ET reclinauit eum inp̃ sepio. quia non erat. ei locus in diuersorio et reclinauit eum mater. Joseph autem nõ audebat attingere. quẽ sciebat de se non esse generatum. Mirabat̃ gaudebat natum t nautum non audebat attingere Et reclinauit eum in ꝓsepio Quare in p̃sepio Ut cõpleretur vaticinium esaije ꝓphete Cognouit bos possessorem suum t asinus p̃sẽpium domini sui. scriptum est in alio loco Homines t iumẽta saluos facies domine. Si homo es panem comede Si animal es. inp̃ sepe accede. Quia non erat ei loc⁹ in diuersorio Omnia enim iudicia infidelitas repleuerat Non inuenit locum in sancta sanctoꝝ. qui auro gemmis. serico et argento fulgebat et tamen non nascitur inter aurum et diuitias. sed in stercore nascitur hoc est in stabulo Ubicumq; enim stabulum ibi et stercus est. vbi erãt spurcitiora peccata nostra. ꝓpterea in stercore nascitur vt eos qui sunt de stercore sublenet. Leuans ꝺ stercore in opem. In stercore nascitur. vbi et iob t sedbat. et postea coronatus est. Quia non erat eis locus in diuersorio. Quicũq; pauper est. accipiet consolationẽ Joseph t maria mater domini non habebãt seruulam non ancillam. de galilea de nazareth soli veniunt. non habebant iumentum Ipsi sunt domini t famuli. rẽ nouã Ingrediuntur in diuersoriũ ñ ingrediunt̃ inciuitatẽ

Paupertas enim timida. iter diui
tes non audebat accedere Uidete
magnitudinē pauptatꝰ i dꝰuersoriū
vadunt. non dixit quod erat vinia
sed indiuerticulo erat extra in via.
hoc est non in via sed extra viā Nō
in uia legis sz in diuerticulo euāge
ly et tamen in ipo diuerticulo erāt
alibi nullꝰ locꝰ vacabat ad natiui-
tatē saluatoris nisi p̄sepe. p̄sepe ad
qd̄ iumēta ꝛ azini ligabāt̄ O si mihi
liceret videre illud p̄sepe iqꝰ dn̄s ia
cuit. nūc nos xp̄iani q̄si ꝓ honore
tuliꝰ luteū ꝛ posuiꝰ argēteū. sz mihi
p̄ciosiꝰ illud ē qd̄ ablatū ē argētū et
aurū meret̄ gētilitas xp̄iana. fides
meret̄ luteū illud p̄sepe. q̄ iisto p̄se-
pe natꝰ ē aurū cōdēnat ꝛ argētū. n̄
cōdēno eos q̄ honoris cā fecer̄t ne
q̄ ei illos cōdēno q̄ in tēplo fecerūt
vasa aurea sz admiror dn̄z q̄ crea-
tor ē mdi n̄ int̄ aurū ꝛ argētū sz i lu-
to nascit̄. Et pastores erāt i regiōe
eadē vigilās nō iueniūt xp̄m nisi vi
gilātes pastoꝝ ē vigilare nō iuenit̄
xp̄c nisi vigilātibꝰ pastoribꝰ. vn̄ dit
et sponsa Ego dormio ꝛ cor meū vi
gilat. n̄ dormitauit neq̄ dormitat.
q̄ custodit israhel pastores erāt i re-
giōe eadē Herodes erat. pōtifices
erāt pharisei erāt illis dormiētibꝰ.
xp̄c i heremo iuenit̄. vigilātes pa-
stores et custodiētes vigilias noctis
sup̄ gregē suū Custodiebāt eñ gre-
gē ne dū dormiūt lupus irrumpe-
ret Et ideo multum vigilabant qꝛ
insidie bestiarum satis inminebant
gregi Uigilabant quasi super gre-
gem sed non poterant conseruare.
ꝓpterea deprecabantur vt dominꝰ
veniat. et seruet gregem suum. ecce
angelus domini stetit iuxta illos di
gni erant vt veniret ad illos ange-
lus q̄ sic vigilabant Et claritas dei
circumfulsit illos. et timuerūt. Hu
manus timor. maiorem visionem a
spicere n̄ potest. Deniq̄ qꝛ timore
fuerunt ꝑterriti propterea en pla-
strum quasi vulneribus datur ꝛ sa
natur et dicitur Nolite timere Nō
enim potestis audire que dico. nisi
timor recesserit. Natus est vob̄ ho
die saluator. qui est christus domi-
nus in ciuitate dauid. Multa sunt
que dicuntur Cū illi vtiq̄ miraren
tur subito facta est cum angelo mul
titudo militie celestis laudantiū do
minum et dicentem. Quoniā vnꝰ
dixerat natiuitatem domini ne vnꝰ
angelus testis videretur. ꝓpterea
omnis exercitus sonat et dicit. gl̄a
in excelsis deo. Et in terra pax homi
nibus bone voluntatis Si cottidie
in celo ruine fiunt qūo i celo gl̄a est.
et in terra pax poscitur. Uidete q̄d
dicitur in celis gloria. vbi nulla dis-
sensio est in terris pax vbi bella cot-
tidie. In terra pax in quibus pax in
hominibus Et quare gentiles pa-
cem non habent. Quare iudei pa-
cem non habent Ido adiecit. pax i
hominibꝰ bone voluntatis hoc est
qui suscipiunt natum christū. Dixe
runt vtiq̄ pastores. Transeamus
vsq̄ bethleem. Dimittamus des-
tum templum et transeamus vsq̄
ad bethleem. Et videamus verbū
quod factum est. Uere quasi vigi-
lantes non dixerunt videamꝰ pue-
rum videamus quid dicitur. Sed
vidāꝰ verbū qd̄ factū ē. i p̄nciꝰ erat
v̄bū ꝛ verbū caro factū. Et verbū

quod semp fuit videam⁹ qũo ꝓ no
bis factũ est. et videam⁹ hoc verbũ
quod factũ est. qđ fecit dñs et osten
dit nobis. Verbũ hoc ip̃m si fecit
Si quidem hoc ipsum verbum do
minus est Videam⁹ igitur quomo
do hoc ipsum verbum. hoc est do
minus ipse fecerit et ostendit nobis
carnẽ suam. Quid em̃ videre ñ po
teramus dum erat verbũ Vidam⁹
carnẽ qꝛ caro ẽ. videam⁹ qũo ver
bũ caro factũ ẽ Et venerẽt festinãtes
Ardor em̃ aĩ ⁊ desideriũ vincebant
Pedes nõ poterãt tantũ currere.
quantũ mẽs cupiebat aspicere. Et
venerũt festinãtes quia tãto ardore
currebant ꝓpterea inueniũt quẽ q̃
rebãt. videam⁹ q̃d. iueniũt mariã ⁊
ioseoh Si vere vxor erat vtiq; iiurie
erat dicere Inuenerẽt vxorẽ iuenerẽt
maritũ Nũc vero p̃mũ feminã po
nũt p⁹ea virũ Et q̃d dicit. iuenerẽt
mariã. ⁊ ioseph. iuenerẽt mariã ma
trẽ. iuenerẽt ioseph nutriciũ. ⁊ i fãtẽ
positũ i p̃sepio Vidẽtes cognouerẽt
đ verbo qđ dictũ erat ill' de puero.
Maria autem conseruabat omnia
verba hec. i corde suo. Quid vult
hoc quod dicit conferens. Debuit
dicere ponens in corde suo. debuit
dicere confidabat in corde suo. Et
notabat sibi. Aliquid dicit confe
rens in corde suo. Quomodo san
cta erat et sanctas scripturas lege
rat. et sciebat ꝓphetas recordaba
tur quod angelus gabriel sibi dixe
rat illa que dicta sunt in prophetis.
Cum his videbat conferens in cor
de si staret spiritus sanctus superue
niet inte. et virtus altissimi obum
brabit te Propterea quod nasce
tur de te sanctum. vocabitur filius
dei. Hoc gabriel dixerat. Predixe
rat esayas. Ecce virgo concipiet et
pariet Hoc legerat illud audierat.
Videbat iacentem puerum Vide
bat in presepe puerum vagientem.
iacentem dei filium. suum filiũ vnũ
filium. Videbat iacentem. et confe
rebat que audierat. queq; legerat.
cum his que videbat Quia illa cõ
ferebat i corde suo ⁊ nos tractem⁹ i
corde nostro qđ hodierna die chri
stus nascitur. Alij putant quod ine
piphanys nascitur. non damnem⁹
aliorum opinionem. nostram. sequi
mur doctrinam. Vnusquisq; in suo
sensu habundat Et forsitan reuela
bit vnicuiq; dominus. Et illi qui
tunc dicunt nasci saluatorem ⁊ nos
qui hodie dicimus nasci. vnum do
minum colimus Vnum infantulũ
uscipimus. Sed videamus qꝛ ma
gis rationabilius ratio nostra non
rep̃hendit alios. sed nos ꝓbat non
sunt nr̃a q̃ loq̃mur maiorũ sẽtẽtia ẽ
vniuersus md⁹ ꝯtra h⁹ ꝓuicie opi
niõꝫ loq̃t. dicat aliq̃s hic xp̃c nat⁹ ẽ
g⁹ magis illi sciũt q̃ lõge q̃m isti q̃ ꝓ
pe sunt. Vobis qui dixerunt. Qui
sunt in ista prouincia. vtiq; aposto
li petrus et paulus. et ceteri aposto
li. Vos eiecistis. nos suscepimus.
Petrus qui hic fuit cum iohanne.
qui hic fuit cum iacobo Nos in oc
cidente docuit. Et vestri igitur
et nostri. apostoli magistri sunt. Di
co et aliud. Iudei eo tempore reg
nabant. in iudea Deniq; scriptũ est
in actibus apl'oꝝ ⁊ facta ẽ ꝑsecutio

magna in illo tempore. et dissipati sunt credētes. Et iterum. Inciprū ieruerūt anthiochiam totum orbem penetrarunt. qui de iudeis expulsi fuerant. Quomō ergo et iudi regnabāt post ascēsionem dñi quadraginta duobus annis. alibi pax erat hic bellum erat. Magis itaq; traditio ibi seruari quam hic. vbi discordia deinde post xlii. annos venit vespasianus et titus subuersa ierosolima atq; destructa omnes qui iudei fuerant et christiani. penit⁹ eiecerunt de inde post annos multos vsq; ad adrianum solitudo mansit. Inista prouincia nullus iudeorum nullus christianoꝝ erat. Venit adrianus. et qm̄ rursus in gallilea rebellauerunt iudei. reliquias ipsius ciuitatis desolauit. legem tunc dedit. vt null⁹ iudeoꝝ ierusolimis accedret. Et in ista ciuitate de diuersis ꝓuintys adduxit nieticos Deniq; dicebatur adrianus helius. adrian⁹ nomine ergo suo qm̄ ierusolimā sb̄uerterat heliam nuncupauit. Hoc totum quare dico Quia nobis dicunt Hic apostoli fuerūt. hic traditio fuit. Nos ergo dicimus. quia hodie christus natus est. in epiphanys renatus est. Vos struite nobis generationem. et regenerationem. Vos qui dicitis in epiphanys natum. quando ergo accepit baptismum. nisi verum euentum dicitis. vt in eadem die ⁊ natus sit. et renatus. Predicationi nostre etiam creatura consentit mundus ipe testis voci nostre Vsq; ad hanc diem tenebre crescunt ab hac die decrescūt tenebre Lux crescit decrescunt tenebre Crescit dies decrescit nox errorē veritas subit. hodie nobis sol iusticie nascitur. Simulq; ⁊ aliud considerate. inter dñm et iohannē baptistā sex mēses sunt si cōsideretis natiuitatē iohannis. et hanc diem videbitis sex mēses tm̄ habuisse Qm̄ vero multa diximus. ⁊ ifantē vagiētē inp̄sepe audiuim⁹ ⁊ adorauim⁹ vsq; hodie adorem⁹ illū. Tollam⁹ illū in brachijs nostris. adorem⁹ illū dei filiuū Deus magnus qui tanto tempore tonaū i celo ⁊ ñ saluauit. vagyt et saluauit. Hoc totum quare dixi qm̄ nūq̄ saluat sup̄bia sz saluat humilitas. Dei filius in celo erat ⁊ ñ adorabat̄ i t̄ra d̄scēdit ⁊ adorat̄. habebat sb̄ se solē et lunā et angelos ⁊ ñ adorabat̄. i t̄ra nascit̄ hō p̄fect⁹ hō tot⁹ vt saluaret totū orbem. quicquid nō assumpsit ex homie. ñ saluauit. si autem assumpsit carnē ⁊ animam non assumpsit nō saluauit. Saluat ergo quod m in⁹ est. ⁊ qd̄ maius est non saluauit Si enim dicunt saluauit et animā quā assumpsit. sicut maior ē aia a corpore. sic ipsius anime p̄icipale sēs⁹ est si āt sensū ñ saluauit aiaz qd̄ mi⁹ saluat sz dit ꝓp̄tea ñ assūpsit hūanū sensū ne vicia hūana hēret icord̄ ho ē cogitaciōes malas si g⁹ ipe ñ potuit vicē qd̄ fet mihi i dignat̄ qd̄ ñ possū vicere qd̄ ipe d̄buit obliti sum⁹ ꝓpom nr̄z pl⁹ dixi⁹ q̄m cogitauerā⁹ ad mēs dispsut ad ad ligua ꝓlapsa ē p̄parē⁹ ig̃ aures nr̄as pōtici ⁊ q̄cq̄d a nob̄ min⁹ dictū ē itēt⁹ auribꝰ audiā⁹ bñdicēs dñz cui sit gl̄a i secula seculorum Amen.

Item alius sermo S. Jo. de natiuitate Jo. bapti. et con

ceptionis de solsticijs.

De solsticijs et equinoctijs conceptionis ⁊ natiuitatis domini nr̄i. ihū christi. et iohānis baptiste. nescio an q̄s ausus sit archanū fratres añ xp̄ natiuitatem intelligere vl̄ terminare cursum horaꝝ dierū ac noctium ꝑ quos solsticia et equinoctia cognoscere posset cum iob glorioso in suis passionib⁹ dictū sit Et hoc mihi dic inquit an scias cursum solis et lune que vtiq̄ duo luminaria ad cōstitutionem diei ac noctis instituta esse videmus Quod si ergo tāt⁹ vir in suo martyrio ꝑseuerās quod ammō in hys redargut⁹ est. quis ille mortaliū fuisset aduersum gloriā tam emminentis viri hec impudēs auderet cognoscere. nisi primū ip̄e dn̄s lucis ac noctis conditor ac discretor. qui a philozophia sol iusticie cognominat⁹ est mundum illustraret qui pro carnalibus carnalis factus est et mortalis pro mortalibus. Quasi mortalis visus est. vt possit ꝑ suam immortalitatē mortem deuincere. Propter quod clamāt supne potestates. vbi est mors aculeꝰ tuꝰ Vbi ē mors cōtētio tua. Hec dicētes cōtestant̄ xp̄m mortē deuicisse. vt ⁊ nos q̄ mortui iam dudū tenebamur exēplo ip̄i⁹ dignatōnis immortalitatē caperem⁹. si tamē omissa tenebraꝝ opa viā lucis sequamur Ip̄e em̄ est lux nr̄a. ⁊ vera lux. qui veniēs i hūc mdm illuminauit corda nostra. Cui⁹ aduentū sine passionē nō tm̄ moyses vel ꝓphete annuntiarūt. quantū vero cōceptionis et natiuitatis tēp⁹ ostēderunt ꝓpter quod ipse domin⁹ iudeis dicebat Scrutamini scriptas in quibus putatis vos vitā eternā. possidere. Ip̄e sunt que testimoniū ꝑhibent de me. Quib⁹ rursum dicebat. Hypocrite faciem celi et terre nostis ꝓbare quare tempus hoc non ꝓbastis. Erat ergo et temporis ꝓbatio si eum vellent cognoscere. qui non tantum vt diximus aduentum ostenderet quantum conceptionis et natiuitatis temp⁹ declararet si fidem certā in moyse et ꝓphetis habuissent. quod nec tantū mō ip̄i⁹ domini et saluatoris cōceptio vel natiuitas carnalis ostenderet̄ quantū et iohannis baptiste precursoris eius de quo scriptū est ecce ego mitto angelū meum ante faciē tuā qui p̄parabit viā tuā ante te. q̄ veniens docebat Parate viam domini. rectas facite semitas dei nr̄i. Qui et iterū annunciabat dicens. Qui post me venit maior me est c⁹ non sum dignus soluere corrigiam calciamentorum eius. Hic est iohānes qui venit vt testimonium diceret veritati. sicut et christus dn̄s dicit. Vos misistis ad iohannem ⁊ testimonium dixit veritati. Cuius natiuitatem magnificans d̄us ip̄e ait Nemo est innatis mulierum maior iohanne baptista. cum videamus abraham ysaac et iacob de inde patriarchas non minimos ab eius dignatione fuisse Q d̄ si dignatio p̄fecit nō tm̄ cōceptō vl̄ natiuitat⁹ ānūtiacō q̄ cū tp̄ib⁹ christi predicata est

a moyse ⁊ zacharia ꝓpheta cꝰ cru-
or sanguinis templi marmora infe-
cta sempiternꝰ viuit Quē sibi domi
nꝰ intestimoniū vocat ꝑ esayam ꝓ
phetā dicens fac michi testes fide-
les homines. vriam. et zachariam
filium barachie. Et accessit inquit
ad prophetissam Et cōcepit et pe-
perit filium. Hic est igitur zachari-
as filiꝰ barachie qui occisus est a iu
deis inter edem et sacrarium. In-
ter cetera prophetie sue indicia ie-
iuniū quartū. et septimū ⁊ decimū.
erit domui iuda i leticiā ⁊ gaudiū.
⁊ solēnitates bonas. et dies festos.
multos. Et iocundi eritis. iocūdi-
tatē et pacē amabitis que tria ieiu-
nia nūq̄ a iudeis ꝑuata fuisse iueni
mus Non enim aliqñ quarta feria
ieiunauerunt aut septima quod di-
cit sabatū. i. decia feria que nec pōt
dici. quamuis et si in sabato ieiuna-
uerunt. non legi parendū sz oportu
ne necessitati. Querenda igit erāt
fratres km̄i que essent ista quarta ⁊
septima et decima. quoꝝ initiū pro
pheta non nominauit. a quo q̄rtum
vl septim vl decimū nūerarem⁹ Et
bñ quidē ꝓpheta ꝓ altitudine spiri
tꝰ sancti initium ieiunioꝝ non po-
suit. cum de initio ipsoꝝ ieiuniorū
quereremus. simul et virtutem ip̄o
rū inuenirem⁹. et moysi mandata
recenseremus. Satis etem̄ dñs ad
moysen d̄ mense martio testabat di
cens. Hic vobis mensis initiū men
sium prim⁹ erit vobis in mensibus
anni. Quod si ergo ip̄e est initium
anni. iam vtiq̄ ab ipso quartū men
sem iuniū numerarem⁹ et septimū
septembrem. ⁊ decimū decēbrem.

de quibus dñs ad moysen dicit.
Tribus temporibus diem festū age
tis michi. Quibꝰ et quartū adiūxit
dicēdo et diem festū azimoꝝ custo-
dietis Septem diebus manduca-
bitis azima sicut precepi tibi intem
pore mensis nouoꝝ. Hi sunt men-
ses i quibꝰ dñs noster et iohannes
baptista concepti et nati sunt. istis
quatuor temporibꝰ id est verno et
estate et autumno et hieme ꝑ quem
annus vertens cognoscit. Et ideo
propheta dicit. annū acceptabilem
dñi Nam rursus dñs ostendens ꝑ
moysen quartū. et septimū et deci-
mū. ieiunium menses eos esse dicit
in eadem exodi scriptura Initium
mensis frumentarie et vindemie ⁊
olee erunt domui iuda in leticiam
et gaudium et dies festos multos.
quod vtiq̄ initiū mensis sicut dixi-
mus est mense martio. vnde annus
vertens incipit. Mensis quarti id ē
iuniꝰ q̄ est initiū mēsis frumentarie
De quo et dominus discipulis suis
dixit. Nonne quadrimensum est et
dicitis qr iā mensis adest Nam vi
demnie mensis est september. qui
eptimus est a marcio Dicimus ve-
ro mensis est december quo. mense
olee mature premuntur. Sed quo
modo ꝓbamus istis quatuor tem-
poribus christum ⁊ iohannē cōcep
tos et nautos fuisse Sicut et domi
nꝰ ipse dicit omnis scriba eruditus
similis est patri familie qui ꝓfert d̄
thesauris suis noua et vetera ergo
que tyꝑice a ꝓphetis dicta sunt ⁊ a
moyse declarata. manifestata sunt
in euangelio Nam temporibus cū
zacharias pater iohannes sacerdo

tiam iudeorum ad ministraret secū
dum legis mandatum. et pphetie
one ām niniuitis annuntiauit post
triduo subuersionem futuram ciui
tati eox qui penitentia acti domi⸗
ni misericordiā meruerunt Iucui⁹
nunc memoriā iudei quotquot an⸗
nis ieiunium mense septembrio ob
seruant quem metellitū sine ceno⸗
phegiā nuncupant Propter quod
sacerdotes intempore illo p pecca⸗
tis populi. diebus illis secundum
preceptum legis in mense septem⸗
bre sacrificia deo offerebant Quod
cum altari zacharias obtulisset nō
statim sacerdotem se pfitebatur aut
idoneum esse qui p peccatis. tam
scelesti populi precibus dignus fu⸗
turis esset sed memoratus est chri⸗
stum ipm solū futurū verum sacer
dotem. cui pater dixerat tu es sacer
dos ineternū secundū ordinē mel⸗
chisedech qui hostiam placabilē p⸗
peccatis omnium solus deo offert.
et eius aduentū scilicet zacharias p̄
catus est. Quam nec temere hoc di
cimus quod ex responsis gabribelis
angeli inuenimus eum et deprecā⸗
tum fuisse. Ait enim ei gabriel ange
lus Zacharia exaudite sunt preces
tue Cuius vtiq; preces exaudiunt.
vtiq; exauditur quod precatur aut
desiderat. Tribuet enim petentib⁹
se. quod quis desiderat aut postu⸗
lat ab eo dicente christo saluatore
nostro. Quis est enī ex nobis inquit
quē si petierit filius su⁹ panē nūqd
lapidem porrigit ei. Aut si piscē pe
tit numquid serpentē porrigit ei et
addidit dicens. Vos cum sitis ne⸗
quā scitis bona data dare filys ve⸗
stris quanto inquit dabit bona pe
tentibus se pater vester qui in celis
est dabit eis qui eum petunt facien
tibus tamen voluntatē ei⁹ sicut io⸗
hannes christi amantissim⁹ in epi⸗
stola sua complexus est. Scim⁹ in⸗
quit quia habemus impetrationes
quascūq; ab eo postulauerim⁹ cum
precepta eius seruauerimus et ea q̄
illi placita sunt in conspectu eius fe
cerimus. Tunc ergo zacharias. cū
hec precaretur. respondit ei angel⁹
gabriel zacharia exaudite sunt pre
ces tue ecce elizabeth vxor tua pari
et tibi filiū et vocabis nomen eius
iohannem et erit tibi gaudium et
hilaritas et multi in natiuitate eius
gaudebunt et erit magnus corā do
mino et vinū et sicerā non bibet et
spiritu sancto replebitur mor vt ex
ierit de vtero matris sue et multos
ex filijs israhel cōuertet addōm de
um ipsox et ipse precedet ante faciē
eius Gesta autē sunt hec ante pmū
annū impery tybery cesaris mense
septembri octaua calēdas octobris
incipiente luna vndecima quando
oportebat iudeos ieiunium sceno⸗
pheie celebrare Tunc vero post no
no anno tyberius cesar tempus cur
sumq; lune collegit et inuentum est
ipsa die octauo kalendarum octo⸗
brium esse equinoxium inquo ē in⸗
choatio noctis maior quā lucis Il
lū em̄ oportet crescere inquit me ām
minui. Minorata autē fuerat lux a
tenebris cū iudei secundū legē et p
pheciam sacrificia deo offerebāt in
quo et iohannes conceptus est in q̄
etiam incusabantur a dño. dicente
esaya pphēta quo mihi mltitudiez

sacrificiorum vr̄orum dicit domin⁹
plenus sum holocaustomatis arie-
tum. et pinguedinem tauroꝝ ⁊ hir
coꝝ nolo. Hec sunt enim que ante
propter peccata populi offerebant̄
que iam cessare oportebat cū iohan
nes idē baptista cōciperet̄. Et ido
zacharias pater ei⁹ sacerdos iudeo
rū obmutuit qꝛ iā cessaret ⁊ obmu-
tescere oportebat sacrificia eoꝝ que
ꝓpeccatis ppl̄i offerebant̄ Venie-
bat em̄ solus sacerdos qui agno so
lo immaculato sacrificiū deo pro-
peccatis omniū offerret Et ideo de
monstrauit eū iohannes iudeis. ec
ce agnus. dei ecce qui tollit peccatū
mundi. Nam plenissime cōstat ido
obmutuisse. zachariā sacerdotē iu
deoꝝ qꝛ sacrificia scd̄m legē ⁊ ꝓphe
ciam offerebat. Significabat enim
quod sacrificia iam adueniente xp̄o
lex et ꝓphete adimpleti tacerent et
ideo lex et ꝓphete vsqꝫ ad iohannē
est · que ad cōceptionē eius cursum
tenuerūt. Celante ergo se elizabeth
ꝑ menses quinqꝫ cōceptionis stu-
pēs q̄dnā ei dn̄s voluisset in sup̄na
etate vt pareret sterilis Tunc dein
d̄ post alterū mensem idē sexto a cō
ceptione elizabeth missus est rurs⁹
gabriel angelus in gallileā. ad vir-
ginē que desponsata erat viro. cui
nomen erat ioseph. id est viro iusto
Iam enī destinata erat ecclesia suo
sponso viro iusto. de quo iohannes
dixit. Qui habet sponsam spōsus ē
Quod ⁊ dauid similit̄ dicit Et ip̄e
velut sponsus egrediēs de thalāo
suo. Post sextū autē mensem cōcep
tionis iohānis. qui est octauo kalē.
das octobris. sextus mensis marti⁹
principium anni. quia princeps ⁊ ꝑ
marius omniū ip̄o mēse cōcept⁹ et
passus est. De quo et paul⁹ testat̄.
Qui est inq̄t initiū om̄is creat̄e. qꝛ
ī ip̄o cōdita sūt oia. ī cel̄ et ī t̄ra quē
mensem iudeis moyses solemnē. et
pasche futurū sollicite et crebro cō-
mendabat dicens. hic mensis initi-
um mensis prim⁹. erit vobis in mē
sibus anni. Initiū enim filioꝝ dei d̄
interrogatiōe hoim hoc mense inci
piebatur ex die igit̄ cōceptionis io-
hānis. octauo kalendas octobris
vsqꝫ viii kal̄ aprilis. quādo angel⁹
gabriel ingressus est ad mariā et sa
lutauit eam dicens pax tecum que
inuenisti graciā apud dn̄m. Que
audito hoc verbo cōturbata est. et
cogitabat intra semetipsam que eēt
hec salutacio. Cui dixit angelus ne
timeas maria qꝛ inuenisti gratiam
apud dn̄m. Ecce cōcipies in vtero
et paries filium. et vocabis nomen
eius ihm̄. Hic erit magnus. et fili⁹
altissimi vocabit̄. Et dabit illi dn̄s
deus sedē dauid patris eius. et reg
nabit in domo iacob in secula. et re
gni eius non erit terminus. Cui rn̄
dit maria. Et qūo hec cognoscā cū
virū nō nouerim. Et dixit illi ange
lus Spiritus sanct⁹ supueniet in te
et virtus altissimi obumbrabit tibi
Propter quod is qui nascetur san
ctus vocabit̄ fili⁹ dei. Tunc maria
fida sermonis dixit Ecce ancilla do
mini contingat michi secūdū sermo
nē tuū. Fuit igitur vt diximus quā
do hec angelus ad mariā annuntia
uit. viii· kal̄. april̄ qui et ip̄e ē dies
equinoctialis a dinchoationē lucis
iam em̄ detersa caligine a m̄do lux

in mundum aduenie bat. sicut iohā
nes in epistola sua dicit. Quia tene
bre teansierunt. et lumen verū iam
lucet De quo lumine iterum in euā
gelio dicit. Fuit lumen verū quod
illuminat omnem hominē veniētē
in hunc mundū Conceptus est er
go dñs noster viii kalendas april.
mense martio qui est dies pasche.
passionis domini et conceptionis
eius In qua em̄ die conceptus ē in
eadē et passus est. Et ideo dñs in
exodo ad moysen p̄ceptum sacram̄
ti tradens dicit. Non occidas sup
azima sanguinē immolatoꝝ meoꝝ
Et immolationis dies solennis pa
sche initia creature tue inferes i do
mū dei tui. Non occides inquit a
gnum in lacte matris sue. Hec sig
nificantia sunt agni inmaculati qui
sacrificium deo. offerri habebat.
quod inprimo pascha cōceptionis
sue in vtero matris. non eum opor
tuisset occidi. Et ideo iosepb sciens
pregnantē esse mariā. ne tamq̄ stu
prata aut adulterata lapidibus in
terficiceret clam eam dimittere vo
luit. vt vero non occideret agnus
immaculatus in lacte matris sue sz
inter hec ascendit. inquit maria ad
elizabeth visitare eam post mensem
sextum conceptionis eius. Tunc et
iohannes inspiratus est. et fecit ibi
maria cum elizabeth menses alios
tres Et sic expletis nouem mensib⁹
in mense decimo peperit iohānem.
viii. kalendas iulias qui est nonus
mensis a septēbre ⁊ quartus a mar
tio inchoationis anni De quo pro
pheta zacharias dixerat. ieiunium
quartū esse domui iuda in leticiā ⁊
gaudium. Deniq̄ et gauisi sunt q̄ i
terfuerant partui huic. Sz quare ꝓ
pheta de ieiunio quarto dixit et nō
mense. Quia ieiunium erat a mal
rebus id quod nasci habebat. Nā
moyses manifeste declarauit men
ses Sed cū dicat initiū mensis fru
mentarie. tunc ergo repertū est esse
primum solsticium mundi. quando
iohannes natus est quē diē lampa
dē appellant. Lampada em̄ erat lu
minis christi a quo lumē acceperat
cum esset ad huc in utero matris.
Quando salutat elizabeth mariā.
exultauit in utero matris infans. ex
ip̄o igitur die minorat. et nox cre
scit Iohannes em̄ i die penitētie cō
ceptus est Cumq̄ ab adam secūdū
legem carnalem agerentur que em̄
carnaliter gerunt nō talibus qꝛ ca
ro cōcupiscit aduersus spm̄. et spiri
tus aduersus carnem. Et ideo lux
minorabitur in illis. Nam christus
vero qui in natiuitate iohannis iā
trium mensium incorrupte vulue.
fuerat conceptus superabat ei vt et
ipse secundum humanā natiuitatē
suppleret menses nouē aly menses
sex qui nunc ex octauo kal. iulias in
octauo kal. ianuarias sunt menses
sex Quibus suppletis nouē mensi
bus initiante decimo. christus mū
do natus ē. qñ p̄ma cēsio capitalis
humani generis facta ē ꝓ cōsulatū
insyria agente cyrino. id est dño ve
niebat em̄ dñs orbis terrarū. qui d̄
capite nostro censeret. Et ideo san
cti viri reges et patres sabbatū veꝝ
ipsa imago ciuitate stella fulgoris.
memores scripture que dicit Orietur
stella de iacob ⁊ surget principes de

israbel Venientes in terram israbel id est in indeam deducti ab stella lu cisicinitatē i iherl3 req̄rē regē suū Quē inuentū in hospicio itineris. id est instabulo p̄sepio collocatum. et pannis obuolutam que fuerunt peccata carnis nostre. cui p tributo capitis sui i sacramenti misterio ob tulerunt Aurū thus et mirrā Aurū etenim significat corpus immacula tum quod igne pbatum nihil depe rit. hy sunt d̄ q̄bus in appocalip̄si dictum est. Qui festem suā non inq nauerunt id est qui carnē suā inmo latam custodierunt Et ideo cū ag no ambulant. Nam thus signifi cat orationes sanctor̄. Nam myrra corporis est conditura que sunt op um bonor̄ gesta q̄ postremo corp⁹ et aiaz bois custodiūt. Dicit em̄ i apocalypsi Nā opa eor̄ comitebū eos. Sed nūc fratres dilectissimi in ter hec intuende sunt tempor̄ qua litates et gesta morū. Et primum a pfidia indeor̄ qui semp in deū et in moysen contumaces extiterunt. Quod cum a deo scd̄m moysen in icium anni mensem martiū acce perūt. Illi dictū pranitis sue su per bie exercentes. mensem septembrē ip̄m nouū annū nuncupant quā do et mense magistratus sibi designāt quos arobontas vocant. In illam solemnitatē sceno phegie sue intelli tidē in quo iohannes cōceptus est. quando et lucernas quidē multas accendunt. Quod et ip̄m abrahe significant eius conceptionis fuisse diem. De quo d̄ns dixit Ille erat lu cerna ardēs. z lucens Et vos volui stis ad p̄sens in lumine eius ex hi larari si z vox pneror̄ freq̄ns audi tur dicentiū. esse lucrum et gaudiū Quod quidē maximū lucrū est. et vite inuentio. de qua cōsulentes ip sum iohānē. milites et publicani q̄ rebant. quid agentes possent vitā consequi Quib⁹ ille insinuās viam veritatis militibus. quidē doce bat Neminē concusseritis. neq̄ ca lumniaueritis sed cōtenti estote sti pendijs vestris Similit̄ et publica nos hortabat ne quicq̄ ampli⁹ ex igerent quā quod eis p̄ceptū erat ex igere. Erat autē et gaudiū his ip̄e iohānes qui nasci habebat. qui no bis christū insinuatur⁹ esset de quo angelus zacharie patri eius dixerat Erit tibi gaudiū et hilaritas et mlti in natiuitate eius gaudebūt Sz et tempus ē autumni quādo iohā nes concipit̄. Quo tempe ager sul cis iam pscindit̄. et semini vēturo iam p̄paratur. In quo mense vetes coloni nouis cultorib⁹ cedunt cessā tib⁹ scilicet pristinis tabulis conscri ptionis que veteris legis fracte ta bule nona lex nouis cultorib⁹ tra dit̄. De qua p ieremiā dominus dicit Dabo eis illam legem spirita lem. qualem non dedi patrib⁹ eor̄ cū eos d̄ducerē de terra egypti Illi em̄ q̄b⁹ ante vinee cultura tradita fuerat. qui pensiones debitas suis tempor̄ib⁹ nō exsoluerunt. qui isup missos ad se seruos varie vexauer̄t quosdā cedētes quosdā vero lapi dantes. iusup missum a patre filiū. et ip̄m agnitū esse heredē patris ex istimātes se hereditatē p̄ris fumile. cernere adprehensum filium eius i iurys tur pissimis actum occid. fūt

Qua re habuit paterfamilias nccē
malos male perdere. et in locū eoꝝ
alios cultores substituere qui pen-
siones debitas suis temporibus ꝑ
soluant. Ex sijon inquit exiet lex et
verbum dei ab hierusalē. Et ipe cō
uertit ppl'm multū et concident gla
dios suōs in aratra. ⁊ lanceas suas
in falcibus ut omnis iā belice vite
vsus necessarie conuerteretur Sed
et sine dubio manifestatur sacramē
ti misterium quod dicat ꝓpheta cō
cidant gladios suos in aratra. Cū
glady materies ferri sit et aratrum.
lignum quomodo potest ferrum i li
gno cōuerti. Quare nō poti⁹ dixit
et concident gladios inuomeribus
Sed quia ꝑ lignū vita nobis data
est. ideo iam cessante pristino bello
nobis ligni mentio sit ꝑ aratrum ꝑ
quos spina et tribuli auulsi de cordi
bus nostris. Terra est ipse homo.
semen sermonem dei percipiet. vt
quedam fructum tricesimum. aly
sexagesimum aly centesimum. Nūc
post hoc equinoctiū qd' est autūni
temporis respiciet nos et m̄sis mar
tius verni temporis inquo est et lu
cidius equinoctium iocundius oi-
b⁹ qui pigris ⁊ somnitulosis somnū
oculis desistit Dicente scriptura q°
vsqꝫ piger dormis quādiu manib⁹
pectus amplecteris Surge et attin
gis christum dominum. In quo iā
nautica vox secura maria fretat pa-
tefacto rubro mare quod clauserat
pharao cum magno mugitu dolo-
ris submersus cum suo exercitu Ex
quo liberatus moyses cum suis sua
uiter hostib⁹ cesis celeumabat et ꝓ
uoto populum monebat dicēs In
mente habitote hūc diem. quo li-
berati estis de domo seruitutis. q̄
necdum liberati sunt. quia denuo
eos inuaserant. opera peccati ac ser
uitus egypti Et ideo dn̄s dicebat
eis. Et cum vos filius liberauerit.
tunc vere liberi eritis Iam spe ru-
stice gaudes. iam arboꝝ opaca.
amissa folia que dempserat adā ad
tegumentū pudoris reparas alia.
Quia ꝓdiet inquit virga de radice
iesse et flos ex illa virga apparebit.
Iam consummatio est operū ruri-
colarū ipa omnis lex seruitutis car
nis cessat. Quid dicit domin⁹ in ex
odo Ex die solemni mensis ꝑmiti-
uorum consummabis omnia opa
tua quecūqꝫ seueris in agro tuo po
sita em̄ seruitioꝝ legis carnis opera
ta est vsqꝫ ad christū sed mysteria di
aboli tetris et horribilibus indum̄
tis. penam suā luentes ostentantes
vincti catenis Ex ipsis fuit vnus il
le qui in monumentis dormiebat.
quia iam nascebatur qui eos vince
ret Est iocundus aer ꝑ cuius estum
improba caro lassatur Sed et gla-
tie frigida cutis horrescit. Nam et
quoꝝ vox auditur dicentiū. exite
pueri in campū mense martio Hec
vox vulgaris esse existimat̄. sed po-
tius rationabilis est Credim⁹ enim
in eodē tempore ꝓuocatum eē abel
a cain exire in campo inquo occis⁹
est. Et ideo mense martio octo dies
pastores cōtingent. Sed scriptum
est exiuit sermo et stetit in campo.
Tunc enim exyt sermo in campo. i.
in hoc seculo. Quem susceptu ma-
ria ꝑ fidem cōcepit dn̄m nr̄m xp̄m
Sꝫ et alios audini dicētes. marti⁹

in campo et aliqñ post focū marci⁹ equidē in campo factus est quādo gabriel angelus in hoc mundo ma rie sermonē intulit christū iñ seculo nasciturū. Rursus et marcius fuit post focū qñdo dominus ipse mēse martio ad iudicium ductus ē. Et petrus stans post focū calefaciebat Qua eñ die cōcept⁹ est dominus - ea dē die et pass⁹ ē. Ea dē ipsa dies cena pura fuit in qua ⁊ luna quar = ta decima occurrit. Cōceptus ē eñ mense marcio. viii. calēdaꝝ aprili um die luna qntadecima fuit mo = mentissime ꝓpter horam passionis sue sustinenebat. Unde diem festū scenophegie dixerat Vos ascendite ad diem festum hunc. ego autē nō ascendam quia meum tempus nō dum aduenit. Nouerat autē men sis solemnitatem. in quo iohannes conceptus ē Nam suum temp⁹ con ceptionis et passionis sustinebat. quem recognoscens dixit. venit ho = ra vt clarificetur filius hominis Sz nunc dilectissimi post duo equino ⁊ ctia que sunt due conceptiones in tendenda sunt. et duo solsticia inq = bus due natiuitates contient. vnā quidem diximus iohannis esse mē se iunio. id ē octauo kalendas iuli = as. quam lampa dem appellāt quo tempore messis tritici ceditur Ostē ditur quod et iohannes qui eo tē = pore natus est. et ipse velut messis decollatus est. Qui dicebat de dño Palam ferens in manibus suis vē tilaū areā suā frustim cū recōdet ihor reis. Paleas aūt conburet igni in ⁊ extiguibili Circumcisus est igitur io hannes kalendas iulias. id est oc = tana die quando migratio fit. vt ostenderetur quia is qui secundum legem et prophetiam concept⁹ erat De quo dictum est. Lex et pphete a iudeis migrabunt Sed et domi = nus nascitur i mense decembri hie mis tempore viii kalendas ianuari as. quando olive mature premunt vt vnctio id est chrisma nascatur q⁹ seges ab herbis extraneis serit. Cū agni bellantes nascunt vinee falci = bus sarmenta amputantur. vt mu stum suauitudinis afferant exquo i ebriati sunt apostoli sancto spiritu. Quia ego sum inquit vitis. et pa = meus agricola. Omne igitur sacra mentum in me non afferens fructū excidetur et in ignem mittetur. Sz et victi natalem appellant. Quis vtiq; tam inuictus nisi domin⁹ no ster qui mortem subactam deuicit vel quod dicant solis esse natalem ipse est sol iusticie De quo malchi = as pphēta dixit. Orietur vobis ti = mentibus nomen ipsius sol iusticie. ⁊ sanitas ē i pennis eius Qui ⁊ ip̄e circumcisus est. secundum testamen tum dei. quod disposuerat ad ab rahām Octaua die id est kalendas ianuarias in quo et ipsa migratio fit. Migrauerat enim gratia et veri tas a iudeis quia lex p̄ moysen data est. Nam gratia et veritas. p̄ ihm̄ christum facta est i christo ihesu do mino qui vinit et regnat cum pa = tre et spiritu sancto per immortalia secula secula seculorū Amen

Expleit sermo de natiuita = te domini Johannis bapti, de solsticijs

Heu me q̄d agam vnde
ꝑmonis exordiū faciā.
q̄d dicā vl' q̄d taceā ñ
em̄ ego tm̄ istupore mē
tis fact⁹ sum. sꝫ om̄s q̄
audierūt euāgely vocē et mirāt̄ me
cū vel iohannis ꝯstantiā vl' hero
dis leuitatē vl' impioꝝ mlieꝝ ferui
am dem̄tiā. q̄d em̄ audiuim⁹ hero
des inq̄t apprehēsū iohānē posuit
i custodia. quā obrē ꝓpt̄ herodij a
dē vxorē philippi fratris sui. Et re
p̄bēdā forsitā leuitatē herodis ami
serrimis mulierib⁹ inductū. q̄d em̄
quis dicat et q̄uo quis enarret mu
lieꝝ illaꝝ crudelē militiā Et q̄dē eo
existimo nullā eē i hoc mdo bestiā ꝯ
pabilē mulieri male Sꝫ nūc michi
d̄ mala muliere. ꝑmo est ñ de bona
ꝛ honesta. noui em̄ multas bonas ꝛ
honestas inōi op⁹ bonū ꝓmptas.
q̄rū me vitā cōmemorare optꝫ ad
edificatōꝫ audiētiū ꝛ ad honorē bo
narū excitādū i m̄tib⁹ singl'oꝝ nll'a
ergo i hoc mdo bestia similis ē mu
lieri male q̄d int̄ q̄drupedia aīalia
leoni seuis. sꝫ nil' ad hāc aut i serpē
tib⁹ q̄d dracone atroti⁹. sꝫ nec hoc
q̄dē iuxta mulierē malā ꝛ liguosā ꝯ
ferri pōt nā ꝛ leo ꝛ draco i malo i fe
riores sūt testificat̄ huic ꝑmōi meo
sapiētissim⁹ salomō dicēs Cohitare
leoni ꝛ draconi meli⁹ ē. quā cū mu
liere mala ꝛ linguosa et ne putes ꝓ
phetā in hyronia hoc dixisse exip̄is
reb⁹ disce manifesti⁹. Danielē leo
nes in lacu reueriti sunt iustū vero
illū nabutem ihezabel iterfecit cet⁹
ionā inuētre custodiuit dalida āt
samson circūuentū illecebr⁹ raso eti
am capite deformatū alienigēis tra
didit dracones et aspides et cornu
te iohannē baptistam indeꝑto vi
uentē sb̄dita veritate tremuerūt he
rodias vero eidē caput abscidit. et
tāti viri mortē in p̄ciū saltatiōis ac
cepit. Heliam corui i mōte pauer̄t
et ihezabel eū post illā reddite ꝑ ip̄ꝫ
terris pluuie gratiā ꝑseq̄bat̄ vt pe
nā mortis ei redderet cui⁹ oratiōi
b⁹ depulsa generis humani fame.
ꝛ ip̄a licet indigna viuebat. q̄d em̄
dixit post illud ammirabile benefici
um. Si tu es helias et ego sum ieza
bel hec michi faciāt dij ꝛ hec appo
nant nisi crastina hac hora ponam
aīaꝫ tuā sicut vni⁹ eoꝝ qui interfec
ti sunt. Et timuit helias et abyt se
cundū animā suā Et ꝑrexit indeꝑ
to viam quadraginta dierū ꝛ cepit
quasi cediās indefectōe animi postu
lare vt moreret̄ et dixit. dn̄e de⁹ suf
ficiat iam accipe animā meā. qꝛ nō
sum ego melior. super patres meos
Ue mihi quid ad hoc dicat ille tan
t⁹ ꝓpheta Timuit mulierē q̄ toci⁹
mundi statū et celi pluuiā agri spe
ciē inlingue ptāte portauerat. qui
ignē e celo eduxerat. ꝛ ꝑ uirtutē ora
tionis mortuos suscitauerat hic ti
muit mulierem. timuit inq̄m Nll'a
em̄ malitia emulari pōt mlierē ma
lā Attestat̄ iterū huic verbo meo sa
pientissimus salomū qꝛ non est ca
put sup̄ caput serpentis et nō ē ma
licia sup̄ malitiam mulieris O ma
lum summū ꝛ acutissimū diaboli te
lum mulier. Per mulierē adam in
paradijso ꝓstrauit. et de paradyso
exterminauit Per mulierē mitissi
mū illū dauid vt necesse militis sui
innocentis vrie ethei ie pistola dolo

mandaret armauit. p mulierē sapi
entissim salomonē ip̄uaricatiōis sa
crilegiū p̄cipitauit p mlierē fortissim
samson rasum iductū ras ūqz cecaut
vt et virtute crinili et decori oculis
spoliatus ludibrio foret hostib⁹ q̄ ⁄⁄
bus fuerat añ terrori cū his capti⁄⁄
uus molit quibus dñabat iuict⁹ p
mulierē castissimū ioseph viculis al
ligatum detrusit in carcerē p mulie
rē illū toti⁹ mdi lucernā iohannē ca
pite trūcauit Et q̄d dicā de hoib⁹
p mulierē angelos ecelo deposuit. i.
homines sanctos. qui ad celū pge
bāt p mulierē cuncta omnino pster
nit et iugulat omnes iterficit. om ⁄⁄
nes elidit repletos ignomia et ho ⁄⁄
nore facuatos mulier em̄ ipudēs ne
mini parcet nō leuitā honorat non
sacerdotē referet nō pphete defert
o malū oi malo pei⁹ mulier mala.
siue illa paup sit siue diues. duplex
malum ē Si habeat facultates ma
litie sue chooperantes duplex malū
intollerabilis vipera inmedicabile
venenū Scio ego et aspidas plandi
mentis incantātiū mittigari ⁊ leo ⁄⁄
nes et tigres et pardos domita feri
tate māsuescere. Mulier mala ⁊si in
iuriā patit et si honorē accipiat ex
tollitur. hec si potētis alicui⁹ vxor
sit non cessat die ac nocte virū suū.
callidis stimulare ꝑmonibus blāda
nequit ⁊ importuna violenter do ⁄⁄
nec mentē eius extrudat vt silez si ⁄⁄
bi faciat maritū im pbis male sua ⁄⁄
det consilys sicut herodias fecit he⁄⁄
rodi Si vero pauperē virū habeāt
ip̄m quoqz ad iracundias. et ri ⁄
xas incitare non desinit Et si vidua
sit ip̄a. p semetip̄az omnes passim

despicit. ad omnē audaciā spiritu
superbie inflatur Timore em̄ dei ñ
refrenat linguā suam nec in futm iu
dicuium pspicit neqz ad deū atten⁄
dit. non amicitie iura seruare nō re
ligionis fidem nouit uereri. Nichil
est ei virum suum tradere ad mortē
Deniqz iustum illū iob. mulier sua
ad mortem tradebat. dicēs ei Dic
verbum in dño et morere O malig
nitas ineffabilis voluntas ipia ñ ē
miserata viro suo cū videret oia ei⁹
membra atqz vitalia vlcerib⁹ igni⁄⁄
tis ardentia. carnes eius inuolutas.
non inflexa est ad misericordiā vi⁄⁄
dēs eum totū doloribus inuolui ⁊
duris crutiatibus constrictū agone
funereo dimicare et vllulatu lacri ⁄⁄
mabili dolores suos ab intentiōe la
terum tabedoꝝ expressis vocib⁹ de
cantare. nō mittigata est affectione
m̄tis vxoris. cū illū quē regali quō
dam purpura amictum vidrat tūc
inaggere stercoris nudato corpore
iacentem videret non recordata est
p̄stine cū eo cōsuetudinis sue neqz
quanta p ip̄m gloria i diuitys ⁊ ho
norib⁹ floruisset sed oblita oim bo⁄⁄
norū q̄d ait. Dic verbū ad dñm et
morere O gratia cōiugalis o mala
gna dolorib⁹ liniendis accomoda⁄⁄
tū. o caritatis vnanie constās fides
Dic michi mulier putas ne eū qꝛ si
te in simili tribulatione positā ille
vidisset tale ad te verbum potuis⁄⁄
set emittere ⁊ non orōnib⁹ et bene ⁄⁄
factis passionē tuā abstersisset Nō
sufficiebat illi temperalis castigatio
nisi tu dolorib⁹ et vulnerib⁹ e⁹ gra
uior excideris que sempitnā illi blas
phemie peccato adduceris penam

an ignoras q̄ om̄e peccatū et blas-
phemiā rēittet̄ hoib⁹ in spū āt san
cto blasphemāti nō remittit̄ neq̄ i
isto secl̄o neq̄ ifuturo vis videre et
aliā h⁹ malitie parē. Da mihi da
lidam Nam et ip̄a fortissimū illum
samson virum suum nouacula rasū
⁊ vinctum. allophilis hostib⁹ imp̄-
dam et ludibrium tradidit illū cu-
bilis sui coniugē cui mollissime blā
diebatur quem simpliciter adula-
bat. quem se ip̄a cariorem habere
existimabatur. quam hesterno die
vt inimica decepit quem palo ante
callidis male blāda palpabat illece
bris velut diligens hunc paulo post
morti tradebat inducens. Et quid
dicemus. Quibus odiorum cau-
sis displicuerat vxori. Forti non.
erat speciosus. Et quis eo pulchri
or subillo tempore videbatur. qui
septem crines sacrato vertice in sep
tiformis gratie ymaginem prefere-
bat. An vero non erat fortis Et
contemptu ignauie spernebatur.
Et quis illo fortior qui leonem ter-
ribilem vianti sibi obuium solus et
inermis iniectis manibus strangu-
lauit. et vt scriptum est. sicut he-
dum caprarum disterpsit. Et qui
vna de uetustis ossib⁹ asini cadaue
ris arēte maxilla allophilos mille ꝓ
strauit. sz p̄terea ⁊ scūs erat atq̄ in
tm̄ scūs vt cū sitisset p⁹ laborē pug
ne i loco sicco d̄p̄cat⁹ i d̄fcū aie sue
dn̄m stati exip̄a maxilla q̄m imanu
tenebat erūpēte aq̄ bibit atq̄ inde
sitis estū exeo dē mortui pecor⁹ osse
quo vicerat refect⁹ extixerit Et hūc
tm̄ ⁊ talē virū ⁊ pulchritudine ⁊ vir
tute et sanctit̄e. vxor sua sic̄ inmūcū
d̄cipiēs alligās allophilis tradidit
Vn̄ illa mlr illi tā forti viro p̄ualu-
it vnd̄ nisi ingenita illi simplicitate
bonitatis et sibi malitie calliditate
non solū em̄ curiosa sed et subdola
irrepsit in precordia mariti simplicis
et importunis obsecrationib⁹ atq̄
illecebrosis blandicijs fatigatum.
archano illo virtutis sue martijrio
spoliauit atq̄ ita derasis crinibus
virtute nudatum funditus euertit.
vt quem multa milliahostium ar-
mata non vicerāt et ab inerme pro
strata corruerant hunc vna mulier
cula sine armis dolo malitie arma-
ta conuicerit Propterea hoc annū
ciat tibi ꝓpheta. et dicit. A ciuge
tua custodi te ne manifestes ei cor
tuum Dic enim michi que bestia cō
tra masculum suum talia aliquādo
meditata ē Que dracena vult ma
sculum suum ꝑdere. Vel que leena
marem suum iugulandum tradi-
dit. Vides ergo quia apte dixit sa
pientia. Qm̄ non est caput super
caput serpentis. et non est malitia
super malitiam mulieris. Et ideo
q̄sq̄s habet mlierē malā cognoscat
qm̄ iniq̄tatū suarū portat mercedē
n̄ carz testio io veritat⁹ nec s̄mo au
di denuo sapiaz dicētē mulieri ma-
le ⁊ iniq̄ portio dabit̄ ꝓpib⁹ malis
sz acten⁹ mihi d̄ mlere mala s̄mo
hit⁹ hic hēat finē oz em̄ nc̄ vicissim
ꝯmēoraē ⁊ bōas maxie ꝓp̄teas q̄
adsūt bone ei femie bōaꝝ v̄tus sic̄ ꝓ
p̄as ituēt̄ ⁊ illaꝝ castos labores su
as eē corōas existiāt mlr bōa ⁊ hospi
tal̄ btā sūamit⁹ q̄ viꝝ suū d̄p̄ta māsi
ōez edificat heliseo vt p̄tiēs ⁊ diuer
tēs ad eos q̄d facē ꝯsueuat secetū hr̄et

refectiõis locũ posuit ergo ei leticiã vt scriptura declarat et lucernam et mensam. Lectum vero non vtiq; vacuum tegumentis. sed habentẽ competentia strato indumenta Et lucernam non sine oleo. sed cũ stupa et oleo habentem lumen Et mẽsam non sine panibus. sed ornatã cibis necessarijs. Quid autem Digne dicimus et beatam illam viduam que suscepit prophetam helyã. q; innullo impedinit rerũ inopia. diuitem bona voluntate cui ñ erat neq; frumentum neq; vinum. neq; pulmentarium. neq; aliud vllum terrestris alimonie genus. ad paupertatis ex hauste consolationẽ. Non ager illi frugifer semẽ panis pbebat non vinea pdulci fluentibus vuam racemis deuite vbrem ministrabat non arbor fructum pomi suauissim ramis felicibus afferebat. nõ ei palmo terre ad arandum locꝰ propꝰ erat neq; vel cubiti spacium admi niculabatur sed semper in tempore messis pcedens in campos et lento incuruata pgressu raras segetes abstise reliq as scrutabat. et residuas vl caducas pgressis messoribꝰ spicas breui gremio colligebat i qꝰ velut dimissa sibi estimatiõe numeratã. p anni spacio reponebat ãnonã ad hãc g vet helyas irpe famis qñ totꝰ idefectu siccitate pluuiaꝝ pene arua erat mdꝰ et iopia igentiũ tabefactꝰ aianciũ victũ negabat qñ celũ estiuo ignis exaruerat tra et crassꝰ aer nebulosis vaporibꝰ caligabat sub ductisq; imbribꝰ nubila refrenata pẽdebãt qñ nõ herba nõ flores neq; vlla germina pullulabãt quãdo flumia tenuata hyemis alnei brevis metuas agebat et fõtiũ vbatoꝰ rinos sol diutino ardore restrixera Tũc gꝰ helyas vir cui totꝰ erat mundꝰ iferior ad illã inopẽ viduã venit Nostis fratres solitas viduarum angustias. et omissis pphete diuitibus qui etiam intempore famis solent panibus habundare. descendens a monte ad istam pauperem venit. Quare ergo vir ille q iverbo ignẽ de celo edurerat non similiter ipse sibi panes deposuit nũquid nõ potat vtiq; potat. Sed nõ hoc fecit ne pparata adbonum opus viduua hospitalitatis mercedibus priuaretur vt et illam modicum pugillum farine et stillicidium olei more prophete suscepti. vidue dominus multiplicata bñdictiõe repẽderet nõ enim p sua tantum requie ad eam missus est propheta vt ab inope pasceretur quantum vt egentem pasceret. et vt manifestaret occultum i corde bone illius voluntatis affectum Hoc fecit etiam ipse dominꝰ. qui potest omnes sanctos suos qui sunt in hoc mundo p semetipsum sufficienter alere continet tamẽ manum suam ab impendio ministrandi vt ad bonum pruptas mentes i tempore necessitatis de fructibꝰ humanitatis ostendat. et animarum affectiones opum qualitate discernat Quod si non fuerint digni aut volentes qui sanctos dei suscipiant tunc eos dominus aut sicut heliam per aues pascit in monte secretum. aut per prophetam aliunde transmissum sicut danielem in lacu leonum aut p maritimũ animal sic

ionam p cetum aut ipse p semetip-
sum deus pastor alimenta prestat.
sicut patribus nostris in deserto cū
enim non essent insolitudine qui su
sciperent filios israhel. de celo man
na esurientibus dominus ministra
bat et de petra aquam sicientibus
educebat. cum ergo in hoc mundo
iusti et iniusti pmixti versantur.
nunc iterim sanctos suos tribula-
tionem et inopiam a deo ferre per
mittit quatenus volentibus opera
pietatis et humāitatis exercere gra
tiam non abneget dominus et sibi
p presentia et terrena beneficia the
saurizent sibi eterna et celestia the-
saura Abyt ergo beatus helyas ad
illam viduam presentibus faculta-
tibus in opem non amplius quā
pugillum farine habentem. Quo
sumpto esset sine dubio fame cogē
te cum filys suis moritura ad quā
ait propheta. affer michi vt bibam
modicū aque i uasculo. At illa mox
abeunte post tergum ei⁹ iterum cla
mans ait Affer michi et panem in
manu tua Illa simpliciter quod ha
bebat confessa est dicens viuit do-
minus si est in reposicione nisi hoc
modicum farine et exiguum olei O
rem laudabilem quod intanta esta
rum penuria. ipsum modicum qd
ei residuum erat non denegauit. o
detestanda et insaciabilis hominū
auaritia Quanti vero nunc qui au
rum et argentum veld lutum ha-
bent cū rogantur vt indigentibus
opem prestent vel ad tempus p ne
cessitate cōmodent renuunt et non
habere se iurant at si quando p mlt
tas obsecrationes flectantur vt p
stent scriptas et caucones ordināt.
et p̄iudicia quedam ferro duriora
confingūt. Et illis mutuantib⁹ ma
num p̄mū callidis cōscriptionibus
ligant insup fidiussores ⁊ interuen
tores fenoris comodati accipiunt.
Illa autem paupercula nostra ab
vna voce quod postulata est habe
re non negauit palmulā illam fari-
ne Et quid ad illam ꝓpheta respō
dit Festina inquit et fac subcineri-
cium primum michi. et postea tibi
et filys tuis Temptatio erat verbū
prophete probatio cordis examina
tio voluntatis Et erat sicut in libra
positum ꝓphete et beate vidue cor
Quod in ꝓphetici sermonis impio
quasi questionis tormentum inter-
rogabatur et anceps in vtrūq; pen
debat qua vrget voluntatem si sibi
potius et filys consuleret an ꝓphe
te imperio obediret. Verum illa e
legit se potius et filios suos angu-
stare quā dei ꝓphetam renuare at
q; illi potius de inopie sue residua
refectione perare. Et illa quidē nec
dum christum loquentē et nos mo
nentem audierat. ita dicentem. qui
suscepit ꝓphetā inōie ꝓphete mer
cedē ꝓphe accipiet ⁊ q̄ potauerit si
cientem calice aque frigide in nomi
ne discipuli. Amen dico vobis non
perdet mercedem suam. Quid est
autem quod ꝓpheta ait festina. nū
quid tantum esuriebat vt indifferē
ter festinatione mulieris indigeret
Non vtiq; Sed doceri illam volu
it prompto animo et feruenti spiri-
tu et hilarem et manu paratam ad
boni operis effectum non ex tristi-
tia et tamq̄ ex necessitate prebentē

Hylarem enim datorem diligit de
us. Festina inquit et fac primum
michi Sicut abraham in angelo ||
rum aduentu ad boues festinauit.
t vitulum ad eorum prandium de
tulit. et sicut sara festinauit ad pa ||
nes subcinericios faciendos. vt ac ||
ciperet illum in celis absconditum
panem. festina et fac sicut abrahā
hostias deo. Non primum tibi et
postea michi. sicut chain et ofin et fi
nees. fily hely sacerdotis qui despi
ciebant honorem dei. primum sibi
sacrificiorum primitias eligentes.
exomnibus donis que deo offerebā
tur Illa ergo vidua quod impera ||
tum est ei a propheta. festinanter
effecit. et fructum suum festinan ||
ter impleuit prouidens locupletem
esse fructum operantibus indeo re ||
positum Propheta vero ꝓpacōnē
vidue suscepit gustauit locutus est.
et domum eius omnibus bonis re
pleuit Hec inquit dicit spiritus san
ctus. Non deficiet farina hydrie t
oleum de capsace. donec det domi
nus pluuiam super terram Et qua
re vsq; illud temporis finem bene ⸗
dictionis dedit. Necessario vtiq;.
Oportebat enim nouam gratiam
sicut pluuiam supuenire in terram.
et veterem legem accipere terminū
Et consequens est. opus verbo vi
detis ergo quomodo hospitalitatis
mercedes benedicta vidua conse ||
quenter recepit Bonorum enim la
borum. fructus glorioſus est apud
deum et in concussa radix pruden
tie Audistis o mulieres et malorum
mulierum pessimos actus et bona ⸗
rum glorioſos triumphos illarum
ergo facinora calcate. harum vero
exempla sectamini Illas execrami ||
ni. has vero imitamini. vt cum san
etorum feminarum cursum et vesti
gia consecute fueritis. mearum cho
ro atq; consortio pari gratia annu
merari mereamini. gaudentes et le
tantes semper cum christo iheſu.
cui honor et gloria. in secula seculo
rum. AMEN.

GretagMacbeth™ ColorChecker Color Rendition Chart
inches
centimeters
D50 Illuminant, 2 degree observer
Density
Golden Thread
Colors by Munsell Color Services Lab
Dan Williams